UPA K.MANTHANGA

MUMANG

Price Rs. 20/—

UPA K.MANTHANGA

MUMANG

First Edition

1989

Copies 2000.

Published by Ngurremmawia Sailo,
Printed at the RD Press
Electric Veng, Aizawl.

A BU CHHUNG THU

ṬHUHMAHRUAI

Hei le, Upa K. Manthanga Mumang chu mitam takin chhuah tura min ngen angin tling lo takin Vollum I kan han chhuah a, kan tlin lohna lai a min ngaidam turin chhiartu zawng zawng ka ngen a che u.

Upa K. Manthanga hi Pu Seleta (L) Fapa a ni a, Mualpheng Presbyterian Kohhran Upa a ni a, Kum 1968 khan Sipaiin an man a, Nowgong Special Jail ah a tâng a, chuta a hmuh chu a ni a, Kohhran, mimal, Ram tana ṭangkai a nih beiseina avanga rawn chhuah kan ni. Amah hi mak ang reng takin Kohhran Upa a nihna hlih sak a ni a. Hlih sak a nihna hi Vollume II ah rawn chhuah kan tum leh ang Upa a nih lala a hmuh a nih avanga 'Upa K. Manthanga Mumang' tia a bu hming pawh hi vuah a ni. Tunah a nupui fanau te nen Mualphengah an khawsa, Kohhranah thuhril rawngbawlna pawh a chang ve leh tawh a ni.

Chhiartu zawng zawng Pathian Thlarauva hlawk phahna hmu ṭheuh turin duh sakna kan hlan a che u.

Ngûrremmawia Sailo
5. 7. 89.

1

SETANA SAWRKAR CHU

Kum 1944 Japan do lai khan Sipai ei tur phur turin Khawthlir I B Bangla-ah Bawng khalhin kan riak a, ka U Sapchhawni te nen Champhai thleng tui kan ni a. Khawthlir Bangla a kan riah zan chuan kan mutna vel chu a lo eng ta phut a, mi pathum an lo kal a, an hmel chu a êngin a duhawm em em a, an ngainat awm hliah hliah a, ka hnenah chuan Lalpain a hmangaih che a, ama hnenah kan awmnaah ama rawngbawl tlang tura hruai tur che in min tir a ni. Tho la i kal ang u, an ti a. Kei chuan Lalpa hnena kal turin ka la inpeih lo, ka tleirawl ṭantir chauh a la ni a, khawvelah hian hun tam zawk hman ka la duh a ni. Chu lo rengah hei kan awmna hi ramhnuai mai a ni a, kei min hruai chuan ka U hi hmeichhia mai a ni si a, thla-barin a ṭap hlum thei hial ang a sin ka ti a. An ni chuan a ni chu i ngaihtuah tur a ni lovang, Lalpa-in a ngaihtuah ang i kal mai ang u an ti a. Kei chuan Lalpa rawngbawl tura min hruai tum in nih chuan khawvelah hlei hlei hian a lawm Lalpa rawng-bawl chu ṭul- Nangnin vanah keinin khawvelah Lal-pa rawng chu i bawl mai zawk ang u, ka la inpeih lo em a ni e, in hmingte min hrilh ula inṭhian kum-khua tawh ila, min hre reng ula Lalpa hmaah min rawn phat sak ang che u ka ti a. An ni chuan a tha e, i duh dan dan ni rawh se, Lalpain mitin duh-thlanna a kalh ngai love, i sawi ang ngei khan hre reng ang che lungngaih leh lawm lai ni-ah i kiangah kan awm reng tih min theihnghilh bauh suh ang che. In thlahdah bauh suh ang che, Kan hming chu :

ELISIA, ELTISIA, KIRCHA te kan ni e. Khawvel ram kan thlirpui phawt ang che an ti a, an kutin min chawikang a, Khawvel ram zawng zawng min thlirpui a, ka mutna hmunah min thlen leh a. Inngai em em chungin kan inṭhen ta a, ka kianga mi te chuan êng bi an hmu a, ka ṭawng an hria a, min betute ṭawng an hre ve lo bawk.

Kum 1967 kum khan Mualkawi ram loah kan nei a kan riak ṭhin a, kan ep chiah chu Maite Lo a ni a. Zan khat chu ka ṭhiante pathum hi ka hnenah an lo kal leh a, hetiang hian an sawi a, "I inthlahdah leh ṭan ta, harh la, meng la, inbuatsaih teh, inthlahdah lovin ṭan la zel rawh, naktukah inkahna thawm i hre dawn a, mahse hlau hauh suh ang che, engmah an tih lo ang che, i hnathawh lai chu thawk zel ang che" min ti a. (A tuk zing dar 10 ah chuan kan ral Maite thlawhlaiah chuan India Sipai leh MNF te chu an inkap a, an sawi angin kan tan a hlauhawm lo) Khawvel ram kan thlirpui ang che an ti a. An kutin min chawikang a khawvel ram zawng zawng min thlirpui a, ka mutnaah min nghat leh a, inngai em emin kan inṭhen leh ta a. An thusawi leh thil min hmuhtirte chu ka theihnghilh zo leh vek a. Haihawtah ka tlak a, ka tu leh fate chuan ka Pa hi a â dawn a ni awm e te min ti ṭhin hial a nia.

VANTIRHKOH CHUNGCHANG : Heng ka ṭhiante pathum hi an mahni an insawi angin Vantirhkohte ka vuah a.

AN HMING : Kircha, Elisia, Eltisia te an ni.

AN LAN DAN : Mihring hmel ang an pu a, an hmel chu a êng a. kai dum a awm hauh lo, thla te an nei ṭheuh a. Thla pahnih hmangin an thlawk a. Lal ṭhutphah an thlen dawnin thla paruk an hmang ṭhin. An nelawm a, an ngainatawm em em mai. Khawvel hi an hmu chiang em em mai Mi-thite pawh an hmu chiang em em mai. Darthlalang ang mai thil fim tak bial kalh mai hi an keng theuh a, a lai takah chuan a sen leh a var leh a dum insi rial hian rin tlang a awm a, chu chu Isua mi leh Setana mi an hriat theihna chu a lo ni. Chumi a kan han en chuan Setana mite chu rin dum dep lamah khan an thla a lo lang a, Isua mite chu a var dep lamah an lo lang thung a ni. Vantirhkohte enna aṭang chuan a chiang ngawt mai. Setana dam-dawi chi kim an kawl ve a, hmuhchhuahna sikul naupangte hnena Lecture pekna hmanrua atan an ti a ni.

SETANA LANDAN : Setana Landan hi sawithiam a har hle mai; Nula kianggah chuan tlangval hmelṭha deuh mai, ngaihzawn loh theih lohvin a in lan tir a, Tlangval kianggah lah Nula hmelṭha eltiangah a in lan tir thei bawk a. A awmdan a thlak thlung zung zung mai a ni. A lungawi hmel chu a nel awm em em a, ngainat loh theih loh hmel a pu a, a thin a rim chuan a mitmu a ti uai duah duah a, a hnar chu tawngkhat lai a seiin a ti dawk zuah a, a ti arh suk suk a, a mitmu lo uai kha a hmuam pul pul a, a hnar khan a perh leng then duai duai a, a chal a chuar tun tun a. A thin ur hmelah ringawt pawh a hote chu an khur nasa mai ṭhin.

A THUAM : A hoten an hâk ve thian hauh loh kawrfual leh kekawr tlawn zuih a ha a, heng a thawmhnawte hi Kangṭhai hrui aṭanga siam a ni. A hote chuan Hruikhau aṭanga siam thawmhnaw an ha ber.

A DAMDAWITE : Nau neih theih lohna, Raichhawk zung leh thakpui zik leh bakhik bul aṭanga siam an ni.

HAHCHHIAU : A dip a ni a, hnara han hnim chuan vawi 30 vel hahchhiau a ṭul ṭhin.

NUIHNA : A tui a ni a. Ha a han tah chuan minute 30 lai nuih a ṭul ṭhin.

ṬAHNA : A tui bawk a ni a, tlemte han ei pawhin minute 30 vel chu lung chhe em em a ṭah a ṭul.

HAMNA : A dip a ni a, a khu kâ a a luh chuan minute 30 vel ham sek sek a ṭul ṭhin.

RIMTUI : A tui a ni a, hnara han tah chuan rimtui em em in a awm a, mei zuk leh thil ei apiang a lo tui em em zel a ni.

THILKHA : A tlang a ni a, han ei chuan a kha em em a. Thil ei zawng zawng kha lem rual lohvin a kha a ni.

RAWNG : A var, A sen, A dum, A eng, hengho hi a mi te pangṭi khawi laiah pawh a tah chuan hun eng emaw chhung chu thisen zamah nghet ṭakin a lang ṭhin.

VURTUI : Hemi a theh te chu, Ruah f ng sin te in a theh se ıg seng ang hıan an pangti a vawt seng seng ṭhin.

CHHANG : Nem tak a ni a, hemi bel chuan a zawi vek ṭhin. Bàn a bel a nih chuan chaw pawh a bar theih loh.

Kum 1968 Nowgong Special Jail-ah an lo kal leh a. Kei chuan min rawn pawl hlim ṭhin a a lawm awm e, amah-rawh chu min kalsan hnuin engmah hriat theihna ka nei lova, haihawtna chauh min hautchhiah a, tun chin chu engmah minentir tawh lo ula, hlim takin in kawmho ila ka duh ta ber mai ka ti a. Ka ṭhiante zing a pakhat chu a thlawk bo ta daih a. A lo thlawk kir leh chu a hmel a hlim em em mai a. Ka hnenah Lalpa chuan heti hian a ti. "Tun ṭum hi hun danglam a ni a, thil tam tak zirtir ula, entır u'a, a mit fiah lo chu tih fiah sak ula, ka ram leh Setana ram in beih dan te entirin hrilfiah u/a. A thil hmuh te chungchang hriat reng theihna chu a duh ang thlan tır ula" tiin thu min pe a ni. Lalpa ngilneihna avangin hun rei zawk kan in kawm thei dawn hi a va lawmawm tak em! a ti a. Kei chuan ava lawm-awm em, Lalpa chu fakin awm rawh se, chu chu alawm ka lo thlakhlelh fo leh ka nghah hleih em em chu. Khai le in duh ang ang in min kaihruai rawh u le, ka ti a. Anni chuan, A ni e, thil tam tak entır tur che kan rei a, Lalpa leh Setana ram in beih dan zirtir che kan duh bawk a. Mahse i mit hi a fiah loh avangin kan han hruk fiah sak phawt ang che an ti a, ka mit chu puannem takin

min han hruk sak a, min hruk sak zawh chuan khai le boruak lam han thlir teh le, engnge i hmuh? an ti a Ka han en a boruakah chuan thil tam tak ka la hriat ngai loh ka hmu ta ṭeuh mai a. Thil tam tak engnge an nih ka hriat ngai loh rawng chi hran hran a chei ka hmu ṭeuh mai ka ti a. Anni chuan a lawmawm e, i mit chu a lo fiah ṭan ta a nih chu an ti a. An kutin min dawm kang a boruakah min chhohpui a, khai le lei lam thlir leh rawh le, engnge i hmuh? an ti a Kei chuan lei a hnam tin buai nuai nuai te ka hmu ka ti a. Ngun leh zualin en la eng thil dang nge i hmuh? an ti a.

Kei chuan eng thil dang mah ka hmu lo ka ti a. Anni chuan lei chhungril en rawh an ti a, kei chuan lei chhungril ka hmu thei lo ka ti a. Anni chuan i mit a la fiah tawk lo a nih chu an ti a. Ka mit chu min han hruk sak leh a, khai le leichhhung ril chu en teh le an ti a. Ka han en chuan leichhhung ril-ah chuan boruak a ka thil hmuh ang bawk kha ka hmu leh ta ṭeuh a, boruak ami te nen chuan ka thlir lawn sek a, rawng chi hrang hranga chei tam tak mai an ni. Boruaka ka hmuh chi ang bawk kha ka hmu leh ṭeuh mai ka ti a. Anni chuan i mit chu a fiah leh sawt a nih chu an ti a. Ngun takin en la engang dinhmunah nge an awm ? an ti a. Ka han en ngun chuan ka thil hmuh zawng zawngte chu Rangkachak tuir-khaidiat a Ṭingmitkhawm vek an ni tih ka hmu a, Khaidiat hmawrah chuan Vantirhkoh niawm tak hian a chelh a, a kutah chuan chahbi a keng a anni chuan i hmu fuh ta hle mai, heng i thil hmuh te hi eng nge an nih i hria em? an ti a. Kei chuan

ka hre lo min han hrilhfiah teh u ka ti a. Anni chuan 'Aw Lalpa hmangaih i ni hlawh e, i thil hriat loh te hrilhfiah tura tirh ka ni reng a ni. Heng i thil hmuh te hi i hriat lar em em tawh te vek an ni a, i la hmuh ngai lohte an nih avangin i hai in i vuah remkhawm thiam lo mai anih hi, i thin-hmun hi lei mite dinhmun chiah a ni a, lei mite chuan an thil hriat apiang hi an hmu vek kher lo-va, an hmuh lahin ka hriat tawh hnu kha a ni tih na chang an hre hek lo, chuvangin hrilhfiahtu in mamawh a, hrilhfiahtu ropui ber, Lal Isua leh Thlarau Thianghlim pawh hi hre em em a inngai-in an han hmuh meuh chuan mi tam takin an hrilh-fiahna an ngaisang leh duh si lo, chuvang chu a lawm Lal Isua'n chhiahkhawntute leh Nawhchizuar ten Vanram an luhkhalh dawn che u a nih hi a tih hial ni. Nang erawh chuan kan thu awi la kan hrilhfiahna dawng sawng zel ang che.

Khai le, ka han hrilhfiah ang che, i thil hmuh zawng zawng te kha Atom bomb an ni a, khawvela mihringten Pathian awpna hnuaiah Pathian hausakna leh finna hmanga an siam a phalte an ni a, Pathian an hria emaw hre lo emaw a hmanna chung thuah Lalpain thu a nei a ni. Vantirhkoh khaldiat chelh-tuin chabi a keng a, heng ralthuam hlauhawm leh rapthlak in tihte hi Pathian thiuurna berhbu leih-buak turte an nih avangin Lalpa remtihna lo chuan tuman an hmang thei lovang. E, hawh u, Setana ho inkhawmpui thu ngaihthlakpui che kan tum a ni a, a hun chu a lo kim tawh a lawm le, i kal thuai ang u an ti a. Ka taksaah thla pahnih min vuah sak ve a, kan thlawk ta a. Thla hmanga thlawh chu a hahdamin a nuam kher mai ! Kan thlawk fel a

an ni chuan, Setana hi a phili peih em em a, Krista ram beihna tura a hmanrua zawng zawngte tih tak zeta hmang zel turin Leilung piantirh aṭanga, khawvel tawp inkar zawnga beih dan tur rel nan, inkhawmpui urhsun leh awh rei a ko dawn a, Setanaho tum dan zawng zawng i hriat chuan, Krista ram tana Setana beih let dan i thiam dawn a, i lo hriat thiam chuan leia thawksa te ho hnenah i sawi darh ang a, Krista ram tan nasa takin in lo chak tawh dawn a ni an ti a.

Kei chuan, Setana ho chuan inkhawmpui an ko a nih chuan kawngro nei takin Sorkarna an din tihna a ni maw? ka ti a. An ni chuan, E, a ni tak, Setana Sorkar indin dan leh a lo pian bul i hriat i tan a mamawh ngawt tak e. A tlangpuiin kan han hrilh ang che- kan ṭawng leh kan thusawi hi hrethiam turin dawngsawng nguc hle teh khai. Leia ringtu intite khuan, Isua Kristan Setana chu a hneh ta a, Krista ram zalenna hnuaiah kan awm tawh tiin in thaw inti veng ngawt a, Setana thiltihtheihna in ngaihtuah ṭha si lova, in ngaihthah a, Krista ram chhunga lut si lovin, Setana rorelna hnuaiah in awm ṭhin tih pawh in ngaihtuah ngai hauh lo. Setana hautak zia chu Van Indonaah khan a lang a ni. Setana hi a chak em em mai a, a aia chak zawk pakhat chauh a awm a, chu chu Isua Krista a ni. Isua Krista hi inrawih chauh loh chuan Setana chu in hneh lo sa a ni mai. Isua Krista chakna chauh hi a ni Setana chuan a hneh loh ni.

Paula Isua Krista ram rawngbawltu rinawm tak khan Setana sawrkarna chakzia leh hautakzia a hrechiang kher mai. Isua Krista chakna hmang lo

chuan Setana mi leh sa kan nih mai zia hi a hria. Korinth hnenah pawh 'Chuvangin dinga inring chu fimkhur rawh se, chutilo chu a lo tlu dah a nge' a tih kha (Kor 10:12). Ephesi te hnenah pawh Setana beih dan chuan ralthuam tuta emaw liman tur a ni a ti a nih kha (Ephesi 6). Chuvangin khawvela awmte Setana ram a awm apangte Krista rama pem turin sawm zel ang che. Kumi Vanturhkoh tian lo te hian ci handamte rawng-bawl tura tirhcuhuan kan chinah hian intlan a hi bih kan duh thin a ni. Krista rama awm in nih avangin kan ni kawm a ni a, Setana ram in re bawl dan kan nga thla dawn a ni a, inkhawm-puina hnuan kan thlen hmain tihm kan hen leh ang che.

VAN INDONA CHU

Leilung pian hmaa Vanturhkohten lung ral em em mai a, Lalthutthlenga thu a chu chawi-mawi a, vankhawpuia hlim em em a kan awm laiin, kan hotupa ber Lusifa chhungah chapo a lo lut ta a, ani chuan Lalthutthlenga thua hian chawimawina chhiaisen lo a hlawh e, kei Vanturh-koh hotu ber lah hian chawimawina tlemte pawh ka hlawh pha ve silova, ani pawh kan chawimawi avanga ropui mai a ni a, kei pawhin chawimawina hlawh ila ka ropui a ni mai dawn a, Van councila thu leh hla zawng zawng lah ka hre ve vek si a, engkawngah pawh ka tluk lo bik love. Chawi-mawi ka hlawh ve'o hi ka tluk lohna awm chhun chu a ni mai tiin. Amah chawimawi turin kan

zinga mi a zuam deuh deuh a sawm zeuh zeuh va an tho ta hle mai a; An sawi darh zau zel a, Lalṭhutphaba ṭhua hriat hlau tak chungin, a rukin an thawk zel a. Sawrkar ruk an din ta a, hei hi Setana sawrkar lo pian na bul chu a ni. A pawla mi lo tel pung zel turin an sawm a, chhun leh zan an chawl ngai lo.

SAWRKAR AN DIN

Elsadaia leh Imanuela lalna leh thuneihna tihchhiat a, an ṭhuthmun luah a, an ram leh an thuneihna chhuh sak vek an rel ta a; Elsadaia do chu an tum ber a lo nih tak avangin council an din ta a. An council member te chu hengte hi an ni:— Lusifara Chairman a ni a, member te chu Moloka, Belzibula, Mamona, Beliara te hi an ni a. Heng lo pawh hi hotu nang tam tak an ruat bawk a. Sadaia do tur chuan an in sawi phur tulh tulh a, an sawi an sawi a, an phur tulh tulh a, an pung tual tual a, kan indo chu a ni ta nghal mai a.

LUSIFARA LEH A HOTEN ELSADAIA LEH A HOTE AN DO

Kan han in bei ta mai chu Lusisara hote chu an huaiin an chak em em mai a, kan han hneh lo khawp mai a, kan hotu ber ber Mikaela leh Gabriela te hnenah Imanuaia hnena ṭanpuina dil thuai turin kan ngen a. Anni pawh an lo zam nasa tawh mai a lo ni a. Rang takin Imanuela hnenah ṭanpuina an dil ta a. Imanuela'n a lo hriat chuan Thuhriattirtua a

rawn tir vat a, Lusifara hote laka min chhanchhuah theih tur zia leh min chhanchhuah a chak tawh avanga tlangte a zuan khum thu leh a pa hnenah thuthlung la zet a lo kal a tum thu kan lo hriat chuan kan thla a muang ta em em mai a. Imanuela ho an lo'thawk chu Lusifara hote chuan an lo ngam lo lutuk ringawt mai a, an darhsarh zo vek a. A darhsarh bangte kha kil khatah an tawmim zo vek ta mai a. Imanuela chawimawina hla kan sak zawhin, Van council thu chhuak a lo thleng, Lusifara leh a hote tan Vanah hmun a awm ta lo, Leiah paih thlak thuai tur an ni, tiin. An tlathla ta duai duai mai chu Vantirhkoh ho zawng zawng chuan hla sain kan rawn au khum ta anih kha (Isaia 14:3-23. Thupuan 12:7-17)

"Aw Varparh zinglam Fapa, nangpawh kei mahni angin i chak lo ve ta e lo ? Eng ti zia nge leiah i tlak tak le"? tia hla a kan rawn riam zui chu a nuamin a va hlim awm em !! Aw le Setana leh a hote leia an tlak tak avangin Setana chuan inkhawmpui a ko ta a, chumi ngaihnia tur chuan kan kal a nih hi an ti a. Inkhawmpuina hmun chu kan thleng ta a.

INKHAWMPUI AN KO

A hmun : Pision leh Hiddakel Lui kam mawnglam (Gen. 2:)
A hun : Ni leh thla leh darkar hun takah
Chairman : Rulpuitar Setana
Secretaries : Enghuaa leh Dangduhlohrimhrima

Agenda : Leiah kan tlaa engtia awm zel tur nge kan nih ? (b) Tunhnu zel atan engtinnge hna kan thawh ang ?

Chairman : Tunah Kohhran chhiartuin kan punna leh kan kiamna han report rawh se.

Delngheta : Tuntum kan mite chhiarna chu pun lam aiin kiamna hlir a ni. A lungngaih thlak ṭhin ngei mai. Nimahsela ram tana thite nunna zawng a ngaihnat awm ngei e, engpawhnisela lungngaih lam thu pawh ka han report a nge. Van Indonaa kan chân (thi) tâk te chu heng mite hi an ni:- Pawngnawra, Lamrelhmanga, Pathianlanepi, Deltana, Duailovate hi. Tin heng mite hi Imanuela miten an man tak te an ni:- Tihawia, Thuamtlinglova, Ngaihtuaha, Thisenhlauva, Hriatnazawnga, Zirtirngaiate hi. Kan chân tak zawng zawng chu sawm leh pakhat chiah an ni a. Indo hmaa kan mite zat kha tuna mi leh kan chân tak zat chiah kan ni a, tunah bian mi ṭhenkhat lo chân ta mah ila, kan number a pung sawt zawk a ni. Kan number zat chu tuna mi leh lo awm tur leh lo awm mek zat chiah kan ni, a ti a.

Chairman :— Tunah kan mite sun nan Hremhmun khuangpui kha han vaw dur dur ula; Kan zain Vantirhkoh ṭahin i ṭap vek ang u. Hremhmun khuangpui chu an han vaw dur dur a, Vantirhkoh ṭaha an han ṭap chu a rap-thlak ngawt mai, khua pawh a dur kuai mai a ni. An ṭah zawh chuan chairman chuan tunah kan punna lawmin Vantirhkoh nuihin i nui ṭheuh ang u a ti a, an han nui

-ïah chu an ṭap leh ta emaw tih a awl hle, an mitthuite a tla phung mai a ni. Chairman chuan tunah kan thu pakhatna Van aṭangin kan tla ta si a, engtin awm zel tur nge kan nih ? tih hi i han ngaihtuah ṭan teh ang u.

Thawhsaringa :— Kei chu hetiang hi ka duh dan a ni Ka Lalpa Setana hi a fing ber a, kan rilru leh kan ngaihtuah zawng zawng a hre fai vek bawk a, kan thu ngaihtuah tur hi a harsat bakah hmelma kara awm kan ni si a, kan thu ni a fing tawk lovang tih ka hlau em mai. Kan Setan luruhsena (a lawm zawng a ni-a) pui roh hian engkim ruahman sela, chumi ang chuan thawk vak mai ila, kan awm dan tur leh thawhdan tur ṭul apiang min hrilh zel mai sela. Mahni chhia leh ṭha hriatna hi hman tum hauh lo mai ila, ṭha berin ka ring.

Chairman :— Dubdan hran sawi tur in awm loh chuan in pawm thei vek em ? a ti a. Anni chuan nang ngei hian min awp tlat la kan thinlung zawng zawngin kan pawm tlat e, an ti a. An hnar an ti arh buk huk hlawm a. Setana chuan A ha, ha, a ṭha e, In duhawm ngawt e. Kei hi ka lalber a, ka fing ber bawk a, engkim ka hria a, ka remruatna han dodal thei tur lah in awm hek lo. Tunah hian ngun takin lo ngaithla rawh u, kan hna thawh ber tur chu Imanuela tihchhiat hi a ni. Tharum thawh ah chuan kan hneh ta lo chu a ni phawt mai a, mahse a mite mimal mal kan hnen lamah in rawn hip khawm tur a ni. Chumi atan chuan thil tih theihna kan nei a, hmairua lah ka ngah, chumi hmanrua hman dan leh ka ram zalenna chin hi in hrefiah hle tur a ni.

Ka ram zalenna ramri chin chu in puan dar' zel theih nan hei hi a ni : Imanuela phal loh th: zawng zawng kha keiin ka phal thung a ni. Ima nuela hmanrua pawh ka ram lama mi in rawn hnui hnaihna hmanrua atan in hmanghlauh thei a ni tih hre reng ang che u. Damdawi chitin reng ka nei a. A hman dan in thiam bawk tur a ni. Chungte chu Ţahnate, Nuihnate, hamnate, hahchhiaunate pawh hi hmanraw ţha tak a ni. Ka ram thil leh Imanuela ram thil hi chawhpawlh nuai ula, chumi tak chuan mi in hlp thei ang. Dawt leh bumna hi thiam takin hmang ula, mi vau zam hi thil tih ngei ngei tur a ni bawk. In beih tur ber chu Imanuela mite an ni anga, Imanuela'n a thuam pazna lam a piang kha inbeihna lam tur chu a ni ang. Tuna ka thil sawi hi kum 4000 (Sang i) chhung atan hmanraw ţha ber berte an nih dawn avangin zir ngun a ngai hle ang. Tun hi Trainingna hun atan kan hmang nghal ang. In passed vek hma chu kum sang sawm pawh vei se in zir zel tur a ni Vawiin atan chuan tawk rih sela, naktuk atan exam zawhna chhang turin rawnin ruahman ang che u a ti a. Kut an beng dar dar a, Setana malsawmna an sawi rual a, an ţin darh ta a.

EXAM NI HMASA BER CHU

Setana : Mi, Imanuela mi rinawm tak awm sela, an bengah dawt thu la lut ngai reng reng lo sela, Setana mi ni tura beih nan heng hmanrua eng ber hi nge in hman ang ?

(a) A vau a vau (b) A bum a bum (c) A thlema thlem

Enghuaa : An beoga dawt thu reng reng a la luh ngai loh chuan thlem nngawt chu a ṭha lo ang a, vau pawh a ṭha mai hek lovang Imanuela nen thu an inthlun dan chiang takin hre phawt ila, chumi an ngaihnep theihna tur dawt tuihnai tak sawi ila, a tawpa malsawmna an hmuh theihna hial turin sawi tuihnai ila, amah hmangaihtu ber angin intilang bawk ila a ṭha ber ang.

Setana : Setana chuan a chhanna dik leh dik lo fiah nan Edena mite chu a va bei a, awlai takin a la ta mai a A lawm em em a, full mark a pe a. Amah pawh a kaisantir nghal a. (Gen 3:1—21) Hemi dawt hmanraw hmang hian mi a ti chi aun Setana hian ram a la nasa ngai mai. Nova hun laite pawh khanin he dawt hmanrua, tihderna leh bumna, Imanuela ngaihnep tirna hian ram a la nasa ngiang a ni.

Setana : Imanuela chuan thu tak chauh hi a ngaisang a, dawt thu hi ka ram atan a dah a, chumi ka ṭawng chu an hman ve theih nan engtia tih tur nge ni ang ?

Ṭha lo lam lawma : Hekna aiah hektu, thudik sawi aiah dawt sawi, thudik sawia tawrh ai chuan mahni sa himna tur a nih phawt chuan dawta inhumhim a blawk ber, bei hian thih aiah nun, tawrh aiah himna a thlen ṭhin. Hei hi vawi sang sawm mite ṭawngkaah ka hman tir hnem lutuk tawh (Gen. 20:&26).

Setana : Mi, lal ropui tak Pathianin finna a pek hmanga roreltu awm sela engtinnge i tih ang ?

Tih loh tura inrawlh hmanga : A ropuina leh a thiltihtheihna leh a finna chu hmeichhe ngaihsan tir nan hman tır tum ila. Fing tak chung siin a Lalpa dan chu ka bawhchhiat tir thuai mai ang. Chutiang khawpa fing leh ropui chu a Lalpa dan bawhchhiat tir theihna a nih phawt chuan Nupui sang (1000) lai pawh ka pe mai tura lawm (Lalte 11:1—13) Setana chuan hm hm hm tha lutuk tha lutuk, kumkhua atan ka nemngbet e. Hmeichhia leh mipa inngaihsakna leh in it tawnna hmang hian thawk zel rawh u, nula ngaihsakna thuruk hi an vawn reng dawn phawt chuan an pianthar pawh ka phal zan a ni. He thuruk hi an vawn reng dawn phawt chuan inkhawmpuina a taima tak leh tho taka an kal pawh ka phal tho a nia a ti a.

Setana :— Zawlnei, Pathian thu ang zela thawktu, Pathian in ei rawh a tihna hmun chauh lova ei duh hauh lo, mi rinawm tak mai awm sela, engtin nge i beih ang ?

Lemchanthiama :— Zawlnei lemah ka chang ve anga, Kei pawh nangmah aug bawk a zawlnei ka ni ve a. I hnena thu sawitu Lalpa bawk khan ka hnenah thu a rawn sawi ve a Ei leh in lo turin ka hrilh a, mahse a lo kal hunah chuan Ei tur leh in tur lo pe ula, eiin in rawh se, chutilo chu kawng lakah riltam tui hal in a chau ange miu ti ani, ka ti ang a, ka in sawi rinawm ang a, a ei a a in duhna ngei turin a Lalpa thupek chu bawhchhiattir theih ngei ka in ring a ni a ti a. (Lalte 13)

Setana :— A lawm awm e, Ka Lemchanthiam, Ka Savate, Ka duh ngawih ngawih, iva fing zo zai em ! Ka thla iva ti muang tak em ! thawk zel ula Isua

ringa lawm fut a inngaite hnenah sakhuaa i beih thiamna hian min ti lawm em em ṭhin reng a ni. Chutiang mi pawl dang a i han pakai tir thei ṭhin te hi a va ropui em ! I pakai tir chang ni lova an awmna hlui pawlte sawi chhe zui zel theia i han hruai hneh leh zel te hi ka lawm em em a, Hremhmun ram thim mei khu kar aṭang pawhin ka thlir ning thei lo. Galatia ram Kohhran meuh pawh i han chawk nghing Juda luai mai anih reng kha. An tirhkoh Paula mangangin a phu hle a nih kha (Galatia 1:6-10) Isua ring tak tak tuten ka ngamthlemna an hai miah lo chung pawh a,an zinga chatuan theihnghilh tir a, dam chhung daih chauh tur hmanga Isua mite i in nghirngho tir thei ṭhin te hi, Aw, Lemchanthiam ka fak a che. Setana ram kal zel tur atan, i chungah ka rinna ka nghat a, in lemchanthiamna kha ṭha-hnem-ngai takin hmang zel ang che u a ti a.

Setana :— Anih leh miin a Lal thu a awih loh avangin a Lal chuan a biakna chhang duh lo sela, ani chuan mitthi biak duh ta tlat mai sela engtin nge i tih ang ?

Engkimzawlzela :— Chutiangte chu a har lo nasa a lawm, kan zawlnei Nulate kan biak tir ang a. A biak duh taka chu kan zawt anga, a mitah dawi at hlo kan phul anga, kan lemchanthiam hote chu a biak duh tak a lemah kan chan tir anga duh tawkin an inbe mai tur alawm (I Samuela 28:1-19)

Setana : E khai, I va han duhawm teh lul em !! Lemchanthiam mite kha kan ngah hle a ni lawm ni kha ? a ti a.

Engkimzawlzela : Ka Lalpa leh bremhmun uibuk te chhalm ka sawi e, ngah teh reng mai. A ṭulna hmun apianga hman mai theihin an inpeih reng tawh. Nang, Setan Luruhseba hian ṭul i tih hun huna thawk mai turin an inpeih diam a ni, a ti a.

Setana lawm chu a nui kuk kuk a. Pathian hi a thik thu a chh'a in a duhtui hle mai a. A mite hnenah chuan Dan khirhkhan deuh deuh mai a siam a, chumi zinga pakhat 'Milem be suh' tih hi Vantirhkoh kan nih lai pawh khan thupek khauh tak mai kha a ni a, chumi ṭhiatna tur chuan engtinnge hna i thawh ang ?

Danpawisalova : Hei hi chu thil awlai lo a ni e. Engpawh nise milem siam chawp biak hi a phal lo a ni a. Kei lah hian ka lal diabola chawimawi nan hian kan mite zawng zawng milem biain ka au tir dur dur mai a ni si a, Lalpa Jehova hi a ropui em maia milem siam chawp biak hi a phal lova. Amaherawhchu a ropuizia mi zawng zawngin kan hriat ṭhaba tih tak zeta chibai kan buk theih nan eng hmanrua pawhin milem te chu siam mah ila, milem biaka kha a phal lohva chu a ni a, kha milem kha be lovin, milem hmang khan Pathian ropuina tihian nan hmang ila, milem hmang khan Pathian chu fakin i chawimawi dur dur mai ang u, ka ti ang a. Tin, chu lovah pawh kan milem be ṭhang kan rula te hi kan ngaihzawn tir ang a chung chuan an hruai ngampa thei ang. Nuho hian an thawh duh ngat chuan an pasal te chu an rawn hruai mai ang. Eden huanah pawh Nu kan hnn thupua theih chuan Pa chu a hmin zan mai a nih kha.

Chu lo pawh chu Lemchan dan hrang hranga beih dan ka la hre ṭeuh mai. Tuna han sawi sen a ni lova, a ṭul ang zela hman tur chi a ni e, a ti a. (Roreltute 6:1. 13:1 2:11—13. 3:12—30. I Lalte 16.29—34 13:33,34)

Setana chuan ṭha a ti em em a, kumkhua atan a nemnghet a, full mark a pe leh ta a, Setana chuan he hmanraw hmang hian kiltin kiltangah mitin mitang hnenah an mahni chi ang zelin thawk ngar ngar ang che u. Ar lem, Sakawr lem, Uṭawk lem, Isua lem, U chang, Chung u lem, Nausen lem, à, a tam lutuk a lem hmangin phuttir suau suau mai te u n. Inrem lo entir nan khawngkhawhai ula, sual tlenfai nan sual hlum khawm ula, Isua lem a changin i tlantu min va hai rei ve ti ula, Hmangaihna in a dawhthei a tin sawn thianghlim siam ula, Unaute u bat kan nei tisa dana awm turin tih hi vawn tir ula, Hremhmuna kan hsm tlan dial tneih nan damchhung daih chauhvin sual rawngbawl tir ula, an awmdan chu sahuai thu an rawn hrilh hun pawha danglam duh hauh lo turin an awm hmun tihnghet sak tlat ang che u. Pathian chuan mimawl a ti fing thin a ni tih hi thup bosak tlat ula, mawlna a Pathian pawl tir tum ula, âtna in Pathian neihtir tum ula, Pathianin khawvel thil â te a thlang a ni. Inngaihtlawmna chapo pui turin zirtirin hruai ang che u a ti a.

Pathian chuan zawlnei te leh Temple a amah faka lam pawl te a siam hun a lo la thleng ngei dawn ani tih Vana kan awmlai khan ka hre tawh a ni. Chutiang alo thlen hunah engtinnge i tih ang ?

Zawlneidera :– E, chutiang thil ka beih dawn chuan Imanuela thil leh Diabola ka chawhpawlh nau anga, An lam leh lamna chi ka theh ve anga, ka chawhpawlh nau anga. Thil hriattheihna an tih leh ka thiam ve bawk. Tihdam theihna an tih leh ka ṭuan rang zawk. Pathian fate in lamna ni ab pawh ka tel zel ang, ka lungngai hrim hrim love, a tia. Setana chuan ava thlamuan thlak ṭhin tak em ve aw, a ti bui bui a, Zawlneidera chuan ka Lalpa duh tak, hemi chungchang thu ka huphurh loh zia leh ka thawh thiam zia hi sawi sei deuh ka chaka ka thawhsa ringa in ngaihtuah hah hauh lova i awm theih nan, a tia. Setana chuan - A hei, ha, sawirawh sawirawh, ka tana thawveuna tur anih phawt chuan kam sang sawm pawh sawi rawh ngawi chip cham rengin kan lo ngaithla anga a tia. Zawlneidera chuan :— zawlnei chungchangah na na hi chuan Imanuela aiin ka thawk chak zawk fo a ni. Tuipuisen kamah khan An Lalpa chawimawiin Miriami ho khan min lam khum hrep vei a, remchang ka zawng ta ran a, khami lam te ngei kha, Sebawngno bia in ka lam tir ve leh hrep mai anih kha, Setana chu a bu ngbut ngbut a. Shaḍaian zawlnei a siam leh keiin a phuanchhuak zawngin ka thawk a mi ka ngah zawk em em fo a ni. Shadaia zawlnei aiin ka zawlnei te thu hi khawvel hnam ze tin reng ten an pawm zawk fo. A chhan chu kan hriat tawh ang khan, Shadaia hi chu, mahni thu duh ngel ngul a ni a, mite duh zawng enge ni tih ngaihtuah duh hauh lovin ama thu thu a mite hruai a tum tlat a, thuawm khauh pui pui hi a zawlneite a puan tir zut zut a. Kei chuan mite rilru leh ngaihtuahna zawng zawng ka en chhuah hnuah an duh dan tak

-h an awm dan tak kha Lalpa thu a ni e, t'in ka ...mngheh sak a, ka lamah an thle dual zel mai a ...wm. Babulon sala Israel fate an tan lai pawh han chhuah hlan an nghakhlel em em a. Babulon ...am an ning a, an Lalpa hmachhuanin chhuah mai n beisei laiin a Zawlnei Jeremia te hmangin Babulon Lal rawngbawl ula, kum 70 in tang dawn a, thu awih in awm ula, thil ṭha ti ula, huante siam ula, Nupui Pasal nei rawh u a ti a. Kei chuan inchhuak ṭêp a ni, kum hnih a lo liam in tang dawn lova, huan neih hman pawh a ni lovang, thil ṭha tih pawh lungkham vak suh u, In rama in kir leh hun atin inpuahchah reng rawh u, tih hi Lalpa thuchhuak a ni ti a ka sawi chuan ka lamah an thle dual mai a. An mahni zawlnei ngei pawh thah tak an nap mai a nih kha.

Setana : Ṭha lutuk, ṭha lutuk, sawi zel rawh. Ka Lalpa duh tak Diabola Diamama, lungngai reng reng suh, Sadaia Zawlnei te chu kan that a, an maichan te chu kan ti chim rem rum mai a ni. An siamtu biak aia a siam a te kan biak tir theih chhung chu kan thla a phang lo. Vana ta kha, Sa'dai mahni thu duha khan a han paihthla vei che a, leiah hi zawng kan ṭan a ṭha ve thung chiang em mai e. Baal te, Asterethi te, Noleka te, Kemosa te nena Israel te kan han beih pawhin an thle dual dual mai a nih kha. Philistia hote, Aigupta hote, Asuria te, Babulon te hmanga sala kan han hruai pawhin an chi-ai nasa mai zel a nih kha.

Zawlnei hmang hian i ram kan zauh duai duai, kan zauh duai duai mai a ni. Zawlnei huang hi ngun taka en kawp ka tum a, tunah hian an Uni-

form tur pawh ka buatsaih mek a ni. An ni hmang hian i ram chu ka la zauh he hu zel mai ang a i a. Setana chuan, a nuam lutuk a thawven thlak tunah thawk thuai thuai ula, kum saogli ral dawnei kan hnathawh Result chu kan ennawn leh dawn nia Tunah hremhmun khuangpui kha han vaw dur dui ula, Hla kan sa ang a, kan lam hrep ang a, Setana malsawmna kan sawi rual ang a, kan ţin dawn nia kan hla sak tur chu van aţanga kan tlak thu aţangin ţan ila.

1. Chatuan ata Vantirhkoh chungnung ka ni
Ram duh vangin ka lalţhuttheng ka chan e
Hremhmun uibuk nen kan leng za e.

2. Imanuela pianni ka nghawng ka sei
Hrehawmna hmun ka chang ta si a
Do zel nang kum sangsawm ral hma chuan.

3. Kan do phaw hmanrua kan chhiar kim ngei
Hringmi Imanuela ram lak nan kan ti
Chatuan hremhmun zawng kan luhpui ngei ang.

4. Ka hote zawng lungphang lo te in awm r'u
Hneh loh leh hneh loh kan ti ta sa sa
Chatuan hremhmun kan chan tur tho tho.

5. Tunah lo ţan tawh ila
Hremhmun khuangpui uibuk neu mangtha ule
Hremhmun ralthuamin inthuam kim r'u.

1. Distroy Dentru an distin siar Distrace
For for het sindi glo glo in dentry
Fiar fiar fai fit an din di.

2. Sindi dianzi puau la hiaudiogsih
Sh shiar ping dih ban ding din lairih
Pianding dihning tih laipih.

3 H ihet tren true trenden true
Threce thrue distrai distren true
B'rtroy dihning dai het dai het het het.

4. Over condian osin sai
Wistroy ondin en den an distrace
Distroy lai oval osin ten denaister.

An lam hrepa an ṭindarh ta a, mahni thawhna hmun tur ṭheuh hmanhmawh takin an pan ta sang sang a.

IMANUELA – ISUA KRISTA A LO HNAI INKHAWMPUI VAWI 2-NA AN KO

A hmun : Judai ramah
A hun : B C. 4-ah
Chairman : Setana, Diamama
Secretaries : Enghuaa& Dangduhlohrimhrima
Kohhran chhiartu : DELNGHETA

Chairman : Tunah Kohhran chhiartu in kum 4000 chhunga kan punna leh kiamna lam han report sela.

Delngheta : He kum 4000 chhunga Setan Luruhseha Ram han pun nasatzia hi sawi thiam theih rual a ni lo. Imanuela ṭawngkam thiamna pawhin a daih bikin ka ring lo. Kan punna chu chhiar sen loh hmun

za leh sawmhnih aia tam zawk a ni a. Kan kiamna chu thil awm lo aia tlem zawk a ni thung. Heti ema kan punna chhan hi Enghuaa te, Ţhalolam-lawma te, Tihlohlamlawma te, Tihlohturainrawlh-hmanga te, Lemchanthiama te, Engkimzawtzela te, Dawtpawisalova te, Zawlderneia te ho hnathawh ţhat vang a ni. Thih tuamin an bei a, an hote tam tak pawh an chan reng a ni. Mahse Pasalţha te thihna chu Hrembmun chi a ni a, a let tam takin kan pun phah ta a ni. Setana lawm lutuk chu a huk ta chiam mai a. Hei Pathian hnathawhna hman-rua chu in lo hman thiam em avangin Pathian chuan a hmanrua thlak a tum a. Isua Krista in a lo kal dawn a ni tih ka van Radio in a man tlat a ni. Chumi lo dodalna hmanrua chu zirtir che u ka duh a ni. Tunah hian kum 30 zet chhung hmanraw hman dan tur Training na neih a lo ţul leh ta a ni. Tunah chuan kan ţin rih ang a, nak'ukah zawhna chhang turin rawn inpeih vek ang che u. Tunah hla ka thlang ang a, chumi kan sak chhung chuan Imanuela ti elin kan lam vak ang. Kan hla sak tur chu hei hi a ni.

1. Hrembmun thim Lal sipaite insiam ru leZionah,
Zion lam pan, Lenu te dang kir ru Haleluiah;
Rawn rem khawm la vanram kawng chhengchhe lai an,
Imanuela Zion a riang mahna.

2. Ka lanu ţha ka lemchanthiamte u Haleluiah,
Zion ţum kawng zawh turin insiam ru aw Zion
Zion pan tirreng zinga val ţha
Rawn tlakpui phiar rawh u val zawng zawng aw Zionah,
an lam nek a, Setana malsawmnain an ţin ta a.

Exam Chhanna Ni Chu :

Setana : Imanuela chu Isua Krista-in lo piang se engtin nge i tih ang ?

Thisenchhuahhmanga : A pian hun leh a pianna ram kan zawt chhuak ang a, A rualpui chin zawng zawng chu ka sipaite hmangin ka tihlum vek mai ang chu. Van aṭang khan min han paih thla vei a, min rawn um zui leh zel dawn a ni maw ? A che fuh tawh hrim hrim lovang. Ka lo tihlum hmanhmawh mai ang, a ti tun tun mai a. Setana chuan ti mai mai teh sub, hmanah pawh Mipa nausen zawng zawng thah tur ka ti a, mahse Mosia i lo thah hmaih reng mai a. Kan ngam theih hauh loh mai kha ! Tunah hian thah hmaih i neih leh vaih chuan kan chet sualna hmawr a ni leh bawk ang a ti a. Thisenchhuahhmanga chuan a ni reng a ni han inpuang ta mai ila khata thah hmaih ka lo neihna chhan kha chu Thisen chhuak leh an Nute mangang ṭap vei ka hmuh duh luat avangin chung ka lo en chhung chuan an fa thuhrukna chang an lo hre hlauh a, an lo thukru bo ta a nih kha. Mahse Mosia kha a lo fel kher a, Setana ram ti zau zawng in rawng a bawl a, Tual a that a, Thisen a chhuah a, mahse a nu bawk khan a hriatthiampui lova, In lum pawh luah ngam lovin a siam a, Inhlawhfak na zawngin Sinai tlang lamah a kal a, Imanuela nen an lo inchhar ta a nih kha. Mahse tun ami hi zawng khatiang kha zawng a ni tawh hrim hrim lovang. A lo kal ngam ngat chuan a lu a rawn zuar a ni mai a ti a.

Setana : Hlauhthawn thu-ah Isua Krista chu lo that hmaih ta hlauh sela engtinnge i tih ang ?

Kiltintawka : E! thah hmaih palh pawhin lo awm sela, ka tha ti tho tham pawh a tling lo vang e. Mi zawng zawng hi ka thuuun zo tawh êm !! Isua Krista tihhlum na tawk chauh chuan mi ropui ka lama ṭang an awm, kiltin ami pawh ka tlawh chhuak thuai thuai ṭhin a ni. Ka duhdan tak phei chuan that mai lovin zuah lian deuh ila, beih tham deuh huo ngela han inbeih sak sak a ni ka chak ber mai ni. Vana min tih thlaphanzia êm êm kha ka tuar thiam hrim hrim love. Mahse Thisenchhuahhmanga khan hei thleng thleng a zuah duh hlei lova le a ti a.

Danlamaṭhahnemngaia : Kei chu hetiang hi ṭhain ka hria, a dante kan hman thiam êm avanga thlak tum a nih chuan a che fuh hrim hrim lovang. A dan leh a dan kha ka insual tir anga, Imanuela thil leh Setana thil chawhpawlh nual ila, Atna hlo mipui zingah han phul hlek ila, Setana dan hman thiamna ka lo pe nghet hlawm tawh bawk a, dawi atna hlo nen ka'n ṭang ang a, A! Setan mangang duh suh, ka kut zungte pawh hian a hlau lo tawp a nia! a ti a.

Nuaia : A ! Ka Lalpa, engto duh suh, a ni chu pakhat chauh a ni a, kei chu keimah ngawt pawh hian Nuaih ka ni a, hemi chungthu-ah hian zawhna hran siam pawh ṭulin ka hre tawh love, han inngaihtuah buaina tham a ni love, i rinhlelh leh kum 30 hnua ennawnnaah i la hre mai ang chu a ti a. Setana chuan ṭhangthar finna nge nge a ropui e, ram zauhna tham tham a ni. Keini ṭhanghluite hi zawng,

'an aṭanga kan tlakna a sang em a, kan sil awngin an beng te pawh a ngawng zo ta vek a; Khawnge a lawm êm mai Hmangaihphalzau zai i han sa teh ng, mitin mahni duh ang angin lâm ang che u. uma huat leh dem inkai lovang.

1. Zion ramthar kạ ṭheh aw tlangnuaman aw lai-
nunnem
I duh thangtin chhai rawh val nunnem aw haleluiah
Duhtawkin min sawngbawl rawh u, tlangnuamah

Duhthusam mai chu a neu lutuk aw lalnunnem
Duhthu aiin a tak ngei i chen tawh ang aw
tlangnuamah
Hrembmun lam kawlah lnpawm dun ang aw
tlangnuamah

3. Imanuela zawng kan hlep na e aw tlangnuamah
A ni tan anpai a tling si a aw Zionah
Keini tan mamzlar a lo ni e aw haleluiah.

'Setana chu a zai uan uan a, a kawp te te in thim tham lamah an tawlh bo ta dial a'.

INKHAWMPUI VAWI 3-NA CHU

A hmun : Chhuk leh chhohvah
A hun : 35 AD
Chairman : Setana
Secretaries : 1. Enghuaa 2. Dangduhlohrimhrima
Kohhran chhiartu : Dalngheta

Chairman : Kohhran chhiartu in kan punna leh kiamnna han report rawh se.

Delngheta : Kum 30 chhung hian kan mite kai chan nasa ngei mai ! A sei lutuk loh nan, a tlang pui ka han sawi mai ang e. Setanluruhseh, Khaw vel pumpui thlir chuan kan mite chu an tam tih in hai lovang a, Isua Krista hi chu kan rin ang chu a lo ni ngei mai. Kum 30 chhung chu kan hneh viauin kan hria a, kan thaw huai huai a, mahse hun hnuhnung kum 3 chhung lek hian ṭan a han la a, kan mite zawng zawng min chhuh hman ṭhelh mai a ni. Theih tawp chhuahin kan han bei vak a, kan han tihlum ta hram a, amah lah chu a zam lo hle mai a, nangnin mi tihlum lovang, keima thu thuin ka nunna hi ka pe dawn a ni. Ni 3 chinah ka tho leh ang a ti ṭhin a, kan han tihhlum takah chuan, ava tho leh hrim hrim rua lo em tiin Th'ante chu uluk takin kan ven tir a. Mahse ni 3 chinah chuan ngaiteh Setanluruhseh thil awmdan a danglam a buai zo vek, thlan a ruak, a tho leh tak tak, Awi, ka thin a na, ka zawi zo vek, thlarau thianghlim ka rawn tir e, a han ti leh nghal a, amite chu an kawlh ṭha hlawm mai a. Judai ramah na 'na na chuan kan han ngam lo rak rak khawp mai a ! A mite chu thunei awm takin kan han vau a, kan han vau zam deuh thei a, mahse thlarau thianghlim lo thlen chinah hi chuan a kawlhin an kawlh ṭha ta mai a

Aw ! ! Setan i mite i chan nasa ta ngei mai, engtinnge kan tih tak ang ? a ti a. Setana chuan, Bawi sual leh zawmthawpa ka mite chu ti zat zat ilo hlauh pil zo tawh maw ? I in thlahdah zia a lang chiang lutuk tlat, a hmun kha chhuhsak ula, Thinurnalipuiah khan dah rawh u, amah kha hruai

la, Hreawm me'durah vawi sang sawm v a w awh u a ti a. A lungngaih thlak teh zawng a nih , in finna leh remhriatna in thin ta mawlh hek 'o . Kei mifinga, Remhriaa, Huaisena thu leh hla chu ngaihthlak tlak reng reng engmah thu in huh chhuak dawn love. Ngawi chipcham reng ula, ngaithla ngun rawh u, ka ram dindan ka tidang- m ve dawn a ni.' Ka ram chu bialah then sawm ni ang a Bial hminglte chu heng te hi an ni ng:— Rinhlelhna Bial, Mitdel bial, Thangthar bial, hisenchhuah bial, Nunrawng bial, Ramthar bial, gaihsam bial, Theihnghilh bial leh Houchham alte hi an ni. Heng bial 9-ah te hian Isua mite a lo pemluh huna an awmna tur leh ram tur ka uat vek bawk a, an chhungkaw zir ang zel a an wmna ram chu - Hlimtluangtlam ram. Thiarga am, Nuamtawl ram, Bawrhsawm ram, Hmargaih- lungchuan ram, Mahni hmasial ram, Tihdamna am, Sumdawng ram, Hlepna ram, Dananga beihra am, Mahniindahsanna ram, Mirelna ram, Thuthlung am, Nausen ram, Hriatlohem ram, Tahna ram, awlneider ram, leh a tul ang zela an awmna tur am zau tak ka ruat lawk vek a ni. Heng rama ni lo pem tura sawm turin hotu tam tak ka ruat awk a, chung hotute zinga thenkhat te chu — hahnemngaia, Convener, Inngaia, Bawlhhlawha, ura, Milembiaa, Dawithiama, Huata. I hauva, nikthua, Inkhinga, Awmbranga, Pathianawichhiaa, a-leh Pa thu-awi-lova, Lawmnachanghrelova, Rin- anga, I'sika, Zuruia, Thinura, Tangkangainaa, iveia, Chapova, Hmangaihnaneilova, Huaikawm- wia, Hektua, Kawlhsena, Mahniinhmangaiha,

Insumthellova, Ṭhaduhbaublova, Verveka, Inngaihlua, Thuhnudawnlova, Pathianlanepi, (A nuaiah) (Gal. 5:19 21, I Tim 3:2 4) Hengte hian an mahni hming ang zelin Isua mite an thlem ang a. An mi zia ang zel a an awmna tur hmunah hian an rawn bruai tur a ni. Isua thlarau chuan hriatchianna a pe a; chatuan nunna an chan avangin an lawm a, an duh chuan an lam thei. Kei erawh chuan hriat chianna chu dah bo sakin hriatloh em ramah ka bruai lut a, in hre lo em mai, kan lo hre lo em a ni, anih in han ni ve phawt mai la i hre mai ang tiin hriatloh em ramah ka bruai duah duah mai ṭhin a ni. Isua chu khawvel chhandam turin a thi a ni tih ka hriattir a, chumi lam chuan ka lam tur thung a ni.

Pawn lama thlirtute tan chuan an nghing chu thuhmun reng a ni. Isua thil leh keima thil hi ka chawh pawlh nuai a, Isua thlarau changten an hmuh ṭhin ang kha ka hmu ve emaw tiin lungawi takin an lam ve tho ang. Inngaihna hmun leh Nuamtawlna hmunah ka bruai luh hunah pawh an ka-in Isua an ṭan tlat ang, Isua thlarau changtute nena an danglamna hre hauh lo turin an mahni chu ka hup bet tlat ang. Delnghet bial ami te chauhvin thil chu a nih ang takin an puang ngam ang a, an puan pawh ka phal bawk ang a, an mahniah hawizau theih lohna bangin ka hung tlat ang a, Isua Thlarau chang awmin an awm ang a, ka rawng baw zel chungsiin Isua an ṭan hlur ang a, Isua miten an han sawi sel pawhin, Isua Thlarau sawi chhiaah an ngai ang a, an ṭang tlat tawh ang. Isua tar

'ar siin ka rawng an bawl zel si ang. Isua miten ngaingaih taka thu hrilhin i thlarau chan hi a dik . a ni ang e. Inngaihtuah chiang teh ti a an hrilh . pawh a kaw tawpah kan tan tir ang a, an- . kâ hmangin ka chhang ang a, fianrial a . tak zet a ka dil a ka hmuh a ni a, nangin ram- . anni ang e i han ti ngawt mai chu Isua an . tak ang khan -mifingte chuan Thlarau Thiang- hlim hi in hai dawn reng a ni.

A thlarau nei lo hi zawng hremhmunah an la liam ngei ang. Thlarau dotute nen chuan Biak In khatah pawh a lawi ho theih dawn lova, an zing ata lo chhuak ula a hrangin awm rawh u, tih ziak a nih reng kha tiin, Biak In hial pawh ka sak hran tir mai ang. Isua rinna taka vuan lotute chu ka lamah ka hip duak duak ang a, anmahni hre- chiang thei Upa leh Pastorte chu ka chaltauh tir ang a. Mite hnenah in Upa, kan Upa kan Pastor in Pastor te hian thlarau an hai a, thlarau an duh- loh hi a pawi em mai an fel teh lul nen, han thlarau mi deuh sela chuan, sawisalbo an ni mai tur. Mahse thlarau an do miau mai a, an thu in awi chuan Thlarau neilovin in thi thei hial dawn a nih hi Isua pawh mifingte khan tidikin titakin ngaih ngam tak leh diriam takin Kros-ah an khengbet a nih kha.

Tunhnu atan hian Isuan a sawi chiang zo vek tawh. Pa sawi chhia chu ngaihdam theih a ni ang a. Thlarauthianghlim meuh sawi chhia chu tunah leh khawvel lo la awm turah pawh ngaihdam theih a ni lovang a tih kha. Heng kan Upa leh

Pastor te hi dan Kohhran ang a rawngbawltute an ni. An rawngbawlnaah zawng an sit awm love amaherawh chu thlarau an hai tlat mai hi a pawi a nih hi, an zir an zir a, an in zir da zo vek a. An in zir thiamna te kha thlarauah an ngai chawp zel a, an zir chhuak lo au â zovek an fimkhur an fimkhur a, an fimkhur zo vek a. Pathian thlarau duh hle slin an zir chhuak lo, an hnawl zovek an hre phalo an pawm ngam lo. Lal Isua kheongbet nawntute anni tiin Pastorte leh Upate nen ka in hmuhfuh loh tir ang a, ka ram chu a zau mai ang. Min hre chiangtu a piangte chu thlarau hai tuah ka pub hlauh zel ang a, mimawl zawng zawngte chu mawl taka Isua zawng turin ka zirtir ang a. Kelin ka lo chhang hmasa zel ang a, Lungawi takin Lal atan min pawm ang a, Isua Kohvin min ko ang a, Pathian biak in min Isua zawmna hun a awm tawh lovang. Ṭah leh haṭhlal kan chang tlang dial tawh ang. Tunah chawlhlawkna kan nei ang a, chawlhlawk zawhah kei Setanan thusawina ka nei leh zel ang a, ngun takin ngawi chipcham rengin in ngai thla leh ang.

Rawngbawl dan tur chungchanga Setana thu sawi chu;—

Setana :— Hei ha ! ! ! Tunah hian Isua Krista an tihina khawvel a zuah chhung zawng huapa ka ram rawng inbawl dan tur ka sawi leh dawn. Nguntak, nguntakin ngaihla ula, inthlahdah hauh lova thawh nghal ngar ngar chi ani ang. In finna leh remhriat na hmanga beih chhah zel pawh awi a ni ang. Ka ram zauna tur thil a nih phawt chu in.

KA RAM AMI LO LUT TUR A IN SAWM DAN TUR:—

Damlo leh mi insawiselna nei apiang ţawngţai thuai zel ula, annatna avang puh tur in hre ngei ngei tur a ni, avang in puh chu an ngaihtuahna mi zia ang zel a ka rama in hruai luh theihna zawng a ni vek tur a ni. Tih tur in tuk zel bawk tur a ni. Chutiang an tih duh loh chuan thil ţha lo leh zual an chungah a lo thleng thei a ni, tiin sawi ţhaih zel ula, chutah pawn an la awi duh loh chuan ngawih san mai ang che u. Heng hna thawk tur hian Isua Krista Kohhran dinna apiangah kal zel ula, Upa leh Pastorten an thawh hman loh veng kilkhawr lamte pan zel u'a, hetiang thawka thlawh-hma nei hman lo khawp a zin peih te chu ka ramah chuan milian berte an ni ang. Isua mite hi an taima em em a, Buh leh bal te chu an thlo thar ţeuh ţeuh a ni a. Chumi an thlawh chhuahsa ringa Isua ram ţhiat dan tur in zir ngun em em a ţul dawn a ni. Isua ring tak tak te chu thlim ru-kar ula, a theih chhung chu hêl hram hram ang che u. Isua Kohhranho te hi inrem thei tak an ni a, an inrem ţhat lai reng zingah chuan, 'A ngawi teh u, in rem a ţul a ni, inrem takin awm phawt mai teh u, inrem a ţul ber mai', ti ţhin ula, mi tam takin kan inrem lo a ni awm mang e aw, tiin an rawn ngaihtuah ang a, Kohhran Upa te tlin lohna lai ber te han sawi leh zeuh ţhin ula, mi tam tak inhip ţan mai ang.

Tin, hmangaih-ramthar zai hian mi in hip khawm bawk tur a ni, hei hi mi hip chak thei tak tura ka siam a ni. Ramthar zai in sak hunah chuan a thluk dang leh a thu dang dang hmang mah ula, Lam dan chu chikhat vek a ni tur a ni. Vawi 3 in pen ang a, in chawl deuh det ang a, vawi 3 dang in pen leh zel ang. Thlarau lam in-kawprem Ionei tur in hmuh hma loh chuan khuang in vaw reng tur a ni. In hmangaih in hmuh fuh lawk lohva, hla chu tih tawp in duh tawh si chu-an in zinga ka hmanraw hmang thiam berin Hma-ngaih Ramthar zai sak hut hut na karah chuan pawhnghehna hla lo sa zaih zaih sela. A pawt nghet tawk ta tih veleh hla chu ti tawp thut ula, a tluk loh vek pawhin a pai chawn chawn ang a, chu ngei chu .... a ni mai.

Tin, hut hut zai hi mi hip nan a ṭha tawk hle. In tih harh nan leh in fiamna hla atan hmang ang che u. A thlirtu mipuite chu a hip ve thei tho a nia. Hlim deuh leh tho deuh mai a lam sauh sauh mai tur a ni. A thlirtu mipuite pawhin nuam in tih zia an hriat theih khawp tur leh tel ve an chak theih na tur khawp a lâm hi in bat a ni. A ṭul chuan lam chunga mi dangte lâm ve tur a sawm leh kaih lâm ve pawh tum tlat tur a ni. Sawi tur tam tak ka nei a. Mahse hunin min daih chuang lovang.

KA RAMA IN RAWN HRUAI LUHTE CHAWM ZUI DAN TUR :

Ka ram a in rawn hruai luh te chu Thu leh Hla leh thil tih a chawm leh zirtir ngun an ngai

le ang a. Hetiang lam hawi hian zirtir ang che :— Isua lam pawlte hian Pathian thu an hrilh fo lawn a, Isua Krista an hao lam meuh hi chuan ka mouth) kawngka chu in hnaih ngam si loh avangin, langni chuan pangti thazam hriatnaah bei ang he u. Khuangpui ri hi ti reh suh ang che u. A hhuo a zan in vaw dur dur mai ula. Khuang ri n hriat phawt chuan an pangti a zat tlat dawn avangin Pathian thu ngaihthlak ai chuan Khuangpui en a lam chu an thlang tawh zawk dah dawn a i. Hei hi taima tak leh thahnem ngai takin bei la. Khuangpui neo iam pui hrep ula, Pathian thu n sawi ve leh mutthluk tir vek zel rawh u. huang in neih that phawt chuan lungngai reng eng suh ang che u. Thu hrilh sangsawm ai pawh Khuangpui chu ka ram tih zau nan a tangkai awk a ni. I ven ngun ber tur chu :—Isua mi tak ak ten thu an hrilh in hlau hle tur a ni. Chutiang ven nan chuan Iurinoi zan ah te Krismas dawn zan h te hlim takin zai tlaivar pui zak zak ula. Chawlhni te, Krismas ni te a Pathian thu an sawi ngaithla thei lo lek a mut chhuak a in siam heih chuan ka ram tan a tha ang. Engpawhnise Pathian thu an ngaihthlak tlem theihna ber kawng h hmuai zel ula, chhun lama mut chhuak reng a siam tum phawt mai rawh u. Pathian thu te chu in hrilh mahse mut chhuak na na na chuan a beng rawng ah va thun thei ngut suh.

ISA TIH THLARAUNA : Hei hi a pawimawh em êm a ni. Isua khan Thlarau leh tihtakzetin Pa chibai an buk ang a ti e. (Johana 4:2) Thlarau hi

hai thei tur a in ven ngun a ngai hle ang. Hei l thil harsa a ni. Thlarau thu ah bian Isua Krisi ka ngam lo nasa mai. Thlarau hi in hai tir thei loh chuan tumah ka ramah an awm rei duh silo Hemi tih theih na tur hi thil kawng khat chauh k hria a. A hman dan thiam leh fimkhur pawh ngai hle ang. Mibring rilru chhia leh tha hriatn han tibbosak zet a, thunun hneh hnu a pek leh tu a ni. Chumi a hman atan chuan Dawiatna hlo k nei a. Chumi han pek atang chuan an lo a, an rui bawk a, an chhia leh tha hriatna kha bo va, an buai zo vek a. Chutih lai chuan thunu an nuam êm êm a. Ek pawh hi chihlum a ni t mah ila, chithlum a ni a ti ve zel ang. A dun pawh hi Asen a ni i tih chuan Asen a ni a ti v mai ang.

Chutih lai tak chuan Tisa hi Thlarau a ni tiin zirtir ula, Thlarau a ni a ti ve zel tawh ang. Ka ram thil zawng zawng in zirtir ang a, a zawm zel ang. Tisa leh tih tak zeta chibai min buk tur a in zirtir ngheh houah chhai leh tha hriatna kha in pe leh ang a, chutah zet chuan ka ram a mi tangkai a lo tling tawh thin a ni. Amaherawhchu he dam-dawi hi hman dan tawk thiam a har hle mai. Tu-mahin a hman dan tawk an la thiam tlat lo. He damdawi hotu atan hian Duhama ka ruat a. A ni bian a thiam ber a ni a. Ani meuh pawh in a hmang sual fo a ni. A lo pe duham deuh thin a, an lo hurh chhuak zo lo tlat mai thin a, ka Ram ti hmel hem tu an lo ni leh zawk thin.

Tunah hian Duhama'n a pek sual, a hlen ta te chu ka kawl ţeuh mai. A tawk chauh va a pek fuh te erawh chu ka ram tan a mi ţangkai an lo niin mi sangsawm aiin an duhawm zawk. Hman fuh chuan ka ram tan a duhawm ber. Hmansual chuan ka ram hmelhemna, fimkhur tukin hmang ang che u. In hman fuh hlauh chuan kumkhua a chibai min buk tu tur in siâm nghet tlat a lo ni ang.

PATHIAN THU HRILH NGUN TUR : Ka ram mite chu Pathian thu in in chawm ngun tur a ni Isua mite chuan Pathian thu an zawm a, Pathian thu in a sawi ang a awm zel hi an tum tlat a ni a, Ka mite erawh chu ka ram nunin an nung ang a, chumi an nun dan leh chet dan chu Pathian thu nen mil dan an thiam thung tur a ni. Bible hran ka siam love, Isua Bible hi ka ţawm mai a. A hrilhfiah thiam lamah ka in hmang nasa thung a ni. Chuvangin Isua mite zingah Isua Bible hmang in ka ram ah mi in rawn hruai zel dawn a ni.

THAWHLAWM THU ZIRTIR NGUN TUR : Isua miten ka ram min chhuh sak na bulpui ber mai chu Thawhlawm an thawh ţeuh ţeuh a, chumi chuan ka mite an kap zel a, mi fel tak tak, hlawh tlem te te in an ruai a, an tho surh a. An Thawhlawm thawh lah an pung tulh tulh a, An tihtur tak ti tur in an infuih sauh sauh mai a. A hial hial, a khua khua in an infuih a. Hmeichhe ho, Thalai ho, Uak-Thui — ţangrualin an thawk a, An phur surh surh, mi an fuihpawrh awih pui pui a ngah a. Hlawh nei hlei lo te in ka ram thiat turin an lo kal ve leh ringawt mai thin a. Awi, ka thlung lu a na, mi

ngei hluah hluah. A mak lutuk, ka tuar thlamlo, Isua ram chuh chu a hau tak ngei e. An thawhlawm pung zel hi in dan kir theih loh chuan ka ram an ţhiat duai duai, an ţhiat zo ngei ang. Awi a na lutuk. An thawhlawm a lo tlem theih nan hetiangin zirtir ngun rawh u'n.

Hetiangin : — I Kor. 9:7 ah chuan Pathian chuan hlim tak a pe tu a ni a hmangaih ni, tih hi chang thlan ah hmang ula, Marka 12:43—44 hi a dik zia nem ngheh nan hmang ang che u. Pathian chuan ui chung chunga thawhlawm pek ţeuh ţeuh ai chuan phal taka tlem te pek pawh a lawm zawk daih. He hmelthai hian a thawh tam ber a ni tiin Isua ngeiin a sawi a ni. Isua thu hi kan awih tur a ni si a. Thawhlawm thawh hi a duh zawng a ni ngei mai, phal taka thawh tlem thei apiang Lal Isuan thawh tam berah a ngai a ni, a va lawmawm em, Lal Isua ngilneihna avangin mi rethei ber pawh thawh tam ber kan lo nih theih hi. Heta ţang hian Lal Isua duh zawng chu chiang takin kan hmu thei.

Kan puma inpek na hi a phut tak chu a nih avangin mahni in pek ai hi thawhlawma kan tlak a hlau em em a ni. Ani pawhin Kapa duhzawng tih leh a hnathawh zawh hi ka chaw a ni a ti a. Thawhlawm chu a thawh kan hre mang hlei nem, chuvangin thawhlawm pawisa lam a in hambuai lovin, i pum in a hnen ah in pe mai la, i taksa in Lalpa chu chawimawi la. In nun in chawimawi la, lâm lâm mai rawh tiin zirtir ula. An thawhlawm

chu a lo tlem sawt ang a, keini kan thawveng huai mai dawn a sin. Lal Isua mite chuan an tum bul-pui ber pakhat chu Lal Isua kan ang tur a ni an ti a. Isua an hi an chak ber a ni a. Isua an na kawng chu heti hian zirtir ang che u. Isua kha Ruaiṭheh ngaina mi tak a ni. Amah in ruai a ṭheh ṭhin a, mipui 5000 te, 4000 te hrai tlai khawp in ruai a ṭheh ṭhin. ·A mah hmangaihtu ten a tan ruai an ṭheh ṭhin a ni tih Bible-ah kan hmu bawk.

Chuvangin Isua hmangaihtu tak tak i nih chu-an I Sial, I Bawng, I Vawk hmangin Isua tan ruai i ṭheh dawn lawm ni, tiin an ran an hralh a, a man thawhlawm a an pek ṭhin kha ei leh barah hman tir vek ula, Isua tan a ruai ṭhehna atan na na na hi chuan ka phal zau a nia. Hla tinreng hi sak ka phal mai a ni. Hmangaihramtharzai te, Hut Hut zai te, Lengzemzai te, Zion hlapui te, Zawlaidi zai te, Hmangaihchungchuan Zai te hman ka phal vek.

LENGZEM ZAI :— He hla hi lengzem z a i ni a, Key khatna a sak chhung hian Lam ho -na tha tho takin an lam tur a ni. Zaitute kha hi 4-ah an inṭhen ang a, in ruai lovin indawt zelin la an la ang. Hlim tak leh tha tho takin lam ur a ni. Key 2-na sak chhungin lam zawng zawng na an zawi huai ang a, an in zui kual ang a, hu lo em em ni awm takin an kuan zawi huai ruai ang. Key 3-na sak chhung hian lâm ho te hu Fulia fate angin ke pali hmangin an lam ang . An hma amite mawng chungah an khabe an

chhuang ang a, an in zui kual ang. A Key hi an thlak let kim leh hunah hla chu a tawp ang a, lamte pawh an harh ṭha leh vek ang. A key thlak let lova hla in tih tawp chuan thlirtute in hip lo lutuk dah ang e.

ZION HLAPUI :— A key zawngtuin a zawn dik theih loh chuan, a key hi zawn dik theihlohna chhan kawng 4 a awm. Chungte chu (1) A satute an in lung rual lohvin, (2) An zinga inngaihmelh an lo awm in, (3) Khuangpu lo tur Khuangpu a alo ṭan in, (4) An żingah inngaihlu an lo awm in. A key zawngtu in vawi 3 a zawn hlawh chhem chuan Khuang vawtu an thlak kual ang a, a awm ho chu rilru tluang tak pu turin an hrilh kual ang a, an ṣak theih chinah chuan thlur 8 in an sa ang a. He hla hi chu Fakna hlapui a nih avangin, a thu aiin a thluk a hi a pawi mawh ber zawka chu a ni. An sak theih tawh hnuah chuan Lengzem zai leh Zawlaidi zai thu pawh hmang mahse a thluk a hi a hman dik phawt chuan a pawi chuang lo. Lam chungchangah pawh eng lam key pawh kha a hman theih a ni. Miin a thu hi hman dik tum tlat sela. A tihsual zawh poh leh a dik a ni mai, Fakna hla pui anih avangin inhuat tur a ni lo. S k lai na na na chuan a tu ate pawh lo innek duh am deuh mahsela thik thuah leh huat thuah lak tur a ni hauhlo, chuvangin haw tur tur chu tel lo law law mai rawh se.

Darkar khat leh a chanve vhieng sak phal a ri. Chu aia rei chu tum khatah chuan sak phal a ni lo. Athliṛtu mipui zinga tmi kha lo tel ve duh an awm takin a khat tawka sawm fo tur a ni.

ZAWLAIDI ZAI : — He hla hi ka ram mi nghette zingah lo chuan sak mai mai tur a ni lo. Lenkhawmnaah te lnthlahrung hauh lovin hmang thei ula chuan ka lawm hle tur, mahse in zakzum em mai ṭhin si a. Inhmanna tlangpui ber atan chuan; mi pahnih inpawh tawn nan hmang ber ang che u. A satuin khuangte a awrh ang a, a zai ang.

A hmangaihi kha a lam ang. Lenkhawmnaa sak a nih chuan, khuangte vawtu chuan a awrh loh vek leh a khai kang ngei tur a ni. He hla sak lai hian Khuangtein Lei a khawih hauh tur a ni lo. Mipui zinga sak a nih chuan a key thlak let leh vek tur a ni. Chutilo chu in buai lutuk dah a nge.

A CHAK DAN :— Nula leh tlangval innga'hzawnna leh in hmangaih tawnna sang ber chuan in pum pek tawnna a siam a, an in pum pekin an in phal tawn thuk em em a. I tan chuan thih pawh ka huam e an ti ṭhin a ni. Chutiang let sang sawm a chakin he hla hian mi a pawt thei a ni. Hnate chu han thawhna chi rual a ni lo.

Hei hi ka hmanraw ṭha a ni. A hmangtu'e pawh ka ram mi rinawm takte an ni tur a ni. Rang deuh mai thovat a sak tur a ni. Khuangte chuan pi-pi-ping-ping-ping a ti ang a. Key khatna sak chhung hian tho lutuk a lam tur a ni. Key hnihna ah hian tlanglam hla thluk a lo zep fet tawh anga, Lam kha a ding char zo meuh tawh lo anga. A satu khup bawr vel chen tawk ah a thawi thiak thiak tawh mai ang. Tlu lek lek, bawk vak thut thut in

a awm ang. Key thumna sak chhungin a tlu anga, a tho ṭawk ṭawk ang a, a tlu leh ṭhin ang. Key 3-na a hla a tawp chuan a tho thei tawh lovang. Nausen a ni ngbal anga, awm a ṭul tawh anga, chaw hrai a ṭul tawh ang. Thingpui pawh Tuisik pawh tulh emaw fah emaw lo chuan a lem thei tawh lovang. An chhungten in awm phal lova, an pawh ṭhen che u pawhin hna a thawh theih chuan dawn loh avangin an mangan tawpah chuan an ko leh tho tho ang che u. Duhtawkin in inawm thei tawh anga, Sawn thianghlım pianna hun rem chang a ni tawh ang. A zak thei deuh tan erawh Naupai theih lohna damdawi hman tur ka ngah. A key hi in thlak let leh vek chuan an harh leh thung ang.

HMANGAIHCHUNGCHUAN ZAI :— He hla hi chu mi inpumpekten ching dawk lak tura mite hmuh ve hauh lova, fianrial tak mai a an hman tur a ni. He hla sa chung hian fianrialah in phal tawn lutukin an in khal ang a, hetıh lai na na na hi chuan Isua Krista tihte, Van ram tihte ang mai mai te chu an han hriat chan loh tur zia mai chu!! Thil pakhat chauh an ngaihtuah dun ang a, ka ram nawmna an chen cher cher mai ang a. Min hre chiang tawh mahsela min kir san phal tawh lul lovang. Nang leh kei chu in di bang tawh lovang aw ! ! ! tih hi a ni mai e. Zak zumte tan naupai theih lohna damdawi ka ngah. He ram thleng hian mi rawn hruai chum chum ang che u.

ISUA CHUNGCHANG ZIRTIR DAN TUR : Isua kha Nula ngaihsak mi tak a ni a. Mi nu pawh thlem zel mai mi a ni. Samari hmeichhia tul chawi

.i a hmu fal a, pasal panga lai nei tawh a nih
·vangin, mi awmmawh deuh ni ngeiin a ring a, a
ıan thlem ṭan ta mai a nih kha. (Johana 4:15—21)
.al Isua ringa amah anga kal tumte chuan nula
her lo pawh pasal nei lai pawh, thlem thluk tur
·awn fo hi Isua tihdan a ni. Hmeichhe tan pawh
:wn fuh theih theih an awm mahna ti a ngaihven
ang chi a ni e. Chumi chang pawh a la ni lo Be-
.hani-ah pawh ngaihzawng bul fuk tak mai Mari a
nei a, an in la fuh dun hle a ni ta ve ang, Mari
lah chuan Isua tan chuan ui reng reng lah nei hek
lo. Simona'n chawhlui a kilpuinaah pawh khan zak
hauh lovin a kum khat dehchhuah zawng zawng chu,
a chhungte retheihna pawh ngaihtuah chang hauh
lovin Isua sahriak thih nan a han hmang zo vek a,
Isua chu a han fawp leh nghal a. Iskariota chuan
a lo zahpui deuh a ni ang, Isua lah chuan a Nula
chu a lo ṭan hlar mai si a, an inchhang deuh khauh
khauh mai a nih kha ! ! (Luka 7:36—50) Chu
chauh pawh a la ni lo, Bethani-ah pawh a ni leh a
ni, (Johana 12:1—8) Mari pawh hian a lungduh Isua
chu a atchilh ngei e, sahriak thih nan duli zaruk a
hmang zo ṭhak a. A reng reng thuah a nuṭapa
Lazara pawh hi a lo zaidamin a lo va ṭha zo zai
êm !!! A phun nawı thu reng kan hre lo. Chu
chauh pawh chu a la ni ta lo fo mai, Bethania Mari
nen an innghen chial lai pawh khan, Mari laizawn
nu Marthii kha mikhual chunga ṭha ta reng reng
leh bengvar lawr lak a ni a. An mikhual Isua ei
tur buatsaihin a ṭul em em a. An mikhual pa Isua
tan Ar a talh a, tui chawi a ṭul bawk si, an ei tlai
lutuk a hlauh avangin, Isu ka buai êm mai a, Mari

khan mei min han chhem aih sak hman lawk lawn ni ? tiin thuhnual rawlh takin a han sawi a, Isu chuan Marthi, thil tam tak i ngaihtuaha i buai nih kha. Thil pakhat chauh a pawimawh a ni, Mari chan tha chu a chang a, chu chu lak sak tur a love, a ti hlar mai a nih kha.

Marthi eitur buatsaih buai êm êm khan kan khat a tawk leh ta hlauh zawk anih kha. Mari ch Isua ke bulah a thu a, tih anih kha, Isua kapkara a thu a, thil pakhat chauh em ni a ngaihtuah Is hi kan ang tur anih chuan Minu, Mipa, Nula Tlang val kapkar hi kan chuh fo tur a lo ni e. Mi hmui emaw hmuhloh emaw a danglam chuang tur a n lo. Isua mite Bible-ah chutah chuan mipa leh hmeichhia a awm theih loh tih a nih kha. Isua t pawh zak hlek lovin mi hmuhah inchhung ngeiat an inpawm a, an in hauh hlar mai a nih kha. In chawite, Indungbawhte ka zak e te in la han ti dah a, Uak thui ! ! ! mi tenawm ho hi Isua an chr sawi loh, inla inhlat lutuk (Luka 10:38-42). Chu chauh pawh a la ni lo. A hmangaihi Nuta Lazar chu a lo thi ta hlauh a, Isua an han hrilh chua a kal thuai a, Lazara chu a tah zet a, a kaih thawh sak ta mai anih kha. Mitihi dang pawh an tam teh lul nen, ama ngaihzawng leh an chhungte chauh lo chu a kaih thawh reng reng ka hre loa- in hmeithai kha a tawm chilh chawt thin a, hmei-thai fa pakhat chauh nei ngang a ni a. Tu khaw dipdal lovin, an lo khawsa dun rei tawh reng a. A fapa chu a lo thi ve ta a, phum tura an zawn lai chuan a kai tho leh ta mai a ni. A lo nula mi

ngei vat vat mai. Jaira faou a kaihthawh bawk kha, Jaira kha inkhawmnain hotu a ni a, a fanu kha a pa Jaira dipdal hauh lohva a hmangaihi anih kha (Luka 7:11-15) Chu chauh pawh a la nilo cheu mai !!! Magdalini Marite, Marite, Joanite, Susanite, Suro-Phoiniki hmeichhiate, Salomite pawh hi a bialnu, a hmangaih êm êm i te anni vek (Luka 24:10, Marka 16:1 Luka 8:3) Åwle ! ! sawi tur a tam lutuk, ka la hre ţeuh, sawi vek dawn ila hunin min daih dawn silo. Tlemte ka han sawi aţang chauh pawh khan, inngaihzawn dan thuruk chu in hre thei tawh mai ang. Isua hi zawng ka hre chiang em mai. Khawvela a awm chhuong zawng khan, remchang zawngin ka zui chhuak zak a, ka hre chiang lutuk tlat, ka thu sawi hi ka hmuh leh ka hriat ngei a nih hi, awih ula zawm thliam thliam mai rawh u. In la zah fo chuan a mah Isua ngeiin ala zah pui dawn che u a ni. Mi huaisen nun in nung ula, mi huaisen thawhin thawk ang che u. Hremhmun kan chan tur tho tho bei vak mai ang che u.

TIHDAMNA HMANRUA :— Damdawi hi Isuan a nei ţha zawk a, mahse ka ram a hman atan chuan Isua aiin ka nei ţha zawk daih a ni. He tihdamna damdawi hi a tui a ni a, Tisamia'n a vawnga, Pathianlanepi'n a kawl bawk a, damdawi chu kut zungţangah tat ula, Kut chu a nalai takah nghat ula, Tawngţai ula a dam mai ang. Hmeichhe tan kut zungţang bakah hnute hmurah tah theih a ni. Serha tah theih a ni, hmeichhe tan he damdawi hi hmun thumah a hnawih theih anih chu.

Kut zungtangah leh hnute hmurah leh Serhah tah tur a ni. Hnute hmur ami kha hetiang a hmantur a ni. Damlo kha pawm a, a nalai tak kha hnute hmur khan hnek tır chiah mai tur a ni a, Lengzem zai kha sak nghal tur a ni a, tawngtai zui nghal tur ani, damlo leh nanei chu a lo dam nghal mai ang. A ngeih teh a nia! !!! Tin, serh ami kha chu damlo kha serh khalh tir a, chungchuan zai sak a tih puitlin tur a ni. Hnute hmur ami ai khan a let sangsawmin a ngeih zawk.

Tin, nausen tihdam nana hman dawn chuan, Lapua tuiah chiah huh a, sawrfu leh tur a ni. Chumi lapua huh chuan serh kha nawh a, serhnawhna lapua khan nausen chu hruk lep lep tur a ni. Tin, mi rilru hriat fai vekna pawh ka nei tha em em a, Tisamia leh Pathianlanepi'n tul an tih hnen aplanga an kawl tir turin an kutah ka dah a, an hnenah kal ula, an nin tul an tih dan ang ang in an lo pe ang che u. In tukkhum vawi thum chum ula, mi rilru leh ngaihtuahna chu in hre vek mai ang. Mi lo an lo chum khalh che u chuan in hre thei chuang lovang. Lungngai hrim hrim suh u a ti a. A chal a chuar tun tun a.

TAWNGTAI LEH PATHIAN THU HRIATNA:—

Tawngtaina chu ka ram address chinchauh hmang turin zirtir ang che u Address an rawn tihdik ngat chuan ka chhang zat zat ang. Ka address chu hei hi a ni: 'Aw Lalpa kan Pathian, kan Pa duhtak van a mi' tih hi.' Heihi Isua nen kan address kan intawm a ni a, heti chiina min koh chuan

Isua ka chhan khalh hman zar zar thin. Isua chu a inti ngeng a, a vuai chh a, a hmanhmawh lova, Kei chu ka ṭuan a rang a, Ka hmanhmawh bawk a, ka zam a ṭha a, Isua chu ka chhan khalh zar zar mai a ni. Ka address in a phak ye loh chu-Engkim tithei, Engkim siamtu, Van ropui a mi, A, engkim buapa koh hi kei zawngin ka thin lo, ka chhang ngamlo, Isua ka hlau, ṭawngṭaina tenawm, luak tichhuak mai a ni, chuvangin Isua nena kan address intawm chinchilah hmang turin leh address mumal lova ṭawngṭai fo turin zirtir zel rawh u. Thute, Hlate in ṭawngṭaina bul ṭantir ching ula, ka eng a thawl ngawt ang. Ka rama lo awm tawhsa tan erawh chuan ṭawngṭaina phuahsa ka ngah lutuk, ṭawngṭai tura an inpeih ve leh chham tur chu ka rawn hrilh zung zung mai ang. Mahni chhia leh ṭha hriatna hmanga chhamtur lo ngaihtuah lawk a ngai lovang. Ka siamsa hi an ring mai tur a ni. Mi nen in inhnial a in hneh dawn lo anih chuan, Dangduhlohrimhrima pun zel ang che u. A nin kawng an su awng rek ruak mai tur a lawm !! Ka rama lo tel nghet tawhte chuan nuam an tih ang apiang chen nek zel mai rawh se. He damchhung bun chauh hi nawmchenna a hun an neih chu a ni si a. Tun hnuah chuan [illegible] kan chan tur a lo nih tawh dawn avangin, mun a nuam tih kawng a tihnaah tuman sawisel theih a ni lovang. Sawisel a hnehin nuam hlum thak thei sela ka duh thu sam a ni.

Awle, kan inkhawmpui vawi thumna chu kan lo ṭin tawh ang a, thu ka sawi zawng zawng anga thawk

turin thlawk bo phlar ula, in thawh sa ringin hrem-hmun thim ramah kan lo tawm leh kuk a ni ang chu. Pawimawh in neih apiang chu Ṭhangthara leh Tharlawma leh Thinurnalpuia hnenah ir thlen zel dawn nia. An nin ka hnenah an rawn thlen chhawng leh ang a, ṭul leh mamawh apiang chu ka ngaihtuah zung zung zel ang. Zam reng reng lovin thawk ula, Setanluruhseha ram chu han zauh e, u, mai teh ule a ti a. An thlawk chhuak ta sup sup a.

Ni khat chu Mitdela, Mitdel bial hotu leh Isua ram bialtu (hetah hian Mizoram pawh a tel) Ṭha-hnemngaia an inhmu fuh hlauh va. Diabola ram in singsak dan thua Kiltintawka thu khawchang an ngaithla a. Mitdela leh Ṭhahnemngaia chuan an bial chhunga Isua miten hma an rawn sawn nasat avanga an mangan thu an sawi bawk a, Kiltintawka chuan Bial ṭhen pakuate kha ka tlawh kim vek tawh a, Diabola ram chuan hmasawnna lai chu nei bawk mahsela, a tlangpui thuin Diabola chuan a mite a hloh mek zel niin a lang. Chuvangin thil mangan thlak lutuk kan tawng leh ta a nih hi, kan ngawih reng chuan Delngheta ang khan Setana vuak kan tuar ngei ang. Krista mite hi an lublul em em mai a, an phur surh reng mai a, an hrât khawkheng hlawm si a, thil awmzia chu Setanluruhseha hnenah thlen ila, anin a ngaihdan dan in a rawn rel atan report i pe thuai ang u, an ti a. An rem ti ṭheuhva Lehkha an ziak ta a:—

To,

Hremhmun thim lal Diabola

Through :— Thangthara, Tharlawma Thinurnalipuia.

Keini Distrain, distrace, bet, bet, bet, bet, bah, Ui thisawn al pawha ţhahnem lo zawk te hian, Hrembmun thim lal Diabola, brembmun khuangpui leh Uibuk te chhalin chibai kan buk e.

Mitdel bial, Ţahna ram, tenawm khuaah kan inbmukhawm a, tunlai khawvel sanah hian Isua mite an hrang sawt em em mai a. Kan finnate leh rem hriatnate hian a daih ta ngang lo a ni. Aw! ! nang kan thim Lal ropui, Distrain, Distrace, i finna leh rembriatna kan ngai ta a ni. I mite hi min ngai dam ang che. Tunlai khawvel dang zelah hian i mite hi Isua ramah an pem zel anih hi. Min rawn ngaihthah rei lul suh ang che, Distain distroy, i thu i hla, kan hriat hma loh chuan Ţahnarama Tenawm khuaah hian mittui hullo lekin kan lo ţap zel dawn e.

I ramtana thlihhuamte
Kiltintawka
Mitdela
Thahnemngaia.

He lehkha hi Chiauauvan hrembmun ram thim lam panin a tlan pui ta vang vang a. Hrehmun ram ava thlen chuan an han chhiar a, Diabola chuan rapthlak a ti em em a, a khur ta chiam mai a. Reife a khurh hnu chuan Inkhawm vawi 4na

kohna lehkha ziak thuai turin Ṭhangthara chu a hrilh a, Thangthara chuan inkhawmpui kohna chu a ziak ta a.

'Hrembmun thim Lalpa Setanlurubseha'n inkhawmpui a kove.'

A hmun : Ngaihsam hlala, Hlepna rama Rinhrang khuaah.

A hun : Perhpawng lam hunah

Chairman : Setanluruhseh-mifinga

Secretaries : Thangthara leh Tharlawma

Kohhran Chhiartu : Thinurnalipuia

He inkhawmpuiah hian bialtin aṭangte, ramtin aṭangte, Khawtin aṭangte in lo kal khawm tur a ni ang Kohhran reportte, Bial reportte, a ṭul chuan tihdamna lam report te leh Ramthar reportte ngaihthlak a ni ang. Setana sorkarna sawi tur awm apiang Setanlurubseha'n lecture a nei leh ang.

Hrembmunthimlal
Setana.

He lehkha hi Tuanrangan a tlanpui a, Kiltintawka hnenah a hlan chhawng a, Kiltintawkan kiltin kiltangah a puang darh a. Tenawm khuaa lo ṭap lo ṭupte pawh kha an hang ta a. Perhpawng lam hun chu an nghak ta a. Isua Krista ram a zauh zel avangin Perhpawng chu lam har an ti nasa khawp mai a, nitin mai hian Perhpawng vung enin an kal zur zut reng mai a. Perhpawng lam hun chu a lo thleng ta ngei mai a. Khawmpuina hmun lam pan chuan an chhuak ta a.

INKHAWMPUI VAWI 4-NA CHU

Chairman : Tunah palai chhiarna kan nei ang.

Bial hotu lokalte : 1. Ringhlela 2 Mitdela 3. Thangthara 4. Thisenchhuaha 5. Nunrawnga 6. Ramthara 7. Theihnghilha 8. Ngaihsama 9. Hnuchhawna.

Palai lo kalte :—

(1)	Ramtin aṭanga lo kal	218
(2)	Kawtin aṭanga lo kal	436
(3)	Bial hotute	9
(4)	Office Bearer	3
	TOTAL	666

Office Bearer 3 an nihna chhan chu Secretary Ṭhangthara khi Ṭhangthar bial aiawhtu lam a chhiar tel lawh a nih avang a ni.

Chairman : Thu theh luttute thu khawchang lam ngaithla hmasa ila a ṭha ang e.

Ṭhahnemngaia : Ka Lalpa Setana tan hian ṭhahnem ka ngai em em ṭhin a, chuvangin Isua ram dinnghehtawhna ngeia thawk turin bial hupphurh awm ber te zing ami MIZORAM bial kha ka thawhna atan ka thlanzia kha in la hre reng ang a. Mizoram hi an lo khirhkhan viau mai a, zuam ang rengin hna a lo thawh chak theih hauh loh mai a, a chhan chu Isua hian a thlarau thiangtlim hmangin a ṭhutchilh tlat mai a, a kal san duh reng reng lo mai a, mahse e,

Diabol, Diamam, ka lal duh ber, ka rem hriatna zawng zawng hmangin ka hao bei a, Thlarau thianghlim karah chuan Setana thlarau ka theh zeuh zeuh a, zawi zawiin Setana ram chu a lo zau ve hret hret a, Setana ram mual zawng zawngah In leh lo an din ta fur mai a, heng mite hi an tlatlum thei vek a : Bawlhhlawha, Hura, Milembiaa, Dawithiama, Huas, Inhaua, Thiktbua, Thinura, Inkhinga, Awmhranga, Rinhranga, Itsika, Zuruia, Tangkangainaa, Intiveia, Chapova, Pathiansawichhiaa, Nulehpathuawilova, Thianghlimlova, Lawmnachanghrelova, Hmangaihnaneilova, Huaikawmbawla, Hektua, Insumtheilova, Kawlhsena, Ṭhaduhlova, Verveka, Thuhnudawnlova, Inngaihlua, Pathianlanepi, Zahnachanghrelovi, Tihnuami, Engkimzawlzeli, Hlepturhlirzawnga leh midang tam tak in hne an thawk ṭha em em in an tlatlum thei khawp mai. Ho an nei thei hle a, an ka a Isua ṭan tlat a, Setana rawng bawl zel siin mi an hruai thei a, heng ramah hian an rawn hruai lut a : Thianga ram, Inngaihhlutna ram, Hlepna ram, Thangthar ram, Hmangaihchungchuan ram, Sumdawng ram, Danangaheihna ram, Thuthlung ram, Tehna ram, Nuamtawl ram, Hriatlohem ram, Tumahzahlohna ram, Thlarau ram, Zawlder ram, Bawrhsawm ram, Sawnthianghlim ram, Biakdanhlu chawhthawh ram, Dodal ram, Aien ram, Chhandam nih inhriatderna ram, Engpawhzawltumzel ram, Chhia leh ṭha hriathona ram, A, sawisen a ni love. Heng ram zawng zawng ah hian an hruai lut ṭeuh tawh mai. Nakin hun thlengin an lo luh belh zel dawn niin ka hria.

Amaherawh chu hetah hian mangan rukna deuh ka nei tlat, ka nun khua tinuamlotu a awm reng a. Heti khawpa hnathawhna a hlawhtling si hi lawma nuih nuih awm tak Ka thinlungah hling a awm, ka nui theilo lungngaiin ka kun awi a hre awm, a buai thlak zo vek, chu chu Isua an panna kalvari kawngpui hi kan chhu chat thei lo. Tunlaia an khawsak dan enin heng kan khua leh tui nghette hian nakin lawk a Isua vanlam kohna hi an chhang leh mai ang tih ka hlau em mai. Aw ! ! ! Isua ang zau lutuk hlan ka mang ava ti ang em, ! ! ! A ngilneihna in a tlin thei lutuk hian ka thaw ava tiipik em, ! ! ! heng ka khua leh tui nghet a ka siamte hi an lamleta, an sim leh hun nghakin a chang reng mai hian ka mang ati ang lutuk tlat. Engang pawhin han tikhawbaw mah ila, sima ka lam in lo hawi leh chuan, ka mite inni ang, ka hnena in lo kal chuan insualnate, inkhawlohnate leh in atnate chu ka hre reng tawh lovang a ti zel mai si a. Aw ! ! ! Ka lu a na, ka thlarau a lungngai, tunah hian chauh tawp khawkin ka chauva, thu sawi tur lah ka ngah em em; ngilnei takin min lo ngaithla zel teh un, inlo man fuh lo palh ange, lo man fuh ngei ang che u. Ka sawi zawha kei a hialtu hi thlak ka tul anih phei chuan Setana leh a ram chhal in lawm takin ka pawm thei ang. Ka thusawi a tawi deuh theih nan tunhma hun atanga sawi lovin hnai tak atangin tawi kim deuhva sawi ka han tum ange.

Indopui pahnihna hmang khan ram ka zauh vak dawn emaw ka tia, an hriatloh hnamte awptirin Kalvary kal kawng tih chak loh ka tum a, ka hlawh-

tling dawn ngei pawh in ka hria a, ka hlim sauh sauh viau a, mahse ka rinloh lam ah min ṭhuai a, Kalvary kawngpui lam ami Isua hnena ralthuam la a, ram pumpuia darkar khat thil lek a an han ṭawngṭai rual ta mai kha, a ram thumin a thum vut vut mai anih kha maw u, kilkhatah ka ngawi reng a, ka thaw hle hle mai a, midang phei chu in tlanchhe zo vek a, in tlan bo zo vek a, min tlan bosan vek anih kha. Kei chu a bial hotu ka nih avangin hlau hle mah ila, thih leh hremhmun tiin an chinchang hre zui turin kilkhatah ka thaw ka thaw a, ka mit ka khap ka khap mai a ni. Ka hrilh a hai em em a, ka thinur bawk si chuan thu hran rembriatna hran ka ngaihtuah chhuak a, vei tak hlawma an hnenah politic pe ila, chu chuan ti buai nuai ila ram ka la zauh thei ang ka ti ta a. Ka han pe ṭan ngei a a lo ṭha hle mai a, ka thawh ve vak ngai lovin an thawhsa rin them a awm, amaherawh chu ka lo fimkhur loh luattukah hma lutukin ka mualpho ṭhelh a, Assembly hmasa berah palai kal danah Pathian miten min hriat fai hmain Thuptua a lo fel hlauh a, 667 ah a lo dah ta a, ka thaw huai a ni. An zingah Fingvarate, Pathian hlauvate an awm ve tlat avangin ven ngun chu an la ngai tho mai. Tan k[illegible] sauh a, sipai rin awm ber ber dawtsawi Khawmawithiamate, Dawt-hlawmate, Hawizautumate, Mahniawmnaṭantlatte ka ruai a, nasa deuh mai in ka bei a, Tihela, Insua-sama, Tihellamtenenlam kan bei thei a, hlawhtling kan inti chu ka nui vak vak a. Khawl pawimawh berah Isua duh ka khap thei bawk a, amaherawhchu Isua mite hi an fing ang reng khawp a, thil hi an

dap an dap a, chuti khawpa ka in hung phui emaw ka tih lai khan ka inrinloh hlanah thil ka dah nghet tlat tawh kha an lo hai chhuak leh a, Mizo District tih kha Mizoram tiin an lo thlak leh ta thut a, hetah hi chuan ka lo in ralring lo bawk a, ka ţang hman hlawl lo a ni.

An tan kawngka pakhat an lo hawng leh hman ta (Setana chuan a chal a chuar tun tun a) Ţhahnemngaia chuan a sawi zel a, Isua mi kohhran inti ho pawl pakhat lah chu an han ngeiawm khawp a, ka ruahman zawng zawng an dai buai leh zo vek tawh. Kei chuan an Missionary te hi ka hawtir vek anga, Welsh Mission Bookroom tihte, Welsh Mission Hospital tihte hi ka ta ani vek mai awm sia, ka ti a. Ka ngaihtuah lai takin, inkhawmpui ka kove an ti a, Synod Bookroom, Synod Hospital anti leh zo tawh. Synod hming ka sawi chhiattir, ka dotir te lah an mahni an inti pawn lang zo vek zel. An hre chhuak zel, rem hi a ruat fuh theih tak tak dawn lohve (Setana chuan a hmel alo ti dur khui a) ka mangang lutuk chuan Politics lamah ka het tir leh a, Politic in ka ti buai leh ta nuai nuai mai a. An mahni karah hem ka thlak fuh ta hlauh mai le. An buai nuai karah chuan ka sipai hnawmte ka tir lut thuai thuai a, hengte hi—

Thisenhlauva, Mahnipumpuarnazawnga, Dawthlawma, Enthlatua, Ngaihtuahtheilova, Hektua te hi. Hna an thawk ţha ta em em a, an thawhsa rin tham tham a awm. Hektua leh Report hian an thawk ţha em em mai. An buai nuai nuai na chu Setana ram zau na hmanraw ropui ber turah ka ruat nghet tlat.

An bualna chuan tânin kawngka a nghawr hawnga, mahse aw! Setan ka hisap a fuh lo lutuk A hu, hu, a, I, ta, di, Krista ram zauna a lo ni. A, I, di, dai, di-ka sawi, Aw, haw, haw, thei dawn lo-an sar-di-an-sar-di-aw-a-i-di-Lalpa-an-dis-troy. Amen- Tan in kan mi rinawmte kulh nghet lah Vanram an chantir zo tawh. In lam ka tlawh lawr lahin kawm tur reng reng an awm tawh lo. A chhungkua kuain an ţawng-ţai thuin ta luih luih mai a ni. Isua-dan-dai din-Hallelui-an-din-dan-di-for-for-E-it-de-Isua lam an hawi ţhup Tun hma ang bawkin mitin nimal mal kawm ka han tum leh a, aw-sih-ding-pian-lai-sih-don-tih-lai-roh -tha-chi-la-rai-ma-tung--tuh miah-lai—vah li—sih-ding-sih-o-no-roh-ti-sih-din-dih-e, a kap a a thi, ka u a thi, ka farnu a thi, ka fa a thi, Tan inah an taag, ramhnuaiah an awm, Pathian hnenah ka in-kawltir dawn an ti a. Min ngaihsak hman hlawl lo, an ţawngţai zel, ni danga an ţawngţai a ang tawh lo, mangang tawp ţawngţai an ni bawk a, a takin an tak ngun tawh. Keini lo chhawn ve chi in an ţawngţai tlat lo. Ka mangang lutuk chu Tan in lamah ka kal leh a, Pathian fakin an lo zai ţhum ţhum, thu an sawi, an ţawngţai, tunhmaa an ti ang mai a ni hauh lo, Imanuela nen tih tak zetin an inbia, Tan in chu Kalvary School, Training-na pin-dan a chang zo ta. Aw !!! engtizia nge ? Ka hre thiam thei lo, Tan in Setana khawpui ni ţhin kha, engtizia nge !!! Isua Lalna a lo nih tak le !!! Theih palingkawhin ţan ka han la leh a, Thisen chhuah kawnga an ke pen chak turin kan zawlneite Van hnihna hmun aţangin ka han tir leh a, Maicham ah thu an sawi leh a. Vanhnihna meuh aţanga

tirh anni bawk a, thawkkhetna reng reng chu an lo dawng sawng hle dewn emaw ka ti a, mahse Van zawng zawng aia chungnung zawk chuan a awmpui a, an in be reng mai si a, ka mite thusawi awi kawngah an ngawng tlat, a sawt thei hlawl lo; Mahse Maichama mi kan lo neih nghek tawhte chu ṭha takin kan enkawl zel ang. Kum 4 kum 5 liam hnuah te chuan an fate ringawt pawh an lo pung ve tawh anga, he maichamah hian mite chu kan neih pun chhoh ve zel ka iuring. Inlarnate, chawlawlnate, hawizautheihlohnate, in ka hruai zel ang. Tunah hian a ram 4-na Russia ramah maicham hun ṭan leh ka tum a, Israel inhmuh sit tirna hmanruaah hman ka tum a ni.

Mizoramah hi chuan Hrechiangate an tam tawh avangin a beihnan chuan Maicham mai pawh ni'ovin Setana thlarau hrang hrang pe ila, pawl nei pawl nei tham deuh vekin ding sela, pawl hrang hrangte chu inngeihloh tir zel bawk ila. Isua zawng mek tuten a engpawl ber chu emaw an la rawn zawm ve chak anga, a ṭha mai ang. Setana ram zauh nan chuan a kawngka (Kohhran Pawl) siam tam viau mai ila, mi rilru chawk buai nuai mai ila, a ṭha ber in ka ring. Kan beihna lam apiangah keimahni lam kan buai zawk hrat zel a ni Isua hian Hrechiangate, Duhtuiate, Diktakatiturazirtirtua te a dah tlat mai e. Isua address dik tak hmang turin an in zirtir tlut tlut mai a. Aw ! ! Setan i ram chu an dar-law-ves-ty-ves-troy-dis-train-dis-tray an ṭhiat leh duai duai mek a nih hi, han sawi zel ila (Setananinawm ninawm, sawi tawh hauh suh, Kiltintawkate,

Ţhangtharate report ngaihthlak ka chak tawh zawk daih mai) Anih leh Zoram-var-si-var-si-voi-voi-voi-o dan-di-voi-voi tunhnu zelah engtia beih leh kaihhruai zel nge i tum ? (A melh run mai a) Ţhahnemngaia chu Setana ke bul h a tlu bawk khup a, chibai a buk a, a khur chiam a, Setana-E-het-het-het-in das-trace-an-dar-law-Halleluiah-for-for-het-het-he - dah da ţhin-for-all-das-dis-trace-an-dis-tray-tho thuai la, tun hnu awmdan tur chu thlamuang takin sawi rawh; Ţhahnemngaiaţ— Ka lal duhber, Ka lalhunghnem, Ka lal ves-troy over-dis-tray nang i lungngaih chuan tunge ding zo vang. He ram hi ramte takte ani na a, ram hau tak lutuk a ni a; A bethnan hian ka tha leh tui leh ka fiana zawng zawng ka sawm zo tawh a, Isua lo kal leh hma loh chu beih zel ka tum tho a ni.

Setana:—A, ha,ha,ha,ha, for-king-for-god-for-dis troy-chu chu alawm ngaihthlak ka duh chu ! ! ! !
Ţhahnemngaiaţ—Hei hi ka tum dan chu a ni :

Setana : Tunah kan ţhut rei tawh em avangin, ka riiru pawh a ngui zo tawh a nih hi. Hremhmun khuangpui leh khuangte kha hao la ula, hlim takin Setana ram lâma lâm turin i zai teh ang u; Tichuan ao lâm nek a, an lâm zawh chuan Ţnahnemngaia chuan a sawi leh a. Ka sawi tawh ang khan an tlawmna tura ka ngaih apiang kha ţawngţaina tih punna chauh a lo ni zel si a. Hmana Imanuela mite ka hneh avanga zawlnei Jeremia a ţap chiam ang khan, he ram hian Setana a hneh mek avang hian kei pawh ka ţah vak hun a lo la thleng ang tih hi

ta hlau hlel love. Tibuai thei hle ţhin mah lla hma an sawn zel tho mai. Kan dam sar lel lulate ho hi ka hmu tui tawh hrep love. Tan in pawh tlawh tlakah ka ngai hrih lo Eng dinhmunah pawh chuan lo ding ta sela, an zingah inhlawhfa ang tala thawh zel chu ka tum a ni. An zingah chi intihhran duhna te leh Zawlneite inlarna leh Hrilhlawkna in ka bei ang a, chumi hmang chuan ka bei vak mai dawn a ni. Tunah pawh Zawlnei hmanga hrilhlawkna leh inlarnate hmanga ka han beih meuh chuan mipui chu an thle dual zel mai a ni. Isua mi, mi tam tak pawhin lalan êm chuan mi pawm duh lo mahsela, engemaw chenah chuan mi ţan ve hlur mai a ni. Inlarna leh hrilhlawkna hmang hian bum an la nuam ber a ni. Nakinah pawh hemi hmang hian a chi a chi, a hnam a hnam a la indo tir theih ka la beisei tlat a ni. Hemi hi ka puitlin theih chuan Aw !! Setan Mizoram chu a pumin i ta a lo ni leh mai ang Hrechiangate te hian thawk nasa hle mahsela, Inlarna hmanga zawlneite ka han tirh meuh chuan Hrechiangate thu pawh an ngaihsak duh mang lo. Intinah, khawtinah, chumi chuan inlarna a hmu, chumi khami pawh a sawi dik, tun ami pawh hi a sawi dik ngei ang an ti a, an ţan nghet bur mai a ni. A dikna lai ngawt kha ka ngaihtuah tir a, a fel em ? Isua thu nen a inmil em ? tih an ngaihtuah na tur kha ka hup beh sak tlat thei a ni. Hrechiangate pawh hemi kawngah hi chuan ka huphurh hrim hrim love. Awle sawi tur ka la ngah mai, mahse Kiltintawka te, Ţhaongthara te, Thinurnalipuia te leh midang te, ka lal Setana ngei pawhin sawi tur inngah hle tih ka hria a, tawk lo chungin lo

tawk mai sela, theih zawng ni se keimah ngawt hla kum leh kum inkar zawng hi sawi mai ila ka dui a ni. Mahse Inkhawmpui kan ni miau mai si a midangin han sawi ve sela, hun remchang apiangai ka la sawi leh ang e. (Kut an beng dar dar a, an lâm leh ta hut hut a, an lâm tawpah Setana a lo ding a)

Setana : Tunah Aw-het-het-het-distrain-distrace-in distrace- Kobhran chhiartu Thinurnalipuia'n kan punna leh kan kiamna han report sela i lo ngaithla ang u.

Thinurnalipuia : A... cha... sa... an... din... chaw.... an din.... chhaw... for... het . het... e kai... and... for... den true ... Kan mite chhiarna hi Delngheta khan a lo ti fel lo khawp a, a hmun ka luah tirh atang khan bial tinte fangin ka bei ngar ngar a, tunah pawh tih fel hman loh bialte ka la nei ta nual a, mahse ka theih chin chin chu ka han report ang e

1. Chungchuan ram : He ramah hian mi tlem chu kan hmuh beih a, tlem chu Isua ramah an pem lut bawk a, beng Isua rama pem tate pemna chhan chu an dawihzep vang a ni. Chungchuan ramah hi chuan thlamuang takin an awm thei teh meuh mai a, hmasawnna zel tur kawngah Adama Suit haktir ka han tum a, an lo ha ngam aw zawng lo mai a, an zak bawk a, Isua ramah min pem san ta a ni An pem ta rau rau bawk a, khatiang mi dawizep leh mi zak theite kha chu Setana ram atan chuan an itawm lo reng a ni. Hemi rama kan punna chu pem chhuak aia lo pem lut an tamna zat chiah-in kan pung a, kan kiam bawk a ni.

Thianga ram : He ramah bian lo pem lut an ilem hle mai. A lo lut tawh sa te in thlah punna mai lo chu puona sawi tham a awm lo. An fate hmun lia then hmun thumte chuan Isua an pawm a, hei bian Ṭhangthara te bial vawn that tawk loh-zia a ti lang a, kan punna chu an fate lo piang zawng zawng hmun lia then hmun khatin kan pung. Kan kiamna chu a-n fate lo piang zawng zawng hmun lia thena hmun thumin kan kiam thung Kan pung bawka kan kiam bawk a ni. Ṭhangthara chuan 'An kiamna mah khawvel hausakna a nih chuan, tih ziak pawh a awm ve bawk kha' a lo ti a, an nui ham ham a.

3. Thlarau ram : (Hetah bian Mizoram a tel) Hemi ramah hi chuan, tun kum chhung lek bian mi kan chan nasa mai. A ram chhunga Mizo an tih te zingah a ni deuh ber, Isua Krista hovin nawrpui an siam a, chhung lam leh pawn lamah, min bei chiam mai a, Isua Krista mite kan la thei lova, an tawngkam leh an chet dan lamah kan nawr a, kan hlawhtling phian mai. Kan kiamna chu kan neihsa hmun 33 a thenah hmun 31 kan chan

4. Mitdel Bial : He bial hi a zauva, Setana'n an mit a tih del sakte awm khawmna bial a ni. Mahse he bialah pawh hian Isua miten min rawn luh chilh a, kan kiam hak hak mai a ni Heti em a kan kiamna chhan bi chu nakinah a bial neitu Thangthara leh Mitdelate sawi kan la ngai thla ang. Tuna kan kiamna diahmun chu hetiang hi a ni: Isua rama pemlut tawh leh pem lut mek leh la pem lut turte zat chiahin kan kiam a, awle a pumpui khai khawmna chu, kiam leh kiamkhat leh kiam chanve a ni a. Kan punna chu pun khat leh kiam hnih a ni.

Setana : Report dang kan ngaihthlak hmain Mittuingaha'n ṭahna ram han din sela, lungchhe vankaia kan ṭah theih nan.

Mittuingaba : Aw Edena miten. Nova hun lai a miten, Sinar phai a miten, Sodom leh Gomora a miten kan thu an awi laia kan hlim bung bung lai kha ava han ngaihawm teh lul em ! ! ! Setanluruhseh, inkhawmpui hmasa berah kha chuan vantirhkohah in la ṭap thei a Vantirhkoh nuihin in la nui thei bawk a. Tunah erawh hi chuan inchan zova, ilo nita ringawt mai a nih hi ! Ṭahnaah na na na chuan Ramchanzo ṭahin i han ṭap teh ang u, a ti a. (Lungngai, thlaphang in an ṭap ta tlawk tlawk a).

SETANA : Tunah Ṭhangthara'n emaw Delngheta'n emaw an bial mi an chan nasat chhan chu han sawi sela.

DELNGHETA : Aw Setan, hmana i mite ka chhiar dik loh avanga Hremhmun mei dura min vuakna avang khan ka sil awng rei em a. Chuvangin Ṭhangthara hi ka bial min enkawl puitu atan i dah kha a ni. Bial pawh ka la - fang thei ve lova, tun inkhawmpuiah hian ka lo kal thleng ve thei ṭawk ala ni a. Ṭhangthara hian Bial chu a fang fova. Ani hian engkim a hre zawk a, sawi zawk sela ka ti a ni.

THANGTHARA : Ka bial hi a zau em em a, mi pawh an tam a. Hloh pawh ka hloh hnem nangiang reng a ni. A zawng a za in sawi vek dawn ila a sei lutuk dawn a. Mi ka hloh hnem zualna bial thenkhat chauh sawi mai ila :—LENGCHUNG BIAL, TUIKUK,TAKAM, HRANGKHAWL, BHUTAN, MISMI, SIALKAL, MEITEI, AFRIKA te

hi an ni Kan hloh hnemna chhan ber chu, Thahnemngaia Bial chhunga Mizo an tih te hi Zion panna lam lian kawngpui kan chhut chah sak theih loh vang ani. Thahnemngaia te hian an hneh lo tak zet a ni. Kohhran hmeichhia an ti, Kristian Thalai Pawl an ti. Setana ram thiat nan an rilru, an neih thil, an tha leh tui chu Krista ram tan tiin an thawk tlut tlut a. Isua mi, mithiam tak tak, hrat khawkheng pui pui, pawisa tlem te te hlawh in an ruai a. An lokal zung zung mai a. A â deuh leh fuihpawrh awih zual deuh te phei chu hlawh nei hlei lo te hian an lo kal ve leh ringawt mai thin a, Awi ka ten lutuk, ka lu a na, ka luak a chhuak uak ... thui. Kan awmna hmunpui, kan chhuan em em, kan khawpui nuam Alexandrapur hmunah lah thalai an tih ho chuan an Lalpa hovin nawrpui an rawn siam a. Hmana milu kan lakna hmun ngeiah khan phuba kan la leh e, an ti a, Sual thupha chawiin an rawn tawngtai a, hla an sa a, thu an sawi a. An Lalpa lah chuan a ngaidam nasa khawp mai si a. Alexandrapur pawh min chhuhsak leh ani ringawt tawh mai. Theihtawp chhuah chuan kan lo tang ve na a. Mahse an bulpui lam a mite khan van chakna laksak turin an lo tawngtai pui tlut tlut mai alo ni a. (Aw, Isua mite in zawm nghehzia tak hi chu aw, ka thinlung a fan chhuak zo ta).

Ka thiorim lutuk chuan Awmkhauhva ka ruai a. Lenchhung bial Biak In Pathum chu a han chhuhsak hman hmawh mai a. An thiorim ang a, an thiorimna hmang chuan Setana ram ah ka hui lut duak mai ang chu ka ti a. Mahse chutiang a

ni bauh lo. An thinrim duh hlawl lo. Thalaiho, khawi khawi hial emaw an in ko khawm a, tha tho lutuk in kan hloh hlep ah kan chhiar ti a zai chung zelin Biak In hran kar lovah an din leh vek tawh. An va raphtlak teh lul em!! Tih dan dang in awhna thang a hruai luh leh ka tum a. Hmun ṭha lai ber, lei atan kan zawrh tir leh. An number ka chhut aṭanga an tlin zawh loh ngei tur Tangka tam lutuk ka chhiar a, an tlin silo anga, awhna thangah ka khung lut vek mai ang chu ka tih nak alaiin, khawi khawi emaw ni Synod an ti emaw ni ka chhiar aia tam pawisa chu an ngah rei rui mai. Biak In chu an sa leh tlut tlut mai a ni. Tihchhiat vek ka tum luat tukna lamah Isua Krista Biak In ka sak sak alo ni leh ta hlauh zawk mai. A va mak em! Engtiziange, ka hrethiam thei lo. Ka thluak a da zo vek. Biak In an sak tak a Zoram Synod an ti Pastor kan duh an ti, an nin tunge kal ang! Mithiam si, fel si, taima si, chuan ka kal ang alo ti. Ka mangang lutukin Sorkar dan hmangin ka man tlat asin le! Mahse Roreltu sang ah Isua alo che ve a, an chhuah leh a, inzawmnghleh nan an hmang leh hlauh, min lehthal chiang ngei mai. Rei chu kan chak lo na ang a, vawikhat na reng reng chu Diabola mi ṭhahnemngai te ka pun khawm ang a, awm khauhvin kan nek ang a, kan la nek chhuak ngei ang. An lo lan leh hunah chuan kan tlan chhuahsan daih tawh mai ang chu. Kan hnawh chhuah chhung hun rei lo te ah pawh hrembmun herliam pui tur kan lo hmu hman mial mah na!! Thawkkhat na na na chu ka bei dawn. Mahse

kan awp bet hlen lovang tih chu tlang hriat a ni e. Tihbuai hi kan hna a ni bawk a, i han tihbuai leh hem hem teh ang hmiang le !! Eng ang tak chu la ni zel ang i maw ?? Chu chauh a la ni lo, Krista Pasalṭha (Sundara) thluak ka lo hip zawhna ramah hian ka Lal veng veng mai a, ka muang em em a, Ralvengtute pawh inthlahdah khawpa muanga kan ṭhut laiin mi pakhat Isua mi hrang chu a lo kal phut a. Thu nen hla nen thahrui nen a rawn bei phut a, Van Radio a herhnung reng a, ka ralvengtu Hmanhmawhna leh Huatturzawnga te nen kan han bei zui vat a. Kan lo ngam aw zawng lo mai a. Thisenchhuahhmang sipai te, Hektua te leh Manturtua ten theihtawp chhuahin an han bei zui vat vat a, mahse thisen an chhuah hmain Imanuela chuan Daltua a rawn tir thleng hlauh mai a. Hemi in thah chuan thapui ka thawh ang a, a thisen nen kan ṭang ang a, he ram hi Isua Lalna ramah kan hmang mai dawn a ni. In thah hma leh in chan a chau hma a ni mai tiin an vau hrep leh nghal a. Ka ralvengtute chuan an hlau nasa mai a ni. Aw !! Setan, I ram chu ṭhiatin a awm mek a ni. A tawp a tawpah tan inah a lut a. Hmanni lawk khan a bial chu ka va fang a, ka ralvengtute chuan Isua mi hrang kha tan ina a luh tak chinah khan kan thaw a veng hual dawn emaw kan ti a, a lo ni hauh lo. A thla kha a lo hrang khawp a, Isua thla nen a bial hi an rawn fang fo mai a, kan hlau em em a ni. He ram hi kan tlan chhuahsan mai em ni ang? Isua chuan tan in aṭangin a chhuah hunah a rawn hmang zui ngei awm si a. A siruk la in a lo thawk tawh si ang a, kan tuar ngam ngang love, an lo ti

thlawt mai a ni (Diabola hrilhhai chuan a hmui a zum rut rut a) Chu chauh pawh a ni lo, Afrika ram pawn a kai leh hman tawh. Kristian Council chuan van lamah Telegraph a thawn a, Van lam aw chu ka mite kal tir rawh u, a ti a Mithiam ngawta mai, fing si, huai si chuan, kei ka kal ang a ti a. He pa nen hian kan in ral auh hrep tawh a. Kei Ngaihţhalo khua a ka awm laiin Ţanlamek ramah a lo kal a, kan inhnial nek mai a, ka mi hupphurh pawl tak a nih vei nen a kalah a ţang leh ta si. A ngaihna a awm lova, a su veng zel a su veng zel dawn a ni mai e Atmua te, Tithawtthawta te lah chuan Ralkhat aţangin an bih dek dek ngam chauh a ni si a.

SETANA : Aw !! Ka nunna a hnîm zo ta vek mai. Ka thluak a lum zo vek ta, lawma han lamna chi lah ni si lo. Ţindarh ila, ka finna leh ngaihtuahna zawng zawng ka han sawmkhawm leh ang a, naktukah thusawi ngaithla turin lo kal khawm leh vek ang che u. Ngui nghuaiin an ţindarh ta a. A tukah chuan an lo kal khawm leh a.

SETANA : Ka hrilhhaiin ka van ruai a, mutmu lah ka tuah hek lo. Isua Krista sawrkar in din dan leh tum dan zawng zawng ka ngaihtuah a, Isua lo kal leh a hnai a ni tih ka ngaihtuah chhuak ta. Aw a lo kal leh thuai ang. Ka mite u, eng ang pawhin awm mah ila ka chan tur chu Hremhmun a ni tho tho, chuvangin hun tlemte chauh kan la nei tawh a ni e. Theih tawp chhuahin vawikhat chu i han in sang mar leh teh [illegible] vak mai ila, tam tawk fet chu hremhmuna [illegible] tur kan la hmu hman

ngei ang. Hun kan neih tlem tawh avangin a siruk la a kan thawh a hun tawh tak meuh a, ka ralthuam ṭha ber ber pawh hman a lo hun ta a ni. Tun hma a ka ralthuam ṭha in hman zawng zawng kha a let sang sawm a chakin hmang leh ula, Ṭhahnemngaia'n beih dan tur a ruahman dan a sawi tawh ang khan bei hum hum mai ang che u. Chu lo pawh hmanraw dang hman tur ka han hrilh leh vek ang che u. Ṭhahnemngaia chu Setana ke bulah a bawkkhup a. O-dir-vace-soh-roh-roh-overlow-and-distrace-ka Lalpa, I remruatna thufing ber chu kan ngaihthlak hmain sawi tur ka ngah em a, ṭawngkam khat lek chuan han sawisel ka va chak em, ka Lalpa, I finna pawh a belh chhah takin (Setana chu a thaw buai a, Heiili-hah, sawi rawh sawi rawh a ti a).

ṬHAHNEMNGAIA : Ani tak a; pawl ho khat tawrh hlelhawm em em an awm a, Krista hmachhuanin thimlal kulhpui i tawn ang u, a ti a. Kan kap e, an ti a. Silaimu lah chu an ngah em em reng mai a. Mahse reilo deuh hnu kha chuan Isua mite ka kah tir thei tlat, unau hmelhaiah ka din tir a, Isua hmachhuan sun an unau te an kap tiang tiang mai lah ni. (Setana chu a nui vur vur a) ka ram mite an la chak vei em a, an zingah pawl ruihna hlo ka han theh a, an thawk ṭha lutuk riangawt. Kei lah chuan Bula turawh ka ti a. A lum tawkah chuan ka ai veng veng mai a. Mahse an zingah Ngaihtuahchikate, Mengzauvate, Hrechhuakate, an lo awm ta a. Kan tihdan hi a dik fo lovang an ti a. An hnathawh ṭhat ka rin luat ah ka lo muhil ta der a, ka han harh leh chuan

kal turin an lo in siam sung sung mai a. Khawnge an kal dawn ti a ka han zawh chuan Pathian mite nen tihduhdah tuar ho chu kan thlang ta. Kristian Council ah kan inzawmkhawm dawn an ti a. Ka lo mu rei lutuk a pawi zo vek, dan kir hman anni tawh lo. An in zawmnghet ta bur mai. He mite ho han chimawmzia tak hi chu aw, vawk mei ang mai awm hle hle thei lo mai an ruu awm lutuk;

Hnehtum ngeiin kan do
Hmalam kan pan,
Kan hmelma chuan min hria
Amah do tu kan nih hi tiin, Khuangpui nen min rawn nek zel mai a. Kan tlanchhe nasa mai thin a ni.

Gehen ral hi thisen venga kan hneh hun chuan
Kan ai dawn theirual taa chawn nen
Van Zion khawpui ah chuan ti a min han nawr phei chuan kan khur kan khur mai a. Tlan pawh kan tlan hleithei hauh lo. Kan thau-ah a man tlat. An tha hi a tho surh reng mai. Beih fet kan han tum pawh hian :—

Aw sipai hote Lalpa
Kalvari hnehna ropui min en nawn tir fovang che,
Lal thisen kai puanzar Ral hmaah phet ru
Kan hai lawng Lal sipai kan ni a
Sual tuipui fawn fawn vel mahla, an ti a, min han ngaimawh tham lo khawp a.

Lal Isu I zarah lawmna ka nei ta
Vanram ngai ka lawm e
Nun tawp lo I ram lawmin
Ka her hai hai teh ang

an ti a. Imanuela ram lam in min lam khum nek zel mai a ni. Kan sawi zel, Setana chuan a tawk a tawk, kum sang sawm pawh sawi mah la ka lawm zawng reng i sawi dawn love. Kei mifing bera pawh hian sawi tur ka ngah. Ka thu leh hla ngai thlain ngawi chip cham reng mai rawh u. Ṭhahnemngaia thu sawi hian ka luak a ti chhuak hluah hluah, thui, thui, thui, ka ten, ka ten, ka ten hluah hluah, vawi sang sawm pawh ṭhahnemngai mahse ka mite an boral zel si chuan engnge ṭhahnemngaih pawh sawt ang ? Khai nang Damhauh ka hun han tithawveng deuh teh, ka tawt em um e, thu ka sawi thei dawn love a ti a.

Damhauhva : Chhia chhuak, chhia chhuak, K K K K, Ka Lalpa chanchin chhia zawng zawng chhuak vek rawh u. Ṭha lut, ṭha lut, ṭha lutttt-Ka Lalpa tan, Isua chanchin ṭha tel lovin ṭha zawng zawng lo lut vek rawh u, fiar,fair,hai,het,hai,het,het,oval,so, over,den-over-bren-distray-tray-heiiiii-hah.

Setana : Hun kal tawha hmanrua kan sawi zawng zawng kha in la hmang thiam vek em ? Hmang thiam vek e. Kan la hmang zel a, mahse Isua chu kan la hneh chuang lo an ti a. Setana chu a meng dur a, a chal a chuar a, a mitmu a ti pawng pur a, a hnar chu tawng khat chen zetin a ti sei zuah a, a heh a ti uai duai duai a, engatinge ka thu in dawn sawn theih loh ? In hneh reng nang !!! In hneh theih te chuan tuna heti taka inphiar buai in phiar buai hi a ngai hlei nang! Kan hneh loh avanga hetiang hi kan chan tawk lo ni ta a nih hi in theihnghilh ṭhin a nih hi !!

Isua hneh turin ka tir hlei nem che u, Isua mite hi bei ula, in theih ang angin ti buai fo rawh u, ka ti anih kha ! Tunah hian hun tlem te chauh ka nei tawh a, amah Isua pawh in alo kal hun tur hi a hre tlat lo mai a, Kapa in kal rawh a tih hun hunah ani ang chu a ti mai si a, amah chuan hria sela chuan engemaw chenah chuan ka kawm thei in ka in ring a, hneh lovin ngam lo hle mah ila amah hi mi thluak nem tih takah Thlaler ah leh Gesmani huanah te leh a damlai hunah te khan ka kawm thei viau mai a, mahse kawmnawm lohna riau a awm a, ama thu chauh lo chu a awih duh hauh lo Thurawn ṭha tak tak pawh ka pe fova, mahse ṭhian ṭha thusawi ai chuan A pa thu a awih zawk zel. Kan inkawm ngun zawh poh leh ka chung a hlei a le a na sauh mai a ni. Chuvang alawm Isua mi huaisen te chu a theih chen chen chu hel hram hram ang che u, ka tih ni. Hun kan neih tlêm tawh avangin, ka theihna zawng zawng ka han sawmkhawm leh ang a, Tuifinriata ka thlarau pathum ka dah ṭhat te kha han ko ula, kim takin ka thu tawp khawk chu ka sawi tawh ang. A ko tur chuan Ngalchaka a tlan ta vang vang a, a thang hlan chuan Setana chuan, tunah hian ka hmanraw ṭha, hman tura in hnena kala thehchhuah ngailoh, keimah chauh vina ka hman ṭhin con ka zirtir dawn che u a, in thiam hma loh chu kum sangsawm pawh in zir mai tur a ni.

Tunah puntir dan ka han zirtir hmasa ang che u anga, ngun lutukin lo en rawh u, a ti a, an ngawi ṭhap a, Setana chuan Alu chu a han chawk pung ṭan ta a, Pasarih in a han chawk pung a, a

han chawk pung zel a, Ki sawm neiin a han chawk pung leh ta roh a. A hmel han en chuan Lusarih leh Kisawmnei alo ni ta reng mai a ni. Pathna danin a han chawk leh a, Aki pathum chu a han chawk thlawn leh ta mai a. A han puntir leh a. Ki te tak te alo awm leh ta mai a ni. Setana chuan in thiam ve vek ang em ? a ti a. An ni chuan, thiam teh reng ang an ti a Hemi chawh tetna dan leh puntirna dan hi in hmang ngun hle tur a ni. Isua kha, a mite zingah in chawkte fo tur a ni. In chawhtet tur pawimawh ber chu— Isua khan, a ring chuan chatuan nun a nei tawh a ti a, "CHATUAN" tih tak mai hi in chawh tet tur a chu a ni. An mizia ang zelin, darkar khat nun ah te Chawhma nun leh Ni khat nun etc. A tam berah Kum 1000 (Sangkhat) a nun in chawh chhuah san ang che u. Chatuan hi sangkhat a in chawh chhuah theih phawt chuan Isua ringtu te chuan an dinhmun san zia hi an theihnghilh ang a, Israel fa te nen dinhmun thuhmuna an in dah theih chuan In chan a tha tan ang.

Chutih lai chuan a thlarau kohte chu an lo thleng a, an hmel lan dan chu Chung U ang an ni a. Setana chuan, Thlarau hnenah chuan, Isua Krista lo kal hma hun chauh hi kan hun neih chu a ni a, kal ula, Hnamtin, chitin, tawngtin, mitin te hnenah an inremna lak bo sak thuai rawh u. A sawi a sawi buai mai a tawk ta lo, tibuai nual nuai rawh u. Khawvel Laltin hnenah pawh kal thuai thuai ula, Harmagedon an buatsaih thuai theih nan a sawmin sawm ngawt ngawt mai rawh u'n, Setana chi tuh ula, Nova hun te, Simar hun te, Sodom leh Gomora

hun te ang mai khan ka ram tan kawng han hawng leh hiau hiau mai teh ule. In kalna apiangah in bawlna hna thup tlat tlat ula, In ti mam ziar ang che u, Diabola ni lovin Diamama an lo ti tawh ang che u. Midang zawng zawng hian ka thu an ngaihthlak zawhah nangmahni pui turin ka rawn tir vek ang, lungngai reng reng lovin kal thuai thuai rawh u a ti a. An kal liam ta hmak hmak a, Setana chuan, chawhtet dan in thiam ang bawk khan puntirna dan kha thiam a ţul bawk ang. Isua mite zingah in chawk pung vak ang a, an kawchhunga in luh theih hunah phei chuan an Ka-ah te, an mitah te, an bengah te, an hnarah te lawi mur mur ula, an zam ang a, in thunun nghet thei mai mahna ! Sual lam apiang chu puntir ula, ţha lam apiang chu chawkte ang che u. Mi rilru chu a pawng a pui chuan in hriat theih dawn loh leh in thunun hneh mai dawn loh avangin Lal Isuan, ţha chu pakhat chauh a awm a ti a, kha mi tak kha ţhatna zawng zawng bulpui chu a ni. Ţha hi ka rama ka hman dan chu hetiang hi a ni :—

Ka ram danah chuan engkim hi a ţha vek mai a ni. Chumi anih theihna dan chu a tehna hmun a thu a ni. Rukruk pawh hi a ţha. A ţhat theihna dan chu a tehna a thu bawk a ni. A tehna a tan chuan a rutu kha hman tur a ni. A rutu tan a ţha a ni mai ani, Isua mite erawh chuan ţha leh ţha lo an ţhen dimdem a, kei chuan engkim a ţha vek e, ka ti a ni, Anni tehna chu Isua kha a ni mai, Isua ah chauh hian ţha leh ţha lo an teh avangin an deh khirh mai a ni. Mimal mal hnenah leng ula, kawm ula, ţha leh ţhalo tehna hmun tam

tam thei ang ber zirtir ula, a tam thei ang berin a tehna hmun pawh zirtir ula, tibuai nuai nual u'a, Isua a teh luhna chang hre lo khawpin zirtir ula, chumi a in hruai hneh chuan mahni ṭha an in ti ber ṭheuh ang a, mi dang chu an sawisel zel ang a, in sawisel tawnna leh in elrelna leh inrelnain an hun tam ber an hmang tawh mai ang a, thil ṭha ti an tlem deuh deuhva, sualna alo pung zel tih an hriat pawhin an mahni chu an in dah ṭha tlat ang a, ṭhahnem ngai taka thu an sawi pawhin Upa leh Pastor te mawhphurh leh sawisel zawngin hotu leh hruaitu reng reng sawisel zawngin an sawi pawp pawp anga, mahse an mahni (A sawitu) chuan in siam ṭhat an tum chuang hauh lovang. Chu chu tehna an mahnia an hman thiam hunn an nundan tur chu a ni. Hemi hmanraw hmang hian tithuaï thuai ang che u Thahnemngaia khan khuang pui nen a min nawr hmang, mi tenawmna te a sawi kha ani reng a sin. Reife chu pawl tuihna in ka hum thei a. an pawl a mi khung luh duhna ringawt a Number ka in tir a. an unaute an chhu bur bur mai kha a ni a, an hotute nupui uire na a ka han fiah hian an pasal te thleng thlengin an khawih zel a, ka lawm lutuk chuan ka bawp chu ka beng thleng thlengin ka khai a, kei pawh Thahnemngaia sawi ang chiah khan ka lo murei lua a ni e. Thahnemngaia khan mawh a phur hauh lo. Keimah Setana pui roh hi a tisual tu leh a mawh phur tu chu ka ni e, uire thu lah an hre chhuak an hre chiang zo tawk, khawih loh tur an khawih duh tawh hauh lo. Chuvangin ka hmanraw sawi zawng zawng khan khawvel chu chawkbuai nuai

nuai ula, mipui zawng ka lo hruai dawk lak tawh te an ni a, an rawn thle leh dual dual mai ta ve ang. Hrechianga ten an hrilh fiah theih hma in tam tak chu Hremhmun in rawn liam pui hman ngei ang. A bik takin Zoram in beih dan tur ka han hrilh leh lawk ang che u. Zoram in beih dawn chuan a hmasa berin hengmi te hi hre rawh u, in theih ang ang in bei buai luai luai ang che u.

1. Parothap, V L.Zaithanga, khawvel thiamna sang tak zir zova, Isua mite rawngbawl tur a inpe Mitenawma hi, ka ram hmachhawn in alo ṭhu a, a ṭul lai leh ka panna lai a hria, Isua mi te asem darh zung zung, ka ram min chhuh, min rek sawr mek zel, Awi, ka hmu tuilo, Hounglam ka chhawn zel, minti hah lutuk, amah chu tibuai thuai rawh u, Inbeihdan tur a tan chuan, hetiang hian ka ruat e:— Isua mite hlawhtlin te te a ka ram ṭhiat chhe tur a rawn tirh tur a hmu thei ngang mai a, Isua mite a rawn tirh tur apiang hnenah khan, hlawh tam deuh lo chuan thawk duh suh tiin hrilh thuai thuai ula, Mitenawma hnenah chuan, hetiang ram thima kal tur te chu hlawh tam tak tak pek an ṭul lova, tiin rawt pui ula, a kal tura leh a tirtu chu in kalhtlat turin thu rawn pe saub saub ula. Isua miten pawisa tam tak thawh mahsela, hman uihlur mai tur a in beih hneh phawt chuan ala ṭha tho dawn a ni.

2. Hepa R.Lianbuanga pawh hi tuna ka ṣawi zawh tak ang chiah a luak ti chhuak, ngaihtuah ti tui lo, mi chimawm, tuitang lo a ni, an oi pahnih ang hi Zoram kohhran pawh hian anla hmu nek

ıve, sawi sawi pawh ka chak hrep love, ka hneh ang silova le, bei ula, bei buai luai luai ula, in i ngam lo anih pawhin khawilai veng kilkhawr hawr ah emaw chuan luangrualna dai kawm chu hrut ve ta mai mai che u.

3. Hepa Lalsawmma pui rob hi, A sawi a va ahthlak tak em, Isua mite rawngbawltu tur ka taining tir e a ti a, an zir tlut tlut mai. Ka mi hamte hmangin an ṭan hmun sawi phet ka tum a, nzirtir thiamna mai zawng thlarau hnawh darh na ni e, kan kohhran siam na bul mai a ni e, Pulpit hmaah an thu tum buau mai a ni, ti a ka han rilh ngial pawhin Isua mite chuan an awih duh lauh lo. A awih duh ho te chu mi mawl te te leh temma lo kaih hruai mek te bawk anni leh lawi awk si. Sikul ka zawh an ti. Zirtu kan chawm an ti. Ka va han hneh lo chai chai em. Ngamgat ila chu, hen chawrh chawrh atan a ni ka duh ni, Zirtir zingah pahnih khat chu Belhala fate ka iah ve a, hei hi Isua pawhin a phal tlat mai a, ka gaih chu a ṭha chuang bawk si lo. A, Aw-hu-hu meng sen rum a a meng bial kui mai a.

4. Hepa L.Ngurauva hi ka ram mi rinawm ura ka ruat, Isua miten min chhuh sak a ni. Minzira, Minzir chhuak zo vek a, a sawi pawh ka sawi neih hrep love, ka luak a ti chhuak hluah hluah e.

5. Hepa Khara hian Khuangpui ho kha a ko hawm a, a khar tlat a khar tlat, uak, thui ka awi thei lo.

6. Hepa Dr.Nghaka hian tihdamna lam hova, a hna chhuahsan a, Isua ram rawngbawla zalen ka hlau riau.

6. Dr. Thanliana, hepa thawt thawt hi k chuh ve phak damdawi in a hova, min hnawt chhua' hem/hah aw ka nun ava nuam lo em, vestry-ves troy-vestroy-amah hian he hmun hi a chhuahsan theihnan duhthlanna thu rawn ká la pe teh ren-ang e.

Heng lo pawh, heng lo pawh, heng lo pawh uak-thui-uak-thui, ka sawi thello, Beiluai, beiluai, beiluai, beiluai, beiluai mai rawh u, inti khaihlak thei mahna, ral atanga sawi chhiat mai mai te chu a nep em mai. In beihbuai ngun dawn loh ran rau chuan hel daih mai rawh u, an hmuh loh le' an hriat loh ram chu in thleng pha hlei lo ang a, min zir chhuak, min hre chiang zo tawh, mahse Zaktheilova te, Runrala te, Intihranga te, Ngaih-tuahtamlova te, Intereka te, nen veng kil khatah emaw Lungrualna daikawm chu lo hrut ve zel ula. In duh duh daikawm chu lo hrut ve ta mai mai che u. An kaihza vengtu a sawi pawh ka sawi tui love, uak-thui. Thil pakhat, intih tur pawimawh tak mai chu, chhandam nih in hriatna hian Isuan a mite a hruai chakin a tuai hriam hlur mai thin a, hei hi thil thar ni hauh lo. Isuan a mite a hruai na kumkhua a ni a, he tah hian tel ula, tel ve zel ang che u, In hre chiang hauh lo kha, in hre chiang awm in awm tir tum ula, fing takin thlem zel ula, rilru lam chu in hriatsak thei tak hek lo. A sawia sawi tuina pe ula, atih tih, anih anih, lam hi ngaihthah tir hram ang che u. Atih

a tih a awm loh phawt chuan, a sawi a sawi ngat chu, vawi sangsawm pawh sawi mahsela pawi ka ti bauh lo a ni. Aw ka mite u, tha tho takin bei rawh u, Thawkkhat na reng reng chu kan chak dawn chiang a nia, tunah hunbi ka ruat a, ka thlarau hi Perhpawngah ka thlung ta e. Ka thlarau harhna ngaituten Perhpawng lam hunah dil theih a ni a, Setana thlarau a harhna lo thlen hun chu Perhpawng lam hunah be sei theih anih tih hi hre chiang hle rawh u, tehna te kha tifel thuai thuai ang che u. Ngai teh u a lungngaihthlak zawngin thu ka sawi a, in lo thlaphang a ni ang e. Ka in rairin na te hi a thui teh a sin, Ram chungah a lian ber U.N O aṭanga a te ber mimal th'engin ka fang chhuak vek tawh. Ka remna ka lak bo sak tawh, ka thlarau pathum tirh chhuah mek te hmangin Harmageddon ropui ka puang thuai dawn. Chutih hunah chuan in thaw a veng tawh ang. Rei lo te a ni ang. Taima tak leh pachang tak leh tha tho takin thawk ula, bei sauh sauh rawh u.

A hun chu alo thleng dawn ta si a, Khuangpui an vaw dur dur a, an lam hrep a, remchang apiang ah ti in an ṭin darh leh ta a. Hun a tlem ta tl chung zel in mahni thawhna hmun ṭheuh an pan ta sang sang a. Setana pawh chu ngaihtuah lungkham nei tih hriat fahran in Hremhmun thimlam pan chuan a liam ve ta bur bur a, Hremhmun thim ram aṭang chuan Tilawmi te, Zezebeli te, Thlarauṭhaloi ten Khuang neo lamin an lo hmuak a, Setana chu a thaw huai a, a lungngaih thu te chu a hrilh hlawm a.

ZEZEBELI I— Ka duhtak, engahnge chuti em a i lungngaih ? Hemi hrembmun thim hnuaiah hian i ram tan a tha lo senglo te kan la tam a, hengho ngawt pawh hian kan thawk thei ang. Mifel tam tak ila neih te hi min theihnghilh zo ta elo ? Kei leh ka hote ngawt pawh hian i rama mi hruai lut tur hian huphurh kan nei hlei nem. Inkhawmpuina a min kaltir velo te kha a pawi zo vek anih hi. Keini hmeichhe ho te hian kan la thawk ve hauh lova, Pathianlanepi te chauh hi i ruai duh a, Mihring nula te ngaihzawn in chin luattuk avangin In hmeichhia te min hiam chhiah lutuk vei a, atu a mah in rawn hawn thleng thei bawk si lova, hawn thlen a hnehin kan mipa te tam tak Krista thuawih na salah an lo man fo zawk a ni tih hi ka hai hlei nem, Zahpuiawma te in nih hi ka hai miah lo a nia, Krista mi te hian ṭanrual an thiam a, Ṭhalai khawmpui te, Hmeichhe khawmpui te an nei a, chungho lungrual chuan asin ni i ram hi kil tin kil tang a ṭhiat duai duai ṭhin ni, an zei thlir hauh lovin nangmahni ngaihdan dan in in hau thawk ve rawk ṭhin a. Ṭanrual lam in·ngaihsak lova, mahni tlat tlat in in tla mai mai hi a dik lo a ni.

I ramzau i duh tak tak anih chuan, keini hmeichhe ho hi Inkhawmpui neih min phalsak la, Ṭhalai te pawh chutiang bawkin, Isua miten i ram ṭhiatna hmẫnrua atan pawh an din chhuah apiang lo do let ve turin an tihdan hi zir zel tu pawl din ve thuai thuai turin i mit meng zau ve ta che, I rui phuṭ ringawt mai a, a kawngro su zawng in i che hlawl lo anih hi. Kei, keimah ngawt pawh hi Israel Lalnu a ka han awm pawh khan, Elija, an

hhuan vawr ber pawh, min hlau a a tlan bo daih iai kha, Zawlnei te ka that a, Maicham te ka ti him zel a, A Lalpa in Elija a rawn thlamuanna ia pawh kha ila hre reng lawm ni? Baal hmaa la inngthi ngailo mi 7000 ka la nei, a ti chauh anih ha, ngai teh, Israel mipui tam zia kha ngaihtuah wh, khati zozai zingah mi 7000 lek chauh ka thu un theih loh mi an awm leh anih kha! Han ṭang-nal ve phei ila chuan huphurh tur reng reng hi wmin ka hre hlawl love. Nang lel lul hi, mihni in a ṭangkai te hi min hlam chhiah a. Isua mite nena in pe mai mai tur, Mihring nula ngaihzawn lingte i han ring tlat zawk hian min run lutuk .. (A hnuk a ulh ṭeuh mai a) Isua mite hi a wng a puiin in han ngaizawng thla zen a, a let g zo vek. In ngaizawng tur ani lova, in ngaih-wn tir zawk tur a sin a ti a.

TANA :— Aw, ka lova â rei em ! Vestroy-er-no-an-destrace-dis-tray ka mi duhawm, ka sava , ka enchim loh, ka luongmuanpui, ka thinlung ii ka rilru zawng zawngin i hnenah ngaihdam ka i e. I duh ang tak chuan tih ni rawh se tiin ezebeli chu vawithum chibai a buk a. Zezebeli uan ka Lalpa chuan ka chungah zahngai la, ka ṭawng luṭuk a nih chuan Hremhmun Khuangpui uibuk chhalin ngaihdam ka dil e. Hetiang hian ngaihtuah ta, hmeichhia leh ṭhalai in fiin In-awmpui ko ila, nang pawh lo tel ve la. Tunlai i dinhmun leh Inkhawmpui vawili lai i lo koh wh thu thlir zuina leh a ṭul dang apiang sawiho ni sela a ti a, Setana chuan, Aw, ka lo tel ve ang, a ti a. Zezebeli chuan Zauthauvi kha

ZEZEBELI :— Ka duhtak, engahnge chuti em a i lungngaih ? Hemi hrembmun thim hnuaiah hian i ram tan a tha lo senglo te kan la tam a, hengho ngawt pawh hian kan thawk thei ang. Mifel tam tak ila neih te hi min theihnghilh zo ta elo ? Kei leh ka hote ngawt pawh hian i rama mi hruai lut tur hian huphurh kan nei hlei nem. Inkhawmpuina a min kaltir velo te kha a pawi zo vek anih hi. Keini hmeichhe ho te hian kan la thawk ve hauh lova, Pathianlanepi te chauh hi i ruai duh a, Mihring nula te ngaihzawn in chin luattuk avangin In hmeichhia te min hiam chhiah lutuk vei a, atu a mah in rawn hawn thleng thei bawk si lova, hawn thlen a hnehin kan mipa te tam tak Krista thuawih na salah an lo man fo zawk a ni tih hi ka hai hlei nem, Zahpuiawma te in nih hi ka hai miah lo a nia, Krista mi te hian ţanrual an thiam a, Ţhalai khawmpui te, Hmeichhe khawmpui te an nei a, chungho lungrual chuan asin ni i ram hi kil tin kil tang a ţhiat duai duai ţhin ni, an zei thlir hauh lovin nangmahni ngaihdan dan in in han thawk ve rawk ţhin a. Ţanrual lam in ngaihsak lova, mahni tlat tlat in in tla mai mai hi a dik lo a ni.

I ramzau i duh tak tak anih chuan, keini hmeichhe ho hi Inkhawmpui neih min phalsak la, Ţhalai te pawh chutiang bawkin, Isua miten i ram ţhiatna hmaorua atan pawh an din chhuah apiang lo do let ve turin an tihdan hi zir zel tu pawl din ve thuai thuai turin i mit meng zau ve ta che, I rui phut ringawt mai a, a kawngro su zawng in i che hlawi lo anih hi. Kei, keimah ngawt pawh hi Israel Lalnu a ka han awm pawh khan, Elija, an

chhuan vawr ber pawh, min hlau a a tlan bo daih mai kha, Zawlnei te ka that a, Maicham te ka ti chim zel a, A Lalpa in Elija a rawn thlamuanna hla pawh kha ila hre reng lawm ni? Baal hmaa la ţhingţhi ngailo mi 7000 ka la nei, a ti chauh anih kha, ngai teh, Israel mipui tam zia kha ngaihtuah rawh, khati zozai zingah mi 7000 lek chauh ka thu nun theih loh mi an awm leh anih kha! Han ţangrual ve phei ila chuan hupburh tur reng reng hi awmin ka hre hlawl love. Nang lel lul hi, mihoi tan a ţangkai te hi min hlam chhiah a. Isua mite hnena in pe mai mai tur, Mihring nula ngaihzawn chingte i han ring tlat zawk hian min run lutuk tlat. (A hnuk a uih ţeuh mai a) Isua mite hi a pawng a puiin in han ngaizawng thla zen a, a let ling zo vek. In ngaizawng tur ani lova, in ngaihzawn tir zawk tur a sin a ti a.

SETANA :— Aw, ka lova â rei em ! Vestroy-over-no-an-destrace-dis-tray ka mi duhawm, ka sava te, ka enchim loh, ka lungmuanpui, ka thinlung leh ka rilru zawng zawngin i hnenah ngaihdam ka dil e. I duh ang tak chuan tih ni rawh se tiin Zezebeli chu vawithum chibai a buk a. Zezebeli chuan ka Lalpa chuan ka chungah zahngai la, ka lo ţawng lutuk a nih chuan Hremhmun Khuangpui leh uibuk chhalin ngaihdam ka dil e. Hetiang hian ka ngaihtuah ta, hmeichhia leh ţhalai in finin Inkhawmpui ko ila, nang pawh lo tel ve la. Tunlai i tam dinhmun leh Inkhawmpui vawili lai i lo koh awh thu thlir zuina leh a ţul dang apiang sawiho a ni sela a ti a, Setana chuan, Aw, ka lo tel ve gei ang, a ti a. Zezebeli chuan Zauthauvi kha

rang takin han ko teh u, a ti a. Ṭuanranga a tlan vat a, Zauthauvi chu alo thleng thuai a, Zezebeli rembriatna ang zel chuan Inkhawmpui kohna chu a ziak ta a.

Hrembmun thimlai hnuai a ṭhu, Zezebelin Inkhawmpui vawinga na a kova, Setana ram chhung Hmeichhia leh Ṭhalai khawmpui, vuah a ni ang. Bial tin a mite an number zir ang zelin Hmeichhia leh Ṭhalai ai awh te an lo kal vek tur a ni.

A Hmun	:	Sawnthianghlim rama khurbingah
A Hun	:	Thineih hma ni 15-ah
Zezebelin	:	Chair a la ang.
Secretaries	:	Zauthauvi & Pawmhami

Bial tin aṭangin mipa leh hmeichhia in kawptawk zela lo kal tur a ni. He inkhawmpui hi ni 5 chauh awh tura koh a ni a. Ṭhabnemngai takin Diabola mite an pun chak theih nan, a hun d k tak a lo thlen vek tur a ni ang. He khawmpui hian punna lamah ṭhabnem a ngaih ber dawn avang in fanei thei lo chu lo kal ve loh tur a ni ang a, pahnih zel a inkawp a awmna hmun ṭha tak buatsaih a ni ang. Inkhawmpui ni 5 chhung chu ṭhahnem ngai taka rinawm tur a ni. Setana pawh a tel ve dawn avangin thu zawh duh nei apiangin an zawh theih nan zawhna hun hawn a ni ang. In kawp thu lamah chuan Hrembmun ramthim aṭangin a rawn in to deih ang.

Zezebeli & Zauthauvi
Hrembmun thimram

He lehkha hi Chaknasualtuarlovin tlar pui a dil a, Zezebeli chuan he lehkha hi a hmanhmawh em mei a, nang zawngin tlanpui love, mipa i han hmuh hian reingial i khawtlai pui zel mai thin a ti a. Chaknasualtuarlovi chuan, Ka pi, remtihram rawh, a awmin ka awm thei tawh hlawl lo. Ka kal ng i ngei ang e. Mipa chu a reilo thei ang ber khaw'lai pui ka tum ang a, ka lo rei tak deuh pawhin a let a chakin ka tlan leh zel mai ang. Hremhmuna thut khawro reng hi ka ning hluah hluah e, a ti a.

INKHAWMPUI VAWI 5 NA CHU

A hmun : Khurbing
A hun : Thineihhma ni 15
Zezebelin chair a la a
Secretaries : Zauthauvi & Pawmhama

ZEZEBELI : Secretary palai kaldan report i ngaithla hmasa ang u.

ZAUTHAUVI : Palai lokal te hi Thlarau bawlhhlawh Chung u ang tak 3 bal atanga chhiar an ni. Chung u pakhatna Bial atanga, a hun taka palai lokal te chu :— Bawrawa leh Chinlemuellovi, Ngaihchinga leh Ngaihzuali, Tawktiaawmlova leh Tuarzovi, Chung u pahnina F pa dotu bial atanga lokal te :— Chawmzova leh Zauthauvi, Hrata leh Bitumnuami, Suangtuaha leh Awmlehawm'opawtudawnlovi te an ni. Chung u pathumna thlarauthianghlim dotu bial atanga lokal te :— Pawmhama leh Zezebeli, Thothangthaa leh Sawnvuanrengi, Setana leh Enghuai te an ni a. Khalkhawmin bial thum atangin paruk zel an lokal a, paruk hlir hmuna thum 666 kan ni e. Zezebeli chuan tunah palaite

in kawp fel tak leh a hun dik tak a in lokal avang in Lawm kut ben i beng teh ang u, a ti a. Kut an beng dar dar a, tunah Setana, thu zawh tur nei apianglo in zawh theih hun, zawhna hun ka hawng e. Kei, zawlnei nu hi, hotu ber ka ni bawk a, zawh na ka han siam hmasa ber ang a, ka zawhna leh Setana chhanna aṭangin engtia hna kan thawhin nge Setana ram a zauh theih ber ang ? tih mawlh lo ngaihtuah ang che u. In remruatna chu ka thlır zui leh ang a, Setana ram chu i han zauh duai mai teh ang u hmıang. Zawhtur ka zawh zawh hma loh chu zawhna lnlo zawhve ka phal hauh lo. Ngaithla uia, Ngawichipcham reng mai rawh u, a ti a.

ZAWHNA : Setan, Isua ram in beihna ah engtiang chiahin nge hna in thawh tawh le ?

SETANA : A, hu-hu-ham- Thawhlohvahleih a awm tawh love, mahse kan thawh nasat poh leh lungngaıhna hlır, Bungraw in ruk sak, Artui ruk, Inpawngsual, pawisak reng reng neihloh, Intihlal, Hlepruk, mibum, a tih loh reng reng a awm lo. Mahse Isua mi te an pung deuh deuh, nitin, thlatin kumtin, an pung-do-das-try-overso-overno-het-het-an den-true-for-distrace-un-dis-tray-an pung deuh deuh mai a ni.

Z. ZEZEBELI : Hlimna tawng leh Hmangaihna tih ang reng te hi Isuan a hmang ve reng em ?

CH. SETANA : I va han à tak em ! hlimna leh lawmna te chu a ram hmanrua ṭha ber ber te an ni a lawm ! Tawngte, Hmangaihna te hi a hmanrua

ber ber te an nih avanga lawm kan zirtir ngun em em ni. Aw, thaw a veng love, lungngaihna in min hual vel vek anih hi-hei-i-hah-

ZEZEBELI : Anih leh khawvel KAWR, an mahni bum nan a ṭha hle lo maw?

SETANA : Ṭha e, ka hmang fo reng a ni. Mi tam tak chu ka ti khawtlai thei a sin !! Amaherawh chu an chhui tawp hnu ah chuan Isua an hmuh fuh na hmanrua bawk a ni leh tlat mai ṭhin. Hmeichhe naupang pakhat hian Purun bul chhungah hian thil engemaw ṭha tak awm in a ring a, a kheh a kheh a. A han kheh zawh vek chuan engmah a lo awm lova, A kawr hlir in thuah khawm mai a ni tih a hriat hnu chuan a kheh duh tawh hauh lo. Mahse chawhmeh atan tui tak a ni tih a hria a. Kheh ral mai mai ai chuan a hmanna tur taka hman chu a hlu zawk daih ani tih a hre ta. Chutiang bawk chuan mihring te hian a tawpah thil hlu tak awm a ring leh beisein khawvel kawr hi an kheh an kheh a, an kheh zawh hmaa thi ta te hi kein ka chang nghet chiah a. Mahse an kheh zawh hman chuan engmah beisei tur a lo awm chuang lo tih an hre chhuak a, Isua lam an hawi a, an zui nghet leh tlat mai ṭhin a ni. He khawvela thil awm te hi Krista taksa tih len nan leh siam puitling na hmanruaan a nihna takah hman dan an zir ta zawk hlauh ṭhin a ni.

ZEZEBELI : Tunah zawh tur nei apiangin zawt ve ula.

SAWNVUANRENGI : A nih Setan, chuti tak chuan i lungngai a, Isua mite, Inhlawmkhawm (Kohhran) a hmun i neih ṭhat vei nen, eng rual i ni ta na nge ? I dinhmun tak han sawi teh.

SETANA : A ding hlut a, a hnar a ti sei a, a ti kual vun vun a, a ti arh suk suk a, palai ho chu a hnim lawr ta zut zut a. Imanuela miten an hriat vaih chuan a pawi dawn a ni, thuruk tak sawi a ṭul ta si a. In zingah Imanuela rim nam in awm hauh loh avangin ka han sawi mai ang e. Pawl ho (Kohhran) chanchin ka sawi dawn avangin ngun lutukin lo ngaithla ula, ka sawi fiah theih nan Imanuela ṭawng hawh ila, ka ram ṭawngin a phak ve loh avangin Imanuela ṭawnga sawi a ngai tlat a ni. Lo ngai ṭhelh hauh suh u, lo man fuh ngei rawh u. Imanuela lam ṭang leh ka lam ṭang in hriat theihna turin kawng hrang hrangin ka han sawi ang e. Hetiangin :—

1. PAWL INDIN DANAH : Imanuela pawl din dan chu a thu zawm turin, a Bib'e nena inrem turin, inpumkhat turin a ni a. Kei erawh chuan an duh dan in, an duh dan mil kha Bib'e-ah ṭan chhan zawng turin, an duh dan mil lo tute sawisel zel, sawi chhe zel turin, chhandamna hauh bik tlat turin, an nun dan pawn lamah leh an tih dan pawn lamah nunna awm loh tir turin, A, hisap zui ula, ngaihtuahna hmangin chhut zui ula, a thawh dan tur chu hre ve tawh mai rawh u.

2. HNATHAWH DANAH : Imanuela mite chuan kan Ram ṭhlat tura thawk zel chungin in zawmkhawm, in pumkhat a tum zel a, kei erawh chuan Imanuela pawl dinna apiangah a phir zawngin, a ti phel zawngin, a ti ṭai tam zawngin ka thawk ve zel a. An nin Ramthim an tih hi keiin Ram khawvar ka ti a. Keiin Ramthim ka tih hi an nin van mite

nun zirna an ti thung a. Kan in kaih rap rap mal a. Kan in su tawn ngar ngar mai a ni. Hemi Kohhran pawl an tih ah hian Imanuela nen ram kan in chuh n sa ber a ni a. An nin Ramthim an tih hi ka ram chuan eng a ni. Krista ram khawvar an tih hi ką tan a thim tlat thung a, chu mi ka tan a t: eng tur chuan, a ṭherdarh zawnga ka thawh ve a ṭul miau a ni. In fona leh in ngaihtuahna in chhunzawm ula, thawh dan tur hre fiah hle rawh u.

KAWNGKA THU AH : Imanuela leh a ho te chuan, chhandamna a luhna kawngka thu ah Kohhran bo in ṭhendarh hi Setana hna a ni a, chuvangin in pumkhatna hi ngaihtuah a hun e. In zawmkhawm ila, In pumkhat d n kawng i ngaihtuah ang u an ti a. Kei erawh chuan ka ram a mite ka bruai luh tam theih n n a kawngka (Pawl) a tam thei ang ber hi hawn ka tum thung a ni. Hawng ila, hawn belh zel ila, a ti darh zawng in, a su pṭel zawng in, In suphel darh nuai turin bei ila ka ti thung a ni. He mi a in thawh fuhna chuan - A kawngka kan hawn belh zel ang a, lut an tam nge nge ang.

A SAWI A SAWI LAM-AH : Imanuela leh a ho te chuan inzawmkhawm a ṭul zia leh in pumkhat a ṭul zia thu an sawi an sawi ang a. In pumkhat na hian sual chetna hmun awl a hnawh khah hunah chuan, khawvel zawng zawng hi Krista leh a lalna ram a lo ni tawh dawn a ni, an ti ang a, kei erawh chuan - Kohhran bovin sual an do tur kha, Kohhran dah hniam in mimal ka dah chungnung

ang a, mimal mahni in duh tawk ţhah te kha kawngka tinah ka luh tir ang a. Krista ram chu a huai a ni, Inzawmkhawm tih te chu dawih kâ a ni. Krista tan mahni a din ngam ţhah hi a ţul ber a ni, tiin kawngka tin aţangin ka au tir sup sup ang a. Kawngka tin a mite pawh an in sawisel tawn ţham tho si ang a. Ka ramah chuan in remna awm ve si hek lo le, mahni leh mahni indo ţham chungin Imanuela ram ţhat in tum dawn a ni e. In indona mawlh kha, kaihhnawih tum ang che u. Thusawi kawngah hian chuan ka zalen thui a nia, Imanuela pawhin min veng hneh thei bik lo a ni.

ZEZEBELI : A, Setan, a tawk e, rorel kan tlai lutuk dawn, nang ni hi Krista ram ţhiat turin kan ring zo ta lo che u a ni a. Chuvangin inkhawmpui vawi 5 na hi koh anih kha. Zawhna hun leh thusawi chu ka dang chat tawh mai ang a. Kum sang sawm pawh sawi dawn la, sawi tur i hriat zel awm hi maw ! ! a sawi ngawt zawngin eng kan tlat chuang dawn love, tunah ţin zai lo rel tawh ila, naktukah tunlai khawvel dang zela kan thawh dan tur kan ngaihtuah tawh ang chu. Zauthau, Nang, khawvel pum thlir theihna Television kha han keng ang che, a ti a, Setana malsawmna in an ţin ta a.

ROREL TURIN AN ŢHU KHAWM

ZEZEBELI : Tunah Television kha han herh nung ula, a ti a. An han herh nung a. Khawvel ram in sing sak dan chu an thlir ta a. Boruak a Atom Bomb inkhai nual nual te, Tuifinriat a an thuhruk te, hnam tinin an khaudaih an tah hriam sauh sauh te, chung Ralthuam hlauhawm zawng

zawng te chu Rangkachak Thir Khaidiat a hlin an nih zia te leh, Khaidiat hmawrah chuan chabi keng Vantirhkohvin a chelh tlat zia te an hmu a, an hmuh veleh chuan, Aw, in, He Khaidiata hlin Raltbuana hlauhawm zawng zawng te hi ka kut a awm vek an ni a. Tuman ka kut a awm hi an hmang thei lovang. A hun a thlen hma chuan. A hun chu a lo thleng thuai dawn si a. Ka mite Boruaka lak chhoh an nih hma chu tuman an khawih thei lovang.

Hun chu tih fel a nih hma chuan. Hun leh hun te leh hun chanve atan chuan hman a ni tawh ang. Heng hi Pathian thinurna Berbbu leihbuak tur te chu an ni. Sakawlh leh a lem chïbai buktu te chungah leihbuak tur a ni ang, a rawn ti a. Zezebeli leh a ho te chu an khur nasa ta mai a Rorelna Rapthlak chu alo hnaih tak hi, Aw !! Kan tan phal nisela, he hun rapthlak thlen hma hian Hremhmun mei dur a luh hman ka va han chak tak em !!

Tuna hremhmun a min lo nghaktute chu an lo va nihlawh em ! Hun rapthlak tak chu an pumpelh tawh avangin tiin an au ta chiam mai a. An mit an han nuai fai leh a, khawvel pum pui mihring te chu a chi a chi te, a hnam a hnam te a in hlawmkhawm a in siam mur mur in an hmu a. Chuuang mipui te chu an thim mum mai a. An thim mum karah chuan tlesut hian a kap chhuak vek a. Ţhenkhat chu an beng a zat avangin, thu tak lakah an beng an chhu ngawng a, thawnthu te an lo in hrilh mawlh mawlh a. Ţhenkhat an lo

lonei a, Mo lawmin an lo zai bung bung a. Ṭhenkhat an thi a, an in ṭah hawm hawm a, Ṭhenkhat an rui a, an lungai a, an ei in an bar a, khawvel hlimna hmunah an ri bung bung a. Thisen an in chhuah a, an in rawk in an in ruk sak a. Ṭhenkhat an lo ṭawngtai mawlh mawlh a. Pathian thu an chhiar a. Sualna ata chhuakin Isua Krista lawngah chuang rawh u, zan hi a ral lek lek tawh a, khua a var dawn tawh a. Thim a thiltih chu paih ula, eng thuamin in thuam ang u, tiin han an lo phar vel a. Khawvel mipui te chu an ri bum bum a. An fawn vel a, awm ngaihna reng reng hi an hre lo mai a. Thisena tuihal ten Ralthuam hlauhawm thirkhaidiat an vuan a. Chung zawng zawng an han hmuh chuan khawvel awmdan mumal lo tak mai chuan a ti chi ai a. Mumal rei lo lekin an tal ta tawp tawp mai a. Rapthlak an ti em em a. An en reng ngam ta lova An Khur chiam a, Television chu an herh hlum ta a.

Zezebeli :— Sawi tur nei in awm em ? Engtinnge kan tih tak ang. Kan nun zawng zawng a chau zo ta. Tha hrui reng kan nei ta love, tiin khur hlak hlak chungin a rawn ding chhuak a.

Sawnvuanrengi :— Thil pakhat hriat chhuah thar ka nei ta. Isua Krista ram kan beihna ah hian thil tiheihngbiih lian pui kan nei a ni. Isua Krista ram lak kan tum e kan ti a, an ziugah kan cheng a, mahse Isua ram kan lak tak aiin kan mite Isua ram lama pem chhuak an tam zawk fo thin. Keini hmeichhe ho hi kan ler lutuk a, mahni fahrinte Setana ram lamah hruai tum lovin ? Isua mite kan

ngaizawng a, kan vak rawlaia, kan f te zawng zawng kan chan zo a lo nih hi ! Isua mite la tur chuan kan mipate hian thawk sela, keimin kan f te chan hauh lo turin awmhmunah lo thawk ve ila, kan fate kan hum him vek theih a, kan mipa ten Isua mite an rawn lak fo bawk chuan, kan fate an lo puitling ang a, Diabola ten mi rinawm an lo ni zel tawh ang. Thanghnih ral hnu ah chuan Diabola mite chu an tam em em tawh mai ang Isua mite kan la tak tak thei silova, an tawngka leh an chet dan kan hawh thei chauh a ni si a. An rilru leh thinlung kan hneh thei chuang si o Kei mahni chhungkua hi in vawng ngun tha ila, Setana rem hi a tlo thei ber ang. Tin, mi rinawm leh thil ti thei deuh tur te kan thalai zing ami hi thlang chhuak ila, chungte chuan kan mipate tanpui sela, Isua mite zingah thahnemngai takin thawk sela, midang zawng zawng chuan mahni chhungkuah thawk theuh ila, Setana khawtlangah thahnemngai takin thawk bawk ila, Isua mite chu thianghlim tawlh tawlh mai sela, kan mite chu bawlhhlawh tawlh tawlh mai sela, kan mi tak tak ni tura inpe duh silo, kan ram nun rawn hmang hawh zawng zawng te chu zawng chhuak vek ila, hnawt chhuak daih zel mai ila ka duh a ni Kan zingah an lo che tla a, kan lo lawm viau a, kan miten an ngaizawng a, Isua ram lamah an pem pui leh daih mai thin a, ka thiktbu hi a chhe ta hle mai a ni. Keini hi in siam tha duh lovin awm mahila Television a kan hmuh ang khan, Isua chuan a rem mite a inlier reng a ni tih kan hre chiang hle si anih kha, keinin Isua mite kan lo kawl hawh ve thei reng

mai hi ka ngaithlam ta hauh lo. Rem in tih chuan ka rawtna ang khan aiawh i thlang mai ang u; He ka rawtna hi a ṭhat zia tur dan chu Isua mite thawh dan aṭang hian chhuh mai rawh u. Isua mite chuan keini thawh ang hian an pawng thawh ve ngai lova. Aiawh an in thlang a, an tih tur ṭheuh chu an ti mai a, an mualpho ve ngai hauh loh hi a ti a.

Setana :— Hetianga remruatna fing leh ṭha hi ka la hre ngai lo. Thla a muang sawng sawng mai e a ti a.

Tuarzovi :— Ka nghakhlel lutuk ringawt, inthlanna chu i buatsaih thuai thuai mai ang u alo ti ve a.

Zezebeli :— Inthlan chu kan duh tlang em? (an ngawi ṭhap a) Awle, Thalai leh hmeichhe aiawhna ram tan a thawk tu tur kan thlang ang a, khawvel ram pum buap tur a nih avangin engzatnge kan thlan ang ? ?

Setana :— E, ka ram malsawmna awmsa paruk leh paruk te. (666)

Zezebeli :— Tunah kan ṭin ang a. In mi thlante hming chu Zanthauvi hnenah pe ula, a nin a lo khaikhawm ang a, a khaikhawmna chu naktuk ṭhutkhawm leh hunah a puang ang E! tak ana, kan mi thlante chu engtik hun chhung thawk tur atan nge ni ang ?

Engbuai :— Lei leh van ral hma huo atan le ! ! a ti a, an pawm tlang vek a.

Zezebeli :— Tunah Setana malsawmna sawi rual ila, ilo ṭin tawh rih phawt ang u a ti a. Setana malsawmna chu an sawi rual a an ṭin ta a.

ṬHUTKHAWM HUN A LO THLENG LEH TA

Zezebeli : Tunah Zauthauvin kan mi thlante hming han puang sela i lo ngaihthla ang u, a ti a.

Zauthauvi : Hmeichhe bial aṭanga kan mi thlantei Nuamtawli, Sawnvuanrengi, Zezebeli, Zauthauvi, Chaknasualtuarlovi, Zuamawmi, Pathianlanepi, Thuthluangi leh Ramṭuânrellovi te an ni.

Ṭhalai mipa bial aṭangin hengte hi thlante chu an ni : Nunhluia, Ṭhalolamahratkhawkhenga, Ngaihchinga, Thiltethamlawma, Tihlohturaloraw!hhmanga, Bawrhsawma, Hnamdanga, Luhlula, Pawmhama, an vai hian paruk leh paruk leh paruk (666) an ni. In puntir vak zel ang che u.

Zezebeli : Kei zawlneinui thlantlina ka lo awm ve hi Setana ram malsawmna a nih ka ring e. Kei zawlneinu ka han chetna tawhah zawng mak tak mai a nia !! Hmana Israel Lalnu a ka ṭhut laia ka hnathawh kha in la hre reng ang a, Thuahtirha Kohhran pawh ka han ṭhutchilh meuh chuan dem an ni hmanhmawh mai a nih kha, keimah mai a ka han chet pawhin khati kha a ni mai a. Tuna kan mi thlante zozai nena kan han thawh zawngin engmah hian min dal zovin ka ring love. In lama hmun ṭhu ho mawlh hi in lo rinawm lo ang e. (Chutih lai chuan Enthlatua te ṭhian dun an lo lut a, chibai an lo buk tal tal hlawm a).

Zezebeli ; Tunah kan hun a hmanhmawh ta, Perhpawng an lo lam tawh reng a lawm. Perhpawng lam laia kan biala kan awm vek a ṭul ang. Setana hian a bial chhiang zawng zawng huapin Khawmpui

ko sela, a ram aiawha thawktu tur mi engemaw zat thleng sela, chumi te nen chuan kan thawkho ang chu. Chu inkhawmpuiah chuan kei ni pawh kan tel ve leh ang a, Enthlatua te thu rawn hawn pawh kan ngaithla tlang ang chu. Tunah khawmpui ṭin nan Hremhmun khuangpui kha hun la ula, Setana ngeiin vua sela, lengzem zai kha sa ila, i han lam leh teh hrep ang u a ti a. An lam hrep a, Setana malsawmna an sawi ruai a, an ṭin ta a.

SETANA'N KHAWMPUI VAWI 6-NA A KO

Setana'n Hremhmun thim ram a han thleng chu an lo lawm nasa hle mai a. Hremhmun uibuk te pawhin an mei hemin an lo chhaih mur mur a. Ṭhangthara te, Tharlawma te, Thinurnalipuia te nen chuan an ṭi ti a. Inkhawmpui kohna chu an siam leh ta a, Hetiangin : Hremhmun thim ial Diabola, Setana'n a hruaia a sawi ang hian a ram chhunga mi zawng zawng huapin Inkhawmpui a kove:

A hmun	:	Seol-ah
A hun	:	Lei bih a ngui laiin
Secretaries	:	Ṭhangthara leh Tharlawma
Kohhran chhiartu	:	Thinurnalipuia

He inkhawmpui hi Setana ram aiawh Lei leh Van rel hmalakna thawktu tur mi eng emaw zat thlan tur a nih avangin, mi tam tak punkhawm hlawi tur a ni. Van Council thu ngaihthlakna a awm ang a, Television a ram thlirna a awm bawk ang. Setana ram puanna leh kiamna zat report ngaihthlakna a awm bawk ang.

Secretaries Tharlawma
Hremhmun thim ram Ṭhangthara

He lehkha hi Ţuanranga leh Tithawtthawta'n an tlanpui ta a. Inkhawmpui hun chu a lo thleng ta a.

Chairman : Tun inkhawmpui hi duh angin mi an lo kal ţha lo hle mai a, palai lo kalna chu paruk leh paruk bial aţangin an lo kal a, paruk bial aţangin an lo kal lo. Tunah palai chhiarna kan ngaithla phawt ang ;

Ţhangthara : Palai lo kal dan chu hetiang hi a ni e;

Ţhangthara bial aţangin	—	6
Mitdela bial aţangin	—	6
Delţan bial aţangin	—	6
Thinurna bial aţangin	–	6
Muangsual bial aţangin	—	6
Ţhalai bial aţangin	—	6
Hmeichhe bial aţangin	—	6
Tisa bial aţangin	—	6
Nuamtawl bial aţangin	—	6
Chiau au bial aţangin	—	6
Zun zam bial aţangin	–	6
Ţawmkailo bial aţangin	—	6
Office Bearer	—	4

Kan vaiin paruk hlir hmun sawm pahnih kan ni.

SETANA :— Bial 6 a mite engvanga lokal lo nge an nih ?

TICHUTCHUTA :— Kan bial ţhenawm an ni a, an lo kalloh nachhan chu kâ in min chah a, Inkhawmpui kohna hun hi a dik loh vang ni ber in

an sawi. Lei buh ngui lailo i ko mlau mai a, an ngui em em a tlo a ni e. Perhpawng lam huna ko chu ni la chu anlo kal peih ngei pawh ka ring e, a ti a.

SETANA : Chuti anih chuan ka Kohhran chhiar tu in kan punna leh kan kiamna han report sela ilo ngaithla leh teh ang u.

THINURNALIPUIA : Kan kiamna lam chu, kiam hnih leh kiam leh kiam chanve ani. Kan punna chu :— Kiam hnih leh pun chanve a nih hi. (Setana hrilhhai lutuk chuan a hmui hanpui chu a zum rut rut a.)

THINTHAWVENGA : E, ka Lalpa, Setan, lungngai duh mah ta che, Pathian lehkhabu kan chhiar pawhin Pathian kiamna pawh kan hmu ve fova, a pawilo leh a lawmawm zawng hlirin an insawi thiam a, kan kiamna chu khawvel tih hausakna alo ni ve hlauh zawk mahna ! a ti a, kut an beng dar dar a.

SETANA : Tunah ram pum alawh tur mi kan thlang ang a, chung kan mi thlante chuan Isua mi te an bei buai luai luai ang a, kan mithlante chu naktuk ṭhutkhawm leh hunah Ṭhangthara'n a puang ang a. Tin, khawvel pum ! a theihna Television kan herh nung ang a, kan thlir ho bawk ang a ti a. Setana Malsawmna an sawi rual a, an ṭin ta a.

ṬHUTKHAWM AN ṬAN LEH

SETANA : Tunah kan mi thlante hming Ṭhangthara'n han chhiar chhuak sela, ilo ngaithla tlang dial ang u.

ȚHANGTHARA : Lei leh van ral hmа lohva Setana ram aiawh tu tura kan mithlan te chu heng te hi anni ang. An hming leh an mizia ang zêl hian an thawk dawn a ni :— Setana, Bezlbula, Mamona, Beliara, Zezebeli, Nuamtawli, Sawnvuanrengi, Zauthauvi, Thiltethamlawma, Tihlohturainrawlhhmanga, Chaknasualtuarlovi, Luhlula, Țialolambrata, Nunhluia, Ngaihchinga, Bawrhsawma, Hnamdanga, Bawlhhlawha, Hura, Milembiai, Sawithiama, Awmhranga, Huatthuhlirzawnga, Lahauva, Thikthuchhiaa, Thinura, Inkhinga, Rinhranga, Itsika, Zuruia, Mahnilnhmangaiha, Tangkangainaa, Intibuaia, Chapova, Pathianthusawichhiaa, Nulehpathuawihlova, Lawmnachanghrelova, Thianghlimlova, Hmangaihna-pianpuineilova, Hektua, Huaikawmbawla, Kawlhsena, Insumtheilova, Verveka, Tawkchinneilova, Thuhnudawnlova, Țhaduhhaublova, Mahnilawmnamaizawnga, Zania, Zanibnia, Mawng kawhura, Țhahnemngaia, Lengzemi, Enghuai, Țhangthara, Tuarzovi, Engkimzawlzela, Hleprua, Buktlinglova, Hawizautumlova, Suallamtihtawkchinneilova, te hi an ni e, a ti a.

SETANA : A-ha-ha-ves-troy-ves-troy-ves trace for-for het-het-het-darti-an-des des-trace-an den-true-heil hali. Ka lawm e, ka ram tana țhahnemngai tura thlan te u, inchawk pung ula. A ni, inchawk pung hluai ang che u, ka ram pum huapin kan thawk tlang dawn a ni a, pakhat zel hi ka ram pum huap in inchawk pung zel ula, khawvel pum hi thuah 66 in i han chen teh tak tak ang aw le, i han delh bet leh tlat mai ang aw. Tunah Zion hlapui kha i han rem teh ang u. Chumi zawhah Television kan herh

nung ang a, khawvel pumpui kan thlir dawn nia, a ti a. Zion hlapui chu an han sa dawn a, a key an zawng dık thei ta hauh lo mai a. Darkar khat zet-ah pawh an zawng dik thei hauh lo, An mangang a, an han inen chian chuan Hriatchiandubi chuan thil awmzia zawng zawng report tumin Imanuela lam a pan ta vang vang mai a. A iptea lehkha a thlauhva, lehkha chu an han chhiar chuanin Imanu-ela nen an inhualna lehkha a lo ni reng mai a, Se-tana thinrim chu a meng sen rum mai a, Hriat-chiandubi chu thlsen chhuaha kum sangsawm nghai-sak nghal turin thu a pe a, mahse an umpha zo tawh lo. Imanuela ram a lo thleng hman daih tawh. Setana thinrim lutuk chu a phit phur phur mai a, tunah hlan ka thin a dam ṭhuai dawn lo, Zion hlapui chu sa ila, Imanuela tihelin i lam vak ang u, tumah lam dan tluangtlamin lam suh u, Ima-nuela'n a run ber theih chiin lam rawh u. Ka thaw tak a veng love, a ti a. An han lam chu Setana thinrim lutuk chu a phit leh ta chiam mai a, a hote zawng zawng pawh Setana lawm zawng a nih ringin an phit ve ta ṭheuhva. Ni engin a rawn en theihna apiargah chuan chhimbal a zam kulh zel mai a ni. Imanuela buat ber chi a lam an tum chu an lam mawi ber ṭum a lo ni ta 'zawk a ni Setana ho an ni bawk a, darkar thum lai an lam mai le, an lam tawpah chuan Setana chuan hun kan nei tiem ta, thein tawp chhuaha chawi lo leka thawh a hun ta. Television kha han berh nung thuai rawh u a ti a. An han berh nun veleh chuan, an Television leh van council chu a lo inman reng mai a. Setana inkhawmpui lai zawng zawng kha van council chuan an lo thlir reng a, an lo ngaithla reng mai a ni tih

an han hmuh chuan an zak lutuk leh pawl an ti lutuk chuan lei an hai ta ngawng ngawng hlawm a, Setana mangang lutuk chuan, tuoah thlawk darh phiar ila, Perhpawng lam hunah he hmunah ngei hian thlawk lut leh vek ang u, a ti a. An thlawk darh ta phiar a, Perhpawng lam hunah chuan an lo kal khawm leh a.

SETANA : Isua mite beih nana ka hmanraw tengkai ber ka la hrilh hmaih che u a awm, chu chu ka han hrilh leh lawk ang che u, chu chu : Kalvari Skul a ni a, a kalkawngah hian pindan pahnih ka siam a, Ngaihtuahna pindan leh Inthlahdahna pindante hi, heng pindan pahnih hmang hian Isua mi nih tuma lo kal te leh Isua mite ngei pawh kan vaw zal hneh ber nge nge a ni An khat khup reng mai a ni, he pindan pahnih hi chei tha sauh sauh mai rawh u Awle, Perhpawng lam lai a ni e, a ti a. Setana harhna chu a lo thleng ta nghal a, an z hna pawh kha a lo reh ta deuh a, Setana harhna a lo thleng zual zel a, an hlim ta hle mai a, Setana chuan mi tin anmahni chakna ang zela an awm a phal hawk a. Lam chitin rengin an lam a, an nawm an mak aia nasain an hlim ta a. Sadom leh Gomora hun lai ang mai kha niin an hria a, an tha a tho tha leh a Isua Krista chu awmkhauh nek a beih a, a ram chu pawng lak theih hial an inring leh ta a. An sawi an sawi a, an insawi phur zel a, an Agenda reng reng an hre chang ta lova, Isua Krista chu dova, a siruk la a beih a, a ram chu man e, a ram lalthutthleng chu chhuhsak theih an inring ta mai a. An phur nasa mai a ni, Setana harhna thlen hun a ni reng a.

HMANHMAWHA : A, ka Lalpa Setana hi ala ţawng ve lova, keini leh chu kan ţawng bual bual mai si a. A hnenah Isua ram lak i han dil teh thual ang u a ti a. Ţhenkhat chuan, dil nghal rawh, dil thoai rawh, awm hle hle hi ka peih tawh love, an ti a. Ţhenkhat chuan dil dil a ngai tawh lo. Isua ram chhuh duh a hei thleng thleng a inkhawmpui tur a lokal kan ni a, han dil leh kher te chu a zahthlak lutuk, thawkchhuak nghal rup mai ila, hei nghal buan buan ila a ni mai, an ti a, an au huai hual mai a.

ENTHLATUA : In fing zo lo, in â zo vek, he zawhna hi han chhang teh ule, mi in rinna tak tak in Isua hi zawm sela, a felna in Pharisai leh lehkha ziaktute felna khum si suh sela, chhandam an ni ang em ? a ti a. Anni chuan chutiang mi a awm thei hloh an ti a A nih leh miin Chungu man sela hrui rinawm takin thlung sela, a thlungtu chu Chung u hrui hmawr a ţanga tawngnga a hla ah awm sela. Chungu chuan a zuan hlum thei ang em ? a ti a. Anni chuan, a thlung tlat a, a zuan pha lovang, thlunglo mahsela, Chungu te chuan a zuan hlum thei lo reng reng ang an ti a. A nih leh Isua chu lokal ta sela, engtinnge in tih ang ? chumi a han zawh veleh chuan, an hlauva, an khur a, an phi vel ta rual hlawm a, Hrembmun, hremhmun ah kan liam vek ang. Sawi tawh sub, sawi tawh sub, kan duh lo an ti chel chul hlawm a. A ni chuan, a ni reng a ni, mi â ang maiin thu in sawi ţhin. Imanuela ram pawng lak theih in ringin, in insawi phur vak ringawt a, Imanuela ram chhuh zawh vek êm

in han tum hi, zawhna pakhatna in chhan ang khan thiltih theih loh a ni. Theih chu ni sela tuna in-khawmpui koh hi a ngai hlei nang! A theih lohva van aṭangin kan tla a, Hremhmun kan chang a, chauh thu barawhah hremhmun her liampui tur eng-tinnge kan hmuh theih ang tiin kan ngaihtuah chauh a nih hi. Harhna alo thlen avanga phul ta bual bual mai che u, Perhpawng lam a reh huna in chau hmel-hmang a chhiat leh dawn vei nen, zawhna pahnih a a Chungu thu kan sawi, Chungu chu Setana tehkhin na a ni. Tunah van council a kan hmuh leh kan hriat angin Setana hi Rangkachak khaidiatin a thlung tlat a sin. A thlunna hrui a sei a, thlun reng chung pawhin khawvel ram hi a la fang thei a, amah tih-hlum anih hma hun rei loteah hian chatuan hrem-hmuna awmpui tur i zawng hram hram ang kan ni chauh a nih hi. Isua lo kal tur ka sawi maha hlau che u a, ngaih pawh ngaihtla ṭha ngam hlei lo che u a, Lalṭhutphah panin in han kal teh lul ang maw? thil theih loh a ni. Engatinnge chhiarkawp dan kha inman fuh theih loh? Thil ṭha hi chawk te ula, sual hi chawk pung hluai ang che u, a ti a nih kha. In hrechiang tawh em? a ti a, Anni chuan, hre chiang e, kan hre chiang ta, kan lo va â êm! kan lo âtna kawngah kan la dehawm Setana hmaah thu-pha kan chawi e an ti a.

Setana : Television kha herh hlum thuai rawh u, a ti a. Television thlirpui tlak inni hrep love, En-thlatua'n kawl sela, a ṭul ang zelin thawktute hnenah thu râwn pe rawh se. Tunah thawktu tura kan mi thlante zawng zawng khan nangmahni awmdan ang zelin khawvel ram pumpuiah thawk ula, ṭhahnem-

ngai tak leh huaisen takin thawk ang che u. Engtin pawh awm ila kan chan tur chu chatuan hremhmun a ni tho tho tih hre reng ang che u. Hremhmuna awm ve turin kan hruai ve hram ang che u. Lei leh van rai hma hun chhung atan chauh tirh in nih hi hre reng ang che u. Hun a tawi a, ni a tlem tak hi. Hremhmunah zawng kan la lohmu leh ngei ang, in rembriatna ang zelin thawk ang che u a ti a, an tin ta a. (Setana ho inkhawmpui chu an zo ta).

INKAWMNA LAM

Kan thlante pathum (3) chuan inkhawmpui thu rei ngaithla' tura min hruai lawn hian, keimahah thla pahnih (2) min vuah sak a, anmahni angin ka lo thlawk thei ve ta a. Thlawk chungin Setana ho inkhawmpuina chu kan pan ta a. Kan thlawh zel lai chuan, Thla hi khawiah nge a awm? Tunlai mifing te hian thla a lawn hi an sawi raw tui ta h'e si tlin ka zawt a, an ni chuan, e, thla i hmu duh a ni maw ? Kan thlawk kual deuh ang a, kal pah. In thla chu i thlir teh ang u hmiang an ti a, kan thlawk kual ta a, khu khu a nih khu thla chu, an ti a. Ka han en chuan thlaler ramro te, Ramtau khawkhin par vul chek chuk te ka hmu a, khamrang nasa tak te, lungpui awm rem rum te, Luipui tiau kam nasa tak nei te ka hmu a, mahse tui a awm hauh lo. Thla hi ram nuam tak a nih hi ka lo ring thin a, mahse thlaler ramro leh Ramtau mai mai a lo ni a, a phaizawl ram hmun rem zawng lah thlaler ram ro a ni si a, a ramtau lah kham blir a ni si. Tui lah a awm si lo, ka rin ang a lo ni hauh lo mai a, ka ti a. Aani chuan, A, ni e,

khamah chuan thla hi ram tha em em mai a ni a, mahse engemaw hunlai khan Thla ah hian tui a let a, a pawp ta a. Tui reng reng a tling thei ta lova, a ro ta tawlh tawlh mai a ni. Engtikah emaw chuan ala kang chhe vek mai thei a. Thla ah hian thli a awm bar lo. A ramro chinah Ruabsa a sur ţhin a, a ram tanah hian Ruah dai a sur zeuh zeuh ţhin a, Ruah chi hnih thla ah hian a awm, ramrovah hian ruahsur laiin awm ta la i thi mai ang, an ti a.

Setana ho Inkhawmpuina hmun chu kan thleng ta a. Setana inkhawmpui an ţin chuan ka ţhiante 3 nen chuan kan thlawk a, Lalţhutphah ruak hmun kan pan pui ang che an ti a A tam em em khawp a, ropui ka ti em em a, mahse a ruak vek a ni. Tumah an ţhu lo. Kei chuan heng Lalţhutthleng zozai hi a ropui teh lul nen, a ţhu mi pakhatmah ka hmu si lova, eng atan a siam nge ? ka ti a. Anni chuan, Ekhai kan thusawi i dawngsawng thiam haub lo mai a, Lalţhutphah ruak hmun i fang ang kan tih kha, ţhu an awmin a ruak ani hlei nang. Hei hi lei a tlansate rawn luah khah tur Lalţhutphah ruak hmun a ni a, tlarte an kim vek thleng pawhin tumah an chuang lovang an ti a. Kei chuan, chhandamte hmel min hmuh tir ta che u, ka ti a.

Anni chuan chhandamte hmel i hmu duh maw? an ti a. Kei chuan hmu duh e, ka hmuh chak ber te zing a mi a ni, ka ti a. Dérthlalang, a lenzia hmuh zawh phak rual loh hmaah min din pui a, en rawh le, chhandamte hmel chu an ti a. Ka han en chuan kan pali a thla chauh ka lo hmu a, I hiang dinglam kha en ngun rawh, an ti a, ka han in en chiang a, ka hiang chu alo ser tawh haub lo. Vantirhkoh

te hmel ang ka lo pu ve tawh a lo ni (Ka biarg dinglam hi Savawmin min seh avangin a khuar ruak a ni). Kei chuan ka sawi thiam lo ani e. Mi thlanghlim kalhmasate hmel a ni hmuh tura ka dil che u chu, ka ti a. Anni chuan sangtakin min thlawhpui a, Ropuina eng hual vel a chhandamte, chhiarsen rualloh chu Hla taka dingin min thlir pui a, hnehna hla thar an sa a, Leilam kan zu thlir let a, Leia chhandamte chuan hnehna hla thar bawk ani anlo sak ni. Leia tlansate leh kal tawh te hla sak chu a in ang reng ani tih ka han hriat chuan ka fiah uar a. Lal Isuan, a ring chuan chatuan nun a nei tawh, atih kha alo fiah ta em em a. Lei lamah kir leh ka hreh ta hle a, in hnenah hian ka awm ve nghal mai ang e, ka ti ta ringawt a Anni chuan Hmana i hnena kan lo kal tum khan, kan hnen a awmve tur leh rawng min bawlpui turin theih tawp in kan sawm che a, i duh lova, chhuanlam i siam zel a, kei min hruai in ka u hi engtinnge alo awm ang ? i ti a, min hnial tlat zel a, tunah hian i hmu fiah ta a, i hmuh fiah meuh chuan awm ve chu ilo duh tak hi ! kan hnenah hian awm ve tala, i Nupui fanau te engtinnge an lo awm tak ang le ? an ti a. Kei chuan ka nupui fanau te chu Lalpa kut ami an ni a, natna an han tuar pawhin a va pawi em, tih hak chu tih the h ka nei hlei nem! Lalpan alo enkawl zel ang chu, ka ti a. Anni chuan - Ani ngawt mai, han in kawp hova, rawng han bawl ho a chakawm ngawt mai. Mahse Lalpa'n a rem tih lai khan ilo hnial ta a. Lalpa'n a hmangaih hle si che avangin Setana ram do tur a tanlak dan i thiam theih nan, thil tam tak zirtir tur che leh entir tur che in min tir ta a ni.

Kan inkawm ho dawn acl a, i duh ang apiang pawh min zawt ang a, kan hrilh theih loh che leh Lalpa hnen kan thlen zel ang chu Kan zirtirna tur kawngah che i tan a ṭangkai dawn avangin a lawmthu hmahruai atan Setana ho inkhawmpui kan thlir pui che a ni! Tuna kan tihtur hmasa ber chu i mit tihvar a ni, Ram hla takte kan thlir fo dawn avangin, I mit hi alo fiah tawh lo em a, kan han tifiah phawt ang e, an ti a. Pakhat chuan puan hmul nêm thiap hian ka mit chu vawithum a rawn hru a, a tawk e, tunah Skul i fang leh phawt ang u, an ti a. Kan thlawk ta vang vang a, ro·puina eng chhungah kan lut a, anni chuan, kan thu hrilh tur che hi ngaithla chiang la. Theihnghilh hauh suh ang che, i duh leh lehkhabu ah i la ziak ang a, ziak loh tur kan tih chu ziak hauh suh. Sawi loh tur kan tih pawh sawi hauh suh ang che. Chapopui hauh lo la, i chapopui chuan kan lak bo sak leh vek ang che. I ziah dawn chuan ni 30 chhungin i ziak zo hman vek tur a ni. Rawngbawlna a tana thil pawimawh a ni kan hrilh dawn che ni. Rawngbawlna a tana thil pawimawh a ni kan hmuh tir dawn che ni, Pathian thu i sawi dawn a, i in buatsaih pawhin mi in hemi hmuna i rawn hmuh a nih kher hi hre tam lo seia, an hriat tam chuan, mi tam takin Setana Inlarna nen an ngaihfin hlauh dah ang e. Inlarna leh maknaa ram lak hi Lalpan a tum hauh lo tih hre reng ang che.

Thutak pawma Krista hmangaihtute erawh chu kan han ngaihsak teh a nia! Kalvari Skul awmzia chu kan han hrilh ṭan tawh ang che, Lei mite ṭawng hmangin thu chu sawi ila:— Lalpa chuan Skul

Pathum (3) a siam a, Lawmna Skul Hriatchhanna Skul leh Hmuhsiahna Skul te an ni, heng Skul te ah hian hrilh tur che kan ngah hle mai. Amal te te in thlir ta ila, A hmasa berin, Lawmna Skul hi han thlir ta ila, He Skul hi Lalpa Skul hlun ber a ni. Skul chhuak pawh an tam tawh, khawvel pumpuia Ramthim su eng tu leh Kohhran han phuntu te chu he Skul a chhuak hi an ni. He ti taka Skul tha hi a nih avangin Setana hian a beinasa ta em em a. mi tam tak hnenah a Skul hming pawh hi an thlak thei tawh zu nia! Lawmna Skul nisi kha, Hlimna Skul an ti a, Hlimna an hriat leh da, chu Lamna Skul zu ni ta a zel a. Lamna Sikul a an longaih theih hou chuan - An awmdan apiang kha Pathian thu emaw an lo ti leh ta zel a, Setana hian he Skul chhal hian mi a hum hnem ta hle. An inkhawmpui i hmuh reng a an hlim theihna apiang kha he Skul hmang a mi an hum theihna rah vek anih kha! Mite chu cheihbeh hrih tlat kan han tum a. Mahse Lalpain cheih lui duh suh u, Mitin hnenah duhthlan na zalen ka pe vek a, chumi a an thlan theih leh an thlan phek ah chuan Hmangaihna nen ka awmreng a lawm, min thlang tute awmdan tur leh min thlang lo tu te awmdan tur pawh zep awm hauh lovin ka fapa ngei ka puan tir vek tawh, chumi baka tih luihna chu ka tan a hlu chuang lo. Ka thu tiam erawh chu a hun takah ka la thlen tir mai ang. Min pawmtu apiangte chu ka vawnghim zel ang e. Nangnin lo tanpui vet vat zel rawh u, a tih avangin Setana hian mi a hum a hum thei a ni. Lalpa chuan awmkhauhna heih phal ni sela chu Setana chuan pakhat mah a hum hauh lovang.

Chuvangin kawng dik hi thahnemngai takin rawn sawi fo ang che. Setana hi chak hle a alanna chhan chu tih luihna a mi a beih thin vang a ni. Lalpa in tih luihna hmang lova, a duh apiangin Setana an ngam mai theihna kawng a hawng reng anih hi, chuta lo kal te chu keinin kan lo pui vat thin.a ni.

SKUL PAHNIHNA : He Skul hi Hriatchianna in vuah a ni lawm ni kha ? Kei chuan :– Chhandam nih in hriatna te pawh kan ti hawk thin a ni, ka ti a. Anni chuan - A enga pawh chu lo ni sela, he Skul hi Skul thar ani hauh lo, Lawmna Skul rual a din tho kha a ni a sin, mahse heta lutte dinhmun lan chhuahna kha lawmna Skul khan a hui ta hlauh thin a ni Tunlai thangtharte hian he Skul hi an rawn hawh tak avang hian mi tam takin Skul thar emaw an ti a, chumi Skul thar emaw an tihna hmun takah chuan Setanan hmun a chang hlauh mai le, theokhatin ka lut thuk her emaw an ti a An chapo dawn dawn a, a pawi ngawt mai. He Skul beih zel an tumdan chu-Setanate, Thangtharate, Thahnemngaia ten an inkhawmpuina a an sawi vek tawh kha ! Kha aia nasa pawh khan an la hei dawn ani tih hre reng ang che. Setana hian Beihdan a thiam viau a ni. He Skul chhuak tam tak chu an nun leh an tawngkam leh an chet dan a hawh theih tlat avangin, hmun an sawn thei thin lo Chuvangin Setanan a hawh thei tih fiahna tlem han sawi ila, i hmu fiah thei mai ang. Lei leh hraih thu ah entirna han sawi ila:—Bazar hmun va fang la, Pathian thu tui taka sawi chungin, Pasi chhumhnu, Phoro leh te an lo zawrh ang che'a, tukna ngul anlo ti seihlei ang a, tehna no mawng

anlo chhu pawng ang a, Ar thla hnuaiah lung an lo zep ang a, puan tehna anlo tan tawi ang. Zupawl sa leh Vawkte sa hriak an lo thlh mawm zan ang etc. Sawi tur a tam mai. Khawsakna hmun a piangah hmuh tur a awm zel ang I finna ngawt pawhin i zawn chhuah belh thei zel tawh ang. He Skul hmel hi an ti hem thei viau a ni. Mahse he Skul hi a chhe hauh lovang a, Zirtu an pung deuh deuh zel dawn zawk a ni. He Skul Setanan atih hmelhem theihna chu kawng dang awm mahsela, Skul naupangten, Skul thar, Mithiangblim kalhmasa te leh Upa te leh Pastor te hriatphak ve loh nia an ngaih tlat vang a ni. Lawmna Skul nen Skul hmun khat a satu hmun khat a ni tih hria hi pung deuh deuh tura ţan lak a ngai a ni e.

SKUL PATHUMNA : Hmuhfiahna Skul hi tuna kan awmpuina che hi a ni a, han sawi vel teh, engkim hi a fiah vek mai a ni lawm ni? He Skula lut hi an tam hauh lo, an tam lohna chu Diabola hian he Skul lem hi a din a, chutah chuan mi tam tak a lubtir ţhin a ni. Tuna i hmuh ang hian engkim a fiah zo vek mai a ni. Kam tam loh pawh a ngai hle ang, mahni insiam ţhatna Skul a nih avangin i hmuh ang zawng zawng hi han sawi ta la, i awm dan chu i hre mai e. Sawi loh tur chin hi hre hle ang che. Setana chuan a mite a khap ngai loh avangin an sawi pawp pawp a, an hmel hem phah zawk ţhin a ni, a ti a. Kei chuan - Setana chuan hetiang Skul hi a nei ve tak tak em aw ? ka ti a. Anni chuan, nei tak tak e, engkim Hmuhfiahna Skul hi a nei ve tak tak a, a chhuang hle nghe ng he

a sin! Hemi Skul ah hi chuan Lalpa nen an inchen reng a ni, an hman dan a danglam tih mai loh chu, an ti a Kei chuan, an hman dan a danglamna bre turin, hei, Lalpa hman dan tlaogpui chu ka hre ta uar a, Setana hman dan ka hriat chian a tul a ni lawm ni? ka ti a. Anni chuan Lalpa hman dan i hriatfiah chuan Setana hman dan hriatfiah tum leh tum leh hranpa a ngai hlei nem, i rilru leh finna hmang zui ta che min ti a

Z. A nih leh chhandamte hi an tlu bo hlen leh thei ang em? ka ti a. Anni chuan, chu chu i hre lo maw? min ti a. Kei chuan kan hre chiang thei lova, kan in hnial fo thin a ni. Thenkhatin a tluk bo leh theih a ni, Hebrai ziak tu in Van thilpek tem a tluksan leh thu a sawi a. Tluk bo theih loh a nih chuan kan Bible hi a daw a ni ang kan ti a. Thenkhat chuan a ring chuan chatuan nun an nei tawh, tih a ni a. A tlukbo leh theih chuan chatuan nun an tih hi a diklo ani ang, kan ti thin a ni, ka ti a. Anni chuan, a va han mak tak em, Setanan in thinlung alo ti zawi zo tawh a. Thudik tan tur a han tan mar leh hi harsa zawng in lo ti ngei anih hi. Vantirhkoh te chuan In zawhna hi zawh ngailo thil chiangsa ah asin kan ngaih le, a hrilh fiah pawh a har lo hle ang chu. Mihring te hian thuthlung in hre fuh lo tihna mai anih chu. A nih leh khai aw le, kan han hrilh fiah dawn ang e:—Sial chak em em mai awm sela, a dawl zo ngei tur bruaiin hling la, a thlungtu atan Mualzavata ruai la, Mualzavata chuan thingbul mawihah thlung ta sela, engtin nge awm a i rin? min ti a. Kei chuan, Thingbul chu a tal tlu ang a, a chhuak

daih mai ang ka ti a. Anni chuan, A ni, a dik ngawt a ni. A hrui khan dawl mahse a thlungtu kha chak em em mahse, Thingbul kha a mawih miau si chuan a thlung tang chuang lovang. Chutiang bawk in Thuthlungblui leh Thuthlungthar in tih hi Pathian Thuthlung pakhat chu a ni a. Pathian in thu a thlung a. A thlun na tur Thingbul a zawng a, Mihring zawlnei te ah thu a thlung phawt a, Lungin an deng hlum a. Lalpa, I zawlnei te an that etc. tih a lo ni a. Thingbul mawih ang kha a lo ni.

Vantirhkoh te ah a han thlung leh a, Nova te nupa chuan, Vantirhkoh te kan hmu a, kan tlu leh ngei ang, an ti u. An lungngai ta em em a. Sodom leh Gomora ah chuan an lo ngaizawng a, pawl an lo tum leh lawi si a. Thingbul mawih bawk alo ni. Thuthlung chu a fai a, A Thlungtu Pathian pawh a chak a, a thlunna thingbul kha a mawih an lo ni. A thlung tang zo lo A tawpah chuan Thinghring, Thingbul nghet, Isua Krista ah chuan a thlung ta a, a thluug tang ta a. Chuveleh hei hi ka fapa ka thlan chu a ni, ama thu ngai rawh u, a ti ta a. Fapa chuan A ring chuan chatuan nun a nei tawh tih leh, Kapa in engkim min kawl tir tawh, tih te pakhatmah ka hloh lo vang, tuman min chhuhsak lovang tih te a sawi ta a ni. I hre thiam em? an ti a. Kei chuan hrethiam e, mahse Hebrai ziak a tluksan thu kha mi la ti fiah chuang lo ka ti a. Anni chuan chumi Pathian thuthlung ami te chu Setana'n an chungchang te, an tawngkam te, an chetdan te an la

hawh sak theih ţhin avang a thuthlung mite fuih chak nan a ziak a ni tih i hre thiam lo maw ? Hrethiam e, mahse tluksan tih hian min ti buai a ni, ka ti a. Anni chuan, a nih leh Mosian Israel fate Aigupta a ţanga a hruai chhuah dawn khan Kanan ram chu khawizu leh hnutetui in a luang a ni a tih khan, khawizu leh hnutetui chu luang tak tak in i ring em ? an ti a. Kei chuan, E khai, ka hrethiam ta vek e. Zawhna dang ka zawt tawh zawk ang che u ka ti a. Hrechiang lo hian hrechiang awm in i lo awm mai te hi ani a nge, Setanan hrechiang lo te hrechiang awm a awm tir hi a tum ber anih i hriat tawh kha.

Chutiang chuan kawng dangin kan han hrilh leh ang che. Kei chuan hrechiang e. Zawhna dang ka zawt tawh ang che u ka ti a. Anni chuan ni rih love, hun remchang dangah zawhna chu le siam leh zawk ang che Thil entir tur che kan nei a, kan han entir phawt ang che. Leilam hawi la, I mit kha han len teh, an ti a. Ka han en chuan mi thi tur, hnuk chat lai hi ka hmu a Anni chuan hetah hian lo awm la, lo thlir reng rawh, an ti a. Mitthi lam pan chuan min thlawh san ta vek a. Hmun dang dang a mite pawh an lo thlawk khawm a, a thlarau chu hlim em em in an thlawh pui a, ropuina eng lamah an thlawh pui ta a. An Chaplain (Pastor) chuan a rawn vui a. Vantirhkoh te chuan hlim leh lawm em em in an thlir ve reng a. Anni chu ka hnen an rawn thlen leh chuan, kha mihil chungchangah khan sawi duh i nei em ? min ti a. Kei chuan, Mitthi te hi an thlarau kan lo phum tel hauh lo a tih hi ! A vuitu Pastor pawh kha a va

han duhawm em ve le, nang ni 'ah chuan in lawm nasa mai si a. Lei a mite hian hmu fiah thiam lla chu - hian tah na zia zu ni lova le! ka ti a. Anni chuan - Ani a sin, Mitthi, I han ti a, keini chuan muhîl kan ti a. Kan lam tangte hi zawng an han muthilh hi chuan kan lawm thin teh a sin. I sawi ang khan in hmu fiah thei lova, sual tûr fan kneh tawh tih takah na in ti a. In tap a, a sawt lo zawng hlir hian in han in ti rethei a. Tawngtai na te, fakna té hi rawn hlan zawk ula, chu chu keini tha ti tho zawng zu ni ve tlat a le, an ti a. Honkchat lai min entir leh a. Ramhuai ho chuan an rawn kil tup tup a. Damlo chuan a han hmuh chuan a hlau em em a. Mahse engmah sawi thei lo lekin thim tham lamah an nam lut ta thuai a. Pastor khan a han vui leh a, A hnasa a vui ang chiah khan a han ti leh ta rohva. A zahpuiawm foh ngawt mai. Setana hote lah chu a vuina ah khan an lo tel teuh mai a. A noi chuan -Setana ho tawng chu ngaihthla chiang teh min ti a. Ka han ngaithla a, Setana ho chuan Isua mite hi an fakawm thin mang e, kan mite pawh min vui pui zel a. An Pastor te, an Upa te hi kan mite min vuiliam tak zo tu an nih hi. An ui nge nge, zar an ngah thin e, ti a ti ti mawlh mawlh in ka hmu a. Kei chuan - Pastor khu ni chin khan A hmel a tha in i chhuanawm vêl nên, tûn tum chu a zahpuiawm eh tâ hlê mai. A hmel pawh chhe zo leh ta vek n a ni ka hmuh ni ka ti a. Anni chuan - A ni a in, kan Pastor te leh kan Upa ten a kan mite leh Setana mite an vui kawp vek mai, hi a en a hahhlak hu deuh a ni. Nang ngei pawh hi khutianga

zahpuiawm taka i awm chang a awm a ni Vantirhkoh te hmuh a en hreawm ber mai chu, Setana ram a kal tur, Isua mi vui a in rawn vui hi a ni an ti a. Kei chuan - Isua rama kal tur leh Setana rama kal turte hriat chianna kan nei thei lo tlat a tin a ni, ka ti a. Anni chuan - Dik tak chuan Lalpa chuan a rawngbawltute chu hriatna chu a pe a ni Mahse chu mi hriattirna chu in hmaang ngaim lo va, mit rawng in biwl a, a dikna lam ai khan, a la dam te thin damna lam hlir in ngaihtuah zawk vang a ni. A zahpuiawmzia chu i mit ngeiin i hmu ta a ni a. Pathian in hriatna a pek chu hmaang ngaim tawh ang che u. Nang ngei pawhin i hmu a, i zah pui a ni si a. Mahni ngei pawhin a zahpui ang a awm zel chu i duh tawh lovang chu maw? min ti a

Nausen te hi chhandam an ni vek ang em? ka ti a. Anni chuan - A va han pawi tak em! thil in hre fiah lo hi chu aw !! In hre fuh lo reng a ni. Nausen chuangchangah hian hrilh duh che kan ngah reng a ni. Ngun takin lo ngaithla teh le. Pathianin Mihring hi Bungthumin a siam a, Bungkhatna - Nu pum chhhuonga an awm lai, Bunghnihna - An pian atanga chhia leh a tha an hriat hma, Bungthumna-Chhia leh tha a hriatna an neih atanga an houkchah thleng. Thil pawi ber mai chu Isua mite hian, nausen tam tak Setana hnena inpe thin hi a ni. An pianthlak hian Isua hnena hlan nachang in hria a. A lawmawm e, mahse nu pumchhuonga an awm lai hi in ngaihthah tlat. Ringtu inti te zingah pumchhunga naute Isua hnena hlan nachang hre lo an tam em em a ni. Chu chu Setanan a chang thin a ni an ti a. Kei chuan chu chu Setana hnenah kan

pe a nih theihna dan chu engnge ni ? ka ti a. Anni chuan - Nausen te hi nu pumchhunga an awm atanga - chhia leh tha hriatna an neih hma zawng hun chhung hi Pathian hnena hlanna avanga Krista thisena venhim an ni a. Nu pumchhunga awm laia hlanna chang in hriat loh chuan Thisa a lo piang te chu in chhan hman tawh hlei nem an ti a. Chanchintha la hre lova thi ta te kha chhandam an ni ang em ? Anni chuan - chu chu i hre lo maw? an ti a. Kei chuan- Hre lo, ka n in hnial tawp thei lo a ni, ka ti a. Anni chuan, A va mak e !! Sunday Skul-ah pawh in zir fo si a. A nih leh Pathian hi mifing ber leh mi fel ber a nih i ring em? min ti a. Kei chuan - Ring e, ka ti a. Pathian chuan dubthlanna siam sak hauh lovin chhandam sela emaw hremhmunah kaltir sela, mi fel a ni thei ang em ? min ti a. Kei chuan- Pathian chu engkim ti thei a ni a, a tih apiang chu tumah han dodal pha an awm loh avangin a fel leh fel loh thu chu keini lo rel sak theih a ni dawn em ni ? ka ti a. Anni chuan - I sawi dan kawngah chuan i sawi dik e, Setana sawi ni awm tak a ni e, thil dik, dik tluanchhuak lo a ni. Pathian hi mumal nei lo Pathian a ni lova, Pathian fel famkim a ni zawk a ni. Chanchintha la hre hauh lova thi te tan Isuan dubthlanna a hawn sak a, Bible-ah ngei pawh in zir thin a lawm. Tan ina thlarau awmte hnenah thu a zuk tlangau pui a, tih leh hemi avang hian a ni, m thi te hnenah chanchintha hrila a awm ni tih in zir thin. Io chhiar thin a nia, chanchintha hria te Leo Koreina thutmuna ro a fel sak theih nan, dubthlanna thuhmun vekin in awm a ni tih hrefiah tawh

ang che, min ti a. Kei chuan. Chuti a nih chuan kan thusawi hi kan lo sawi dik lo ţhin a nih hi, damchhung ngei hian Isua pawm rawh u, thih hnu-ah insiam ţhat leh na hun a awm tawh lovang kan ti ţhin si a ka ti a. Anni chuan- ka hre thiam leh ta lo, chanchinţha ring duh lo nen i ngaih pawlh tlat a nih hi, chanchinţha hriaa pawm duh lo tan chuan insiam ţhat nân hun a awm tawh lo reng a ni (Thih hnuah). Chanchinţha la hre lo thi ta te ren ngaih pawlh mah ta che, min ti a. Kei chuan ka hre thiam ta e, ka var huai e, ka ti a. Anni chuan, hre chianglo chung chuan hre chiang inti ha-uh suh aw, I hriat chian hnuah chuan kawng dang-in kan hrilh zel ang che, min ti a, kei chuan. Ka hre chiang e ka ti a.

Van ţingţang min hmuhtir ta che u ka ti a. Anni chuan vanah ţingţang a awm hlei nem! van chu khawvel ang hu lekah ani maw i ngaih le, min ti a, kei chuan chuti em ni? Hla ah pawh van ţingţang rimawi nen van kawtthler an fangrual Lal Krista hovin etc, thil awmlo hla a kan lo sa fo chu a va zahthlak em! ka ti a. Anni chuan i va hre thiam lo tak em! A nih leh Mosian Isarel fa te Aigupta aţanga hruai chhuah a tum laia Kanan ram chu khawizu leh hnute tuiin a luang a, ti a a sawi kha, Eng ti tih a sawi nge? thil awm lo a sawi mai mai em ni? an ti a. Kei chuan ka lo sawi dan ţhin chuan Isarel ţhalai tam tak ten, Aigupta ram chhuahsan an hreh a, kal chhuah an duh ngei theih nan Mosian a sawi mawi theih tawp a a sawi-na ţawngkam mai a ni, ka ti ţhin a ni, ka ti a. An

ni chuan chu i hretbiam hle si a, engatinge Van ţingţang awmzia i hriat fuh theih loh chu le? Van Jerusalem chu Kanan ram aiin a let tam takin a nuam zawk a, chu miah chuan miten kal chak theih na tura khawvel thil rimawi hmehbela phuahna mai a ni. Krista leh a mite inhmangaihna thawm aia thawm mawi zawk hi a awm lo.

Vanah chuan Ţingţang chu rawn keng ta teh mahla eng atan mah ani lo. Lei a thil rimawi ber te zing a mi, Van sawi mawina hmanrua atana in hman chu a ni mai, Lal Isua hming hi thawm mawi ber chu a ni, a ringtute nen an in hmangaih na thawm chu Lal Isua hmingah a thangmawi chhuak ţhin a ni, an ti a. A nih leh Lal lukhum mi entir ta che u ka ti a. Anni chuan a khuma khum tak tak chi maw? an ti a. Kei chuan ni e, Bible ah pawh a chuang a, chhetheilo vuai theilo etc. kan hmu a, chi nga lai awmin a lang leh nghal a, a eng ber chi chu nge ka chan ve tur pawh min hrilh nghal ula ka ti a. Anni chuan Pathian hi Lalber a nih i ring em? min ti a. Ring tiin ka chhang a. Anni chuan a Lalna tichhe thei leh luah lan thei an awm i ring em? an ti a. Ringlo tiin ka chhang leh a. Anni chuan a dik, Pathian chu Lalber a ni a, tuman a lalna chu an chhuh sak thei dawn lova, a lalna chu kum hlun tur, chatuan daih tur a ni a. Chu chu a ni chhetheilo vuai theilo chu, ringtu zawng zawng ten an chang vek ang an ti a.

Hrembmun khawiah nge a awm min en pui ta che u, ka ti a Anni chuan hrembmun awmna kan hre bauh lo, kal teh u, i thlawk teh phawt mai ang an ti a. Kan thlawk ta a; mi lungngai te awmkhawmna min fan pui a, a rapthlak ngawt mai. A thim deuh ruk mai a, an chal an awm a, an kun nghuai a, ah ngawi ṭhuap mai a. A thaw i pik thlak ka ti em em a, rei awm pawh ka duh lova, thlawh sawn san ka rawt vat a. An awmna hmun hi Lalṭhutphah ruak hmun ang khan ṭhutna ruak a la tam ngei mai. Anni chuan, heihi chu Hrembmun chu ala ni lova, hreawmna hmun chauh a la ni. Heta ṭang hian hrembmun chu an la nghak reng a ni. Hrembmun chu hmuh tur a la awm rih love, a hrilhin kan hrilh mai zawk ang che, Pathian tellova awm hi hrembmun chu a ni mai, tunah hian khawvel chu Pathian hmangaihna in a la awp rih a, misual leh mithate an la lengho thei a; Lalpa h u n ruat a thlen h u n a h, a hmangaihte khawvel ti nuam tute a lo bo vanga, in hmangaihlo hlïr an awmkhawm hunah hrembmun chu a ni mai. (Pathian hi mi tam takin a lo kal tawh dawn lo an ti a, an muang a, mahse a lo kal leh dawn ! !!) Leiah chuan Nu hrawn hrawn hi hreawm inti ti rawh; E, ti teh reng mai. Engvangin nge hreawm in tih ? Min hmangaihloh avangin ka ti a. A dik chiah a ni. Chutih hunah chuan in hmangaih lo tu pawh ni lo, in haw em em mai han awm khawm reng mai chu a hreawm tur zia mai chu i ngaihtuah thei tawh mai ang. A aia hreawm a awm thei tawh lo, chu chu hrembmun chu a ni an ti.

1. Kei chuan thih hnuah hlan ringlotute leh ringtute chu an awm hrang nghal ngei a, an nung ngei ani tih pawh kan hmu chiang ta a. Zirtir dan hrang hrang pawh min ti fiah zo ta ka ti a. Ani reng a sin, 'hei hi ka fapa ka thlan chu a ni, ama thu ngai ru', a tih hnuah pawh Isua Krista thusawi aiin hla thu te in ngaisang zawk a. Isua rinna nghat tute chauh an him ang. A lo kal lehna nghakhlel tu tam tak te pawh in an rin loh lamah lungngai tawp a Lal Krista an hmuh hun a lo la thleng ang Hetlang mite an in nghahna pawn lama lo kal tam tak kan lo ṭanpui tawh a sin. Khuangpui puho in siam ṭhat zel dan pawh hi, an in siam ṭhat kim hlan nghakhlel in kan thlir reng a ni. Tuna an awm dan dubawm tak hi han chuang lovin, Lalpa chawhlui kil leh Baptist chan hi tih nachang han hre leh hlauh sela an va dubawm dawn em? Isua mite hman aia an mahni thu duhna a, Setana'n a bumna an mahni chhinchhiahna an la hmang hi Isua lo kal hmain in siam ṭha hman hlauh se kan ti ngei e. Isua thu awi a in zawmkhawm chauh pawh ni lo irpum khat thuai sela, tih hi.kan nghakhlel a ni e.

2 Isua khenbeh leh thiam loh chantir thu ah khan tunge mawhphur ber? Isua khan Pilata hnen ah i hnena mi petu hian mawh a phur zual a ni a ti a. Mawhphur zualtu chu hriat kan chak ṭhin a sin ka ti a. Anni chuan Lalpa ngeiin chhang che sela a ṭha an ti a. An zinga pakhat chu zawt turin a thlawk ta vang vang a, a lo kir leh chuan Lalpa chhanna chu hei hi a ni an thihni darkar an hnuk chah hma a Isua ring duhlo tute hi an ni e, a ti, a rawn ti a.

3. A nih leh a lem thu hi kan sawi fova, Kohbran bruaitu-ah pawh a lem chu an awm ngei kan ring a, a lemte chuan Kohbranho aiawhin thil an rawn hlan ve fo awm si a, a lemte hlan chu pawm tlak a ni ve em? ka ti a. Anni chuan Vantirhkoh te mit hmuhah chuan, Kohbranho aiawhin a lemin (ti tak tak lovin) an hlan kan la hre hauh lo mai. A lemte pawh hian tih tak tak zelin a ni an rawn hlan ni. A hlantu kha chhandamnaah a lut lo tih mai loh chu a lemin (a derin) an rawn hlan ngai love. Pathian hnena hlan kan sawi tak a zarah chuan, I rawngbawlnaah lawmna deuh mai kan nei a, chu chu Kohhran Upaten an ngaihsak mang loh, Buangkhuma i rawn vui kha kan lawm em em a, i rawngbawlna zawng zawngah kan lawmna her a ni hlal ang. Kan lawmna chu Lalpa hnenah kan thlen thuai nghe nghe a sin an ti a. (Buangkhuma hi mi â, a chhungten rip chhunga an dah a ni a. A thih lai hian tlangval zawt chauh ka la ni a, kan ṭhian za hovin a thlan kan lai a, hetiang hi ṭawngṭaiin an vui ṭhin a sin tiin ti tak vak pawhin ka in hre lo, ka ṭawngṭai ta a, kan phum ta a ni).

Tunah hian Pathian hnathawh dan kan han thlir pui ang che, min ti a. Ka han en a, khawvel chu a lo thim ruai mai a! Pathian thlarau chuan eng tle sur hian Khawvela awm zawng zawng chu alo tawk kim vek a. Mite chuan Pathian Thlarau chu ngaihsakna chang hre lovin, mahni kawng kawng an lo zawh mur mur a, ka thaw a i pik ta em em mai a, Pathianin mi thlei bik a neih loh zia ka hre fiah ta vek a. An hnenah chuan, mi

zawng zawng thlarau thianghlimin a tawk vek mahse chhandamna a lut silote khu an thinlung samzai bawk chauh pawhin Lalpa lamah han pawt hnai ula chhandam anni mai tur, engtizia a en mai mai nge in nih? Vanmrhkoh te hi hetiang thawk tura tirh inni lawm ni? ka ti a. Anni chuan hei hi nangmahni thawh tur a lawm, keini chuan kan ti theilo, kan chan a ni lo. Nangnin Krista lam rawn hawi tir hi in hna a ni a, Krista an rawn pawm ve leh keini kan lo che ve thei ta a. Kan chanvo chin in rawn hruai thlen ve leh kan lo pui vat thin a ni. Setana'n Krista ram a beih nasat zia leh a thawh dan kha mit ngeiin i hmu a, i hre hle tawh a, Setana thuneihna hnuaia bawia tang tawh te Lal Isuan bawi a rawn han a chhn ah khan Setana hian a finna zawng zawng leh a theihna zawng zawng hmangin Isua mite chu a bei ṭan nghal a; mihringte hian bawi rilru an lo pu nghet tawh khawp a, bawi chhuah thu chuan an thinlung a chhu hawng zo ngang lova. Bawia chhuahna chu rinna a ni e, tiin Isuan a sawi chiang hle a, mahse miten an awih theih loh avangin tawngkam hran hran in rinna chu sawi zau a ni a, Lawmna, Hriatchianna, Pawmna, Inpekna, Thiamchanna leh thil dang te in. Hei hi Setana ho te lah chuan ṭan chhanah an hmang ve ta hlauh va, lawmna leh hlimnate hi an la kawi a, Setana ram lama hui khawm nan an lo hmang ve thei viau mai. Bawi chhuahna kawng chu hawn a la ni reng a, a duh apiang chu chhuah mai theih a ni tih hi miten an hmu theih fo ṭhin a ni. Kawng hawnna a kal chhuah mai tur kha, kal chhuak tur chuan engngemaw tal tih leh engngemaw tal chhawm

an tum thin avangin, Setana'n a ti khawtlai thei hle thin a ni. Thil dang i en leh teh ang an ti a. Thirhrui pahnih hian khawvel a lo awh chhuak vek a. Thirhruai pakhat chu a sen a ni a. pakhat chu a var a ni, khawvel awh chhuak in an in zam ve ve a ni. Vantirhkohte chuan heng thirhrui pahnih te hi thlarau entirna anni a, a sen hi Setana thlarau, a var hi Pathian thlarau, hemite hian khawvel an awh chhuak vek a, miten an duh zawk zawk an thlang mai thin a ni, an ti a.

Kei chuan anih leh Hebrai ziaktuin thu a sawi naah khan, mitthi tho leh te an hmu a, a ti a. Mathaia khan Isua thih thu a sawi khan mi thianghlim tam tak an taksa nen lo tho leh a inlarna a sawi bawk a, Lazarate, Elisha thlana an mi dah luhte, Samuelte pawh an rawn inlar a, tho leh ngeiin an lang a, engang chiah nge, khawnge an awm tak? tiin ka zawt a.

Anni chuan ropuina eng hual velah khan an awm, nichinah kan thlirpui tawh che kha, amahe-rawh chu Saula'n Samuela, aien a koh chhuah tir nia in sawi thin kha, Setana inkhawmpui thu a Maicham thu a sawi i hriat kha, Saula'n Ramhuai zawl aien thiam a rawih ni atang chiah khan, kha Maicham kha a rawn in tan a ni. Samuela a lo lang lova, Setana ho Lemchanthiamho zing ami Samuela lemah a lo chang a nih kha. Isua thiha mithianghlim tam tak taksa tho leh a, khawthianghlima inlarho te kha Vantirhkohte kan ni theng. Khatah chauh pawh a ni lo, Thlalera thlema a awm zawh ah pawh, Gethsemani huanahte, a thihna ah

te, a thawh lehah te, Vana a lawn lai te khan Vantirhkohte kan lo kal fo a ni. Hebrai ziaktuin an mitthi tho leh te an hmu a, atih kha Elisha thlana an paihluh lo haw leh ta kha a ni e. Tin, Mihring ten in hriat fuh loh fo chu, Pathianin a thu awi lote chu Hremhmunah a paih lut dawn e, in ti fo hi a ni. Vantirhkohho an tluk avangin Pathianin a hnawt chhuak a, chu chu hremhmun a ni. Mahse mihringte an bum leh theih tak avangin mihring te Pathian hnena an awm leh theih nan Pathianin a chen chilh leh ta a, Hremhmun chu a lang ta rih lo. An lo thih hnuah 'Hreawmna hmun' ah an awm (I hmuh ang khan) Nakinah a thu awitute zawng zawng Lalpan a lak hran hunah chuan an chan chu hremhmun a ni mai. Chuvangin hremhmun chu Pathian awmpui loh hmun a ni mai, an ti a.

Sikeisen emaw Chawngmawii emaw khawiah nge an awm ? min entir ta che u, Leia mifingte chuan Sikeisenah chuan Mihring awm ngei in an sawi si a, ka ti a. Anni chuan, i sawi chu kan hre hauh lo. Mihring an awm pawh a ni thei e, mahse Lalpain khawvel dan ah min la tir ngai lova. Lei mihringte hnenah min tir a, Lalpa rawngbawl hi hna chungnung ber a ni a, Lei a kamding chuan an zin chhuahin T.A lei dan in an bill thin a, Lei danin han bill dawn teh reng ila aw ! ! Khawvel hausakna chuan a daih lo rang teh ang chu, Lalpa Pathian hausakna han chen chu a nuam teh a sin an ti a.

Engatinge Lalpain phuba lak a awih loh tlai? Amah ngei pawhin phuba chu la dawnin a in sawi si a, amah ringtute chuan lakna awm takah chuan lak phal ve mai awm tak ? ka ti a.

Anni chuan, Lalpa in phuba lak a phal lohna chhan chu in phuba lak theih tawk a nep em a ni. In tihnat theih ber chu nunna in lak sak (In thah) lek chauh a ni a. Lalpa chuan phuba chu nataka lak a duh avangin ama lak tura khek hi a tha ber a ni an ti a.

Joba te Daniala te hi an awm tak meuh em? Thenkhatin an mahni tak an awm lova an thu chah hi erawh a pawimawh a ni an ti a, tiin ka zawt a.

Anni chuan - Nichina tlansa i thlir te zingah khan an tel vek tawh. Anni an awm loh chuan Adama te, Gabriela te pawh an awm lovang, an ti a.

Kei chuan - Enoka leh Elija kha hring lak an ni kan ti a, tunah hian an dinhmun a danglam bik em? ka ti a.

Anni chuan - Danglam lo. Tlansa Mi thianghlim te nen thuhmun vek an ni. Lalpan taksa lam thu-ah pawh thu neihzia hian in rilru tibuai suh se, an ti a.

Kei chuan - Mosia hi, mi thenkhat in hringlak ni in an ring a a dik em ?

Anni chuan - Bible in chhiar thin a lawm, an ti a.

Chutih lai chuan ka hnuong lam ah hian Phirg-phiblip chhuak vanglai ang mai a ri sung rung hi

ka hria a. Ka han hawi chuan thil mak em em mai hi ka hmu a. Ka thil hmuh chu han sawi fiah thiam pawh har tak a ni. Rulpui angin a lang a, Mahse ke 4 a nei a, a ke 4 in a ding a, lu 7 a nei a, mit 6 a nei a. A lu pakhatah chuan mit reng ka hmu lo. Lu 6 ah chauh chuan mit a awm. A mit awm lohna lu ah khan ki 5 a awm thung a. A ki 5 na chu a chawr hlim niin a lang a. A hnar kua ah chuan meikhu a chhuak mup mup a. A taksa chu a lian em em mai a. Mak ti tak a ka thlir reng lai chuan Aw in - Hetah lo chho rawh a tih ka hria a. Thlarauvin ka lo khat ta a. Thlarau in min chawi kang a, boruak zau tak ah min chhoh pui ta a. Khawvel pumpui lan theihna aţang a kan han thlir chuan a ropuiin a rapthlak ngei mai. A hmuhnawm bawk a, a rapthlak bawk a ni. Rulpui ka hmuh kha boruak aţanga ka han thlir leh chuan Thirkhaidiata hlin leh thlun tlat a lo ni a. Thlun loh chu nisela a kalna apiang khawvel chu a chhe nghal zel dawn niin a lang a ni. Mak ka tiin ka en reng a, mi tam tak te, hnam tam tak ten an ro chu chu Rulpui hnenah chuan an kawltir a lo ni a. Rulpui chuan a hmuam khawl ţeuh mai a ni tih ka han hmuh chuan a awmzia hriat ka chak ta a. Ka han hawi vel ruai a. Mahse tumah ka hmu si ló. Mak ti a ka en reng lai chuan Rulpui chu a che ţual ţual a. A han in sang lian a, khawvel hi a awhzo dauh thaw a, a han inti te leh ţhin a, chu Rulpui chu Thirkhaidiata hlin a lo [illegible] chuan min ti thlamuang hle a. Tihlum thei chu awm sela, lei mite chu an thaw a va veng dawn em ! ka [illegible] Ka en reng lai chuan a nak

dinglam ah chuan ziak hraw pui pui a lo awm a, a chhiar a nuam kher mai. Chhiar thiam ngei chi a ni. Chumi ziak thusawi ka han chhiar chuan ka awm hle hle thei ta lova, ka hmanhmawh ta em em a. Aw in, hetah lo chho rawh, a ti a. Vantirhkoh pakhat hi chak tak in ka lam pan in alo thlawk a. Ka tan thla pahnih min rawn ken sak a, keimah ah chuan a vuah a, kan thlawk chho dun ta a. Thlawk chungin khawvel kan thlir a, ka zawh duh apiang ka zawt zel a, Lalṭhuttbleng ruak hmunah kan thlawk lut a, Vantirhkoh (ka ṭhian te) kha an lo awm a, anni chuan - Hun lo awm tura thil awm dan tur te, khawvel hun tawng leh kal zel dan tur te, Rulpui chanchin te min hrilh a, muanawm tak te, rapthlak tak te an ni. Rulpui ki zinga ki chawr hlim te tak te khu a awm zia i hria em ? min ti a.

Kei chuan - Hrethiam lo. Min hrilhfiah sak teh u, ka ti a.

Anni chuan - Hriat chu i hrethiam a, ka hrethiam ani tih i hre lo mai a ni. Grik lal hun ah khan, ki te tak te a lo lan khan Grik ram chu a tawp ṭep anih kha, Rom Sorkar pawh kha Johanan ki te tak te a hmuh chin ah khan chuan a tawp hnai tawh a lo nih kha. Tunah hei ki te tak te i hmu leh a, hrethiam ta mai che. Hun tehna anih hi, an ti a.

Kei chuan - Engatinge mit awm lehna lu ah khan ki a tam ber ? ka ti a

Anni chuan - Ki hi thil tih theihna entirna a ni a. Tunlai mite chuan hruaitu midel hi an zui duh zawng tak mai a ni a. Lal Isuan mitdelin mitdel vek a hruai chuan khuarkhurum ah an tla dun lo ang em ni ? a tih hun kha a lo thleng ta anih hi. Isua mite chuan an zui lovang. Hemi hruaitu mitdel zui tute chuan a hnenah an ro te an kawltir vek a ni. Isua ringtute erawh chuan Van ah, ruk ru te kal tawh lohnaah, Sulrni leh tulek pawh in a ei chhiat tawh lohna-ah an ro te an khawlkhawm ve thung a ni. Rulpui hlinna khaidiat kha thing rawh, tlin an han auva. Thir khaidiat chu an han thing a. Rulpui chu a tlu zangthal ta der mai a. A pum zawn hnuaiah chuan ruhro hi a lo vum thur mai a. A tam zia a tam zia chu Adama rub atanga mihring ruh zawng zawng a kim vek a nge tih awl a ni.

Anni chuan - He Rulpui hi Setana kha a ni a. Isua Krista khan Kalvari Tlang ah khan a hling a, a thlung ta a ni. Thah a ala awm lohna chhan chu hunrual a lo thlen hunah Lalpan a hlinna a la phelh ang a, ralthuam raptblak kha a la tawng puak ang a, Lalpan a mite a lak bo hnuah Pathian mite bum tur a hmuh loh hunah a hote a han phin retheih hun nghak turin a zuah rih mai a ni. Tunah phuar a a awm lai hi mi a bum hnem theih lai ber a ni. Pheih anih hunah chuan bum tur a hmu tawh lovang. Isua mite chuan an ngam vek tawh a ni.

VANTIRHKOH TEN LALPA THU AN ZAWT

Mikaela - Lalpa, Israelate tan a hun rual chu engtia rei nge la ni dawn?

LALPA - Tiţiautu chu tenawmna thla chunga chuang ia in hmuh hma chu an mahni dopui zel rawh u. Tenawmna chu alo thlen hunah chawlhsan a ni ang. Hun leh hunte leh hunchanve chu an tan ruat a ni ang. An mahni a ka thil tih zawng zawng te hmu in khawvel Sorkar zawng zawng ka hip khawm ang. Chumi hunah chuan ţah leh haţhial chu a awm ang. Chumi hnu ah chuan Krista ta te chu, a ti a.

REGUELA - Lalpa, GOG leh MAGOG tan a hun ruat chu eng tik ah nge a thlen ang a ti a. Chu'ih lai chuan Vantirhkoh chak tak Rangkachak khaidiat leh chabi keng a ding reng hi a lo lang a. Khaidiat chu ka han en chiang a. A hmawr leh lam chu herh kalh tlat a lo ni a.

LALPA - Setana hlin hi ka phelh hun apiangah GOG leh MOGOG chu a chhe tawh ang. Tunah hian lei vang dapin an awm mek a ni Ka mite tih fel an nih hunah Setana chu ka phelh ang a. Hun leh Hunkhat leh Hunchanve atan ka ruat a ni. A hun chu Pa kut ah a awm, a ti a.

SARAKIELA - Lalpa, Hnamte, Ţawngte, Chite, ni te tana hun ruat chu eng tik ah nge a lo thleng ang? a ti a. Vantirhkoh pakhat hi Bukna kengin a lo kal a. A Buk lung ah chuan Pathian felna, tih a ni a. A buk chu HUN a lo ni. Hun chu a lo rit tawh zet thin a. A lo zang leh thin hian ka hmu a. Tuna a awmna hmun tak ah chuan, hun chuan a buk zo ţep tawh a ni.

LALPA - Eden-ahte, Nova hun-ahte, Babel hunah te, Sodom leh Gomora hun-ah te, Zedekia Lallai

hun-ah te, Babulon hun-ah te, AD 70 hunah te khan hun hian Kapa felna hi a buk kang ţhin a. Bukna a mite hi an uai baw ţhin a ni. Tun a in hmuh ang hian hun hian Kapa felna hi a buk baw ţep tawh a nih hi. Hun hian a buk baw ţep tawh a ni e a ti a.

GAPRIELA - Lalpa, tunlai hian chanchin thlen ngaihna ka hre hauh lo mai. Israel buk ang in an chanchin hi sawi bik theih a ni ang em ? Engtikah nge thawvenna leh khawvar eng an hmuh ang ? a ti a. Lalpa lam chu ka han hawi a, êng ropui leh nasa em em hi ka hmu a. Ka en reng thei ta lova, kan kimki a, kan khur kan khur ta mai a. khawpui a lo ri a, ţek a le tla a, a nghing ta dur dur a. Lalpa aw chuan - Buai ţantirh aţanga thla zasarih leh sawmhnih (720) chhungah tih fel a ni ang. Felna te, Ram te, Khawsakna te in a zui ang. Buai ţantirh tih hi - Mizo fate Setanan Politic a pek aţanga chhut tur a ni (Union din tirh). Vantirhkoh te mit hmuh ah chuan khata ţang khan thisen a chhuak ţan tawh si a, a ti a.

RAPHAELA - Lalpa, hei a mithianghlimte, mifel te, mi rinawmte thisen chhuak leh hrem tuar hi eng chen nge maw i en mai mai dawn a, eng tik ah nge phuba la a i chhanchhuah dawn le. A hmanhmawh thlak tawh a ni lawm ni, a ti a.

Chutih lai chuan ka hnung lamah thil ri hum hum hi a lo awm a, ka han en a, mei hian lei pum pui hi a lo kang duai duai a. Thlaphang leh hrehawm na tuar thawm chu a ri chur chur mai a. Mi-

hring kang ut rim te a nam rum rum a. La'ṭhut-phah velah chuan Tlansa Mithianghlim a chhiar a chhiar sen rual loh leh a sawi a sawi theih rualloh kan hmu a. Hnehna hla thar an sa a. Aw in, Tunah chuan kan Pathian phuba lak hun chu a lo thlen tak avangin Lalpa Pathian chu fak ula, a ke nghahchhan bulah chuan chibai buk rawh u A mite tih rethei̇hna phuba a lak tak hi a rawn ti a, kan en reng ngam ta lova, kan ngaithla reng ngam ta hek lo.

KA ṬHIANTE PATHUM CHUAN - Setana ho lokhawmpui a an thusawi ṭhenkhatte kha thu khaw-changin i han thlir nawn leh teh ang. Sawnvuan-rengin Setana hnena zawhna a pek Penticos Kohhran a chhanna kha sawi ve ngaiin kan hria. A chhanna kha i la hrechiang em ? Heti hian a chhang a nih kha - Anni hi ka duh ngawih ngawih, ka sa-vate, ka lunglai hnem, tuai lungrun te an nih hi. Isua mite hi inzawmkhawm a, an Lalpa tana chak taka thawh a min nek sawr an tum a ni a, an ni hian inzawmkhawm dodal dan an thiam ngei e. In-zawmkhawm chu an su ber ber mai a. Kei chuan ka ke ka khawng hleuh hleuh mai a. An mahni hi ka ..oh zel ang a, [illegible] pawh an tlachham hauh lovang. An mahni aṭang hian ka ram luhna kawngka ka hawn belh zel ang. Isua miten an tih-harh ka hlauh em avangin an zingah dawiatna leh ruihna hlo ka theh zeuh zeuh ang. Isua ṭan hlur chunga ka ram rawngbawl fo tura chei bawl ka tum sauh sauh ang. An mahni hi ka mi ni tura in din an ni aw zawng lo tih hi hre rawh u. Thlarau

thlanghlim baŵna hmuna ka hruai theih rih avanga ka chhawr theih mai an ni a, Isua mite thlarau hai-ah an puh zeih mai a, an chhuanawm teh a sin. An mahni pawh an inzawmkhawm a, ka lo huphurh tawh vel nen. In khawm leh zel an rawt chuan a va pawi dawn em, ti a lungngaia ka lu ka tuai ka tuai lanin, inzawmkhawm ṭhat lohzia zu sawi zu sawi ta a le !! an va chhuanawm roh em, an ni chang a ni lo, inzawmkhawm dodaltu chu an tam khawp mai, lungngai lem suh u a tih kha, khati tak khan Setana'n a sawi a, a huphurh leh a rui ṭawngka a nih kha hre reng rawh. A tum dan a sawi fo tawh ka ram thil leh Imanuela ram thil ka chawpawlh nuai ang, a tih ang khan thu dik leh dik lo a sawi pawlh chiam mai a nih kha, Setana hian pawla mi hip beh a tum a, Isua Krista erawh chuan mitin thinlung neih a tum thung a. Setana thusawi leh beih dan hi a fim em avang leh hriat a harsat em avangin a lawm Lal Isua khan, Hriatna tura beng nei chuan hre rawh se a tih fo ni, Setana dinhmun dik tak chu hriat chian ṭul ber a chu a ni a, a din-hmun tak tak chu Krista ram chuhtu a ni, a in sawi len leh a insawi pawr ang kha chu a ni lo. Tih emah chuan pension ho a sawi pawh kha mi-malah chuan kan chang ve ṭheuh a sin, a pumpui thudik thawkhat chauh hmangin a insawi pawr vak mai a nih kha. A mangang au rawi, ehan rawl, thlaphang rawl tlir a nih kha i hriat ni. Engpawh ni sela Setana hian ringtute Krista ram tih zau tumna kawngah hian a ti ṭhuanawp thei ble mai, mahni pawl dik lotih bikna te, Inkhawm ngeih lohna tein a thle thuma Isua rinba leia inkawm ngeih thei lo te tan vanah inkawm ngeihna hmun a awm tawh

chuang lo a nia, Isua ringtu ni si te, Inkawm ngeih thei lo, Intai, Innghirnghona a awm phawt chuan Setana a inzep tih chiang takin hria ula, Setana tan hmun kian duh sub u, a ti ṭhuanawp ang che u.

A tlachawp aiin a tla diksa Bible hi zawm fo ula. Amaherawhchu, Lalpan ṭul a tih chuan a mite hnenah thu a sawi (Puang) ṭhin tih hi hre bawk ang che u. A tla diksa Bible zawm tur pawhin ngun takin, chik takin ngaihtuah ang che u. Setana khan Bible hran ka siam lova, Isua Bible hi ka ring ve mai a, a hrilhfiah dan ka thiam mai a ni a tih ang khan, Setana hrilhfiahna hmang hi an tam bawk a, chumi avang tak chuan a ni, Isuan beng nei chuan hre rawh se, a tih fo ni. A awmzia chu - ka thusawi hi ngun takin, chik takin ngaihtuah ula, tih der a in awm tawh loh nan pawm nghet chiah rawh u, pawm reng rawh u, vawng tlat rawh u. Tih derna thu a lo kal hun a in hriatfiahna hmanrua atan hmang rawh u, a tihna a ni ber a ni. Tin, Setanan pindan pahnih ngaihtuahna leh inthlahdahna pindan ka sa a, mi an khat hùng reng a ni a tih kha a sawi dik tum tak a ni. A ni tak a, khawvela mite Isua ringtute tam tak pawh ngaihthahna leh inthlahdahna hian a ti ṭhuanawp fo ṭhin. Kalvari Skul a zirtute tih ṭhuanawp nan Setana siam a ni a. Lalpa in ṭhiat sak (paikbo) mai a tum lo. Lalpa chuan mitin an duhthlanna ang zel a an awm chu a tawk e, a ti a ni. Lalpan a thlahthlam tihna erawh chu a ni lo. Lalpa chuan amah ringtute chu lawm em em in, thlamuang takin kal tir a duh a. Mahse lawmna leh thlamuanna kawng an zawh duh ṭhin loh

avangin an duh hun apiang a an rawn lam let hun a nghak a, a chang reng a ni zawk. Eng emaw chang phei chuan Lalpa lam lo hawi an duh pawh in eng emaw chen chu Lalpan a bihruksan thin a sin ! A bihruk chhan chu - a in lam tir hun a an lawmna a nasat leh zual nan leh an mahni ah chhuan tur reng reng a awm loh nan Setana kawng chapona dai pin nan a ni zawk a ni. Mi Lalpan a chhandam tak tak te hnenah Setana beidawng mang angin, anih leh ka zawn hmuh ti mai ta che le, a han ti zui a. Anni lah in Lalpa chhandamna a thlawn a chan tir chu, Setana aw tih hre hauh lovin, ka zawn hmuh a ni, an han ti a. Setanan Lalpa chawimawi lo zawngin chapona a Lalpa leh thu aiin Lalpan a thlawn a a pek chu ka zawn hmuh, an han ti tlat mai thin hi Vantirhkohte mit hmuh ah pawh a ruathlak a ni. Hetianga Setanan an aw kâ a hman sak theih te hian lawmna kawng lah an zawh thei hek lo A thil thlawn pek, a neih a neih mai kha zawn hmuh a ngai chauh ni lovin, a duh a piang in an neih mai theih kha Setana chuan awhna thang lam a hruai in zawng ve la i hmu mai ang, a han ti leh tlat a. Mi tam tak awhna thang ah a hruai lut ta thin a ni. Lalpan, chhandamna a pek tam tak te hi Setanan an tawng ka leh an chê zia a lo hmansak theih avang hian a lawm an lo sawngnawi thin ni? Inthlahdahna leh ngaihthahna pindan a awm te hi sawngnawi an ni e. Setana hoa thawh duh dan tet tham zia i hmu ta a. Thil te her thleng pawh a a chuh peih zia hre reng la, inthlahdah a pawi zia hi theihnghilh hauh lovin Setana tan hmun reng reng kian lo tur in tan tan la tak tak teh u le, an ti a.

Kei chuan han sawi teh reng mah ila, keini ang sawi te chu eng huah mah an ngai hlei lawng e ka ti a. Lalpa avangin hming chhiatna leh sawiselna tinreng i tawrh hunah i eng a la thawl ang. Engpawh i tawn apiangah Lalpa kut nghak zel ang che. Nun aiah nun, hmingchhiat aiah tawrhna an ti a.

Kei chuan Pathianin mihring nunna hi a la ngai lova, nunna a tawp hunah chatuan hmun kan chan theih nan Lal Isua kan ring mai a ni lawm ni ka ti a.

Anni chuan - Pathian Lehkhabu i chhiar fo si a, a awmzia i la hre thei lo a ni maw ? Thuthlunghlui i chhiar pawhin mifel Mosia avangin engzatinnge nunna chan kha ? Isua Krista mifel avangin engzatinnge nunna chan kha ? Lalpa'n mifel nunna hi a ngaisang a sin an ti a.

KHAWVEL LAM CHUNGCHANGA INKAWMNA

Ka thian pathumte chuan, tunah intihharh nan khawvel lam in thlir teh thung ang an ti a. Kan han thlir chuan thisen chhuak ka hmu nasa hle a, rapthlak ka ti em em mai a. Insual buan buan te, zu rui nasa tak te, Indote ka hmu a. A rapthlakin a hmuh nawm hle bawk [illegible] a tlai ngei mai. A rapthlak ngei mai, ram chin lah ka hre hek lo, a pawimawh in tih tih min hrilh teh u, ka ti a. Anni chuan - anih leh thu khawchang i sawi ang u, an ti a. Ka mit ka han la a, hetiang hian min hrilh a: America chhim leh hmar hi an indo chiam ang, Russia leh China pawh, mahse remna a awm leh ang. Israel hi an hmelma te nen an indo reng ang. Israel chu an chau dawn emaw tih khawpa an awm

hun a la thleng ang. Chutih hunah chuan America in a pui ang a, Russia nen an la inchal tauh ang a, huaina nasa tak a chhuak ang, a huai nuai nuai ang. Chi hik leh Hnam hik intih hranna a chhuak zel dawn. Huaina thar a chhuak zel dawn; I chenna Mizoram chanchin i hre chak hle ang chu, an ti a. Kei chuan chak teh reng e a ka ti a.

MIZORAM CHANCHIN : Kan han thlir thla a, 'Thil ţhu chu thil ţha zawkin a hneh' tih hi an lo tar a. Inkahna a lo awm a, an inkah chhan chu min hrilh lo.

KEI CHUAN : Huai hi a ninawm tawh a, thisen chhuah phei hi chu rapthlak ka tih zawng tak a ni. Kan khawpui Aizawl lah chu khu a zatve lai a kang chhe leh tawh si a, a pumpelhna a awm hlawl lo em ni ? Pumpelh kan va chak tawh em !! ka ti a.

Anni chuan - Gapriela Lalpan a chhaonna kha i la hre reng lawm ni ? min ti a.

Kei chuan - Hria e, kha kha chu a felna hun tur chauh a ni a, huaina pumpelh dan tur a lawm ka zawh che u ka ti a.

Anni chuan - Chumi chhanna chu a ram mipuite kutah a awm reng a ni. A pumpelhna chu a ram mipuiten an kawl a ni. A pumpelh turin inthurualna kawng zawh ula, chu chu a pumpelhna kawng chu a ni an ti a.

Hmeichhe tleirawl kum tling lo hnute um chauh hi ka hmu a, Pasal neihtir an lo tum a. Mahse kum a la tling si lova, a pasal tur chuan pawngsual mai a duh dawn a a lan avangin thlaruk chhung

chu lo kawl ṭha mai teh, thlaruk hnu ah chuan pasal nei thei a lo ni tawh ang a, kan lo ngaihtuah leh ang chu an ti a. Min lo kawltir ta a. Chutih lai tak chuan ri hum hum a lo awm a. Vanlalzawl a vantirhkoh lo thlawk chuan hun chu a lo thlen tak avangin khawvel chung a pik e, hnamte chu an ri hum hum a, Lei chungah an luang ral thin. Khawvela awm zawng zawng te u, Lalpa chu ṭih ula, a ke nghah chhan bu ah chuan chhhai buk rawh u. Pathian felna leh a ram chu buaina ah a in nghat lova, buaina karah pawh Lalpa hming lamtute chu an him a ni. Pathian rami chu amah hmangaihtute hnenah a thleng mek zel a ni. Khawvel hnam tinte u, hun chu a thleng e, Hnam tinte u, eng atan nge in khai dawh kha in tah hriam ? Relloteah Setana phuar chu phelh a ni tawh dawn a ni. Lal ṭhutphah aṭang chuan AW in a kiu ta, hun chu a lo hnaih tak avangin, nangni vantirhkoh te u, in fevahte phawrh ula, Lei buh chu at rawh u, a ti a. Chu veleh lei lam panin hmanhmawh takin Vantirhkoh pathumte chuan min thlawhpui ta a. Lei kan thlen chuan ka taksa a thla chu min t' lawn sak a, an ku in min dawm a, ka mutnaah chuan min mut tir leh ta a. In ngai em em in kan in ṭhen leh ta a. An kal pah chuan rem chang hun nghak leh rih ila aw an ti a. Ka han ṭhang harh chuan, ka mumang a lo ni reng mai a. Nowgong Special Jail No 3-na ah ka lo mu reng mai a. Mumang mek tak mai zawng a lo ni e. (Jeremia 31:20) Dated 20,10.1978.

SETANA HO HLATE

Setana hote hian hla an ngah em em mai a, Hla sak chingho zingah chuan hla an ngah ber lawr lak ang. An hlate hi lehlin chite an ni mang lo, keini Kristian hlate hi Sapṭawng a mi leh chhuah te a tam hlawm a, mahse Setana ho hlate hi chu lehchhuah mi a ni ve mang lo a ni. An mahni zing a mi ngat pawh hian a awm zia hre chuang lem lova sa ve mai mai hi a tam zawk an ni. A mah Setana sawi danin a hla te hian mi hip theih na a nei ve tlat a ni. Keinin (Lalruanga tai sa) kan tih ang deuh hi a ni, chuvangin a ziak pawh a harsa a, a leh chhuah pawh a har a ni. A mah erawh chu entirna ang lek in an hla ṭherkhat Inkhawmpui a an sak ṭhin zing a mite chu han ziak hram ila, ziak a ziak fiah mi pawh a ni manglo a, hriihfiah mi pawh a ni bawk hek lo. An hla ten a thawhna ber chu nuamtawlna, nuamchenna, chak na sual ti tho zawng lam aani deuh vek a, Zion hlapui erawh chu hla thianghlim tak ani thung tlat. Ka sawi tawh ang hian an hla hi a hmang duh (Setana mite) tena a hmana hman mai chi anni deuh vek mai. A hla sak dan leh a awmzia chu inkhawmpui thuah Setana'n a sawi ang zel, ka ziah tawh avangin, a hla leh a tum tlangpui han ziak leh hlek ila; Zion hlapui hi zawng ziah sen a ni lovang a, entirna ang lek in ka ziak mai ang a, an hla chi dangte erawh hi chu khawmpuia an sak ho chite kha pakhat ṭhauh saṭah chhuak pek ang lek tallo i han ziak dawn teh ang :—

1. Pawhnghehna hla :—

No, no, no, de, no, de, tu, hojir, la, kir, la, ja.
No, no, no, o, de, no, de, tu,

Hemi awmzia chu hmangaiha rawng in bawl ṭawn turin kan sawm rei tawh che a, Awih rawh, hmin zan rawh. I ṭaug rei .tawh lutuk, inpumpek thuai rawh tihna lam kawk a ni.

2. Hut hut zai :—

O, halleluiah, soh, noh, rawh, an, tra, trr,
Over, halleluiah, an, dal, de, in, ai, la,
In, dis, tar, over, on, halleluiah aw halleluiah,
Ti, noh, roh, hai, sen, ma, lu, ku, lu, tu, an,
Ti, nu, zu, si, ai, di.

Hemi awmzia chu; Lalpa chu min fakpui ru, Lalpa chu fak ula, Lalpa chu fak rawh u. Kan zingah lo tel ula Lalpa duh ang thlapa in awm hma loh chuan, kan lo kaihruai zel ang che u, tihna lam a ni.

3. Lengzem zai :—

Awi a leng e n ! a leng em, Lal Imanuel,
An den tru si vi oval orival den sing.
Sin otoval tru kal zel, kal zel, kal zel.
Hei hah tet tet tet te tet te tet te tet
Te tet halleluiah, halleluiah d d d d d d d
S s s s s s s s halleluiah, halleluiah hm
hm hm hm hm hm hm hm u u u u u
u u u hei hah i kal zel ang, i kal zel ang.
An detai an theihngbilh loh zion zibu
Sih ding lai an piau lai reh o for
Is for o for for for hei la.

Heml awmzia chu - Imanuel lo ngai reng rawh, i induh vel ngek ngawk a, ka Lalpa chawimawi nan d d leh s s thlei a ngai lova, u u leh hm hm thlei a ngai chuang hek lo, hmangaiha inpumpek ni lo, ngaizawnga inpum hmawm pawhin awi a leng em mai ! Lung a leng vawng vawng Zion theihnghilh thakin i kai zel ang u. Kan chan tur hremhmun kan thlen thlengin- hei hah tih a kawk.

4. Zion hlapui :—

Aw fil fil bul halleluiah zion zion
Hei trace in his trace over sa halleluiah
Zion zion natu glory glory every one
Over sih law na tu sih piu reh awl kam
Awl kam halleluiah so fi si zi lai re
Sa sa tha lai gi tha tha sa le si ii
An da king in dis troy troy awl ri aw
Halleluiah O halleluiah zibu etc.

ZAWL AI DI ZAI :

Ki 1 na : Heih het heih het heih het heih het et eh et o over no overno to te thet in di kin on de rual overno pip pip ping ping in de kim awl da rawl ma bi lo sum an sei ma gi sei ma zi in de kaw in au da fac daw an overno verno verno in the glory aw ka hmangaih, Halleluiah Halleluah kai zel rawh kai zel rawh zion-ah het et het het ni de kai ah de iru tru ro aw aw hai hai.

Ki 2 na : Si zi hi a nem duai a nem duai dual Halleluiah hei hah hul hah teng teng teng teng aw I zunah in the clory val ka uai hring hniang Halleluiah in the lu lu vi vi vi aw tang tai ah verno verno heih et heih et verno verno I zun leng zam o no do in the trace in the trace lendun i Helleluiah verno i leng dun ang

Ki 3 na : Vervet vervet thre thre thre I zan dun ang aw tlang the clory ngaih lung run buan ang ka dis tray pawmlai da fai fit overno Halleluiah Zion tlang I nuam ve em Halleluiah Halleluiah lo kal rawh lo kal rawh dai sin dar I nuam an distrace I zal dun ang aw tlang nuamah hei hm.

HEMI AWMZIA CHU :

Ki 1 na : Lalpa ram tihhlawhtlin nan leh Lalpa chawimawi nan Khuang rang tak leh kal tluang tha takin ka vua ang a, Zion lam ti el zawngin Inpe zo takin tha tho em emin lam zek zek mai teh le.

Ki 2 na : I zun lengin min phuar hneh e, Lalpa faka i lamin ka thinlung min tih nem sak zo ta. Ka hmangaih che I zunleng zamin min phuar a, I tang laia min pawm turin ka ngen che, tichuan len dun zai kan rel dawn nia. Lalpa chu fak rawh u.

Ki 3 na : Ka khuang vuak leh i lam a inmawi. Ka zai leh i ban vawr nen. Kan inkerah engmah dang a leng ta lo Zion ti el

zawnga lam i lo thiam reng e. Lalpa faka inpawma zal zal dun turin ka tawnah i inpumpek ta si a. I duh angin lo kal la ka hnar ngai lo nang che. Hei ngei hi tlangnuam a lo ni e.

SETANA MALSAWMNA :

Vi vi vi lu lu lu Buk tui hontho
ua ua ua ma ma ma in clory sine
distrain dartay fi vi tu te vi vu
An distrace for for kot kot kot
Distrain distray v v v fi v v u
te v vu distrain distray • Amen.

A AWMZIA CHU :

Thim Lal tan kan thawh chhungin, Thim lalpa kan chhuang ber e, Amah kan chhuan ber vangin, kan chakkhai kim min hlan a. Ama tan inpumpekin, tunah leh khawi hmunah pawh, min enkawl thlah thlam lo turin, Ropuina kan dil tlat e. tihna a ni ber e.

KHAWVEL LAM THUNG LE

Lal puitthleng ruak hmun aṭang chuan, khawvel lam min thlirpui ta a. A fiah in a chiang kher mai Lei chu a pumin daltu awm lovin kan hmu fiah vek mai a ni. Lal Isua thlarau thianghlim leh Setana, Thimna Lalpa thlarau indo dan lah a lang zel bawk a, chungte chu a tlangpuiin han sawi den den ila

1. Sorkar inrei bawlna : — Hnamtin, chitin, ṭawngtin ten boruak leh khawmual leh Tuipuiah duh am taka ramri an in chuh buai nuai nuai lâi kan thlir a. Mihringte duhamna in ram hauh zau duhna a rawn ti chhnak pung zel a; Setana thlarau bawlhhlawh chungu ang taka tirh chhuahte leh Lei leh Van ral hma zawnga Krista ram ṭhiat tur a an mi ruat te khan an thawkin an fuih sauh sauh zel a. Ringtute lam nilo hnam leh sorkarna lam ah chuan hma an zauh duai duai mai a ni. In pawngnekna te, inbuan buannate han hmuh a, Setana hlawhtlinna lam han thlir chu thaw a vang lo ngeimai.

Mihring nun saruak lutuk leh Ui leh Ar ang mai a an tla za han hmuh lek phei hi chu en pawh a hahthlakna ngiang mai; an hun lo thleng tur (Thihna) an bul lawka chang rengtu chu hmu hauh lovin khawvelah an in hmang zo vek a, khawvel hi a neitu emaw ka nih an tih laiin, an Lalpa Setana'n hremhmun herliam pui mai tur mi nei tawka a in ngaih laia hlim leh lawm em em a a fuih chak sauh sauh laite chu an hmu ve mawlh silova, a run thlak kher mai. Israelte tana Lalpa hun ruat thleng tur a thu hmahruai ...tan Laipan Setana hmanga Israelte do tura an vel a sorkar inzawmkhawmte Setana'n a fuih pawrh thiam ziate chu mi zawng zawng hmuh ve atan ka it ngei mai. An indona laimu chu sakhaw indona a nih tlat avang leh Lalpa remtih a nih avangin punlun zel tur a nih zia kan thlirna hmun aṭang chuan a lang chiang kher mai. A tawi zawngin sawi mai ila, Khawvel Sorkar llante hmanraw ṭha zawng zawng hip khawmtu

turte an ni. Tunah meisi tetakte angin a intan a, a aih zual zel ange, khawvel , pumpui hi a la kang chhuak vek ang. Chumi anih tur zia chu Setana'n khawvel puma a thawh dan kan hmuh chian em vanga sawi thei ka ni. Khawvel pumpuiah (Setana'n) Sorkar hrang hrangah, Sakhaw ındona a hung thei vek a, chu chuan rah an chhuah leh chu - chi leh chi, hnam leh hnam in lak biongna in a ni a Chumi zu'ah chuan mahni tan hmun dik berı ngaih ngheh tlatna, heng tihhlawhtlin nan chuan eng hmanrua pawh hman duh zelna, mahni chan tih thatnan chuan tu sorkar pawh tihhlawhtlin saktu an nih duh phawt chuan ram leh a hausakna dah kham ngam theuhvin a in tlan siak tir hum hum a, chu mi rual rual chuan mi maltin hnenah mahni tha intih berna chu Kiltiatawka ten hmanhmawh leh thahnemngai em em in mi rilruah an lo tuh ve ngar ngar a. Thimlal sipaiten an tum ber chu mitin in kan sual ta em mai, khawvel nun hi a sual sawt em mai tia sawi sup sup tur leh, mahni chu that tum chuang hauh silova an siam theih nan a ni. Setana chuan khawvel hi sakhaw hmangin a vaw phel ta phawk a, phel 2 (hnih) ah a siam ta, chutia a phel fel hunah chuan amah chu sakawlh lo nin Van sipaiten an rawn kan dawn a ni.

2 MIZORAM CHUNGCHANG BIKAH

Lalpa chuan Gabriela zawhna chhangin hun a puang a. Gabriela chuan 'Lalpa a bik takin Mizofate hnenah chanchin sawi ngaihna kan hre ta lo; Engtikah nge thawvenna an hmuh ang a, an tana hun ruat chu eng angage ni reng'? a ti a. Lalpa

chuan 'buai ṭantirh aṭanga thla 720 (Zasarih sawmhnih) chuang ah tih fel a ni ang. Mupui thla khing hnih ka pe anga, felna leh remna leh khawsakna in a zui ang, chumi hnuah Lalpa tate chu' a ti a. Ka thlante chuan Lalpa thu sawi chu hre sual sub la, sawi sual bawk hek sun ang che. Thla 720 ah a ti lova, Thla 720 chhungah a ti a nih kha, sawi sual lovang che. Buai ṭantirh tih kha Mizo Union d'n ṭantirh a ṭangin chhut ang che. Vantirhkobte nit hmuh ah chuan, Mizo Union din tirh aṭang khan tbisen a chhuak nghal tawh reng a ni an ti a

Ka thlante chuan enteh le an ti a. Ka han en chuan Khampatbung bul ka hmu a, a chhakah chuan tlumpi lei belpawn zui hi ka hmu a, a chhak leh ah chuan, tlangdung chhuah lam pangah lachawn ang mai thil Var inkham zal hi ka hmu a, ka thlir zel a, Manipur lamah Rawbul thlengin (He rawhung hi Pu Vanhnuaiiiana'n Mizo ramri chin ataiva a phun kha niin a lang) Rawbul aṭang hi chuan a kang ta a. A kang chin hi chu a var ve ta lova, eng hring a lo ni ta. Leblam zawngin ka chhuk let leh a, Lui dung a zawh a, Lui chu thuam thum'n lo kak a, a lai ta chu a lo zawh a, boruakah a kang ve leh ta a. A kang chin chu rawng enghring a lo ni ve leh a. Ka hawi kual zel a, boruakah a lo in zam kual a, tin Pakistan tuikhuah pawh ka hmu a. Lawng chawlhna hmun pawh ka hmu bawk a. Lawng la hmu ngailo ka ni bawk a, lawng leh Pakistan Tuikhuah khawl bun dan vel chu hmuh nawm ka ti ngei mai. Lawng chawlhna hmun tubak tlang dung zam nuam em em mai ah hian Kros hi a lo ding a. Pheizawl nuam tak leh Mauiep In leh hnam s p: i'te ka hmu a. (Kum 1978 kum ... a ni)

Ka ţhiante chuan I thil hmuhte hi a awm zia i hre thiam em ? hmuhnawm pawh i ti hle a ni awm e, an ti a. Kei chuan, hmuh nawm ka ti a, min hrilhfiah theih vek chuan ka va lawm dawn em ! ! ka ti a. Anni chuan i duh duh min zawt la kan hrilhfiah theih loh che leh Lalpa hnenah kan thlen zel ang kan tih kha, i theihnghilh leh hman ta a ni maw ? Rinhlelhna in i thinlung a lo khawih leh hman tlat mai ţhin tak hi chu aw ! ! an ti a. Kei chuan anih leh a hmuhnawm em a kan thlir leh lawk a nge ka ti a, ka han en chuan Rangkachak tam zet mai hi mi tuten emaw Pakistan sorkar hnenah an hlan lai hi ka hmu a. E, khai Pakistan hi an lova ropui awm vele, Tuikhuah ţangkai an neih hnuah Rangkachak reng an lo ngah hi mawle ! ! ka ti a. Ka ţhiante chuan kan thu chhumbung lova a awm theih nan a bul aţangin ţan zawk ila a ţha ang; A tuikhuah ringawtah rilru i nghat leh mai dawn a lawm, kan thlir hmasak aţang khan i han titi ţan teh ang; an ti a. Kei chuan min han hrilh mawlh mawlh mai teh u, zawhna siam dan pawh ka hre seng ta love, min hrilh ula chuta ţanga zawh tur ka hriat apiang ka zawt dawn che u nia ka ti a. Anni chuan hlim em em hian Aw, Lalpa hmangaihna awmdan i thim dawn ngei e. Setana leh Krista ram indo kan entir che a i hre chiang ta bawk a, Setana lama ţan tum lo ţawnga i ţawng tak hi kan va lawm em.! thil tamtak i hria a, zawhna siam tur tam tak pawh i hria tih kan hai love, mahse inngaihtlawmna rilru dik tak nena i in phahhniam theihna hi a va ropui em ! I inngaihtlawmna pawh hi i chapo pui lovang tih kan hria

e, mi tam tak in an inngaihtlawmna hi an chapo pui leh ṭhin a sin. Inngaihtlawmna chapo pui hi Setana thang valha awhna kawng khat a ni. I rilru a sak deuh ve tih chauh loh chu kan mit i tlung ngei e, hawh u, kan ṭhurei ta bawk a i thlawk vel ang u khai, lei mite ṭawng hmangin kan inkawm dawn nia an ti a, kan thlawk ta a. Hahdam thlak leh hlim em em a hun reife kan thlawh vel hnu chuan Lalṭhutthleng ruak hmunah chuan kan inkawm ho ta a. Anni chuan thu hrilh tur che kan ngah em a, i dawnsawn thiam nan kan han thlirpui hmasa che a ni, i mit in enla, i beng chauh nilovin i thinlungin ngaithla ngun ang che. Tlumpi lei belpawn leh lapua inzam aṭangin kan han hrilh ṭan ang che.

Tlumpi lei belpawn zul i hmuh khu sorkar inrelbawl dana Mizo ramri an tih chu a ni a. Khu mi Tlumpi lei belpawn khu lei aṭangin a hmuh theih tawh lova, chhak leh thlang intawk khawmin hmuh an tum ṭhin a, an hmu chhuak zo lo a ni, Chhak lama lapaw var khu Mizoram ri a ni an ti a. Kei chuan E khai ! ! Mizoram chu a lo zau mang e, boruakahte a kang daih mal a, boruakte pawh Mizoram [illegible] lo ni vek a ni [illegible]? ka ti a. Anni chuan tunlai Sorkar inrelbawl danah chuan an ram chuang boruak te pawh an hauh hlar vek a lawm, mahse chulam chu kan sawi tur lam ani love. Lei a inphah a var chin zawng khu ramri siam fel tawh a ni a. A kang chin a enghring zawng khu la siam fel tur a ni e an ti a. A nih leh khu lai thingbul khu ava lian awm em ka ti a. Anni chuan

khu khu lei miten Khampatbung an tih huai huai ṭhin chu ani a lawm an ti a. Kei chuan, a ni tak maw ! I Khampatbung hi an sawi ka hre fova, hmuh ve pawh ka chak a ka hmuh hmain a lo thi leh tawh anih khu ka ti a. (Kum 1978 kum kha a ni a, hetih lai hian he bungpui hi a thih lai a ni) Anni chuan a thih emaw a dam emaw lam chuan i rilru ti buai lo sela, Lalpan a rel fel vek e, Khampatbung phuntute thu tiam a thleng kim tawh a, ṭulna reng a neih tawh loh avangin ṭhiat a ni a. Engemaw tia thu bueite a lo awm takin tih thuah fimkhur thu hla-ah thu hretu atan tiin Lalpan a zung pakhat min kawl tir a lawm an ti a. A zung an kawl chu min entir a, an la kawl hring ṭha khawp mai. (Tunah hi chuan he bung hi alo chawr thar leh tawhin lian tak a ni leh tawh) Chutiang bawk in Manipur ram lama Rua ramri boruak a a kanna bul a mi pawh khu tuin emaw thutiam neia a phun a ni mahna, vawi tam tak rua a tâm tawh a, mahse a ngaia a awm reng theih nan a chi chu Ram Ar leh nungcha dangten an ei z'awh loh nana vengtu chu Vantirhkoh Gabriela a ni a lawm, ṭulna a la awm avangin ṭhiatin a la awm ve lova, a hmun ngai chiah ah ala awm zel a ni e an ti a. (He rua hi raw dang lam tak mai, a chhung kawrawng velo a ni a. (Vanhnuailiana Sailo Lal in Mizoram ri chin a tana a phun ni awm tak a ni.) Kei chuan anih leh ramri la siam fel loh, siam fel tur boruak a kang ta khu tu siam fel tur nge? engtianga siam fel tur nge ? eng tik huna siam fel tur nge ni ang ? ka ti a.

Anni chuan : A ni reng e, Pakistan Rangkachak ngah i hmuh kha ram inrelbawl danah Pakistan tuikhuah hian a chikkhat lakna Mizoram an tih chhung a a awm hun a thlen tak avangin a hlawk na a lo hloh nasat hakah, duhsakna leh vohbik chanvo pe turin he tuikhuah saktu hian Mizo sorkar tan a khuah sak a te kut atangin rangkachakin a lei chhuahsak leh ta zawk a ni e Tin, Manipur lam chu democracy in tih dan a an mahni duhthlan na an siamfel hun ah ramri chu a fel ang. Tin, Pakistan leh Manipur inkar zawng chu a siam fel u tùr chu Mizo fate in ni e. Hetah hian in fimkhur a ngai hle ang. Nakin ah chuan Mizoram in thlabar aia a let tam tak a thlabarra an la tawk ang a. Chutih hunah chuan Mizoram sorkarin a humhim duh phawt chuan an ram zatve pek an hnal loh hun a awm ang. Chutih hun chu in tan fimkhur ngaih lal tak tur a ni. Sawrkar inrelbawl danah vote in la si ṭhin a, Mizoram vote vaw chhe zo tur in khung duh leh duh loh chu nangmahni thu thu a ni e.

Lalpa hi ṭih ula, a ke nghah chhan bulah chhiba' buk ula, a din chhuah tir ang che u Lalpa ṭih hi zir zel ang che u, chuti lo chu in thil tih man in tel hunah i lungawi hauh lo ang. Awle, lei lam thlir leh teh, an ti a. Ka han thlir chuan in kahna a awm a, bomb a puak a, College te a kang a, ram in awp dan ah mipui an zalen lova, thlaphang au rawl leh se se a thu lakna hmun te in a lo khat a. Kei chu ka thaw a ipik ta em em a. A tih reh dan in hria ang, min tih reh sak ta che u, ka ti ta chul a, Anni chuan, a tih reh dan tur chu kan

hre teh meuh mai, min tih reh sak ta che u i tih hi erawh zawng keini chanvo a ni love, a reh leh reh loh thu chu a chhung a cheng mipuite kut a innghat a ni. A reh in duh chuan in lungrual ula, thukhat vua in Lalpa chu Lalberah dah ula, Lalṭhutthleng chan duh vang a bumna thu sawi lovin Lalpa malsawm duh (theih) tawk in thu tak, in awmdan tur nen a in mil tawk in sawi ula, in hmangaihtawnna ngawt lo chu tuma engmah bat tum lovin; Politic ruihna bansanin, Lalṭhutthleng in hnawn khawp a in dubsak tawn khawpin Lalpa rawngbawl ula, Lalpan a ti zalen mai ang che u, an ti a.

Kel chuan : Chu chu kan ram tan chuan thil tih harsa tak a ni ang ka ti a.

Anni chuan : Harsatna chu khawi aṭangin nge i teh ? Setana teh fung chu i hmang em lovang chu. A tum a in tum chhin eih loh chuan engtin nge in ṭhat chuan i rin reng ni ? Tum theihna chauh ni lovin nih theihna thlengin Lalpan kawng a hawn reng che u a, tum ṭan nghal ula, ni nghal ula, in zalen mai ang. Lalpan thla 720 chhungin tih fel a ni ang a tih che u khan nang nin Lalpa ṭih chungin in tifel ang a, Lalpa kawng a siam zel ang che u tihna a ni. A ṭha zawng a, a tifel zawng a kal in tum lohva, Lalpa tihfel in nghak thleng dawn anih chuan Lalpa kut thlak chu na tak a ni ang. Lalpan hun a tiam tawh si a. Thuthlunghlui in tih hun lai a Lalpan hun a tiam a a zilh lawkna pawm duh lo leh, hlen chhuah tum lo te chung a a kut thlak nat zia kha in hre hle si a, nangni tuarah

chuan Lalpan ti ve em in in ring phal ṭhin lova, ṭhei hi a pawi ngawt a ni. In in thiam chawp a, zawlneider thu sawi in in sawi a, in ngaihtuahnaah Lalpa chu bawih ah in siam chawp a, in sim thuai loh chuan Lalpa kut thlak chu a na hle ang. Hei zo zai in tuar hnuah pawh Lalpa ṭih tum lova in thiam chawp zawng a in kal reng chuan Lalpa rorelna chu pumphelh in ring hauh suh u, a malsawmna chauh duh a, a tan a nung duh lote chung a a kut hnu hre reng chung a in tih sual luih si chuan, Lalpa chu a pangngai reng a nih chu in hre nawn mawlh ang le, an ti a.

Kei chuan : A nih thlarau lam thu zirna khawpui Theological Skul kan thlir lai a zir tute zing a Beliala fa pahnih an tel ve tlat mai kha ka hriat thiam loh zawng tak a ni. Engtinnge Pathian mite zirna ah khatiang mite an tel ve theih, an zir zawh hunah Pastor ah te an ṭang ang a, Pathian ram zauna an va dal zawk mai awm ve? ka ti a.

Anni chuan : Pathian ram leh ringtute in kungkaih dan I hre lo hle mai ka ti. Khawvel sual tungding leh tur a Pathianin hna a thawh chhan chu misualte chhandam a ni a, misualtea chhandamna an tawh in Kohhran an lo ni a, Kohhran chu tunah, hetah a famkim in ti ṭhin a. Nichina mithianghlim kal hmasa te leh lei a chhandamte hnehna hlasak chu a in ang reng a ni tih i hre chung pawh a famkimna chan ho tur an la hmabak ve ve a ni tih i hre chiang ang khan ringtu zawng zawng te khuan an hrechiang ve hlei nem, Setana hian mi tam tak chu hrembhmun berliam pui tur a zawng na ah

khawvela awm reng chung si a famkimna hlen zo vek a inhriatna in mi tam tak a bum thei a, chumi a kohhran ho lo chhan a Setana zirtirna, Setana mite vek chhantu a hman theih chuan Pathian finna chu hriat phak rual a ni lo. A remruatna pawh kan hre phak lo a ni.

Chu lo rengah pawh famkimna hi khawvela hman kim vek chi a ni lo tih ringtuten an hriat theih nan a an in ven leh inngaihtlawm tirtu atan a ṭha a ni. Pathian fapa te inlanna niah pawh Setana chu a tel ve mai a, Zirtir 12 (sawmpahnih) zingah pawh Iskariota Boral Fapa chu thlan tel a ni ve tho a ni. Awle chu lam chu sawi thui lo rih mai ila, tuna kan tih lai chu khawvel lam thil a nih kha. Lawngchawihna chhaka Kross ding i hmuh kha Mizoram khawpui zinga pakhat hmun tur a nih kha, i la hre reng em aw ? Setana'n an inkhawmpuia a thusawi 'inzawmkhawm hi do tlat ula, dang bet tlat ula, hemi in dan din zawh loh chuan an in zawmkhawm ang a, chutah inpumkhat an ti leh anga, an nghet bur tawh anga; 'Zoram kohhran' an ti nghet bur tawh anga, chutih hunah chuanin in hlawhfakna tak ngial pawh in hre tawh lo mai thei a sin a tih kha' Han sawi nawn pui leh lawk che kan duh a, Setana hian Kohhran inzawmkhawm hi a engto lutuk a, theihtawp a dan zawh loh a hlau bawk si a a fin raw'in kohhran inzawmkhawm chu an hming a phuah sak ta thuai a, Zoram kohhran an la ti ang a tih kha. Setana hming phuah a nih kha hre chiang hle rawh. Setana hming phuah hi in hman chuan tualai inrelbawl dan a Mizoram chhungah khuan ZOMI an awm a, chumi hmang

chuan a lo vaw keh leh thei dawn a, chu mi hre reng chuan fing takin a tluk loh te hming a phuah sak ta thuai a ni. Hetlanga mi hming phuah sak hi a chin zawng tak a ni a, a hlawhtling thawkhat a ni ang, a ching uar tawlh tawlh a ni. Pawlho emaw mimal emaw an tih hauh loh an tih ang taka lo tih khalh hi a ching kumkhua a ni. In ram pawh hi 'MIZORAM' hawrawp 7 (pasarih) hi tidarglam ngai suh ang che u an ti a. Lei lam han thlir leh teh an ti a. Ka han thlir leh chuan Mizoram chuan inthlan an lo buatsaih a, Mipui Vote thlak tur te chu an lo zalen lo hle mai a. Polling Station tin chu thirbrui sen leh a var hian a lo kual khung ţheuh va. In thlan buatsaih chhung chuan mitin in ralţiţ na (hlauhawm) thawm an hria a, Silai keng an tam em em a, mipui an zalen loh em avangin inthlanna chu tih luihna tluk hial in ka hmu a, ka ri'ru a hah em avangin en reng pawh nuam ka tilova, Lalţhuiphah ruak aţang chuan khawvel hmun dang thlirin ka hawi a Israel leh a ţhenawmte indo lai ka thlir a, ka ţhiante chuan khawdang hawi lovin in ram lam khu thlir reng rawh, thil chhinchhiah tlak leh sawt tak tak te kan entir dawn che a ni an ti a. Ka han en leh chuan inkahna a lo awm ta tlat mai a, kei chuan e, a va retheih thlak em! kan ram khutiang a nih chuan kei zawng in hnenah ka awm hlen ve tawh mai ange, ka tuar peih tawh love ka ti a, Anni chuan inti pachang la en hram hram rawh, in ram a ni miau mai si a, a en na na na chu taima hram teh an ti a. Mahse ka en ţha peih lova, khaw dang ka lo hawi san leh a, anni chuan in ram lam chu han thlir leh teh an ti a. Ka han thlir chuan Sipai lunghnur ka hmu a. Sipai

an liam tak hnu chuan hlimna dawhkan a in bung ta a, mi cheng te an lo zalen ta hle a, mahse an dam chhunga Mizoram nuam tilo tura in hria, kan ram chhuahsan tu'e mi engemaw zat ka hmu tho mai. Ka en reng lai chuan Mizoram khawpuiah te chuan Jail an sa ta mawlh mawlh a, an hmanhmawh em avangin thingtuai te in an lo hung mawlh mawlh mai a, a tlangpui hmufiah ta in ka in hria a Ram dang ka thlir san leh ta a. America chhim leh hmar in nghirngho nasa tak mai ka hmu a. Ka thiante chuan in ram khu han thlir leh teh an ti a. Ka han en chu phuba lak indona an ti a, a lo buai leh ta hle mai a, thisen te a chhuak a, mahse Sorkar thuneihna in nasa takin a khuahkhirh a, a rel fel thei ta. Mi tam tak Jail ah an tang a ni. Khaw dang ka hawisan leh a, Israel leh a chhehvel chungchang avanga Russia leh America in nghirngho na nasa tak ka hmu a, China ho in peih reng te nen. Ka thian te chuan, in ram lam khu han thlir leh teh an ti a. Ka han thlir leh a, chi leh chi, hnam leh hnam in tih buainain a lo khat leh zo ta a Thisen pawh a chhuak a, mahse sawrkar ngial nghet tak a din tawh avangin buaina chu chinfel a ni a, mi tam tak Jail ah an tang leh a. Chumi chin ah chuan Mizoramah hlimna thawm a lo awm ta. Mingo pawh an lo chhuak a, Thlawhnathawhna 3 (pathum) sawrkar hran hran ta a ni Pakhat chu kah thlak a lo ni a, Ka thian zinga pakhat chuan, a va pawi em enthlatu thlawhna a ni lova, tanpuitu thlawhna a ni si a, an kahthlak tak sorkar nen hlan an in hrethiam lovang a, Mizoram hi an rawn bomb vak mai ang tih a hlaubawm mang e a ti a. Pakhat zawk chuan inral palh a ni a, a pawi e tih

thu loh ah chuan han thinur ngawt ngam tur chu an ni hlei nem; Mizoram sorkar hian uip tu ṭha tak a nei tawh a lawm a ti a.

Thlawhna pakhat zawk chu Champhai ramah a ṭum a, Mizoram hi in rethei rei tawh em a, ram khawvar lawmna innei dawn tih kan hriatin ru i tur Buhfai leh chithlum mum naupang lawmah kan rawn tum ve che u a ni a ti a. Pakhat zawk chu Tuirialah a ṭum a, an thil phurh chu alo in ang reng a ni. Pakhat kha lo kap thla hlauh lo sela chu, an thil rawn phurh chu chhen fakawm tham tak tur a ni. Thlawhna kha a alh tak avangin a thil rawn phurh pawh lak tur a awm lo.

Mizoram pumah lawmna ruai ṭheh a ni a, tlang-tin leh mual tinah an hlim ngei mai. Pathian hnena lawmthu sawi ṭawngṭai rualna hun an lo ruat a, mahse an ṭawngṭai duh hauh lo, an duh lo chauh pawh nilova ṭawngṭaina hmangtute deu sawh leh nuihzat tak a lo bakkaihtu mi engemaw zat ka hmu a, mak ka ti em em a. Ka ṭhiante zinga pakhat chuan mak i ti hle a ni maw ? Engatinge mak ila tih. Setana'n Krista ram a do dan leh a beih zel dan turah pawh khan a kawngka (Pawi) siam pu [illegible] lo lut a [illegible] nge nge [illegible] tia a chah kha hre reng ta che. Setana verther zia hi Krista lama in tulut duh tur mi tam tak hi Krista mitena an in thlahdah chhung hian Setana'n a lo chuh vat a. a hum a, a hruai a, an chhia leh ṭha hriatna a ti chawlawl a, ata nghetah a siam mai ṭhin a ni. In thlahdah hauh lova in thawh char char a ṭul reng a ni a ti a. Tirawh u, ṭawngṭai inkhawm khu i zu chhim ve ang u an ti a. Kan

pali chuan kan thlawk ta a, Lei pumpui lan theihna si a hnai thei ang b.rah kan zu awm a, boruak ah kan in ham tang a, mahse a hahthlak miah lo. Ka ṭhian zinga pakhat chuan Pathian mi leh Setana mi hriat theihna darthlalang kha ka mitah a rawn bel a, Beng vuah min rawn vuah sak bawk a, anni pawh in an vuah ṭheuh a, chuveleh alo fiah ta em em mai a. Pathian duh zawnga mithianghlim ṭawngṭaina leh ṭhahnemngai taka chaw khawn a ṭawngṭaina rite chu bengvuah khan a lo thliar fel veka , Setana'n a mite kohhran ho zinga a dah ve te pawh kha ṭhahnemngai em em in an ṭawngṭai ve theva, a ṭawngṭai rei ber berte pawh anni thova. Mahse ṭhahnemngaih ringawt pawh hi kan ṭhahnemngaihna kha a dik siloh chuan engmahlo ani tih min hriat chian tir mai pawh nilovin min hmuh fiah tir chiang kher mai. Setana'n an thinlung char tlat lo se chuan han hrilh awih theih mai awm nin ka hria a, mahse thinlung chawlawl Bible thu ala inlarnaa in nghat te an ni a, hrilh awi mi an ni lo. Lalpan an chungchang a la rel zawk ang chu.

Rorelna Lalṭhutthleng hun tak takna a lo thleng dawn ta, Setana'n ṭan a han la tak tak a'e, mi tam tak an thlamna neih avanga ti chapovin a ti lunghnur leh zo ta vek mai a, ka mang a ang em em ta mai a, 'Aw Lalpa hnenah finna leh rembriatna dilin kan ram mipuite in ṭawngṭai tawk lo a ni, hnam leh sorkar din nghet theitu Lalpa lam hawi lovin mihring lamah engahnge in in tlan siak, nargni rcreltu nih tum te u, engah nge Lal ṭhutthleng chan tuma mipuite in zui tir tuma in hman hleih ni' tin ka au ta chiam a. Inthlanna chu rura tak a ni. Ka ṭhiante chuan Lalpa ṭihna chang in hriat

loh chuan hei hi in chan tawk tur a ni, an ti a. Ka lung hnur ta hle mai a. Lawmna ruai ṭheh leh ṭawngṭai rual aṭang khan kan thlirna hmun a ṭang chuan a lungawi thlak vak loh reng a. Ka thlante chuan Lal ṭhutthleng ruak hmun min pan pui leh ta a. Thil dang kan entir leh ang che an ti a. Ka han thlir 'a, sakhua ṭhusawp nasa tak ka hmu a, E! khai Mizoramah chuan Setana miten an Lalpa duh zawng an va ti hlawhtling nasa thei em! Kawngka (Pawl) an va siam hnem ta ve le; Setana hi Pathian aiin a chak zawk a ni lo maw! ka ti ta chul a, anni chuan, an lo engto tham hauh lo mai a, nui hmel pu chungin ka hnenah hmuhfiahna mit leh hriatchianna beng kan hen vuah sak che a, Setana chu i hmu lian ta zawk tlat a, kan thiam hle a che, i la tih ṭhan loh thil a ni a, mahse thil hrilh tur che kan neih avangin heng hi vuah tir che kan ni a, in ram a ni a, i rawngbawl ve na tur ram ani tlat a Fiahna mitin i hmu a, hriatna tur beng i nei a, mahse hmuh tur lam hmu lovin hmuh loh lam i hmu a, hriat tur lam hre lovin hriat loh tur lam i hria a, chuvangin Setana chu i hmu lian zo a nih hi, hei chiah hi lei a ringtute Setana'n a th sukuk na chhan che u a ni reng a ni. Setana khawmpui kan entir che a, Setana'n Krista a ngam loh zia amah ngeiin a sawi i ngai thla tawh a, chuti chung pawh a Setana ila hmu lian zawk thei ta hi a mak a, Leia ringtuten an hmu lian khu mak ka ti ṭhin a.

Tunah nang ngeiin thil tam tak i hmuh chian hnu pawh a ila hmu lian ta fo hi leia ringtute chu nangmah thiam loh chantir tuah i siam ta a ni.

I hmuh chian angin hmu chiang ve ila chu Setana hian min ti sukuk ngai lo ang tiin an la chhang dawn che a sin, chutih hunah chuan engtin nge i tih tak ang le? an ti a kei chuan ka thil hmuh leh hriatte hi a ngaihna ka hrethiam lova, ka hmuh leh ka hriatte hian keimahah thiam loh min chantirtu an nih dawn si chuan L'lih min dah leh tawh mai rawh u, thil hriat leh hmuh zel pawh ka chak ta lo ve ka ti a. Chuveleh an pathum chuan min kuah a 'Aw thil hriat hmaih i nei a, thil hriatloh i nei bawk a' chumi chu tih fiah che kan duh avangin heti hian kan ti che a lawm, i thil hriat loh kha min han hrilhfiah teh u i ti mai thin kha a ni a, i ti ta tlat lo mai a. Chu tak chu i thil hriat hmaih chu a ni, chumi i hmaih chu i hriat chhuah leh theih nan kan ti a. Kan han sawi a, hriat chhuah a hnehin i lungoilo dawn dawn mai zawk a, kan hmangaih vang che a ni e, i thinlung hi erawh chu a sual lova, mahse a sak a ni. Tunah i thil hriatloh chu kan han hrilhfiah ang che, (Ka hah a dam ta huai a) I thil hriatloh kan tih hi a dik tak chuan hriat chu i hria a, a dahna hmun tak i hre lo kan tihna a ni e. Thil hriat hi a tha, mahse a hmanna hmun dik tak i hre lo kan tihna a ni e Thil hriat hi a tha mahse a hmanna hmun hriat si loh chuan hriatloh nen thuhmun a nih avangin i hriat loh kan han ti mai a ni e. Chu chu hei hi a ni: Setana hnathawh i han hmuh khan, Setana chauh i ngaihtuah a, Pathian chhandamna hmun lam ngaihtuah hauh lova i awm avangin i hmu lian ta a ni. A lenna hmun chauhah i thlir a, a tetna hmun i thleupui leh si lova, hetiang chuan engtin nge i do ngam ang?

Setana hi a leona lamah chuan khawvel hnehtu lal a ni a, a lian ngei mai reng a, Kristan a hneh tawn a, Krista ringtute chu hnehtu ala ropui, Ropui tak a ngamtu in nih lam i ngaihtuah lova, nang pawh Krista zara hnehtu i ni tih i theihnghilh der mai a lawm le. Setana chu Lalpan i kephah hnuaiah a la rahbeh tir dawn che tih a thu Bible ah a pe reng si che a, chhiar pawh i chhiar fova, a hmanna tur hmunah i dah lo mai a ni. Inkhelhnaah pawh i khingpuite thiam zia chauh i thlir a, lo tang ve tur i nih i in theihnghilh a, i khingpuite aia thiam zawk daih i ni si a; i thiamna theihnghilh a, i khingpuite thiam zawk a i hmuh avanga i lo do let ve loh chuan chawimawina chu khum i in ring em ni ?? Helai hi Leia ringtuten kan mang intih anna fo chu a ni reng a ni. In duhthlanna Lalpan hruai a tum laiin pangti thazam hriatnaah Setana'n a lo thawk ve si a, taksa tawk thei lam chu miten an awn hle mai si a, nakinah chuan Kohhranho-ah pawh Modern Kohhran number leh inpumkhat duh luatna hmangin Setana'n hna a rawn thawk zel ang. Kohhran kawngka pawh in la hawng zau leh hei huai ang a, khawvel nen inchalremna lamah, Kohhran pawnlam ropuina lemin in la tlan leh dul dul ang chu. Mahse Lalpan ama tute chu a hria e, keini pawhin kan hria, nang pawhin tunah chuan hriat kha, an ti a.

Khai le, Mizoram i thlir nawn leh ang u an ti a. Kan han en leh chuan, tisa lam leh thlarau lama lungawina reng awm lo ram alo chang zo leh ta vek a. Aw Mizoram chuan remna leh muanna kan duh kan ti a, remna leh muanna hmu ta cheng a, kan

thawveng ve tawh dawn emaw ka lo ti a, thawvenna hmun reng a awm love, a va retheih thlak ĕm ka ti a. Anni chuan khu khu remna leh muanna intih awmzia tak chu a ni e. Remna Lalpan remna leh muanna a pek reng che u hi in lak duh hun apiangah remna leh muanna chu in nei ang. In lak duh loh phei chuan a thutiam angin ama kut innghah thlen chuan a na teh salh salh ang chu; Enteh, Setana hnathawh, mihringte kaltlanga Rambuai thlarauvin a hruai ho khu, Pathian ngaihsak anna pawh nei pha tawh lo ho an nih khu. Pathian an ngaihsak thei tawh lova, Thlarau an ngaihsak a, Setana thlarau hruai ang zela thuhriltu hrang hrang zuitu an nih khu. Bubsi an ni a, Setana'n Pathian thil leh ka ram thil chawhpawlh nuai ula, t huai luai luai ula, ka ramah mi in rawn hruai lut hnem thei ber ang a tih ang a a thawktute zuitu an nih khu. A tidarh nuai nuai ang a, amah vekin hruai khawm leh a tum ang a, mahse a hlawhchhh m tho vang. Setana mite hian innngeihna reng reng an nei ve lova, hremhmun thlengin an lnhaw tham mai ang. An mahni pawl hran theuh pawh khu Setana d'n in an nih a v a n g i n an ins-wi che tawn thovang. Chuti chung chuan Pathian Kohhranhc an sawi chhiat rawn ang a. Setana'n Kohhranhc hnena a mi phumruk te khan a khat mawi tawkir Kohhranho an chhuahsan reng ang a, ringtu mimaw zawk te ngaih chu an titha thei ang. Mahse an t chhe thei lo, engemaw chenah an tih sukuk theih thlo avangin Setana chu a lawm thovang. Setana miten kohhran lem tam tak (pawl hrang) an dint chuan an pawl chauh an tan hlar ang a, pawl dang

sawi chhiatna in an khat ṭheuh ang a, pawl a siam tam dawn avangin chumite ir sawi chhe tawn avang chuan Ringtute hmangaihna thinlung a tina fo a ni. Inlamletna lo kira Lal Isua rawn pawm leh duh apiangte lo lawm lut zel turin Lalpan Mizoram bik tan Gabriela hovin min duty tir reng dawn a ni. Ram rorel lam thu-ah zawng Lalpa pangngai renga duh dan hre turin entirna in nei ṭha tawk tawh em mai. Thuthlungthlui intih hun chhung zawng zawnga Lal leh roreltute awmdan aṭang khan in hria e. Engpawh hi Lalpa'n a tarlang hmasa zel a, chumi chu duh inthlang mai tur a lawm, in awmdan (duh-thlanna) rah chu inseng ngei ngei zel tur a ni. Ram dinchhuah nan Silai a ṭangkai lova, Puakruk leh Sipai a ṭangkai hek lo. Lalpa'n hnam ding-chhuak a tiboral leh thei ṭhin, a thuhnuai a amah ṭih chung zel a, ramdintu atan amah inhman chauhin inding chhuak ang, chumi indin chhuah chinah chuan ralthuam leh Sipai leh a hmangtu Sipaite chu inma-mawh chauh tur a ni. Hei tak hi Lela sorkar indin hote khuan Kristian ram inti zawng zawng pawhin an din letling vek a, chuvangin an buai nuai nuai mai zel a nih khu. Krista duh ang thlap a nih loh chuan Setana a inrawlh thei a, Setana chuan tihbuai nuai nuai hi a hna ani tih i hriat tawh kha an ti a. Ka beng vuah leh ka mit vuah chu min thlawn sak a, ri hum hum ka hre bawk a, an kutin min dawm a, ka mutna hmun min thlen a, min kalsan pah chuan 'Ram ri chu kan endan indawt zel khan aw' an ti a. Ka man fuh lova zawh chian tumin hmanhmawh takin ka um zui a, mahse Nowgong Special Jail No 3 na kawngkhar chu nghet takin a lo inkalh tlat a, ka mumang a lo ni reng mai a.

PART II

PATHIAN KOHHRAN CHUNGCHANGA

Setana leh ṭhian 3 te thusawi :-

1. Setanaho Kohhran chungchang sawiho tura an special committee :

A hmun : Lei leh van inkarah

A hun : Khawmpui vawi 1-na ṭiak hlimah

Committee member te : (1) Lusifar Setanluruhseha
(2) Mamona (Mistiri thlam elkhen)
(3) Moleka (Imanuela do tlat duhtu)
(4) Belzibula (Imanuela huatzawng hlira awm duhtu)
(5) Beliara (Imanuela hnena ngaihdam dil rawttu)
(6) Azazel (Imanuela mi chhawr luih, haw em emtu)

SETANAN Chair a la a : Tunah hian inkhawmpui kan ṭiak hlimhlawl a ni a, tunlai kan ṭhangthar te hi van a ta paihthlak kan nihlai hre pha lo ho hlir an ni tawh a. Thu lah chu an hisangam mai a, inngaihtlawmna dik takin Imanuela kha an ngaitlawm a, a thiltihtheihna lam reng reng ngaihtuah hauh lovin an ngaitlawm a, an intawng harh hunah min tihmelhem zawmah ang tih chu ka hlau ngei e. Amaherawhchu kan chanin mai an chan pawh a ṭluk loh lai pawha khatiang mi thatho, Imanuela ngaitlawm em emtu mi tam tak kan la nei kha a ṭha e. Hrembmun lama herliam turin mi engemaw zat an rawn hruai zel ang tih ka malsawmnain a tlin loh th'engin mal ka sawm e !! (An kut an beng dar dar a).

Imanuela hmuh phak loh leh a briat loh hmun pan tur khawi hmun mah hre si hek lo i le! Imanuela leh a sipaiten min hmuh leh min ngaihthlak rengna hmunah hian kan nih nih ni turin ningai Imanuela ka dopui leh van aṭanga ka tlakpuite leh tun thlenga ka ram tana mi ṭhabnem ber ber te nen hian thuruk sawi tlan ka duh a, hei, a ruk tein ka ko khawm che u a ni e. A ruk han tih hian ka i mite kan thlim tihna chauh a ni e. Imanuela leh a mite hi zawngin min hmuchhiang vek reng e. Keimahni mite tan a ruka sawm che u ka duh na chhan pawh in ngaihdan engkim hriat ka duh a, nangni pawhin kei pawhin kan mite Imanuela ngaihtlâwm thiam tak tak ten an hriat ve tlak loh thu tam tak sawi a ṭul dawn tih ka hriat vang a ni. Imanuela'n a mite a hruai zel dan tur ka vantirhkoh rilru leh mita ka han thlir hian ka thaw a veng hlawl lo, kan ipik hluah hluah, chuvangin Imanuela'n a mite a enkawl zel dan tur chungchang ah keini hian engtinnge ṭan kan lak ve zel ang tih i sawi ho teh ang u. Tunah ka hawng e, sawi rawh u, Leilung pian tirh ata tun aug reng rengin ka la in hawng zau ngai lo ... Tunah pawh ka in hawng zau leh tawh ngai lovang. Sual chu sualin thungrul rawh u ka tih in hre tawh, ngai teh u ka in hawn zau chhung hi chuan ka laka in sawi sual pawh, in sawi sual rual rual hian Hremhmun mei leh U buk te chhâlin ka ngaidam tawh tih hre rawh u!! (Imanuela rim a nam ve rum rum lom ni.) Kut an beng dur dur a.

MAMONA : (Mistiry thlam elkhen) A ! ! Lalpa, i ngilneih ber lai hun kan tawng ta rau rauva, chibai kan bukna hmun che hi a hreawm êm mai. Hrembhmun mei dùr aţanga chibai in buk reng mai zawng, In ţha zawk i sa phawt mai ang u, hetiang dinhmun aţang hi zawngin kan thu ngaihtuah tur han sawi pawh ka tui nek love, mawh In ţha zawk, dai deuh zawk i sa thuai thuai ang u, Imanuela chibai kan bukna hmunte kha a nawm teh rêng nen, keini heti mai mai in kan awm si a, in ţha zawk kan sak loh vaih chuan ... . ka sawi mai nâng a.

BELZEBULA : Ka Lalpan a ngilneihna hun a han hawn meuh chuan kan sawi ţha dawn riap riap ngei mai, kei tun ţum a ngaihdamna zau ka Lalpa in a han hawn kha chuan ka zâng huai huai mai a, ka veng hawk hawk mai a ni.

Ka han sawi ve mah ang aw ! ! (Setana chuan mit bial kul, nui hmêl pu deuh si, kâ ho hian alo en a) kei chuh, van aţanga kan tlak ata, tun thleng hian vawi khatmah lungawi lai ka la nei lo reng reng. Kan Lalpa Setana hi a tawh a khirh roh em a. Tuma thu sawi a phal ve lova, ama thu chauh a duh a, a thu thu a min hruai chatuan tur hian ka thinur a belhchhah tawh a, Imanuela chauh pawh ka haw tawh lo. Amah Setanluruhseha pui pawh hi ka ho ve zo vek tawh mai a ni.

Tunah hian Imanuela thlarauvin a thinlung a rawn chawk harh emawni, khawngaihna hun a rawn hawng ve ta hlauh hi alawm ka zâng huai huai e, ka tih kha ni. (Setana chu a meng rum ui mai a)

Sawl tak tak arg aw, ngaihdam sa kan ni tawh bawk a ! ! (An ngawi thap a) Tun hma hun zawng atang khan Imanuela huat zawng hlir a awm hi ka chang thlan a ni a, Setan damsara pui roh hian ka chang thlan sawi vena hun min pe phal h'ol si lova, amah hi Imanuela nena ka huat lam a in chen reng tawh niin ka hria a, Hremhmun mei sâ min kau nen ka thin hi a rim hluah hluah rir gawt mai a ni. Imanuela leh ani ber ka huat tawh chuan hriat loh reng reng hi ka nei lo a ni ta si a, keimah lam pawh ka in haw ta em em mai a ni. Amah lah hi a huatthu a chhe roh hle mai si a, en teh u, Imanuela thlarauvin a khawih harh che emaw ni, ka han tih ngawt pawh, mitmu pawng purin a hua a ni a, amah ngei khan in sawi sual pawh ngaihdam tawh in ni e, a ti zo hlawl kha a nih in hria e, en teh u, ka sawi sual loh a chungah pawh heti hi anih chuan a hma thu sawitu nih pawh a chak awm loh hi, hawh u, i thlawh chhuah san vek ang u khai, unau duhtak Mamona rawtna ang khan IN tha zawk leh dai zawk sa in i in dan san daih ang u. Hetiang reng reng chu ka ngai thiam tawp love. Amah ngelin Imanuela do tura min sawm lai khan 'an chawimawi avanga ropui chauh a ni a', kei pawh min chawimawi chuan ka ropui a ni ve mai a lawm, a ti a, keinin ni e, kan ti a, Imanuela kan do ta a, kan hneh ta lova, hei ang hi kan chang ta a. Tuna khawngaihna ka hawng e a tih chhung pawh in heti hi anih si chuan kum sang-sawm leh chatuan sangsawm thleng pawhin ka lungawi chuang lovang. Hawh u, i thlawk chhuak vek ang u khai, Mamoran in sak a duhna laiah in

nghat ila, Committee lungrual i din ang u. An thlawk chhuak ta nghal a. Setana A..AW.. nilo, nilo, lo kir leh rû—

2. SEṬANA SORKAR A PHIR

An thlâwk chhuak ta kha thinrim em em a thlawk an ni bawk a, an thlawk chak ngei mai. Mamonan a duhna hmun ngeiah chuan an in nghat a. In sak chu hna hmasa berah an neih ta a, in an sa ta tlut tlut a, Setana kohna pawh an chhang duh ta lo An in sak chu an zova, Hremhmun meipui ai chuan nuam tak a ni. Sorkar an din ang a. An mite awm khawmna hmun tur a tan an ti a ni. (He in hi-Seol, Mitthi khua ti a kan lo hriat leh Hreawmna hmun a ni) Hreawm mahse Hremhmun ai chuan nuam tak a ni. Committee an ṭan a, chair la tur an in hnawn vek a vangin ṭhumvawrra tih tlûk an rem ti tlang ta a. Anmahni chhan chhuahna Symbol an thlang ṭheuhva, hetiangin;....

1.	Mamona	Nghalchang
2.	Moleka	Mihring lim mipa
3.	Beliara	Mihring lim nula
4.	Belzebula	Rulpui
5.	Azazel	Kelpa

Mahni Symbol pawt fuh hmasa ber Chairman tur a ni ang. Tumahin mahni symbol an pawt fuh lo vek.

Ţhumvawr vawi hnihna leh an Symbol

1.	Azazel	Kelpa & Ram Thisen
2.	Beliara	Mihring lim nula & Thlengthlawk thei
3.	Mamona	Nghalchang & Thlahrang
4.	Belzibula	Rûlpui & Chhawihfa
5.	Maleka	Mihring lim mipa & Ţau meichhher chhi

Mahni Symbol pawt fuh hnu hnung ber chair la tur. An pawt fuh lo vek a.

Ţhumvawr vawi thumna & An Symbol

1.	Beliara	Mihring lim nula, Thlengthlawk thei, Thla
2.	Azazel	Kelpa, Ranthlsen, Ruhro
3.	Mamona	Nghalchang, Thlahrang, Sawhthing
4	Belzibula	Rulpui, Chhawihfa, Puanchhe muh khu
5.	Moleka	Mihring lim mipa, Ţau meichhher chhi, Sihtuitling

Mahni Symbol pawt fuh lo aplang Chairman tur an pawt fuh lo vek a.

3. ENTHLATU VANG

Chairman tur an ti tlu thei lo chu an mang a ang em em a, chawlh rih an rem ti tlang a.

Belzibula chu ram vakin a chhuak a, Setana hnuhma a hmu fuh a, a chhui ta a. An ţhumvawr chhung zawng khan Setanan alo en thla a, a lo chhiat a ni, tih a man chhuak ta a. An zavai chuan a tih dan tur an ngaihtuah ta a. Ţhumvawr

an rel leh ta a. Setana en thla chungin Symbol lem hmang theuh ila, Symbol kan pawh tan veleh Azazela hi relhru sela, hremhmun uibuk kha va ru chhuak sela, kan chan a tha mai dawn a lawm an ti a.

Ṭhumvawr vawi lina & an Symbol

1. Mamona — Setana
2. Moleka — Hremhmun uibuk
3. Azazel — Hremhmun khuangpui
4. Beliara — Hremhmun Lalnu
5. Belzibula — Hremhmun Meipui

Mahni Symbol pawtfuh apiang chairman tur.

An han pawt tan dawn a, "Setanan alo enthla leh ngei ani tih an han hriat chuan Azazel chu a thlawk ta vang vang a, Hremhmun uibuk kawlh tak mai chu a va hruai ta a, tun hma pawh a, a lo hruai fo thin a nih avangin awlsam takin a va hruai mai a, an awmna hmun a rawn thlen pui chuan Setana chu an han beihtir ta mai a, Setana chu a rang a rang n a thlawk bo ta daih a.

4. BELZIBULA : A ! ! Ṭhian duh tak te u, kei ni hlan chairman mai mai in hnawnin hun kan khawhral hnem ta em mai. Hringfate Sala man turin hna reng reng kan la thawk hauh lo mai. Hetiang renga kan awm chuan hrem kan tuar ngei ang. Ti teh u, a tua pawhin chair lak chu i hnial lovang u, kan rorel lam thu a pawimawh zawk e. In pumkhat pawh i zir ve teh zawk ang u, a ti a. An remti thei tlang ta vek a.

Azazelan : Nangin Chair chu la la, kan tih tur tur chu i ti thuai teh ang u, a ti a.

Belzebula'n Chair a la a :— Unau te u, Ţhiante u, Setana a in ti thu lutuka ka ngaithei ţhuai lo mai a, thlawhbo san daih ka rawt a, nangnin min lo thurualpui thei a, hei, kan changkang ta sawt reng a, In nuam zâwk kan nei ta a, hringfa te pawh he in-ah hi chuan lung muang zawkin kan chenpui thei tawh ang. a. Hrembmun nghah nana In nuam zawk neih hi ka thlakhleih ber a ni reng a, a kiangah khan a sawiin a sawi theih der loh kha. A meng rum ûl mai a nih kha, Imanuela hel san a, amah chibai buk turin min sawm hrang e, mahni nihna bre hauh lovin a in ti lal lutuk vei a. kei ni hovin kan hran san ngat chuan an nawi nak mai ang. A hrang zawng a hna kan thawh duh ngat phei chuan kan lamah an lo pakai zo vek duh ngeiin ka ring. Chibai bûk tu nei lo tawp in kan siam thei ang. A tehna ngaiin kan teh ve a nih hi :— Khaile, tunah tumah hlauhthawn nei hauh lovin kan kal zel dan tur emaw in duh lam hawi hawiin han sawi rawh u le.

Moleka :— Pathian chu theih tawpin i do leh char char mai ang u, in hmun lo ram kan in din nghet ta bawk a. I do leh phawt mai ang u.

Mamona :— A huatzawng hlirin i awm ţheuh ang u.

Azazel :— Do hneh theih a nih ngai chuan i do thuai thuai ang u. Kei hi a hnathawhpui tura man luih ka ni a, ka hreh lutuk i do hneh thuai mai ang u.

Beliara :— Pathian nen in rem leh turin ngaih dam dil ila, kum sangsawm leh chatuan sangsawm ngaihdam dil ila, min ngaihdam hlauh chuan Imanuela chu chibai kan buk leh mai ang chu ! Kei zawng hrembhmun chu sawi loh, hrebawmna hmun pawh hi ka ning hluah hluah tawh a ni. Hawh u, tun atang hian ngaihdam chu i dil tan ang u.

Belzibula :– Chairman :— Azazelan a hnathawhpui atan min man lui, a tih kha han sawi fiah deuh sela, a bengvar thlak mahna !

Azazel I....h, â, sawi pawh chakawm lo tak a ni.

Setana :— Sawi tawh thin ang khan, Setana hmun chuh lai tak. Pathian dawttua awm kha. A fapa Imanuela tan a lo ruat tlat a nih kha. Kan rorel ang a Setanan Eden huana mite a hmin hnuah khan Pathianin Imanuela in tlanna amah nen in laichinna siam thar leh a tum a, Pathian fapa thisen a chhuak tur a ni, a ti tlat mai Chumi hunbi a lo thlen hma a inlaichinna siam nan chumi tlanna tur entirna phir pathum Pathianin a ruat kha, nangni pawhin in hriat theuh kha maw? Pakhat ah chuan an sualte khuhbo entirnan inthawi na vun a ruat a, pakhat leh ah chuan an sual chu silfaina a entir leh a, chu tah chuan Ran thisen a ruat a, pakhat leh ah chuan sual chu kal bo pui, phurhbo angin a lan tir leh a, chumi phurbo tu a tan chuan alawm min man lui ka tih, Imanuela, amah ngei a thih tleitlak hma zawng chuan he phurhbo hna hi ka thawk dawn a, a pumpelhna kawng reng reng a awm lo, ka 'pumpelh theih nan i do thuai thuai mai teh ang u. Anni pafa do tur

na na na chuan a tam thei ang ber i t'hawk chhuak ang u. Hemi do tur hi chuan kei chuan Setana kha Commander atan ka duh ber mai, a in ti thei tih mai mai te hi tenauvin ka hria, Indona a hrat khaw kheng ber apiang thu ber se ka duh mai.

CHAIRMAN (Bezebula) : Kan thusawi thawh khat-na chu kan zo ta. Hei hi kan thusawi chu a ni:-

(1) Imanuela te pafa chu tha rumin i do leh ang u.

(2) Kan do leh pawhin Commander ah Setana ngei ni se.

(3) Tharuma bei lovin a huat zawng hlir a nungin i run ral vak mai ang u.

(4) Hmana kan awm anga kan awm leh thelh nan chatuan sangsawm thleng pawhin ngaihdam i dil ngar ngar mai ang u.

Heng kawng 4 hi kan thawh khatna thu chu a ni. Kan thusawi a la kai rual lo. Tunah thawh hnihna atan ka hawng leh zui e.

Beliara : Ngawi teh u, Setana ho meuhvin kan do-va, kan hneh lova, hei hi kan chan a lo ni ta a. tuna Imanuela te pafa do ringawt mai in han ruih pui leh ta hian thil hmaihthelh lianpui kan nei a ni e, chumi kan hmaih [illegible] bei hi a ni. Theihtawp chhuahin kan dova, kan hneh lo em a ni, tih hi ! kan hneh loh em avangin engtinnge kan khawsak zel ang tih chauh ngaihtuah thei kan ni. Kei chuan kan hneh loh em avangin hremhmun kan her liam dawn a, kan her liam hmain hreawm na hmunah kan han khawsa tan a ni a, hreawmna hmun mai pawh hi hmana kan do hma a kan awm dan nen a ka teh khinin hreawm ka ti hluah hluah

ka in chhirin bân a chen, Chuvang alawm, hmana kan awm anga min awm tir leh phal tak hlauhvin, chatuan sangsawm thleng pawhin ngaihdam i dil mai ang u, ka tih ni ! ! Azazela pawh khan a ngai sual der a nia, a hnathawhpui turin min man lui e, I ti a. A pumpelhna kawng a awm lo, i ti bawk a, mahse do i rawt chak hle si a ni. Pumpelh theih loh khawpa man lui hnehtu che chu han do teh reng, pumpelh i duh tak tak a nih chuan ka thu rawt hi zawm ve mai teh, min ngaihdam hlauh zawngin i aiah Setana pawh a man lui mai lovang em ni ? min lo ngaidam duh ta lo pawh ni se Hremhmun tho tho kan chang ang a, ngai kan awh dawn a lawm.

MAMONA :— Ka juapupa khan thudik tak sawi lan a nei chungin a thusawi tam zawk kha dâwih aw hlir a ni mai a, ka duh dan phei chuan vuak zawt zawt a, Imanüela te Pafa hnena theh luh tawp mai ah ania ka duh ni. Mahni awmhmun henbel tum lova Imanuela ngaihtlawm dan kan thiam tawh avanga Setanan min fakna zozai te kha a theihnghilh hman ta emaw ni ? Mahse dâwihzepin dawt an sawi thin tih a ni thin nâ a, kan thian Dawihzepa khan thudik tak sawi a nei chu chu — Imanuela te pafa kan hneh lo êm a, an ni chu do leh chi kan ni tawh lo a tih kha a dik a ni.

Hei vang tak hian a lawm kei Mamon Mihuaisen si Fing bawk si hian fing takathu rawt ka rawn neih kha, ka thu rawt tluka fing hi Imanuela te pafa kan neksik nan chuan tumahin vantirhkoh chungnungber(Setana)pawhin a chhakchhuak lovang.

Lo ngai nguo ru. Mamon, Thilbriaa leh Mif'ngen thu ka sawi dawn e ! ! Do thei kan nih tawh loh avangin An tana chimawm thei ang berin kan awm tur a ni mai a ni. A huatzawng leh a run zawngin chimawm dan chi hrang hrangin kan thawk dawn a lawm ! Enturnan – Azazelan a hn thawhpui turin min man lui, ka hming (pual) atan Kel an hmang, i han tih te kha, pumpelhna i hriat si loh chuan i thawk mai tur a lawm. Keinin chimawmna hmanrua atan kan hmang hem hem mai ang a.. .... mai a lawm ! !

CHAIRMAN :– Engtinnge Kel chu chimawmna hmanrua a kan hman theih ang ?

MAMONA :— hm Chairman fing tak i ni e. Mamon Mifinga thuchâng zawhfiahna châng i hriat hi kha aw, lo ngaithla ru, E'e, hetiang hian maw e ! Pathian mite hemi hmang hian kan la hrilhfiah sak ve dawn a lawm, Setanan Bible hran ka siam lo, Isua mite Bible hi ka ṭawmpui ve mai a, A hrilhfiah dan ka thiam mai a ni a tih ang khan. Tunah in muthlu e, harh ru, Leilung pian tirh aṭanga Hrem-hmun kan luh fai vek thleng hun inhriatna thi-lung kha hmangin ngaithla ula ngaihtuah rawh u. In thinlung in hawn zim vang a ni inhriat fuh theih loh ni, van aṭanga kan tlak chiah aṭang khan pawl 2 kan lo awm ta a, chhandam leh chhandam loh, vanram kal tur leh hremhmun kal tur. Keini hi hremhmun kal tur kan nih in hria e, kan hneh loh êmin a ruatna hmun apiang chu kan awmna tur a ni ve ve tih in hria. Tunah meng zau ru, Bible an la nei ang, Kohhran an la inti ang. Chutiang hun thleng ang zel chuan Isua mite, Pathian mite an tih chu kan la tibuai chho ve zel dawn a lawm.

Tuna Azazela chungchang kan sawi tur tak pawh hetlang hian kan han tarlang ve ang a, Azazel hi kan zing ami ngei a nih hi kan vawrh lar ang a, mahse tlanna hnathawh langphir zinga sual kalpuitu Kei. Azazela pual tih tak mai hi - Azazela chu kan zinga ami a ni tih kan lo vawrh lar tawh chuan Azazelan sual a phurh chu awm an ti thei lovang a, an phal lo hle bawk ang a, Azazel hmingah hian kan chawkbuai nuai mai dawn a lawm, chu chu Imanuela te p fa tan chuan a chimawm tham fe ang. Azazela hi rambuai a ni an ti ang a, a thenin Krista a ni an ti ang a, a thiukah vala an buai tawh ang. Pathian thiltihtheihna lam an thlir kân dawn si a, chu aia fiah chuan sawi lo teh ang, kan inhrilhfiahna lamah thenawmte kan ti fing zo ang e.

CHAIRMAN (Belzebula) : Ngawi teh u, in thu a rual thei dawn haun lo mai. A thenin do leh in duh a, a thenin ngaihdan dil in duh bawk a, kei, Belzebula hi Chairah ka thu tlat si a, khaikhawm tlakin thu reng in sawi dawn hauh lo mai. Hring fate bei lovin hun kan khawhral hnem lutuk ta. Tunah Beliara hnenah Chair ka hlan e, thu vat teh, thu sawi ve ka chak tawh em e.

BELIARAN Chair a la a. CHAIRMAN :- Tunah kan thu sawi tawh zawng zawng kha ka khar vek e. Thu awmze nei thei lo kan sawi rei lutuk, kei, Beliara hi ka fing ber a, rem ka hre ber bawk a, ka tan chu thu tling a ni mai, Setana kha a thinchhiat luattuk avangin kan thlawh bosan kha a ni a, Tunah hian thu dang ngaihtuah hman kan ni lo Se ana chibai kan buk pui zawng zawng vantirhkoh tla ho te kha kan lamah hip duak ila, tichuan

hnathawk thei kan ni ang a, hnathawk thei kan lo nih chuan a ṭul angin ro kan rel zel ang chu kan za hian hotu ber ṭheuh kan ni ang a, kei Beliara hi thlarau sual hotu ber ka ni ang a, thawhpui tur, a tam thei ang ber ka zawng ang a, kan hnathawh ber tur chu - Pathianin a duh taka a siam mihring kawchhung luh leh duh duh a sawisak a ni ang. Kan hmun serh hran chu, Khawmual, Khamrang, Lungbul leh Thingbul a ni ang. Belzebula hi rau ṭha, rau tih nuam hotu ber a ni ang a. A hnathawh pui tur a tam thei ang ber a zawng ang a, a hnathawh ber tur chu - Pathian in a duh taka a siam Ramsa leh nungcha zawng zawng chungah thu a nei ang. A duh a pe thei ang a, a duh duh a ngen lei thei bawk ang. A tan hmun serh hran chu boruak leh tlâng thengthaw a ni ang. Moleka hi Tui lam a hotu ber a ni ang a. A thawhpui tur a tam thei ang ber a zawng ang a, an hnathawh ber tur chu - Tui mamawh zawng zawng te chung a Pathian aiawh a ni ang a, a tana hmun serh hran chu SIH leh FANFAR a ni ang a. Mamona hi CHHIA zawng zawng hotu ber a ni ang a, a thawh pui tur a tam thei ang ber tur chu, Tihchhiat a ni ang. A tana hmun serh hran chu KHURCHHIA a ni ang. Thil chhia leh thil ṭha lo zawng zawng lakah Pathian ai a awh ang. AZAZEL hi ZALEN hotu ber a ni ang. A hnathawh pui tur a tam thei ang ber a zawng ang. A hnathawh ber tur chu vantirhkohte thlem sual a ni ang.

A tana hmun serh hran chu :-

LEI LEH VAN KHUP LEH VAN THUMNA DAI A NI

Tunah mahni thawhpui tur zawngin i thlawk bo vek ang u, mihring te ni aiah hun, mihring te, kum aiah ni nisela, chumi hun takah chuan he hmun ah ngei hian kan hotu zawng zawng theuh neo i thlawk lut leh vek ang u, Hremhmun Uibuk hi keiin ka kawl zel rih ang. An thlawkbo vek a,

4. SETANA A KAWT INREM LEH A DIL i A hun taka an lo luhkhawm leh chuan an lo tam ta em em mai a, Setana ho zawng zawngte kha an rawn chhuhsak ta vek a, an hlim em em mai a. Hremhmun ram ai chuan H r e h a w m n a hmun chu nuam an ti kher mai. Mamona chuan, kan awmna hi a chep deuh avangin a pawl pawla kan awmna turin in lian zawk i sa thuai ang u, i thawk ţan nghal ang u, a ti a Thatho em emin an thawk ta mur mur mai a (An tam teh e aw !!). Rei loteah an sa zo ta a, a pawl pawlin an awmna tur hmun ţheuhah chuan an inrem fel ta thuai a, Mamona chuan Hringfate leh Pathian mite kan bei dawn a ni a, Pathianin Lalţhutthleng ruak hmun zau tak a siam a, keini pawhin NUNHAWH hmun kan siam a ngai a ni. Pathian miten vanram an chang bik dawn si a, vanrama an luh hma zawng an nun kan hawh sak ţhin a ngai dawn a, chumite chu kan zingah tak tak chuan an thla a ngam thei dawn si lo. An cheuna tur tuihmel deuh hmun leh ram i siam sak ang u. Hmun pawh a dub zau kher ang chu, an tan ţhutthleng nuam deuh kan siam bawk tur a ni ang. Kan zingah cheng lo mahsela, keini lam an zingah kan cheng dawn si a,

a ti a. Thatho em emin an siam leh ta sung sung mai a (Phingphihlip chhuak vang'ai ang mai an ni, an hmuhnawm ngei e !!) An siam zawh chuan a hmingah 'NUNHAWH' an vuah a. Engkim an peih hnu chuan Hotu ber te ho kha an in rawn khawm a, kan lo tam ta a, vankhup hnuai awh chhuak thamin kan lo.pung ta a. Engtia awm zel tur nge kan nih ? tih thu an sawi khawm dawn a ni.

Beliaran chair a la a : Khaile, Ţhian dub tak te u, kan hlawhtlin dan hi Imanuela te pafa tan pawh rapthlak them a tling ngei ang. Imanuela te pafa chu i han do teh cher cher mai ang le !! Engtia kan dovin nge kan hamţhat theih ber ang ? Ka hawng e, sawi ru. Moleka a lo ding a. Kei hi Tui lam hotu ber ka ni a, thawhpui tur lah ka hmu hnem fang a, mahse Pathi nin tui in daikai lai pawh-in in hnenah ka awmin ka ţanpui zel ang che u, tiin a mite a thlamuan zel a Anni lah'n Tuifirnata mi vakvai ten hmar arsi chu kan ngai a, an u zel a, an inzawm nghet riau mai a, thawh ngaihna tak pawh ka hre dawn lo. Min dang ping riau mai, chuvai gin kan zalenna min chhuhsak dawn loh chuan Setana hi rem min ruat saktuah sawm leh mai ila ka duh.

Belzibula : Kei ramsa hotu ber hian ka han sawi ve ang e. Ka hna ihawh tur chungchang ka ngaih-tuah laiin Pathianin Adama kha Ramsa zawng zawng hotuah a dah a, amah lah kha kan lam ţang a ni tawh a, a ai ka awh dawn a ni mai a, a hnen a-ţangin charge ka la ang a, thurawn min pe turin ka ti bawk ang a, ka bengvar sawt ngei ang tiin tifuh

inti takin hmanni lawk khan an hnenah ka kal a, ka rin ang reng an lo ni lo. Savun an lo feng a, en pawh min lo en tha duh hauh lo. Kei chuan Hotu ber lal tattin luhlul ka chhuah a, Adam, in nupain in hlim zel em? in lalpa thupek in bawhchhiat ni ata, engtin nungta che u maw!! Hei, kei Belzibula in ramsa thuneihna charge latu hi thurawn te min pe duh lawm maw tiin in hnen ka rawn pan a, in hnen ka rawn thleng ta a ni. Ramsa chunga thu in neih lai khan entin ti che u maw tih hriat pawh ka duh pah bawk a, ka ti a. An pahnihin ngun takin min han en a, ka hmelma pa ka chanal chunga hotuah tunge siam che, bumna chhercbhuan turin kan hnenah i lo kal a ni maw? Nang ka hria a che, min bum a, keini leh hringfa lo kal zel tur chungah hrehawm min hian a, mahse aw, Rambuai lal, ngaiteh Lalpa kan Pathian, min siamtu ngilneia chuan, The.pui hnah aiah Savun kawrfual te min hlan ta, i theihna zawng zawng hneh zo turin a fapa min pe ta, min nei leh ta, keini leh kan chanvo min tungding leh ta, a hming chu fakin awm rawh se Pa kut ata tuman min laksak thei lo. Nang Rambuai lalpa, bumtu leh ram chuhtu mai i ni e, kan hnena ata thlawk bo daih rawh, min ti a, A rang a rangin ka thlawk chhuak nghal daih mai a ni. Chuvangin ka thuneihna hi min chhuhsak dawn loh pawh chuan Satana kha rem min ruat saktu atan ko leh ila, a remruat ang zelin thawk mai ila ka duh mai a ti a.

Mamona: Kei hi chhia zawng zawng hotu ber ka ni a, hmanni khan ka hna lam ngaihvenin Lungchhia te hnenah ka kal a, mahse min lo uksak hauh lo mai a. An mit ata mittui a tlu fai ang, Lungchhiat

ṭah leh busina an tuar tawh lovang, tiin Pathian fakin an zai tlut tlut mai a, ka ṭawngṭai e, an ti a, an ti thawveng leh zo vek thei mai a. Hetiang hrim hrim a nih dawn chuan thawhpui tur sangsawm nei ringawt mah ila, remruat dan ka thiam chuan si loh chuan ka tan enge sawt ang ? Setana hi remruattu atan sawm leh mai ila, a remruat dan ang ang chuan thawk mai ila, ka hotu nihnaah hian zalen tho tur in min dilpui ula ka ti a ni.

Azazelan a sawi ve a : Kei hi zalen hotu ka ni a, thawhpui tur chu ka hmu hrem ngiang mai. Mahse la vau thumna dai pawp tur niau kei, sualkalpuitu a man luih hian rem hriatna ka pai zo mawlh lo. Setana kha ko leh ila, remruat sela, Hotu ka nihna ka chanvo pawh hi a rem tih chuan hlan mai ila, rem a tih loh pawhin, a remruat sa a thawh chu ka huam tho a ni ang chu.

Beltara (Chairman) : Hm. in sawi ṭha ngawt mai, kei chuh.... ka chanvo tharau sual, mi kawchhung a luh chu, thawhpui tur ka ngah tawh bawk a, a chakin ka chak et et tawh mai a sin. Mahse Pathian kan khing dawn a ni a, Pathian mala ka hre tawi êm a, [illegible] thovin ka rang a, ka mang chu a ang ru ve tho zu nia. Setana thlawhbo san rawttu Bezibula meuh pawhin zah pawh dawn lek lova Setana koh luh leh a duh tawh chuan midang chuan kan chak et et mai a nih hi !! In thusawiah khan Setana chu remruattu atan in duh ṭheuhva, Azazel tih chauh loh chuan kan chanvo lama hotu ber nih kan dub ṭheuh a ni a, kan thu chu bei hi a ni :— Setana chu kan hotu ber atan

ko leh ila, a hnualah kan chanvo lam theuhva hotu ber kan nihna chu zalen takin hmang thei theuh ila, a khaikhawmna chu Setana ni zel sela, a remruat ang zelin thawk mai ila, mihring leh vantirhkohte mit hmuhah pawh amah chu chibai bûk theuh ila, tunah amah sawmna lehkha chu siam ila, kei Beliara hian Setana ha hawlh zâwng chu ka hria a, lehkha chu ka han ziak ang a, ka chhiar chhuak ang a, chumi zawhah Azazelan Hremhmun uibuk hruaiin lehkha chu a pe ang a, ka ziak chhungin Belzibulin Ramsa lam hotu berin kan mite zawng zawng nena hlim taka kan ei khawpin ruai a lo buatsaih ang a. Ruai kan kil laiin Mamon, insa thiaman kan thu kalhmang hi mite thin ti dam zawngin ring takin a puang ang a ti a, kut an beng dar dar a.

Beliaran lehkha a ziak :— Hm-Hm-Hm Troy Troy, Sil Sin Haleluiah dai di den, Sin Sim Sindate, landai daisem Heiro âw âw, in the sin Bîzî Zâzâ Baile, mâ-âmà, Sâ san â â zî â ze, Clori Clory daidin Hâi Hâi âw âw Sauli, âi bu den den dendai, dai dî dai dî dai din kharna kharna bibubul in dâ clori - AMEN

Sauli Fil Ful Sin Sai.
BAILE

A chhiar chhuak a.

Misual Lalpa, thlâwkbo tawh ten kan fak a che kan tin sualna tam ble mahse, Belzebulate, Azazel te Beliarate Mamona ten tunah kan au che Engti kawng zawng pawh a kan hotu atan kan ko a che. Rem min ruat sak turin Seol-ah hian lo kal teh

Sorkar, I duh anga rawn din leh turin kan au chiam che, khawvel chhawkbuai vek turin kan lo chawimawi chiam ang che. Amen.'

Seol mi te aiawh in
Beltara

Ṭha an ti a, an pawm tlang vek a Ruai an buatsaih a an ei laih Mamon in sa thiaman hetiang hian thu a han puang a, Hai Hai Hai het hin

I mi si si dalin,
Lin si Ha var sin da lei,
Awl ful Ha var den,
Den ṭhu in the clory,
Clory clory Haleluiah

Lo ngaithla ula, Chaw ei chungin ngai rawh u,
Sual takin kan lo kalsan a,
Kan kalsan tak Lalropuia kha,
Kum khaw tlai tluana kan lal a tana ṭhu 'eh turin leh kan chawimawi hum hum atan kan ko leh e,
Amah chawimawiin a hming i fak ang u.

An zain an hlim em em mai a, chaw ei chung in an rak teng tung mai a ni. An lal Setanan a ban ho leh tur chu an phur tlang ngei mai. Azazel chu Hremhmun uibuk hruaiin hremhmun ram reh lam panin a thlâwk ta vang vang a, Setana khawbar hremhmun ram reh a a tei ruk ruk chuan - Hla taka Azazel, Hremhmun u buk hruaia a lam pana a lo thlâwk vang vang chu a han hmu a, Hremhmun uibuk hi a ngai em em reng a. A

thiltihtheihna ber te zinga pakhat a ni reng a ni. Setana hnen an lo thlen chuan Setana chuan ṭhatna leh hawihhawmna tinrengin a lo lawm a, Hremhmun uibuk chu a lo pawm thuai a, Azazel chuan lehkha chu a pe a. A han chhair a. Setana lawm lutuk chuan Azazel chu tluin chibai a buk a.

Hmanhmawh taka Insiamin hremhmuna a hote chu a lo kir leh hma loh chu lo awm hle hle turin a hrilh a, Seol lam pan chuan an thlâwk ta a, ughakhlei taka lo thlir tute nen an han in hmu khawm leh han hlim zia chu sawi thiam theih a ni lo. Hotu ber te ho nen thil awmzia tlangpui an sawi hnuin inkhawmpui vawi hnihna tawp hun awl ah Special Committee nei turin an sawi fel ta a.

Setana hovin special committee urhsun an nei. A memberte 1. Beliara Thlarau sual hotu
2. Azazel Zalen hotu
3. Moleka Tui lam hotu
4. Mamona Chhia zawng zawng hotu
5. Belzebula Ramsa lam hotu
6. Beliara Sualna lalpa, Hrembmun ram thim lam mi.

Setanan Chair a la a, unau duh tak te u, in hriat sualna avanga ka sorkar a keh chhiat a, ka tehna ngai a min han teh lai hun khan ka mangangin ka khawharin kan ngai thei ṭhin teh che u a sin, In tel lo chuan sera mu pawh ka lo thur lo ṭhuai a ni tih kan hre chhuak rum rum a sin! ka mite zawng zawng in lama an han pakai ta vek mai phei kha chuan awm ngaihna reng min hriat

tir'lo a ni. Ka mangang lutuk chuan Imanuela hnena ngaihdam dil ka tum a, mahse ngun leh zual a ka han ngaihtuah nawn leh in min lo ngaidam duh in ka ring lova, a mualpho thlak lek ni dawn in ka hria a, ka thulh leh ta a. Ka thawk ang a, nangni min hel san tute hi ka nual chimit vek mai teh ang che u, ka ti a. Ka mite ka han ko khawm dawn a, tih tham lam, mite ka lo nei tawh lova. In lamah an lo pakai zo deuh thaw a lo ni a, ka hrilhhai ka tei ruk ruk laiin in mi tirh Azazel leh Hrembmun uibuk an lo thleng ta hlauh a, in lehkha ka han chhiar a, ka hlim lutuk ka huk vak thelh a ni. A rang a rangin Beliara ka hotu chan ve chhun hi hruaiin ka lo thlâwk hmanhmawh ta a ni, In in sak te ka han hmuhin leh in hmun siam te ka han hmuhin in remhriat ziu a lang nghal a. A boruak a nuam ta hawk a, hemi hmun atang hi chuan Imanuela hote chu duh tawkin kan phiu thei mawlh ang. Khaile, In duh thu thu in sawi thei e. Beliara :— A! Lalpa, fingber, remruatthiam Imanuela te pafa do turin ka rembrlatna zawng zawng hmang in sorkar ka han din a hetiangin :— (1) Kei, Beliara hi, Thlarau sual hotu ka ni a. Pathianin a duh taka a siam mihringte kaw chhung a luh leh duh duha sawi sak theihna thu neihna ka kawl a, ka tana Hmun serh hran chu - Khawmual Khamrang, Lungbul leh Thingbul a ni. Ka thiante mifing thalh hi hotu ber an nihna hmun chanvo ka siam sak theuh va, chutiangin an han thawk tan dawn a, an zam chhe ta mai si a, kei hi remruattu ber tur ka ni tih ka han hriat chhuah takah chuan ka in sit a, Pathian leh a mite inzawm dan leh in

relbawl dan lah hriat ka lo nei bar si lova, ka ţhiante ang bawkin ka thawh chhin hma pawhin ka zam ve ta thova, remruat hna thawk turin kan ngai ta che a ni ber mai. Kan thuneihna ţheuh hi erawh chu min kalh bik lem hlei suh la, rem i ruat ang a, i duh duhin i zalen anga, i remruat ang zelin kan hna chanpual lamah ţheuh kan thawk ang a, i remruat anga kan thawhnaah chuan thu neiin kan lal ber theuh ang a, i lal bik thei tawh lovang. Amaherawhchu kan chhiat kan ţhatin a mawh zawng zawng chu i phur vek si ang, hei hi rem i ti em ? Rem i tih chuan Remruattuah kan vuan nghal ang che a, rem i tih loh chuan kan hnen ata i thlâwk bo ve thung ang a ti a.

Setana (Chairman) chuan, ka nem duai e, ka nem duai e. Nangni ţhen hi ka zuam nem le! Remruat dan ka thiam theih nan, In thu berna ţheuh leh in harsatna sawi ta che u !! Beliara kan thu a saisa loh nan kei a ruattu hian ka han sawi tlangpui mai ang a, Setana mifinga chuan i hre fiah uar mai ta ve ang. Ih maw. Belzebula hi thlarau ţha hotu ab ka ruat a, Ramsa leh nungcha zawng zawng chungah thu a nei ang a, a duh duh pek leh r gen luih theihna thuneihna a nei ang A tana hmun serh hran chu - Boruak leh tlang theng thaw a ni ang. Mahse Adama te nupa hnenah charge la turin a kal a, an nin an lo liak erh mai a. Lung hnurin a lo haw a, Remruat sak tu atan a duh ta che a ni.

Moleka — hi Tui lam hotu b rah ka dah a, a hnapuiber atan Tui mamawhtute zawng zawng chunga Pathian alawh, atana hmun serh hran chu

SIH leh FANGFAR a ni ang. Mahse a hna chung changah harsatna a tawk ta parg a, 'Tui te in dai kai lai pawhin in hoenah ka awm zelin ka ţanpui zel ang che u, Tuifinri:ta mi vakvaiten hmar arsi chu kan ngai' a ti a, Pathian leh a mite inbe lai a hria a, atan kawng ping tlatin ka hria a, Remruattu atan a duh ta che a ni. Mamona hi CHHIA zawng zawng hotu atan ka ruat a, a hnapui ber tur chu TIHCHHIATZEL a ni a. Thil chhia leh ţha lo zawng zawng lakah Pathian ai a awh ang. A tana hmun serh hran chu KHURCHHIA a ni ang. Mahse Lungchhia, mitthi ngai Pathian miten an awi nun lai a tawng a, Lungchhiat tih leh buaina an tuar tawh lovang an ti a lawm, tiin Lunghour em emin a lo kal a, Remruat saktuah a duh che a ni. Azazel hi Zalen hotu berah ka ruat a, a hna pui ber tur chu VANTIRHKOHTE THLEM SUAL a ni ang a, a tana hmun serh hran chu : LEI LEH VAN KHUP LEH VAN THUMNA DAI a ni. A ni hian kei sual kal puitu a man luih hian van thumna han dai pawp tur hian remhriatna ka tla chham der mai, Setana kha ko leh ila, Remruat sela ka hote nih a hi avin chang mai sela, tiin a mang ang chhe der mai a ni. Chuvangin Rem kan hrelo a ni. Kei Beliara tak hi a zam nasa a chu ka ni. Sorkar han din a, Imanuela te pafa han ep tur meuh chuan beitham em in ka in hria a. Ngaihdam dil ngawt mai ka rawt a. Mahse ka ţhian mifing (mi â emawni zawkni) ho hi an ţeu hlur mai si a. Chutiani rau rau chuan, Imanuela te pafa kan ep dawn lau rau chuan. Thlarau sual hotu aţ n ka chuh ta a ni. Imanuela te pafa tan chuan ka chimawm thei ngiang ang.

SETANA : A-HA-HA- I thusawi zawng zawng chu ka hmufiah vek e, vantirhkoh ten an hria ang tih a hlauhawm ngei e. Nangni then ka zuam hlawl lo, in hotu nihna chu chang reng nang che u, lungngai mata che u, rem ka han ruat ang a, Pathian chibai kan buk lai khan a fapa chu Remruattua tiin a ko bawk a sin !! A remruat dan pawh ka hre thul nangiang a nia, lungngai hauh suh u. A-maherawhchu in chanvo theuh thiam taka in thawh theih nan hun rei deuh Training in lak a ngai dawn a ni. A hmasa berin Azazel kha a zam ber a, a thawhpui atan Beliara zam ngai hauh lo hi ka ruat belh e, an lal dan pawh an intluk chiah ang. Ruahman chu inthiam thlawt e, remruat erawh in sawi angin in tlachham vek. Mahse Remruatthiama min neih tawh hi Pathian thilsiam tinreng chunga kan intih Pathianna hmun tur in ruat thiam ngei mai. Rem ka han ruat ang a, in chanvo tinrenga Pathiana inlantir in thiam phawt chuan Imanuela te pafa in tih fo, in huphurh em em te hian an mit an khap fawk fawk hun chu in la siam ngei ang le. Khaile, tunah chawl rih ila, mihringte.nî aiah hun, kum aiah nî, ni sela chumi hun takah he hmunah hian training turin in lo lang leh vek dawn nia. In zalen ta e, in duh duhnaah thlawk chhuak teh u'n. Hlim takin an thlawk bo diak a.

5. TRANING TURIN AN IN BUATSAIH

SETANAN TRANING A PE : Lei leh van khupah ropui ber nih ka tum a ni. Fing tak leh rem hre taka hna in thawh chatuan theih nan ka hmanraw neih zawng zawng nen ka lo thawk a, Huntlirna

te pawh ka rawn keng a ni. Ka thu sawi tur hi kan miten an hriat vek a ṭul dawn lo. Hotuten a hun ang zel a in pek tur hmanrua a ni dawn a ni Pathian leh a mite in kungkaih dan in hre chiang hle phawt tur a ni ang. Chumi in hriat vek hnu ah in thawh dan tur in zir thei chauh dawn a ni. PATHIAN hian mihring a siam chhan chu a pawl hlim atan, amah chawimawi leh ti ropui tu atan a ni tih in chiang phawt tur a ni. In thawh hunah chiang hi an la h m a n g s u p s u p ngei ang. Chiang hi ka chang thlan hmasak ber a ni a, Chiang hman tamna hmun apiangah kan che ṭha thaw khat hle tih in hre dawn nia. Pathianin a hriat chian anga mihringte ch'antir ve hi tum tlat tur a ni. Helai pal chep tak mai hi an haih theihna hmun kil khawr ualau ber te zinga mi a ni e.

Khai le, Pathian leh a mite in kungkaih dan ka han hrilh phawt ang che u. Hmana Pathianin lei leh van a siam khan, chumi a lei siam chunga hotu berah min ruat kha a ni a, nang ni ngei hi a hretute in nih kha, khatia kan zalenna kan hman sual tak a, Zalenna chu Hurnaah kan chantir a, kan chithlah milian pui pui te nena khawvel kan han chen tak tak lai kha a hun [illegible] hlimawm tak zet a nih kha, khalai hun kha in ngai hle ṭheuh tih pawh ka hria e. Nichina ka sawi tawh ang khan Lei a siam leh enkawltua min dah kha a ropuina tih lan nan leh amah kan chawimawi dur dur nana a siam kha, keinin hurnaah, nawmchennaah kan lo hmang a, Pathian ropuina tur chu hurnaah kan hmang zova, Pathian fakna aiin hurna chi kan thlah pung ta hluai a. Pathian ngei chu a lungni ta lova,

a tum chu kan fail tir full ṭhak avangin kan chi thlahte zawng zawng chu a lei chawpin a tichhe ta vek a. Mahse Pathian chu a lungawi chuang lo. A lei tihchhiat ruangâm kha a rem fel leh a, amaha mi pathumte nena ngun taka in rawnin anmahni ang taka mihring siam an lo rel thlu leh ta a. Inthlah pung zel a, a ropuizia tlangtu atan leh amah faka chawimawi dur durtu atan a ti a ni. Chumite rawngbawltu atan chuan, Lei hmasa kan lo tih bawrhban tawh avang khan keini zawng zawng hi hotu ata min chawlhtir vek a tum a, kan aiah Gabriela te Raguela te Raphaela te leh mi dang dang a ruat vek a, Lei hmasa a mite ang mai mai khan enkawl a tum tawh lo, ata chu ata ni tlat mai turin. Keini hi kan lungni dawn lo tih pawh a hriat tlang vek avangin- Ama ta te chu pakhatmah a hlob tawh lohna turin. A fapain ama thisen ngeiin hming a ziak bawk a, chu mai a la ni lo. Ata te chu a dubna hmun ngei him taka hruai thlengtu atan Thlarau Thianghlim a ruat bawk a. Hetiang taka kan tlakchhiat dawn tak avang hian a lawm chibai min buk ula, i do ang u ka tih tak na chhan kha; Kan do ta ngei a, vantirhkoh sing tam tak te neu Leiah min paihthla ta a, kan nih nih kan ni ta a nih hi !! In hriat angin, in rem tihna ngei hmangin anmahni ang taka an mihring siam, tlai ni nema an pawl hlim thin kha, kan han her sualtir leh ta phawt mai zawng a ni a. Nichina Eelzibulan an hnena kala Ramsa charge lak a tum a, Savun kawrfual haa ava hmun ang khan, Lei hmasa a mite ang ngawt kha chuan a enkawl tawh dawn lo. Savun kha kawrfuala siam a nih hmain a vun neitu thisen

chhuah hmasak a ţul tlat. Chuvangin chithlah lo pung zel tur enkawl nan a fapa thisen bain. Ran thisen a hmang rih dawn. Kan hur suaktir zawng zawng te amah nen inrem lehna hna a thawk dawn a, chu chu kan nun inchuh chatuan tur chu a ni. Ţhang leh thar zelah pawh kan chuh zel ang, chumi chuh dan leh a hun leh a hmun chu chiang taka inhriat theih nan an inkungkaih dan hi in zir ngun tur a ni. Tunah RAM THLIRNA Khâwl hi ka han tinung ang a. Kemi en chung hian in zir dawn a ni. E! in en maw ? Hla tak thlir lovin tun hun atang hian a tah tawliu ka han zirtir ang che u. Meidil an tih kenin (chatuan thangkhawk) ka tih kan lawi kim hma loh chu hun kan nei a ni. Hun kan neih chhung chu taima takin, taima em emin kan thawk tur a ni. Mi zawmthaw te chuan chatuan thangkhawk kan thlen hun a, Thlarau pakhat man Pa-hruai lova min tawh chu in la hreh tlc ang Pathian leh a mite in zawmna hrui chu Eden huanah kan sahchah sak tawh a, chumi suih zawm leh na chu in hriat tawh angin, Ran thisenin an entir rih dawn a, chu mi suih zawm lehna chu Pathian chuan ka khawngaih hrim hrim dawn a ni, a ti mau a lawm. Pathian chu 'Khawngaih zauva' an tih dawn chu!! chumi in rem lehna, ka tih chah zawm leh na chu THUTHLUNG an ti a lawm. Ka khawngaih hrim hrim dawn a tih avangin. KHAWNGAIHNA THUTHLUNG an han ti leh zel a, Ran thisena a ba a, an in singsakna anih avangin KHAWNGAIHNA THUTHLUNG BUNG HMASA : THUTHLUNGHLUI an la ti leh zel zu nia ! A thlukah vala kan la ti buai ngei ang le.

THUTHLUNGHLUI SETANAN A ZIRTIR

**Khaile Ram thlirna kha en ngun rawh u le,
Hei hi thuvawnah neih rawh u.**

(1) Pathianin LEI hi a duh taka a siam mihringte lungawi taka an awmna tura a siam a ni. Hun tawpah a ma mite kan tihbuai tawh lohna tur hmun ah a la sawn ang. Keini chatuan thangkhawk hmun ah min dah thung ang.

(2) Mihringte nen in rem lehna thisenin a siam a, mihring leh mihringte in remna a huam tel.

(3) Amah an hnaih reng theihnan DAN in a kaihruai.

(4) Ama miten a ropuizia fak turin mi zawng zawng hnenah an puang darh tur a ni.

(5) Chumi an tihna hmunpui atan Kanaan ram a pe.

(6) A mite nen an in zawm tak tak a ni tih an hriatna leh aduh ang taka mal a sawm fo theih nan thil pek a ngiat tlat.

(7) A mite nen an in biak pawh reng theih nan a duh zawng ziakna (Bible) chhiar ngun tur leh inthawina hlan reng turin.

(8) A mite nen chatuana an chen ho reng nan hmun (van ram) a ni si a.

(9) A miten a rawng an bawl duh loh chuan an tuksa a thiat ang a, kum kan dawhâ in kan tawp hmak ang. Khaile thlirna hming ziaktu a lo lang e, Thi rra Thlirru:—

SETANAN THUTHLUNGTHAR A ZIRTIR

In hmuh ang khan thil a lumlet ta. Zim hauh suh u.

Tunah chuan a bâ a an in sawngbawlna a tawp ta, a tak ngei a lo thleng ta.

A tak lo thlenna Pathian nen an in zawmna kan hersualtir siam dik leh nan a an hnathawh a ni a, chu chu THUTHLUNG an ti a. Khawngaihna hnathawh anih avangin KHAWNGAIHNA THUTHLUNG BUNG HNIHNA THUTHLUNGTHAR an ti bawk, he thuthlungah hian.

(1) Pathian in mawh zawng zawng a phur vek.
(2) Ran thisen hman a ngai tawh lo, an ṭawngṭai vek tur a ni.
(3) Isua chanchin mi zawng zawng hnenah an hril vek tur a ni.
(4) An pumin an in pe vek tur a ni.
(5) A duh anga mal a sawm theih nan leh a miten chhawrna chang an hriat nân thil pek an pe ṭeuh tur a ni.
(6) An in biak reng nan Bible chhiar leh ṭawngṭai an thlahthlam tur a ni lo.
(7) A miten hming kohvah 'Kohhran' an hmang.

Awle, thu tam tam tak sawi tur a awm, sawi vek dawn ila hunin min daih dawn silo. Ka sawi te kha in chhinchhiah vek ngei ang a, Ram tihlirnaah in hmu chiang bawk a. A khak hnip lai tur leh in rawlhna lai tur chu in hre thiam tawhin ka ring a. In thawh dan tur tlangpui ka han sawi thiak thuak ang e, Pawl tinte tan entirna ang chauhvin ka han

sawi ang e. Thilsiam, Nungchate chunga thuneitu khan lo ngaithla ngun rawh se. Keini pawh hi thil siam kan nih hi hrereng ula, thil siam mihringte hnenah a siamtu biak aiin a siamate (keini hi) Biak tir i tum tlat dawn nia. Mihringten LASI, ti te pawhin an la ko ang chia, hawihawm takin awm la, sa te chu i duh dub pe theiah in lan tir fo la, han khap sak rih la, sa an kah khat deuh chuan i ho te kha SALUCHHUANG turin lo fuihtir la, Salû an chhuan ve leh han kah tir leh zeih zeih mai la. Pathian bia an in tih lai in thilsiam, n ng mah ngei kha an bia che a lo ni reng mai ang. Imanuela chuan a hnar a tum dai dat mai ang. Ngaihzamna in thuam la, sakah an duh em avangin i hnenah dawvan (Salu chhuang) an rawn kai hem hem reng mai ang. An dam lohvin ṭawngṭai aiin THLA, kohtir mai la, nangin i hruai haw sak ang a. Enge, an Lalpan ṭawngṭaina ama duh auga a chhan tur a ni si a, a ti dam kher lo a ni mahna!! Thla i kohtir chuan i hruai haw anga, kan tan chanchinṭha hriltu an lo ni zel ang chu!! An Lalpa ring ṭha hle a an in hriat lai khan i rawng an lo bawl zel a ni mai a lawm, harsa hlei nem, chulo thil pakhat chauh kan hrilh leh ang che, mi, thlaphanna namen loh an tawhin Thlamuantu an Lalpa ring chungin, THLAHUAL hi chin tîr riau rawh. Hengte hi an Lalpa ring chunga, kan rawng lungmuang taka an bawl theih dan a ni. I hma hi a zauva, heng ka sawi aṭang hian kawrg tam tak i hmaah tih tur i nei anı Finna i tlak chhum chuan ka hnenah lo kal zel ang che. Tunah hnaihawh tur in ngah. Thawh khatna atan hnathawk turin i hote zawng zawng nen thlawk phiar ru.

Tunah Th'arausual mihring chhunga lut a duh dub a sawi sakra thureihna neitu hotu khan lo ngai ngun la. I hi a hian a huam zauvin a tangkai nasa mai dawn a. Lemchan hne i pum hmawm dawn a ni a, kan Thlarau tam ber pawh nang hian i kawl khawm deuh rawn a ngai ang. Mi kawchhunga i va lub in fimkhur hle ang che. Thlarau Thianghlim harhna hnathawhna hnunah i tlangtla thei ber ngei ang a, kan thil tun b r • A s'amtu bu k aia thil siam biak a nih kte, ·hu·h·r·h'h l auh suh. Chutu a nih loh chuan i mualpho fovang Pathian hi hmangaihna a ni a, a miten an hmangaih a, an ni pawhin an hmangaih tur a ni tin thu a pek kha, lohmangaihna kha. Inngaihzawnnaah chan tir I thiam hle tur a ni Harhna a thlen lama hmangaihna kha a bingin la thuai la, inngaihzawnnaah a lo ch ng ang a, thlarauvin thuam chhah deuh la, an nilruah dik chiah lova hriatna pawh Pathianin rawn pe thin mahsela, a nawm em na lam tih puo sak la, Path'an aw nem tak chu pal buan buan la, pal reh tir vek la, a hming vuah khaw mawi la, Hmangaih rewng, han u hleuh mai la, mi tam tak an chi ai tawh mai ang A thlukah Vala a bu i t n tawh m a i a n g. Hming vuah khawmawi thiam ri a pawimawh em em a ni Chu'iang tiin Lei hmasa pawh kha kan chen da der tawh a rih kha. Kir san tawh lo tur hrenah chuan mualpho deuh pawhin awm tir mah la, kori a tu pha v k lovang. A bun leh a hmun h e hle ang che. Tir, Pa hian miten an Lalpa tirhna chanchin tha hril hna thawhnaah pawh in rawlh thuk hle ang che. Chanchintha hrilna in hma a sawn tur anga a sawn chak loh theih nan—

ZENAWI hi tul takin khalh tir ang che. Inlungruallohna an taksa ah lantir la, mawh an zawn theih nan an ṭawngṭai ti hul la, ṭawngṭaina dawng tu ah a mawh chhu bel tlat la, a changin ṭawngṭaina ti kalhluang la, ṭawngṭaina dawngtu vangah bawk puh leh la, mi tam tak tuihalrapin an awm thei nan i bawk a nia !! Mi kawchhunga in luh rêng rêng in An tlantu buatzawng Hurna lamah an mar dek zat zat ang che. Tin, tlûk leh saleblum hi hmang fo bawk rawh. Tlu chu a kaitho tu siam sak la, tlûk fe pawh an ho'alloh nan An lalpa an fakna hmanraw ṭha ber KHUANG hi kan hmang ṭangkai ber fo tur a ni ang. Awle, ent rna ka sawi aṭang hian kawng tam taka thawk turin tunah I hote nen thlawkchhuak phiar rawh u Tunah Tui lama thunghna hotu ber khan lo ngaithla la, Tui hi thilsiam zawng zawng tan an mamawh vek a ni a, Pathian in a duh taka a siam mihringte kan hersualtir te Len a inrem lehna 'THUTHLUNG' an tih ah hian Tui hi a hmang thupuiin a hmang urhsun tluan chhuak zak a ni a, I hna hi a pawimawh kher mai, thiam taka i beih chuan kan hlawhtlinna bulpui, kipui tak i lo ni thei dawn si a. A mite nen an in hmanna kipuiah Tui hi a hmang chatuan dawn si a, silfaina Baptisma Tihthianghlimna hmanrua an a hmang vek a ni. Mi zawng zawng tan mi hring awmna tawh phawt ah chuan Tui awm zel a. Hmanraw awlai lutuk a hmang hian mi tibual lu deuh a ni. Mahse a awlai lutna tak hi hmangin thil naranah ngaihtir tum la. A ruattu ruatna kha a pawimawhna lai tak a ni a. A ruattu ruatna lam ngaihthah tîr la, a hmanrua Tui chauh kha ngaihlen tir la, Tui hmanngaih nêp tir in. A ban pawh ban hial ngam turin huaisen takin in rawlh

rawh Tlanna an tih phir thuma lang Sualkhuh Silfai leh Kalbopui hmang khan uar bik lam nei turin hruai la, Inthawinna a Puithiam ten an inbawlfai zet loh chuan Puithiam hna an ṭan theih loh na lai kha thubruk sakin An inbuaifai hnua a ṭul zawng zawng a an chet theihna lai chauh kha hmuai lea lir la, Pathian rawngbawl tlat chungin A khân Tui hman an mausam thei mai ang a, keini kan tnawveng sawt ang a. A tlangpui thuin uar bik lam nei zel turin bai la, a kil khatah tai chuan kan lo in chhek arbawm ve thei zel dawn nia, chu lo leh ah chuan an pang ti thawnna hritluaah Tui sinte'n then seng seng ching la, Thlarau thil pek engemaw tak dawng dawn in an in hria ang a. An beisei bawk ang a, i hruai thui zeina hmanlaw hmawr ṭawng ṭangkai tak a ni thei ang. Chu lo leh ah pawn Tui hmangin i hrena ṭawngṭaina an hlanna tur siam sak rawh, an taksa a natna an neihin an Lalpa ring tlat chung a TUI TAI, an chin theih nan tui tai tu te hnenah rang takin damna pe thuai la, chumi hnuah chuan i duh leh ti dam la, i duh loh leh ti dam lo la. Mangangna an tawn hunah tui tai hi rawt an awm mawlh ang I hnena ṭawngṭai rawn hlau an ni dawn si a, Imanuela chu hnar tumna khawp a ni tho vang. Awle, a tlangpui ka sawi aṭang nen kawng ... aman dan ti pung la, I dinhmun pawimawh tak hmang hian Pathian mite chu An taksa, An ṭawng hmang, An thusawi leh An chetdan te i lamah han khaikun nghuau mai rawh le, tunah i hote zawng zawng nen thawk turin thlawk chhuak palar rawh u. Tunah CHHIA zawng zawng chunga thunehna neitu hotu bar khan lo ngaithla ngun la. Thil zawng zawng kan ti chhe vek tawh a, chu chu Pathian in siam ṭhat

leh vek a tum a. A siam ţha leh tawh ţeuh nghe nghe a ni. I hna ah hian i ţanna hmun dik tak i hre tur a ni. Pathian chuan a mihring duh taka a siam, kan tih chhiat leh vek te hi, Lei hmasa kan tih chhiat avanga a lei chhawpa ti chhe ta vek ang kha ni lovin, A faka thisen a hming ziakin ti ral chuang lovin, a kilkhawr ber thlengin siam ţhat vek a tum a, THILSIAMTHAR a vuah nghe nghe a ni. Hemi a i ţan hmun tur chu siam thar ni lovin THAWMTHAR hi i tih tur dik tak chu a ni. He tah hian ţan khawh tlat la, dikna aiin tih dik tum in hruai la, tihdik tur hrilh pung tual tual mai la, tihdik tumin an rilru zawng zawng an hmang ang a, Rinna an hansan dêr ang a, an ngaihdana tidik ni a inhriain hmun thawl takah in cheng ho der der mai ang chu !!! Thuamthar hna i thawh chuan Kaihpen hna i thawk a ni zel ang a, KAIPENGA i ni mai dawn a ni. Kaipeng nghauh nghauh mai la, pawl siam tam luat chu hlau reng reng sub. I kaihpente chu (tichhe) Inngeihlohtir zel la, pawl tam takah ţhen la, mahni pawl dik ber intihna in thuam nghet sauh sauh la, Rinna aiin mahni awmna chauh dik berah ngaihtir la, hetia i tih zel chuan CHHIA ZAWNG ZAWNG hotu nih chu i tiing khawp ang chu. Chutah keini kan thawveng ang a, duhtawkin kan zuangţum mai ang chu !!! A bul i ţa .na tur chu. Siamthar ni lovin Thuamthar a nih kha hre reng ang che. I hneh lo dawna i hriat apiangin an mahni thurin ngeiin vua la, "Davida bâwkte chim ka tungding leh ang a, A chhe lai te ka thawm ţha ang" tih hi chang thlan la, Thawmţhat/Thawmthar hian i vaw â thei hle ang. Ka thu tawp ber atan

Isua mi un pui pui pawh vaw phel rawh, chanchinṭha, an tih hi an hrilh chak loh sawt nan Pathianin amite kan tihchhiat zawh tawh, kan hersualtir, kan tihchhiat zawh tawh te, a huikhawm leh a, a duhzawng an puanchhuahna khurpui atan KOHHRAN-HO a dah a, hei hi namen lo tak a ni. A fapa, thisena hming ziaktu ka tih ngei khan a rawn puan a ni tlat mai a, hlauhawm vet vet tak a ni. Mahse nang, Tichhezova ngei hian i hma dawn nia, luhlul takin, huaisen takin bei ang che. Heta i chet ṭhat zawh poh leh kan hlim ang. Kohhranho, A hmingah hian vala tibuai zo vek rawh le, hetiang hian— A siamtu hian, Amah nena inremtu apiangte awmna, humhimna kulhpui mita hmuh theiha a siam a ni a, hei hi ngaihneptir leh pek rawh. Heng hi ṭanfung tlangpuiah hmang ang che

(1) Kohhran chu thlarau lam thil a ni a, hmuh theiha Kohhran inhlawmkhawm hi chu mi piangthar lo pawh an tam si a, thisena hming ziaktu ngeiin a sawi kha a ni lovang.

(2) Isua in tih khan Kohhran din hi a tum ber a ni lova, a mite a thu puangdarh turin a tir a, a duh pawimawh ber chu, a thu puandarh a ni a, A thu kan puandarh phawt chuan Kohhrana luh hi kan ba chuang love, council tihte ata Kohhran tih hi a hlut zawkna a awm chuang lo. A thu puangdarh duh ho hmingah chuan eng hming pawh invuah ila a pawi chuang lo, a thu kan puandarh miau chuan.

(3) Baptist nana tui hman hi a duh chuan hmang sela, a duh lo chuan hmang lo mahse engmah kori a tu chuang lo A mite nihna chu Rinna a ni a,

kan rin phawt a hnu, Ringtuten kan duh duh pawnlam chhinchhiahnate chu kan siam a thiang a ni. Rinna hi a lawm chatuan nunna chu, kan rin tawh ber chuan Tui Baptisma chuan eng a belhchhah chuang lovang e.

(4) Sabbath hi siamtuin chawlhni dik tak ama mite serh tura uluk taka a siam a ni a, tih danglam chi a ni hauh lo. A thlaktu emaw a ti danglamtu emaw chuan mawh a phur ang. Setana lam ṭang a ni. A thlakna Sunday thilsiam an biakna ni serhtu zawng zawng chu Setana lam ṭang vek an ni. Pathian mi dik tak te tan chuan kan dorâl an ni.

(5) Khawvel hnam tin hi thlahtu bul hmunkhat vek kan ni a. Babel a Pathian lak a kan hel tâk avanga ṭawng hrang mai kan ni a, kan hungbo rei tawh a, kan nihna hriat nan min thlahtu bul kan chhui chhuak tur a ni.

(6) Isuan a ṭawngṭainaah an za a pumkhat an nih theih nan nang leh kei pumkhat kan ni ang hian a tih kha. Thlarau lam a pumkhatna tisa lam a nih theih loh Vanrama awmho tur tihna mai a ni e.

(7) Pathianin a mite hnenah hrilhlawkna te, thu ziak theihna te a pe a, Bible te kan lo nei ta a. Thlarau Thianghlim awmpuina kan chan hnu hian famkim loh hun lai a hrilhlawkna te lehkha ziak Bible te hi a famkim zawk a thlak a hun ta, hrilhlawkna tam leh zual Bible a hrana ziak emaw ziak zawm zei emaw a hun ta. A ṭhing kan ring rei ta em mai.

(8) Kristian te chu zalen kan ni a, kan zalenna hi tuman min sawisel a thiang lo, mahni duh duhin awm a thiang e. Awle, i chanvo hi sawi tur a tam em mai, sawisen a ni love, heng ka sawi ringawt pawh hi hneh taka i thawh chuan Pathian thil tum leh a thiltihtheihna tih chhiat zawh vekna a tling a ni. Pathian chuan a kohhran ho hi a uluk a, a vil ngun em avangin i beih ngun a ngai ang. Eden huan a kan beihna ang chi bawk kha a ni a, hetianga uluk tak leh hualsen tak leh taima taka i beih chuan an hriat loh hlan a, an Lalpa ngaihnep tir na a thupek palzut tir na, a tum thelh tir na, â, tihchhiat zawh vekna a ni mai e. Heng ka sawi bakah pawh i finna leh rembriatna a chhunzawm zelin tunah thawk nghal turin i hote zawng zawng nen thlawk chhuak phlar rawh u.

Tunah 'ZALEN' hotu ber khan lo ngai thla ngun sela, Hei, nang hi i hna hi a rip hle mai a, nang pawh i zam na ngiang reng a, mahse mifing rorum, Rembre bawk si, Beliara i thawhpui turin ka siam sak tawh che kha, remruat in thiam loh a vang mai a lungngai in ni a, ka remruatna ka han hrilh ang cheu a, Ram chun in zauh leh ê,û, mai ang chu. In zalenna a zau zia hi hre reng ula—LEI KHUP LEH VAN THUMNA DAI, a ni a, thawktu dang zawng zawng te chanvo pawh in khawih tel a thiang vek anih chu. In hriphurh ber vanthumna han dai pawh chungchang atangin kan tan ang e. In thawh dan tur chu hetiang hi a ni tlangpui ang :—

(1) Van thumna a in ţhian rual hlui, vantirhkohho hmana chibai kan hûk lai anga, Pathian chibai la buk tute chu, hmana Lei hmasa kan tih khawbona hmanrua hawk khan thiam takin fimkhur takin in dawr dawn nia, chumi in tih theih nan a hmasa ber in mihring faoute va pawl ula, milian chi thlah ula, chumi in chithlah zinga nula hmeiţha engemaw zât hrual in van thumna ram ri ah han kalpui ula, mihring fanu te laka chi engemaw zat in thlah tawh thu hrilhin lo leng khaw thang turin sawm ula, tichuan mihring fanute hnenah in hruai ang a, milian chi tam tak inthlah dawn nia, a sing a sing tam tak hmana an ţhian te tho kha, hetah horuak a thuneiin lal ah kan lo ţhu tawh tih an rawn hmuh chuan kan zinga chen ve an nuam ngei ang.

(2) Azazela, sual kaipuitu tura man luih i nihna hi i zahpui deuh a ni a. He dinhmun, thil tih theihna dinhmun a i ding hi lawm hle tur i ni zawk a sin ! ! He dinhmun i han chang ngawt pawh hi Ram zauhna tham a tling pang a ni a. I channa hmun hi a khân ţha lai tak a ni e, ngai ngun teh ule, Pathian hi a lal khawp a, a lalna hnualah hian engkim hi a thu angin kan awm mai reng dawn a ni. Ram thlirnaah khan in hmu chiang thaw khat a ni lawm ni ? Ami ten a thu an awih loh ţum a, ama mite la ni ngai lo. Assuria sorkar chu, ka thinurna talh tum, a tih mai te leh, thu awihlohna avanga, Babulon, sala a mite tang chhuahtu atan, ama mi ni ngai hlei lo. Kura thinlung ka chawk tho ve, a han ti leh khanglang nen, engkim hi engkimin ka ti khat e a ti hawk

nen, keini ngei pawh hi min hian ngaihnep zia hi! Inremna kungpui tur a ruat kha khan, keimahni mi nge', Juda Iskariota a han ruat tel lui tlat te kha. Enga maha min ngaih tham loh zia a ti leng chiang hle a, min ti thiang tlawm zo vek tih in mit ngeia in hmuh kha, an zinga kan chen tam poh leh kan ti buai nek e kan ti a, mahse kan chhetnat zawh poh leh a khawngaihna kan puang zer nasa a ni mai a, engpawh nisela, kan chetna lam apiangah kan chetdan chu, a khawngaihna lan tir tuah a hmang duh zel tho mai a. Amah dotute pawh hi a khawngaihna puangtu kan lo ni zel mai a ni. A!! a khawngaihna ni kan hneh thlawt lo a ni A mite pawhin a khawngaihna hi an hneh loh tak a chu a ni tho. Tupawhin a khawngaihna chu kan hneh lo vek a nih chu! Amaherawhchu kan hneh lohna dinhmun a da ang hle si a ni, keimin kan hneh lohna chu chhiat ve ran kan hmang a, a miten an hneh lohna chu - Hmangaihna an hmang a thung a ni.

Chumi hmanthat nana hmang hlauh tute chu a lawm ni tih tuai tura te chu : Chuvangin kan chan chu Tihbuai, Nuchawh leh hruaikawi rih a ni. Thisena hmang zirk hnan lath avangin an mahni chu in chang theilo hul bual a ni. An mahni in pawl theih nan nunhawh leh hruaikawi rih a ni. A mite an nih hma a hruai chingpen lak lawh hi a sawt bur. Doctor pawhin tihdam ai chuan in ven a sawt zawk an tih angin a mite nilo tura bum hlum thak a sawt zawk. A pahnih hian in thawh tur tho a ni. Tunah sual kalpuitu i nihna i chanin hmun khân tak ngai chu enturna ang lekin

kan sawi ang e, Azazel, kan pawl hotu i nih hi kan puang zarin an hre vek tawh. Tlanna an tih phir thuma langah hian a phir 2 ah chuan an buai lo. Mahse nang ngeiin sual i kalpui naah hian an buai tlat Sual tana rorelna a nang i lo lang ve mawlh hi an ngaithiam phak lo. Pathian khawngaihnain engkim a thunun phak na lam aiin, nangmah hi an ngaithiam lo che a. An thikthu an ti chhia a, an sual phurhtir che an lai a nia a, i hmingah an buai, hming thlak an duh thal, an buai an buai mai, a nuam fut a nia, a ngaihthlak a nuam fut a nia, hmaih theih an nei. An thil hriat pawh hi a remkhawm an thiam bik lohna a awm thin hi kan tan a thawven thlakna lai a lo awm ve thin, a lawm awm e. Pathian chu engkim chunga thuneitu anih an hriat chian teh lul nen A hlim rawngbawlna anih pawh an hriat chian teh lul nen, nimahsela helai hmunah hian an remkhawm thiam tlat lo. Tichhezova te an lo in rawlh hman hi in vannei ngei e, thup tlat ula buai mai rawh se Tichhezova ten an rawn ti buai a, uar bik an rawn neih tir hman hi in vannei e.

(3) INNGAIHNA lam a in hruai theih tawh chuan an taksa Pathiania ka in, a tih ngei chu a luahtlak loh tawp turin ei leh in lamah hruai chuk ula, sim leh hman lo lekin hruai ula, an Lalpa chuan Thlarau pakhatmah hruai lovin lo chaog ang hmiang. An taksa thunun kawngah chuan kan chak zawmah dawn a nia, a tawp erawh khawvel pangkhing zawng in chai oghing ngei ang le, Awle, tuanah entirna tlem ka sawi atang khan in finnain chhunzawm zel ula, hmun hman siam zau ê, û, mai

rawh u le, thawktute zawng zawng'n harsatna leh in hlawhtlinna report ngaithla turin special committee a ruk te in ka la rawn ko leh ang, tunah ṭhahnemngai taka thawk turin in hote zawng zawng nen thlawk chhuak phiar rawh u.

6. KOHHRAN CHUNGCHANG ṬHIAN PATHUMTE THU SAWI

A HMUN : LALṬHUTTHLENG RUAK

I mit leh i beng a tlai hle ang chu!! A! keini tak pawh kan vannei e, Lusifara, Satana kha, vantirhkoh chungnungber tih takah kan hriat ve phak loh Pathian thuruk a lo hre thui ngei mai, keini pawh kan beng varin min ti harh sawng sawng mai. Van aṭanga paihthlak anih hma, lei hmasa a an chettlat dan a sawi te kha a ngaihnawm ngei e. Amaherawhchu van aṭanga a tlâk hnua Pathianin a mite tan remna a siam dan leh an in kungkaih dan a sawi kha erawh chu Pathian bula awm ta lo na na na chu a thu sawi kha a zan kal deuh rual lai te a awm a. Mahse mahni tana ṭha tur lamah na na na chuan a tum sual duh lo viau a ni e! Pathian dawttua awm kha a tum a ni reng a. A namai lo viau ang A [illegible] na chuan a beidawnna a saseh chin zawng chu a hrilh duh hauh loh reng kha, hrilh ta vek sela chuan a hote kha an zam vek ngei ang tih a hre reng a, an tho theihna tur chin chiah zel a sawi zat zat mai kha, tlanna siam dan hi keini vantirhkoh tlan veiote hi chuan kan hre ve phak lova, nangnin in hria a, amaherawhchu tlannaIn a tum - Pathian nen a in rema awm leh te, Pathian nen in in kungkaihna

dinbmun hi chu kan hre chiang kher a sin, tunah Setanan a mite hnena thawh dan tur a sawi te a ţanga kan sawi ve tur awm aplang te leh kan rawngbawlna atan a pawimawh tur apiang sawi ho ve ila, a hmasa berin Kircha hlan chan 2 sawi sela.

KIRCHA :- Setana khan fing taka an thawh theih nan thudik tak a sawi ţeuh mai. Hrembmun leh chatuan thangkhawk a ti mai a, a nep zawng a thil sawi ngar ngar mi a ni reng a.

THUTHLUNG HLUI - A zirtir dan kha han sawi ve ila:- (1) Pathianin lei hi a duh taka mihringte lungawi taka an awmna tura a siam a ni tih thudik tak a sawi khan, anmahni hamţhatna tur siam a duh vangin kha thudik kha a siam a ni. Pathianin a siam ang duh tawk loh leh ngaihneptir dan hi a hre riau zu nia!! Chu chu :- Edenahte, Babel ah te a lang chiang a, Arsi ah te pawh an la lawn zel dawn a. THLA, I hmuh chian êm êm ah te pawh an la lawn zel dawn a ni. Mahse ; Laipa, Pathian ropuibera chu a thuthlamah a dingnghet tlat a, danglam ngailo Pathian a ni a, vawikhat a sawi tawh chu a hlen zel ang. (2) Mihring leh Pathian in remna, mihring leh mihring in remna a siam, a tih pawh kha thudik tluantling a ni. Mahse kha tah tak khan in rem lohna siam a thiam riau zu nia !! Kaina & Abela Jakoba leh Esauva, Şari leh Hagari, Mosia & Miriami, Mosia leh Kora Jothana, Abiramate etc, sawi tur a tam em em a ni. (3) A mah an hnaih reng theih nan DAN in a kaihruai, a tih kha chu - Pathian remruat'na zel a kal mai tur an nih laiin Rambuai ho kha an phusa a, Mosia kha a pu zawn Jethroa hmang khan

an kai her a. Pathianin Mosia chanvo tura a ruat kha, an semdarh tir a, sawm chunga hotu, za chunga hotu etc, an siam sawm zova, Lalpan, a pawmpui a, sual thiltihtheihna lak ata, ama mite a hum zawh tho dawn avangin Dan in a kaihruai ta reng a ni. (4) Ama miten a ropuizia fak turin, mi żawng zawng hrenah an puang darh tur a ni, a tih pawh kha thudik tluantling a la ni fo Mahsela Israel khua leh tui ten Israel pawn lama puang thei hauh lovin Setana hian zu chiah ding thei tlat â ! ! (5) Chumi tihna hmunpui atan Kanaan ram a pe a, a tih pawh kha thudik tluantling a ni. A pe tak tak a ni. Hnam khaun pui pui a hnawh chhuah sak vek a ni, kan tih a ni ti a an in chhuan theih hauh loh nan. Hei pawh hi thudik tluantling tak a ni. Setanan a mite hnen a, Pathianin kan awmhmun tura a tih ah chuan kan awm mai tur a ni, a tih ang khan, a remruatna tihpuitlin nan Ramhuai ho pawh a hmang mai a, Zion kulh chhung ah pawh Zarâl an la rêi sual ngei ang le !! (6) A mite nen an in zawm tak tak a ni tih an hriat nan leh a duh ang taka mal a sawm fo theih nan thil pek a ngiat tlat, a tih pawh kha thudik tluantling a ni Pathian chuan a mite hnen ah thil zawng zawng a pe a, chumi a thil pek chu lak nachang an hriat theih nan a, an thanharh theih nan thutiam a siam a, sawma pakhat atanga in pumpek thlengin. He thutiam ah hian Lalpa chu rinawm takin a ding tlat a. A dinna hmun thleng tute apiangin Pathianin thil zawng zawng a thlawnin min lo pe vek a, Lakna (Hmanna) chang hriatna hmun a siam kan lo thlen loh avangin kan

lo hmu thei lova. Hman nachang pawh kan lo hre hek lo a ni tih an hmu mai a, engkim atan hman nachang an lo hre ta a. Lalpa lah a lawm, Lalpa ber a lawm tawh chuan - A mite chu an lawm leh zual a, thil engkim an in ṭawm ta a, 'Min ti chaktuah chuan engkim ka ti thei a ni', an lo ti thei ta a ni. Mahse Rambuai ho hian Pathian miten a thutiam an thlen hi an hlau êm êm a, a kalkawng an siam kual sak a, an tih hnawk sak a, an ar khawthim dai tir a, Lalpa thutiam kawnga kalpui lovin, thil pek kawngah an fuih pawrh a, tam fû fû an pe lawi a, pe hnem leh thawk nasa pawh an in ti fû ṭhin reng a sin ! ! A pawi ngawt mai, Lalpa chu a kawng taka dai pawh chi a ni e, a dinglam ve ngai si lova. Awle, kan ṭnian duh tak ELSIAN sawi ve se—

ELSIA : Awle, thil tam tak Setanan a sawi a, thu dik tluantling te, tluantling lo te a sawi ṭeuh ṭhin a. Setana thusawi aṭanga thil lang chiang em em thup tak chunga atana khâwkna tlat a sawi lan fo, KOHHRANHO Ropuizia kha ka thiam tawpin ka han sawi ve dawn teh ang. Kan ṭhian ṭha, kan rawngbawl pui atana sawi tur lam apiang sawi ka han tum ang e.

Kohhran ho : Pathian khawpui hi Pathianin a siam chhuah dan hi keini vantirhkohte hian kan hre phak hauh lo, Kohhran hovin an hre zawk. Kohhranho a siam a, an inkungkaih dan leh a enkawl dan erawh chu Kohhranho aiin k[illegible] kan hriain kan hmu chiang zawk thung. C[illegible] hriat chin chu, ka han sawi ang a, Kohhranho ropuizia chu a lang mai

ing. Khawngaihna thuthlung Bung hmasa a, a hlim awng an bawl lai kha chu kan hmu chiang thei viau mai a, a nek a nawk a tam a, keini a rawngbawltute tan lah a buaithlak, a tak a lo thlanna, Kohhran siam nana Pathian thisen buak dan thukzia leh ropuizia hi kan hre phak hlawl lo. Bih kan dub laiin khua a thim si. Mithianghlim muhil tawhte zawng zawng ni lova, a ṭhen chauh tho va, khawthianghlima mi tam tak hnena inlara min han sawi tlat mai te hi a mak a ni. Pathian hian mibring hi pâwl leh Amah chawimawi leh A chanchin puang darh tura a siam, Lusifaran a herkawitir, thisena siam dik leh a ni. A mite hnena a chen leh theih nan Biakbuk uluk em emin a siamtir a, Pathian a mite hnenah a cheng leh thei ta. A sakna tur mamawh thilpekte dunkhawp an hmu mai. Mahse Ramhuai hovin uar bik leh ngaihthah nei zawngin an lo dang ve tlat a. Israel pâwn lamah an puang phal lo. Israel pawn lama mite Pathian mi ni ve mai tur lah, sa an phuntir zel si. Thuthlungthar siam a ṭul ta. Pathian thil tum a ni reng a Thuthlungthar a ding ta, Thuthlunghlui, a hmanrua SABATH leh SERHTAN a chawl tel ta. Setana dinhmun tak leh Pathian dinhmun tak hi in hriat chian a ṭul a ni. Hemi hi in man fuh hlel deuh ṭhin avangin lo zan [illegible], [illegible] chhungin hun hlu tam tak ṭangkaia hmang lovin inkhawh ral ṭhin a ni a, a pawi em em a ni. Setana dinhmun dik tak chu 'CHUHBUAI' chauh a ni. Isua Krista dinhmun chu HNEHTU, Neitu, a ni. Kristian a mite Kohhranho Lungphumah a in siam a, chutah chuan a mite a remkhawm a, chumiah chuan Pathian a cheng ta tlat a, a hlimthla ama mite hnena a chen theih nan Biakbuk a siamtir a,

a duh tak hun a lo thlenin amite hnena kumkhua a chenna turin in nghet, Krista lungphuma hmangi a sa ta a, Kohhranho chu. Chumi in nghet atchuan Krista chuan a hna chu lungawi takin thawk ta a. A ni chu LU niin a Kohhran ho a TAKSA nen in zawm in a hna chu a thawk ta a chu tak chu Setanan a rawn chuh tak chu a ni Setana chuan engmah chan a nei lova, a mahin a sawi kan hriat ang ngei khan, Isua Kristan a Kohbran ho hmanga a hna thawh chu tih sukuk, tih thuanawp leh Isua Krista mite NUN lo hawh ve tur zawngin a philiin a tul ta êm êm anih kha. Isua Krista van rama chenpui turin hmangaihnain Setanan a hersualtir mihring te huikhawm hna a thawk a, Setanan hrembhmun a a chenpui tur hauhvin mihring zingah a hmanraw neih ang zawng zawng hmang tak meuhvin tan a la a. Isua mite an chhandamna a chuh phalo tih a hriat avangin a chuh bual theih chin an taksa chu hmang khawlo vek tur leh vanram a kutrusk a luh tir ngei tum in bumna tin reng leh a hmanrua zawng zawng tak meuh hmangin a Kohhran ho chauh nilovin mimal tin te hmaih hauh lova zawng chhuakin an paona lam apiangs an mizia ang zelin, chhun leh zan chawl lovin a bei a nih hi, mimal nun a tam thei ang ber a a hawh theih chuan Pathian Kohhran ho tih hmelhemna hmanraw tha ber anih tur a bre chiang kher a sin ! !

Awle, Setanan Isua Krista mite nun a lo hawh sak theih avang a, khawvela Isua Kristan a Kohhran ho hmanga a hnathawh a tih sukuk theih ve tia antirna fiah tawk deuhvin kan thian duh tak

ELTISIA hian han sawi ve leh phawt sela, kan rawngbawlpui, kan duh taka hian lei lam a ṭanga Isua Krista (Pathian) rawngbawlna ṭangkai a hmuh fiah theih nan leh a nin a hmuhfiah theihna chu, Kohhranho Setana hu hâng avânga, chak lo leh muthlute tan pawh thil hnemhnang tak leh chhen fakawm tak a nih ngei theih nan. Nakinah kan ṭhian duh tak pawh hian a duh ang a la sawi ve theih nan leh zawh duh ṭul ang apiang kan in zawh a, hlim tlang taka kan in kawm tlan theih na hun hawng thu thu belhfakawm ni teh se.

ELTISIA :- Ka thusawi tur hi sawi tur a tam hle mai a, a pawimawh hawk a. Hun ṭha kan ngah zawk theihnan a tlangpui tekin kan unaupa rawngbawlna atana fiah tawk tak si a sawi a ṭul hawk dawn a ni. A hmasa berin ka hmaa sawi tuin Kohhran leh Kohhranho a tih ṭhin kha, kan unau pa hian a man fuh em aw! a sawi vena hun a la thleng si lova. Kohhranhova rawngbawltu leh bawl zel tur anih avangin fiah taka hriih a ngai a ni. Nunhawh ka sawi dawn avangin Kohhran leh a khurpui Kohhran ho a hriat chian loh chuan Nunhawh awmzia pawh a hre fiah thei dawn lo a ni. Ani hi Hmuhfiahna Skul pawh kan fan pui tawh kha a ni a, mahse leiah, Setana dai phak leh phak loh ram a rawngbawltu leh bawl zel tur a ni si a, ke vaivut thinfai ngai ramah a cheng a ni si, hmu mat sela a hriatna a femkim phal lohna hmunah a cheng si. Awle, ka han sawi tan nghal ang e Setana bian KOHHRAN leh KOHHRANHO tih he mi hming pahnih langphir hmang bian a ni, Nun-

hawh pawh hi a s'am chhuah ve hlauh ni, Pathian-in a mite a siam tirh atang khan thawhsaring an ni a. Thuawih leh awih loh flahna atan Eiphelloh a siam a, chumi ngei remchang a hmang chuan Setanan a hersual tir a, chu chu Nunhawh kan tih chu a ni. Savun kawr leh Leilung luah khat tura Pathianin a siam chu Setanan a ti chhe thei lo. An nun kil khat a lo hawh thei ta. Pathian rem-ruatna a tihtawp theih chuan loh avangin Ram CHUH leh tihbuai chu a theih tawk a ni. Mahse a te nau lêm lo, Setanan Eden huan a mite nun a lo hawh theih na chuan thil lianpui a thlen a, taksa THIHNA a thlen a ni. Chuta tanga Setana Ram chuh kumkhua lo ni ta chu- Mihring TAKSA leh CHITHLAHNA (Mipat hmeichhiatna hman khawloh) a ni ta phawt a, hei hian note (Pêng) tam tak a siam ta zel a ni. Setana chuan tan a la ta ngar ngar a, nunhawh a hian a hlawhtling thawkhat hlêin a lang. Mahse Pathian chuan Se-tana chuh (Khawihchhiat) phâk hauh loh. THISEN (Savun kawr siam a nih theih nan a vun neitu thi-sen chhuah hmasak zet a ngai si a) a lo hmang daih tawh mai. Thisenin a hawngta zalenna ram, in ti thin a lâwm! A tih buai theih nan Setanan Pathian mite chu an hming a sak sak leh ta zat zat a, Israel khua leh tui pungkhawmho etc, tiin hemi hmang hian Nunhawh tur a la hmu zel ngei ang le !! In ngeihlohna chi a theh a, chhulkhat kual pawh an in that ta rem rum zel mai. Pathian chuan a mite hnenah a nihdan leh a zepui chu flah kûkin a lan tir a hman tir zel a.

In Pathian hi thilpek hmang, mahni in tum chawp zel, hnathawk Pathian ka ni tih lantir nan Jubilee te, Kût te, Sawma pakhat te pe turin thu a pe a, a tihin an ti ngei tur a ni a, chumi hmang chuan khawvel a mi zawng zawng hersual tawh te in rawn hruai lut leh tur a ni tiin. Mahse Setanan NUNHAWH ram a lo zauh ve zel a, thilpek a an tih ṭhat hle laiin Israel pawnlam an huap zo ta lo a lo lut tur pawh sa an phuntir ta zel.

In hnen ata laksakin rah chhuah tur hnam hnenah pek a ni ang tih chu an thu hmuh a ni ta Pathian kaihhruaina aw ngaithla a kal mai tur an nih laiin Setanan Pathian mi pawh ni ve hlei lo Pathian mi Mosia puzawn Jethroa a rusi a, Pathian remruat na a kal ain i buai lutuk em mai, heti reng reng chu Israel te hi hlawm tam takah siam la, hlawm lian deuh te, a tê deuh te, hlawm tin chunga hotu siam ṭheuh la, i buaina zawng zawng hi i pumpelh ang a, i hah a lo dam deuh ngei ang tiin. Mosian hmelma hmaifai, hmangaihtuder aw a hre leh ta, engtin tak chhang ang maw ? Eden huana thlemna aw ang chiah kha a ni. Mosian Pathian aw aiin hmangaihtu aw-ah a pawm leh ta. Hemi zul zuiin P[illegible] dan [illegible] siam sak a, Setanan Nunhawh ram atan a hmang ṭangkai thiam ve viau zel, awle he lam chu Bible in nei a lawm, Mosia thih chhan te, Miriami Phar chhan te, Canaan rama thah tur an zuah dan te, Ai khua an hneh loh na chhan te etc. chhiartin ngaihtuah zui la, Nunhawhah hian Setana hlawhtlinna chu i hmu zel ang. Mahse Pathian chu a kaltlang zel tih i hmu tluanchhuak

zak ang, chu tak chu i rawngbawlna thuvawn tur chu a ni. Rawngbawltu tam takin Setana an hmu lian a, chu chuan an rinna a ti thuanawp thin. Mahse nang chuan Pathian a chak a, Setanan a dal zo lova, a ram tih sukuk leh tihbuai hi a tum chauh a ni tih hi i hrefiah tawh ang chu.

PATHIANIN KHAWPUI THAR, A MITE NEN CHATUANA AN CHENHO RENGNA TUR A SIAM

Chu khawpui chu vanah a la sawn leh ang. He khawpui thar hi a hlawhchham lovang a, he khawpui atang hian Pathianin a hna chu a thawk zo ang a, a hna a thawh zawh hunah Jerusalem tharah a sawn ang a, chutah chuan buotina Pathian mite zawng zawng an k'm tawh ang. Diabola leh a mite pakhat mah hmuh tur an awm tawh lovang. Aw a va nghahhlelh awm em. He khawpui thar inrelbawl dan leh a hna te chu Pathianin a fapa Isua Krista hnenah (kutah) a dah ta a ni. Nang ka fapa duh tak i ni, i chungah ka lawm em em e, a tih zawhah, Hei hi ka fapa, ka thlan a chu a ni, ama thu ngai rawh u, a ti ta hmiah a ni. He khawpui hi tundin a nih theih nan, Pathian tirhna ti hlawhchhham damchhan luah zo lote TEMPLE tihchhiat (Dahbo) vek a ni a, khawvel ram tinah HNAWHDARH vekin an awm ta. A va han rapthlâk êm! Engvangnge? Pathianin khawvel zawng zawnga a thu pu darh tura a dahten, Israel pawn lam an pu chhuak phal lova, sem darh tura a kawltir chu an kawmpui a, an thukru a, (Talent 1 dawngtu ang khan) An damchhan an luah zo lo a ni!!

Damchhan luah zawh loh chu a va rapthlak ngei em ! Nangni in damchhan in luah zo ang em ? tan han la nasa ang che u. He khawpui thar hi a lungphum chu LAL ISUA KRISTA a ni a, a ban chu THUTAK a ni. LAL ISUA thu chauh ngaithlatu khawpui a ni a, a lungphum Lal Isuan engtinnge a tih tih chauh in ngaihtuah tur a ni ta. Lal Isua chuan, He lungpui chungah hian KA KOHHRANHO ka rem chho vang a ti a ni lawm ni ? A dang engnge a sawi ? Keimaha kal lo chu tumah pa hnen an thleng ngai lo. A ring chuan chatuan nun a nei tawh, in in hmang theuh (tawn) tur ani. Khawvel tawp thleng pawhin in hnenah ka awm zel ang. Pa in mi tir angin kei pawhin ka tirh che u hi, kal ula Hnam tin zirtirah sam ula, PA leh FA-PA leh THLARAU THIANGHLIM hmingah chuan Baptist ula, thu ka pek zawng zawng apiang zirtir rawh. Awle Bible in nei a lawm, he khawpui din tura Lalpa a lokal khan, tapin kan rawn thlah a, a hria hlena a awmin van khawpui kan hlimzia chu sawi sen a ni lo. A lo kalin Pathian a ni a, van khawpui a lo lawi leh in PATHIAN MIHRING a lo ni ta s'. Aw, a va mak em kan hre ve phak lo. PATHIAN a nih avangin a chhiar dam che u a, mihring a nih bawk avangin in tan a tawngtai sak reng che u a ni. Aw in va vannei ngai ve, keini pawh chawl lovin inrawng kan bawl a, Lalpa Isuan min tirh avangin nang ni pawh keimahni ang bawkin in hmunah a tir tho si che u a, engatinge in va vualcha ve! in va tho lo ve! Tlanchhuah nih hi a lawmawm viau nai ge? Keini tlan ve lohte mahin Lal thu chu kan zawm vat vat si hi. In dub ang

anga awm turin phalna in hmu em ni ? nge Setana hian a awi khawmuang zawk che u. Keini mit hmuhah chuan tlan tawh hre lova suala thi zel kan hmuh bian kan han sit rum rum thin che u a sin. In ropui teh lul nen, vanram chabi in kawl si a, sual phuar phelh kawngah in chak ngang lo a ni. In hla sak kan han ngaihthlak leh 'Tlan tawh suala thih phal suh la' in ti si a, suala an thih loh nan vanram chabi a kawltu tawh che u a, thih phal suh la ti a, in hna tur inpek let leh mai mai hi in va buaisen ve! in ti lethng zo vek a ni lo maw ? Letling han sawi takah chuan in thawh dan pawh hi letling zo vekin a ni kan hmuh ni. Pastor in ti a, in zirtir thiam sauh sauh va, an zir chhuak a, chanchinṭha la hre ngai lo te hnenah emaw an kal dawn tih nak a lala, innawm mâka duh leh ring a duh loh leh ring lo va awm thei tawh hre niing hlei hlui hnenah an han thawk leh tlat mai ṭhin a, chanchinṭha hre lo h. en .h mi mawl te te, ṭawng pawh thiam hlei lo an han kal a, thu an sawi theih hmain rei fet an ṭawng an han zir chawp leh a ngai a, chutih chhungin mi sang tam tak an lo thi hman si a, helam mit aṭangs thlir chuan LALPA hian in alah luangte hi a au t r mai ang em ? kan ti ṭnin a sin. Mi mawl te te, han kal te ... ... Lalpan a thuam ropui teh a sin. Kan tana hmuhnawm em em thil pakhat chu- Hnatuawk tura a huhova kal ṭhin te hi an en a va nuam em Setana hote aun a va han run nasa ṭhin em. Setana ho nun nghawngtu pawimawh ber te zinga mi chu- A huhova Lalpa tana kut hnathawk tura pen chhuak te hi an ni a sin sim lovin bei zual zel teh u.

Pastor thiam rual ho hi Chanchin Ṭha la hre lo te hnenah emaw, ramthar in tihah emaw kalna chang hre tura harhna han chang hlauh se, Setana chu a va han khûr nasa rua em aw, a hre tawh te chu mi thiam lo zawk pawhin lo hmui se, Pathian ram chu a zau hê hû ang maw le, chutiang a harhna chang tur chuan in ṭawngṭai ngai lovem ni, nge harh chu an harh reng a, Setana an nun an hawh tir zawk. An talent thukru a a êng tawh sa a nuam tawl an thlang a nih ngat chuan a runthlak ngawt ang. Mithiam tir chhuak turin Lalpa hnenah dil rawh u, in chenna khawpui a ropui si a.

Setanan ram a chuh leh Nunhawh a chin avang hian thil hi pal zam mai mai suh ang che u Isua thu chhuah ngaih tur a nih chuan thu pa theitu a ni mai a, tu hnenah mah apeal na tur a awm tawh chuang lo. Baptist ula, a tih chuan Baptist mai tur Pa leh Fapa leh Thlarau Thianghlim hmingah chuan a ti a tih mai tur. Setana chuan "Petera te pawhin Penticost niah khan Isua Krista hmingin Baptisma chang ṭheuh rawh u a ti a lawm" a rawn ti ang a. Mahse Pathianin ama thu ... rawh u a tih kha tih mai tur a ni. Hemi a khawpui thar din Kohhranho a tih pawh hi Setana chuan "Isuan Kohhran din a tum ber lem love" a rawn ti a. Mi tam takin Kohhran hovah hian awm tlat tur, Baptist kher hi a ni love an tih pawhin Baptist tlat mai tur. A tlantu hnial veitu chu tunge maw ni le? Tih zawhna an la tawng ngei ngei dawn a ni.

KOHHRAN HO Tih hi briat chian a ngai, Setana vek khan hming a sa leh ta thuai thuai a, 'KRISTIAN ISUA KRISTA KOHHRAN, PENTICOSTAL KOHHRAN, ROM KOHHRAN, PRESBYTERIAN KOHHRAN leh a dang tam tak te, Isuan Kohhran din a tum lem lo ti tu-ah pawh Setana hian awmkhawmho pawl hming chu a sa zel tho mai. Chuvangin Setana hian Hming hmang hian tihbuai a tum a, a ti buai thei hle reng a, mahni rilru mil leh duh dan ang a, hming tha fû fû nei a, pawlho in hlawmkhawm hi emaw Kohhran an ti tawh mai a, lungawi leh chapo takin dik berah a in ngaih tir thei ta zel zu n'a maw 'e!! Pathianin a kohhran ho lu atan a lungphum atan Isua Krista a pe a, Kohhran ho chu Krista Taksa a lo ni ta a, tabchuan Pathian a cheng a, chhandamna hangin a hung a, Kohhran hovah chuan a hna a thawk a, Kohhran ho chu a kut ke-ah a hmang a, Isua Krista khan Palestina ramah Kohhran a kuitjak a, Pa Pathianin chumi chi chu rem tinah mi zawng zawng hnena phundarh (tipung) turin Kohhranho chu a tir ta a ni.

Kohhran ho chu chumi hna thawk thei turin vanram chabi a pe a, khawvel zawng zawng a hnam zawng zawng hnenah chu Lalpa tirhna chu an thawh zawh (chhuah) hunah Kohhran ho chu Jerusalem tharah a phun sawn ve ang. Chatuana Lalpa an chawimawi theih nan sual a lut tawh lovang. Kohhran ho a nih hi briat chian tur, a no a huho a nih chu Maltlat leh inthen hrang nilovin a huho a nih na hi briat reng tur a ni. A huho

kohhranho-ah chuan Lalpa a cheng a, chumiah chuan chumi hmang chuan a hna chu a thawk a ni. Hetah tak hian Setanan kohhranho lungrembrang rem taka chuktuah chu lungrem mal tê tê chu sawi derthawn a tum thin Pathian chu Thlarau a nih avangin hmuh theih a ni lova, keini (Kohhranho) min pawl na chu Pa leh Fapa pawlna a ni tawh reng a ni tih. hi Setana ngaih mawh zawng tak a ni, hemi a beih naah hian Setanan a lem chanthiam te nen meuh thawkin thapui thawhin a bei reng a. Nunhawh ramah a bruai a, thenkhat an mit a hawhsak te chuan - Kohhranho chu an hmu khawro lova, Thlarau thianghlim nei'o leh do dal niin an hmu a, Setana lemchan thiam lam chu Thlarau tak niin an hria a, an leng a, an awmchi'h a, chuta tang (chumi hmunah) tang chuan Kohhran chu hmusit takin an rawn au ve zarh zarh thin a. Thlamuanna thlakchhamna hmunah an awm a, Kohhranho Lû Krista kaihhruai, vanram chhibi nei'u, an mahni pawlna chu Pa fapa pawlna ni tawh reng chu an ring thei lova. A ngaihdan angin a Thlarau mang si lova, a lalpa tirhna hna an thawhdan te an en in thawhlawm an duh pung tual tual a, teksa ngeia kalte chu a la ngaisang viau va, mahse an thawh theihna tur a, thawhlawm thawh chu a hmu Thlarau thei tawh lova, Pastor te, Kohhran Upa te, leh thawk duh nia a hriat te nun dan a teh a teh a, an nitin nunah an inkawm a, kut hna an thawk ve bawk a, chaw an ei ve a ni mai a An Thlarauna reng reng a hmu thei lova, Bak in a kal a thlahthlam chinah chuan, Inkhawm fo pawh engmah an ni bik lo, a la ti leh ta zel a, Kohhran Lo h a Thlarauna a hmu chhuak zo lova, Thlarau

nia a ngaih lamah a han he heuva, Ri'ru nawmna, Thlamuanna a hmu silo Thlarau nia a hriat lama a han chet vak lai chuan nuam hle in a hria a, a lung pawh a awi thawkhat a, amaherawhchu mahni inchhung khur an thleng leh a, an inchhung khaw sak dan pangngai in a lo hmuak leh a, a thaw a ipik churh churh a, zan an mu a, a hriat chhuah thiam theihloh leh a sawi chhuah thiam si lohvin a zêm tlat a, a thla a muang lova, a rilru a hreawm a, a awm dan chu miten an hriat a hlau ṭan ta a, a mangan rukna chu hrehawm a ti a, hlimna hmun a talluh leh thuai thuai a nghak hlel a, khuang nen a lenkhawm zaihlim hi a thlakhlelh ber a ni ta a. Chumi chhung te chauh chu a rilru zangkhai neihtheih chhun a lo ni ta mai a ni. Rilru nain mite hmuhnah chuan hlim awm taka awm luih tum chu a hnathawh ber a ni ta mai. Thawhlawm thawh lam sawi chu ngaih pawh a ngaithla duh tawh lova, zaikhawm hlim chu a rilru pui ber a lo ni ta a ni," hetiang a Setanan an nun a hawh sak te hi in hruai haw leh tur a ni, in hruai haw ran leh a ṭha ang a, inhruai haw har leh Davida hnen a a cham rei hle ang khan Setana ho te chu an cham rei deuh a ni mai ang. Van ram chabi nei tute in ni a

Awle, tunah ti ti hona nei rih ila, sawi tur a tam a, mahsela Setanan a hote special committee a ko leh ta tlat mai. Chumi lam chu kan unau duh tak ṭan hian a ṭangkai leh hle ngei ang. Chumi kan ngaihthlak hun a thlen hmain zalen takin i in hawn ho teh ang u, zawh duh apiangte pawh in zawt hrep lo ila.

INKAWMHO KAN ṬAN TA A

Kei chuan - Setana leh a hote chetdan leh thusawi aṭang khan sawi thiam si loh hlawkna nasa tak ka chhar a ni, ka tan chuan Setana leh a hote kha, Krista lama min kaihruaitute an ni thei tlat mai, Nangnin kohhranho chungchang min hrilh leh te nen kawng tam takah ka harh ta huai mai. Thil tam tak zawhna ka thinlungah a lo piang chhuak ta a....... KIRCHA. Tunah Setana ho Special Committee rûk ngaihthla turin i thlawk chhuak vat ang u. Thil ṭul dang chu hun remchang ah le; kan thlawk ta a.

SETANAN PATHIAN THU A TUIPUI ZAWNGTE :-

SETANA - Hei, mahni bitum lam kawng ṭheuh va hotu ber, Setana ni nghal rap thei zel khawp a mi duhawm te u, In hnathawh tui lai ka ti bahlah che u a nih pawhin min ngaidam ang che u. Engemaw lai aṭang khan Harhtharna ka chang a, ka riblut mai a, ka rilru a lo var a, keimah leh keimah in tumchhawp thei lovin Pathian thu ka zir ta tlut tlut mai a, ka zir chhuah chu an hlawk em em khawp a, Ram zauhna tham tham a ni. Keimah chauh va hriat mai hi a tâwk love, In hnathawhna atan a ṭangkai dawn si a, chuvangin Pathian thu hrilh che u ka châk ta êm êm a, Committee rûk, Special tak in ka han ko ta a ni. Amaherawhchu Pathian thu ka sawi hma in in hmalâk tawh dan te, in lawmna leh lungngaihna te, In harsatna leh sat lohna te han in hretawn ila. Tunah AZAZEL ka kova, Beliara nen han sawi teh se. AZAZEL a lo ding chhuak a, unau duh tak te u, kei hi zalen hotu ber ka ni a,

ka hna ka hnuhnung luatah thian duhawm tak Beliara hi ka kawppui tura ruat a nih kha, nangni zawng zawng hi a hretute in nih kha. Kan tana hmunserh LEI KHUP LEH VAN 3 NA DAI a nih kha. Kha tia thawk tûra kan thlawk chhuak ta kha, SETANAN Inthawhnaah CHIANG hi hmang ang che u. Chiang hi an haih theihna dinhmun chêp ualâu lai tak a ni, a tih kha kan hre reng a, kan han bei ta tak tak a le! Thinlung thleng lo, kâin kan chian tir ta zung zung mai le!! Tunhmain campaign na ah te an thutak thin em avangin kan lo tel tha ngam thin lova. Mahse Setana remruatna keng a kan han kal meuh chuan Camping leh Campaign na hmun, an urhsunna lai ber kha nunhawhna tura CHIAN tirna hmun pawimawh ber a lo ni ta tih kan han hria chu kan lawmzia sawi chhuah thiam tual a ni lo. CHIANGKUNGA-I kan ni zo vek ta mai. Pathian miten tha leh sum tam tak an senna, Campaign leh Camping hi Aw Setan thluak chiannna hmunah kan hmang ve thei ta e. Path an mite insensona pawh hlawk ve nana hman dan kan th am sawt ngei e, Chianghnuni te zinga mi chu, an miz a ang zelin kâ a chiang chauh an nihna kha kan chawh leh sak a, Pathian mi tak tak te nen ti ti ho an hreh a, an dinhmun an zawt chhuak ang tih an hlau tawh a, an hla hret hret a, keini lamah an lo hnai hret hret tihna a lo ni. An mizia a zirin chutiang mi chu Hurna thuruk kan hrual thleng a, chu chuan kan rualhlui Lalpa Pathian chibai buktu vantirhkohte huaisen takin kan dawr a, ngaiteh mihring fanu te an pawl a, lei hmasa ang hawk khan milian zawng kan lo nghah leh dawn ngei e. Chu lovah

chuan sual kalbo puitu a man luih, ka puala kel an ruat, miti lungngaitu kha. I thu min rawn ang tlanna phir 3 a phir khat kei ka han in chawk vul a, Pathian mite an in sual ta bur bur mai le, an hria a, a remkhawm an thiamlo, i tih kha a lo dik ngei mai Tun hnuah pawh an hriat remkhawmna chang hriat loh hi kan tan kawngka zau tak ala ni ang Hriatna hi thiamna tello chuan a lo buphurh awm lo ngei e, chuvangin Hriatna zawmpuiah hian chianna kan dah vat a, thinlung hmun turah hian Thluak kan hman tir a. Tichuan Thluak a hriatchianna a lo ni ta a ni. Hriatthiamna, hre bawk a, thiam bawk mite hi chu a hnaih pawh kan hnaih ngam lo a ni. Thiam tur a in zir, BD, MTH, BTH an tih ho te hi a ngaihna tak a vang viau, Thlarau sual pawl ho khan zir thiamna hi a ţangkai love. Peterate pawhin Theological College ah an zir hlei nem, tiin an rawn bauh ve lauh lauh ţhin a, mabse hei hi zawng a Kalvari kawngpui lu lai em a, bauh bual mai theih chi a ni love. An kaihhrual thiamna nei lo ho hi chiantir zung zung ila. Nunbawh ram atan chuan a nuam ber mai e.

Awle, ka thu tih tawp nan - Mi duhawm tak Deliara nen kan thawh chhung chuan ka lungngai love, Nunhawh hi kan bei zel ang. An taksa dam chhung zawng zawng nun hawh full ţhak a, thih huna kut ruaka an Lalpa tawk tura siam kan tum ngar ngar ang. SETANA - Tunah BELZIBULAN han sawi ve sela, BELZIBULA - Tunah kei, Belzibula, nungcha zawng zawng chunga thu neitu hotu RAU ŢHA ka ni a, ka hra chanpual siamtu ala thil siam hiaktir a ni a, ka hmun atan, boruak leh

tlang theogthaw anih in hria e, kei hi Imanuela te pafa khiogtu bulpui ber, hoa rip ber thawktu ka nih hi, hoa rip avanga hotuber nihoa hi kal ni sela, hotuber saogsawm kan ni mal tur. A siamtu aia thilsiam biak tir tur a han thawh chu a namen love, thilsiam leh thilsiam in Pathlan chawp tura hma han lak chu a awl ai love, chuti a nih avang tak chuan ka sawi rei deuh pawhin min lo ngai thiam ru, ka hoa hi a peng a tam si, a hawlh thui si. Tuoah mihring leh mihring in Pathianna lam ka han sawi teh phawt ang aw, a sei lutuk loh theih nan peh hel kual keng kung lovin sawi buan buan mai ila, hoathawk tura ka hote zawng zawng oen kan thlawk chhuak ta kha Isua taksa leh thisenah kan han tum phawt a, ani khan ka taksa hi ei tur tak a ni a, ka thisen hi intur tak a ni a, tih leh, Ka tisa in ei a ka thisen in in bawk lovin nangmahniin nun nei hek lo che u, a tih khan miten an hrethiam lova, an kal bova, a zirtirte pawhin an hrethiam bik na hek lo: A nuam ṭan riap riap ngei e, mahse an hriatthiam ngei turin, harsa bawk si lovin, a taksa ei dan leh a thisen in dan chu pindan chungnung an ti emaw ni khang lang a! Fiah takin awlsam te a hmandan leh hmang ṭhin turin a hlan ta hmiah a, an hman hun chhung tur nea lam a hrilh fai keih a, ka lo kal leh hma loh chu tiin.

Chutah a hmangtu tur, a mite lamah kan tlan ve leh ta a. A ! hei hi zawng entirna mal a ni a, Rinna hi chhandamna chu a ni e, heng entirna mai hi zawng in rin phawt chuan in ei reng a, in in reng a ni mai a lawm, Rinna hi in neih a mamawh

ber a ni kan ti a. Mipui sang tam tak chuan an pawm nghal thlap mai a, an pawm mai pawh ni lovin Rinna ber hi a ni, entirna mai ei leh in hi a ṭul love, ti a sawi hi an chanchinṭha ber a ni ta a ni A va lawmawm hluah hluah ve, vanhnuai chhinah hei aia lawmawm hi tuman an thawk chhuak thei lovang ka ti ngam zak. Mahse an Lalpa thu a nih hria a ngai pawimawh tlat, hmang lui tlat mai, an tukkhum chhah min chhawn tlattute an awm. Chung mite chu kan bel bul leh a, an hnenah Puithuna chi tuh phawt turin TILUTUKA kan tir a, a ni hi kan mi chhuanvawr ber a ni a. Hetiang hian a han sawi a, Lal Isua taksa leh thisen hi a hlu em a, a thisen farkhat pawh hi damna tling a ni a, mipui zinga sem a nih chuan farkhat chu sawi loh, lo ti baw palh pawh an awm mahna. Chuvangin Isua thisen hlu hi a thlawnin in fartir hlauh dah ang e. Chutianga a lo awm chuan thisen mawh chu in phurh tur a ni ang a, Isua khan a mite chu a thisen mawh phur turin a sawi ngai lova, sawi a hnekin a thisena thiamchantirna tur a nih sawi a ni si a. A taksa hi ei a nih phawt chuan taksaah chuan thisen chu awm tawk chu a awm tho si a, Isua thupek hi in man ṭheih deuh a ni lo maw ? a ti a. Mi sang tam takte hotute chuan an pawm leh thei hmiah a, (A siama biaktir dan chu kan thiam thlawt lo maw?) An hriat si zawmkhawm dan an thiam ṭhin lo hi ka lawm hluah hluah. In zain in rawh u, tih te kha an hriat teh lul nen, in dan chi dang Tilutukan a han chherchhuak thiam hi a fakawm ngei e. Mahse Isua thu ngai lian tlat mai an awm, her danglam an hlau

em em mai. Isua thusawi kan hre fuh lovang tih hlau em emin thupha chawina nen an bei tlat mai. Tilutukan 'In tihdan hi dik in tiin in va inchhuan hmel ve' tiin c h o phawk a h a n t u m a, mahse an ni chuan inngaitlawm deuh maiin kan Lalpan a lo kal leh hma loh chu hmang turin a mite a chah a, kan ti dik ber kan ti lo. Kan Lalpa thuin kan ti mai a, kan Lalpa thu kan awih hi inchhuanna lam ni lovin khawngaihna hnathawh Ringtuten kan chan a ni mai zawk e an lo ti dar dap mai si a, Tilutuka pawh a heh a hil kher mai. Mahse a tam zawk nunhawh ramah kan chênpui kha

Tin, nungcha leh mihring in kungkaihna lamah kan ṭuan leh a, ramsa leh mihring te chunga an siamtu thusawi famkim chu Pathianin a tih thianghlim tawh chu nangin ei thianglo tisuh tih a ni a. Mihringte ei tur a a phalsa hi ka in rawlh bual a a petu ang hrimin ka in lan tir a, Thlarau ṭha mite ti nihlawhtu angin ka in lan tir a, Pasalṭha an tih sa zawng mi hnenah a tawk chauhvin ka in hmuh tir a, min ring em em a, LASI ti tein ka hming an vuah a, sa an kah khat deuh leh an Lalpa hnenah aiin ka hnen lamah an rawn ṭawngṭai a, an ṭawngṭai hmingah chuan Saluchhuang an ti a. Sa kap mi ho hian min fak a, min tlawn a ka hnenah an in tulut a, an sakah chak luatah an nun min hawh tir a, a chang chuan thenkhat phei chuan, an nun pawh min kawl tir zauh zauh a ni a, a siamtu aia hiak nei chuan kan hruai thei awl lo a ni lawm ni ? A nuam hem hem ṭhin teh a ni a !! Chu loah pawh an dam loh hian an siam-

tu hnena an manganna thlen aiin an manganna chu mahni in Pathian chawpin an thlâ hnenah an thlen zawk ţum a awm a, anri chuan THLAKO an ti a ni. Heng atan hian Tichuhchuaha hi a ţangkaiin a thu hi an ewih ph'ao zel mai a ni. An rinna tih ngheh nan a chang leh a han ţap der a, anni lahin THLATAP an ti ve zel tawh mai si a. A chang leh mângang aw deuh hian a han âih vel a, anni lah chuan THLA AIH an la ti ta zel a, th'aphanna an han tawh pawhin Tichuhchuaha hlan he lamah a lo ti loh loh a, an siamtu hnena ţawngţai sak aiin ka hren lamah bawk ţawngţaina an rawn hlan leh mai thin zu nia !! An ni chuan Thlahual an ti a. Tichuahchuaha hi fakawm tak a ni, nunhawh lawrga siamtu hlak ţhelh tir chu a thiam ru ra mai. A maha zarah kan hlimin kan leng nuam zel ngei ang, Ima thar chhawp kan la ngah mai si a, a nuam teh siah siah a nia .

Awle, sawi tur a tam, sawi sen a ni lo, ţul pawh a ţul na hek lo, thawh rgawr ngewr mai hi a sawi her. Setana pawh hi harhna ka chang e tih vanga a thusawi ngaithla tur keini hnathawk ţul lai ţhu khawm tur a mia ko khawm leh ringawt hian hmaih ţhelh lianpui a nei a ni a, Pathian miten harhna an chanin thawhnachang hre lo lek a sawi sawi mai turin kan tuipui a, thawh a awm loh chuan a sawi a sawi ngawt chu kan tan a thawventhlak ting mai a, an sawi an sawi chhuongin, kei nin ţan kan lo la sa'uh sauh a ni a, chumi leţah tuna kan awm khawm pawh hi a sawi

a sawi sawi turin kan awm khawma kan sawi kan sawi chhung hian Pathian mite chuan an hoa an lo thawk ṭeuh ang a, kan chep leh zo vek ang a ti nia ! Harhna ka chang a, Pathian thu te ka zir te a ti rawl nen, thawh awm lo, a sawi a sawi harhna ngawt hi a lo chang te hi a ni lek ang e, thawh a awm loh chuan kum sang sawm pawh sawi sela kan in sawi thawveng chuang hlei lo ang e. Thawk ila, thawk chungin kan thawh na atan a sawi tur sawi zel ila, a hlawk ber ang. Isua mite nun a hawh a hawh sak mai tur pawha hremhmun hmachhuana thawh a ngaih lai hian sawi zawng kan in sawi veng chuang hlei lawng e.

Setana :- Tunah Molekan sawi ve sela.

MOLEKA:— Kei Moleka hi Tui lam hotu ber ka ni a, ka chanvo chu Tui mamawhtu zawng zawng chunga Pathian ai awh a ni a, ka ṭana hmun serh hran chu SIH leh FANGFAR aoih hretute in zain in nih kha. Kha tia hnathawk tura ka hote zawng zawng nen kan thlawh chhuah tak khan, kan tana hmunserh hran SIH ah kan thlawk lut a, FANGFAR kan tlawh leh a, a hmasa berin Pathianin a mite sena an in kungkaihna atan a TUI a hmanna hmun Baptisma ah kan thlawk lut a - Ṭan kan la nasa ngei mai. A hmasa berin chhandamna atan chuan Lal Isua rin hi a tawk a, thil dang zeh tel a phal hauh lo a ni a, Thuthlung hmasa Pathian thuthlung ngei Pathianin a sawngbawl da[illegible]tang khan thlir ngun teh u, Kutsil a uar tir a, Serbtan a hman tir a, Saphunte tuiin an Baptist ṭhin bawk a [illegible] chu a hlim rawngbawlna

a ni a, a tak a lo thlen chhoah chuan Serhtan a bang a. Rinna a luh tur a ni ta a, a ringtu chu chhandam, Pathian fa an lo ni ta zel a, Saphun a ngai ta lova, chuvangin Saphun Baptist na a ṭul ta lo bawk a, Rinna avang a lo ni ta a. Thiltih a vang a ni lo tih sawi ch'an a ni ta bawk a A manding ropui ber Paula pawhin Krista chuan Baptist turin min tir silo, a tih hmiah kha, Baptisma hi pawimawh hle ni sela engahnge Paula kha Baptist tura tirh a nih loh vang ? chhinchhiahna tih a ni bawk a, Tui aia awlsam zawk hmanraw tam tak a awm tho. Thlarauva chhinchhiah in ni e, a ti tho a lawm, kan han ti a. Mi sang tam takin Tui Baptist chu a ngai lo. Rinna a tawk an ti thei nghal mai a, a nuam ṭan teh a sin!!! Ghutah a ṭhenin pawnlam chhinchhiahna rau rauvah chuan Tui chu a hul rang em mai, a hnuhma pawh a lang reng lo. A lang reng tur, a bel a bel ngei hi a ṭha ang, an ti a. Kenn a ṭha lutuk, a dik chiah ang Rinna a pawimawh ber, chumi a chungah chuan duh zat zat bel mai rawh u, enge pawi? kan ti a, kan tho nasa mai a ni. Mahse Isua dah Lal tlat mai. Tui a ti a lawm, a thu chu lal thu a ni a. A mah bawkin rorelna tawp a keng kawh dawn si a, a thu ang a tih hi a him ber ang, an ti a. An Baptist tlut tlut ma[illegible] mite hnenah chuan thudik tluantling lovin k[illegible]n kal tir a, betiang hian a han sawi a, Lal Isuan Baptist turin a sawi ngei a, mahsela, a ring a baptisma chang chu chhandamin a awm ang a, a ringlo [illegible]awhchu thiamloh changin an awm ang, a ti a ni a. A ringte chauh Baptist tur a ni ang, a ti a. Mi sang tam tak hotute chuan an pawm nghal a. Puitling chauh, ringtu ngei Baptist tur a ni an ti nghal a, A nuam leh heuh heuh

mang e. Mahse sang tam tak hotute, Nausen chen a Baptist an awm, chumite hnenah chuan Thudik tluantlinglova chu a leng ta zel a. An ni chuan Thuthlung hmasaah pawh naupangte an tel, a zau zawk thuthlung Buong hnuhnungah hian an rel talo a ni tih Bible khawilai ah mah a lanna kan hmu lo, khawnghaihna chang tlak an nihna kan hmu, kan laipa hniak kan chhui a, a tlat velna kal kanin a tumpuiah kan chhui tut a, Baptist ula, min ti a ni. Naupangte serh an tan si chuan engabnge kan Baptist loh bik ang? an ti a.

Thudik tluantlinglova chuan - 'Chuti a nih chuan, Isua thupek zawm dik bikin in tlin mi dangte chu in mausam deuh a ni dawn maw a ti a. Anni chuan thuhnuairawlh takin, E! nilove, kan lalpan ti rawh u, a tih chu tih mai turah kan ngai a, a thupek ang nia kan hriat angin kan Baptist mai a ni a, thu pek ang tih hian inchhuanna lam ni levin khawngaihna hnathawh kan chan a ni a, kan lawm em em zawk a ni, an ti hlauh mai a. Thudiktluantlinglova pawh a hrilh hai kher mai. Mahse an Lalpa thuchah puiber Baptist ah kan vaw phel thei e, nun kan hawh hnemna ngiang e. Lawm rawh u, lawm rawh u. A thu hrimah Isua miteu an hriat, an remkhawm thiam lohna hian nin ti thawvong huai husi teh zawng a nih hi! an hriat ang hi han remthiam se zawng aw, kan che lo teh ang chu!!! Awle kawngkhat dang ka han sawi leh ang e. TUI hmanga ka hnena tawngtaina kawng ka siam ve tlat a ni. An mangan leh an natin ka hnenah an rawn tawngtai thin a sin, an

ni chuan TUITAI an ti a ni. He tah hlan nun tam fe chu kan hawh bawk. Siam tu'n Tui a ngaih pawimawh za, khawmual aia tui a siam zau zawk daihna chhan thuruk an la hre chhuak hauh lo hian ka thaw a ti veng veng veng mai a ni Siam tu an biakna tur kawng tam tak kan hawh sak a, kan lama an rawn chhung lut thin hi kan thahnem ngaihna a, kan thawh rah a ni chiang khawp mai, kan han thawk tak tak ang a, kan thaw chu a veng hiai huai mai ang chu!! Sih leh Fangfar hmang pawh hian hna tam tak thawk turin hma kan chhawp mek a sin!! SETANA - Tunah BELIARAN han sawi ve sela. BELIARA - Kei hi Thlarau sual hotu ka ni a, ka hnathawh ture rual chu mihring kawchhunga luh leh duh duh a sawi sak a ni a, ka tana hmun sarh chu - Khamrang, Lungbul leh Thingbul a ni tih in hria e, ka hma a zauve a tek a nawk a tam a, tan pawh kan la nasa a, a thawh pawh kan thawk tha a ngai g a nia!! kan thawhdan tlangpui ka han sawi nial nual ang a, nangni pawh in lo fing sawt dawn nia.

Group-ah kan in then a, Group tin chuan hma bik lam kan nei t'euh a ni. Hetiangin .—

(1) LEMCHANTHIAM GROUP

Group Leader :— Lemchanthiama

An hna pual :— Hring faten kan lam an âwn theih nan a an sihhnip lai leh hnip loh lai p a w h a, Lemchan hmang a, Bum kawi leh Lem ngaihtuo bei l e h Pâwngiak.

Hemi Group ah hian kan hmeichhe thiam bik te chu, kan dah khawm deuh vek a ni.

(2) PAWNGLAK GROUP

Leader :— Chintawkneilova

An hnapual :— Hring fate chhunga luhchilh leh hurna lem chen full ṭhak tura beih leh damdawi lam thleng pawh hman tir zel.

(3) ZE TIN GROUP

Leader :— ZESAWNA

An hnapual :— Ze tinreng a nawi leh nawi lo pawh khalh thiam tir leh rawng chi hrang hman.

(4) ZAUTHAU GROUP

Leader :— Khuangringvunga

An hnapual :— Tihzauthau, tih ruih a ni.

Tunah Group hrang hrangte hnathawh an hlawhtlin dan leh an harsatna lai te a tlangpuiin ka han sawi dlat diat ang e, ṭhenkhat in hmanhmawh tawh hle tih pawh ka hria, in sawi tawh a, sawi nawnna hun in chang tawh dawn lo tih in hriat vang mai a ni. Ka la sawi ve lova, ka sawi ve hrim hrim dawn avangin in lo ngaithla ve ngei tur a ni. Nunhawh ram in sawi kur dup mai, a ṭha e kei chuan Nunchen ram thleng rawkin ka sawi ang.

A hmasa berin ka lemchanthiam te hnathawh dan ka han sawi hmasa ber ang e. Anni hi an pawlmawh in an taima tak zet e, an hma zau tak leh chipchiar tak lemchan ngaihna ber bum leh pawnglak hna pawh hneh takin an tawk kim hman

zel a, an hlawhtling na nglang reng a sin !! Ka Group siam zawng zawng te hi an ţangrual thiam em a, an hnathawh ţhat hi Group dangte hnathawh ţhat vang a ni a, Group dangte hnathawh ţhat ka la sawi zel tur pawh an ni thawh ţhat vang hi a ni zel bawk a, an ţangrual thiam êm avanga hlawhtlinna hmu ţhin an ni, ka lemchanthiamte hmaah hian mi tumah ţang zo an awm lo a ni ber mai. An chakna lai berah an khak thiam em a sin ! Israel Lalber Saula pawh a awm dan tur hriat a chak a. A chakna lai takah an han hîp raih mai a, kan lemchanthiamte panna Israel Lalber ai en tura lo kal ni meuh chu a ropui teh a nia ! Kan hlim au thawm chuan hremhmun pawh a nghawr nghing hial a nih kha, mahsela Hlimtawrate kan ni ri ngawt mai, Pathian Thlarauvin min tlak khalh a, zilhhauhna a han tawh leh tak tlatah kha chuan kan hrilhai em em a, kan mit kan khap fawk fawk mai zawng a nih kha, Pathian mite hi huaisen takin kan han bei a, Pathian Thlarau hian min sezawlchhuah a, kan hlim em em hun a lo thlen lai tak hian min rawn hmakhalh leh a, kan hnathawh ţha kan tih ve zawng zawng pawh kha, lothlawn engmah lovah a chen... leh mai ţhin a, a thiltum ti puitlingtu atan min lo hmang duh a, a hna min thawh tir a lo ni reng zel mai a. Saula ngei pawh Pathianin a thutiam ang ngei in Juda lakah Laltiang a bo lovang ti a a lo sawi tawh tihpuitlinna kawnga a chak zia a sawi tawh chu a puitlin lohna tur a dal zo an awm loh zia tih lan nan thui tak, â, thui em em min lo se zawlchhuah lek a lo

ni tih kan hre hnuhnawh ve chauh a ni a. A zahthlak zia tak hi aw! Juda'n a monu Tamari a ngai a, sâwn a piang a, Pathianin, 'Sâwn chuan chhuan sawmna a tlin hma loh chuan Lalpa mite hmaah Lalthutthleng a luah thei lovang' a han tih lai kha chuan tifuh kan in ti a, kan bawp te beng thleng thlengin kan khai tak vâw vâw a, Juda lakah Laltiang a bo lovang a han ti vei a, sâwn a duh loh thu a sawi chiang bawk si a, Juda Lalna chu chi thlah lam pangah hurna sâwn hmangin kan daiping ta.

Imanuela te Pafa chu kan ti lothlawn ta a, kan ti hrilhhai ta a, kan hnathawh rah ngei hmang in kan ti mualpho ta e, tiin Hremhmun khuang pui nen, Uibuk nen lam kan nghawr tluk tluk mai a nih kha maw u? tuman in la hai lovang, kha ang hlimna kha vanhnuai leichhinah hian kan tawng leh tang em ni? Pathian thu tiam kan phet chhe der ah kan in ngai chiah a nih kha, vanhnuai chh nah chapo takin kan au lung lung a nih kha, chhuan sawmna kan lo hnaih ta hle a, chhuan kua na kan thlen lai khan hnehna hneh luat awm suh tiin Pathian mite thinlung kan chawk thova, Lal duhna chang kan hriat tir a, Lal dihn an au ta lung lung a, keini lam lah kan chempar a tho em em a, Zawlnei Samuela meuh pawhin tih ngaihna reng a hre lova. A thinrim hlur mai a nih kha maw u? Kan hawiher a zangin kan ngui lawmah a chan tak meuh kha, Lal an han thlang ta ngei a, chhuan 10 na la thleng hek lo le, Juda hnam la Lal thei hek lo leh. Saula Benzamina chi ami an han thlan tlin ni zet kha chuh! ! kan tawng san lai her a ni reng

e, Pathian mite an lawm a, keini kan lawm bawk a, hlim tawp hlau lovin kan lam tlang vek a nih kha maw u? Juda laka lal tiang bo lo tur thutlam chu kan dang chat chiangin vana rah ang hlauh ni tawh in kan hriat kha, Saula lah kan kut chhuak a ni kan ti a, kan duh dubin kan hruai a. Samuela tel lovin ngam sarhin in thawina kan hlan tir e, kan ti a, A'en turin kan tir thul a. A leh a ling in vawikhat chu aw in, Lemchanthiam, Saula kawchhungah khan lut thuai rawh, min ti a. Min betu chu hmuh turin ka han leh hawi a, mahse ka hmu lo. Kei chuan mihring kaw chhungah ka lut ing i lo. Chu chu ka hna chanvo pawh a nilo. Behara leh a hote tir mai zawk rawh, a ti a. Aw chuan leilung nghahchhan ka phum ni tanga chatuan hun thleng pawhin, tumah rawn lo leh keimah leh keimah in tum chawp vekin hna ka thawk thin. Khawrgaihnain ka thawk thin a, tupawh ka tih chu a kal thin. Tupawh ka koh chu a lo haw thin. Tupawh thil utura ka tirh chuan a ti thin, engkim hi ka thu vek a ni a, ka fate rawngbawl sak tu a tan chuan, Ramhuaibo pawh ka hmang thin. Ka thutiam tih hlawhchham tur tum a theihtawpa in luhinga min beitute ngei hi ka thutiam tih hlawhtlinna hmanrua atan ka hman hlauh si chuan khawvelah ka hming a lian dawn lo vem ni? Phun phun khawtlai lovin lut mai rawh min ti a, siamtu Pathian aw ngei a ni tih ka hriat in ka tlu a, ka khur ka khur mai a, a sawi zel a, ka thutiam tih puitlinna kawnga ka rawngbawl in lo thiam zet hi lei nangmahni ah hian ka hming a lian zel bawk tur a ni, In hnathawh in sulhnu zawng zawng ka chawk reh

aog a, ka thutiam chu ka dinchhuah tir tawh dawn a ni. Benzamina hnam Saula aiah Juda hnam Davida ka rual tawh a, chumi tih puitlinna hman rua ah chuan nang Lemchanthiama ngei hi ka hmang a che. Tunah Saula kawchhungah chuan lut a ngha! rawh, mia ti a. A! han hnial chi ni hek lo tih a raug a rangin ka lut nghal rawk rawk mai a, ka fel ka reil! Suala chu ka lo chang aw zawng lo leh nghal a, a nun kan lo hawh lek chauh a lo ni si. A va han rapthlak ngai em, kha leh chen, chhuan sawm lai Pathian lehkhabu ah kan lo fin ngai a, a remruatna ti puitlin g tu atan min lo hmang lek a lo nih chu!! Mit khapkar, awi a rei lutuk, mitkhapkar hmun sang sawm a then hmun khat chhung lekin, a chawk chhia, a chawk bo leh zo ta vek mai a ni. Aw, a ngaihna ka va han hre lo em, aw, ka hrilh a va hao hai em, aw, ka bei a va han dawng em. Hetiang reng reng chuan kum sang sawm pawh thawk ila, siamtu thutiam ti dikta lek kan lo ni dawn si, thawk lovin i awm mai ang u, kan ti dawn ila, Hremhmun ram in min tur avang in kan awm hle hle thei biwk si lo. Hei...... han ka nun khua a va buaih lo em! Aw, Pathian hi a lo va ngiloei lo em, Hremhmun hi a lo va siam hnem em! Nakin hunah ka awmna tur chuan e- maw ka lo ti thin, aw a lo ni lo. Ka mi hual ber ka do bur bur leh ka elsen em em in, ka rawng- bawl tuah ka hmang e..e u, min han tih tluk a hremhmun dang hi a awm chuang em ni? Hring- nun ram kan han tih Tolrau chhung kan hmun kan tih sam ber lai pawh hi kan ti tir remhmun thukmuhruai chauh a lo ni e! Juda lal Davida

doi awado a ga gow is lowas uni ....

pawh kan umzui vat a, ngaihno bei nain chakna ti tho zawngin kan bei a, a Pathian huat zawng ber, inngaihna chungah tualthahna dawhsawl kan tih tir a, kan thu a tho teh lul nen, Mathana an ti a ni awm a, chumi hmangin Pathianin a zilh, A sualna zawng zawng Pathianin a ngaihdam, ngaidam chauh pawh a ni lo. Theihnghilhna khurah a thlaksak, a tun nun leh a nun leh zel tur a ven sak tlat mai. Aw, Pathian ngaihdamna ngah thui lutuk hian min va han ti rethei em! Min kar phawng Bulbal nei lovin min siam zêl. Samsona te, Mosia te Novate, Korinth te, â sawi tawh lo mai ang, kum sangsawm pawh sawi ila kan in sawi veng chuang lawnge, kan sawi tam poh leh kan in sawi tla hniam a, Pathian kan ti ropui lek a lo ni, ka sawi tui trep love.

PAWNGLAK GROUP : Hemi Group te hian hna an thawk tha ngei mai. Hring lam kawchhunga an hao luh ngat mai chuan an buai nak mai a ni. Hrai tlaina atana Meihawl, Fafu leh Changpatte an hao ei ngat mai phei chu an hmuhnawmin awm an ti nuam. Thlarau taka hurna nuam chenru tak si a kan hon hruai lek phei chuan thawventulak kan ti em em [illegible] nuam a, luug an ti awi hliah hliah mai. An Leader Chiatawkneilova hi a taima a, a hrat khawkheng hawk a, an chhungril lam leh pangti thazam hriatna atanga an taksa hung thei lama rawng hrao hran hmanga a han lan chhuahtir ngat chuan inti awih tha fu fu pawh an buai nuai mai a ni. Thlarau rawng hmiang a sa hi a ti fuh kher a sin, an en huai huai mai a, chhanna khawih lo thil daogdai te te hian Ringtu

nun kal lai a ti khaiblak khawtlai thiam em em mai a ni. Hming sak khawmawi hi a thiam em mai a, a hming sak a ṭang ngawt pawh hian mi tam tak an buai ṭan pang mai a ni. Chung zinga ṭhenkhat Hmangaih rawng leh Sawnthianghlim, he hming 2 ngawt pawh hian khawvel hi kan chai nghing dul dul mai a ni. Hmangaihna aia hlingaihzawnna bing, he thuruk hi miten an ngainat lohva an veh, an veh laiin a hming sak Hmangaih rawng lam kan han thlir lentir a, a hmingah hian iongaihzawnna lam lang si hek lo le. An hai ṭhen ngam tawh si lo, tuilairapin an awm ṭhup mai a ni. An nundan an han thlirin ringtute tih awm niin an hre thei si lo. A hming lam an han enin paihthlak leh hnawl mai an ngam chiah si lo. Kohhran Upa leh Pastor ten sawimawi chi a ngai si lo, paihthlak ngam chi ni a ngai bawk si lovin an sezawlchhuah ringawt mai a. Chutah keinin ṭan kan la sauh sauh a, Kohhran Upa tam tak phei chuan an ṭan hlur tawh mai a ni !! (Kut an beng hluah hluah a) Fimkhur takin mutthluknа hlo leh zahtheihlohna damdawi nen, mi chanchin dawt khawmawia sawi theihna hlo nen, tisa tih thlarauna hlo nen, ze mak siam chhuahna hlo nen, intih hriatthuina thinlung nen, Lei ven ṭhatna hrui sah chah sak nen, insumtheihna lakbo sak sena kan han thawh chuan kan bu laizawl kiar ṭha lai takah a lo chang ta a ni. Dodalna kan tawh nasat lohna lam ṭum kawng bel tak chu a lo ni ta a ni.

ZETIN GROUP : An Leader Zesawna hian a hming ang chiah hian zesawn hi a thiam khawp a, an rilru sihhnip na lai her hip bet turin zia a sawn zung

zung mai a ni A chhuanawm teh a nia !! Arni Group hlan Chintawknei/ova Group hnena chhawp kha thiam tak mai in an lo la lawn ta a ni. Thlarau rawng an rawn lan chhuah tir kha, ze hran hran in an lo chemawi ta a. An taksa khawi la'ah pawh an sawn sak thei zel a, miten an ngaisang a, an hmu duh hle thin a, an en huai huai a. An thinlung hruai th ithna hmun a nih ang zel in a sawn a, a chang phei chuan tul a tih ang leh a hl whil n theihna ang zelin Fiaria la en theihna hmun chauh vail a sawn sak a, Fiarriala en a lo mihin chakna a lo tho a, a tawp an thleng thin. Paulan a ruka an thiltihte chu a zahthlak a ni rawn ti khur khur mahse, a ruk na na na chu kut man chian loh na na na chu an mualpho lo. Vanturhkohte leh keini mit hmuhah chauh a ni an tih ni. Keini kan lawm a, vantirhkohte an hrilhhai thur e. A va pawi lo em !! Zenawi dang dang hman a thiam êm hi kan thatpui a ni. Chawnfin a thiam em em hi a fakawmna chu a ni leh a, Pathian mite hian HUHO hi an ngaina em em a, an lalpan a dahna hmun tak pawh a ni a, Huho hi a vil ngun em avangin ti darh hi kan theih leh thil a ni a. Mahse zenawi hmang hian tihdarh ni lo, P whchhuah kan thiam tiau a ni. Pawtchhuak tur chuan Huho hi kan lubchilh ve zel mai a ni Huhovah hian a ni kan hlimna ber pawh a awm a ni Piangthar an tihte thusawi khawmnaah te, Pangthar an tihte lamho naah te kan tel ve zel a, thusawi leh lâmte hi kan thiam ve zawng t k a lo n bawk a, Z sawna hian hetiang hmuna amah puitu atan Asst. Leader-ah Zarzekima a hmang a, a ni hi a hming ngawt pawh

hian ngaihno a bai a. a ţangkai ngei mai. A hahthlak bar mai chu Pathian mite an pianthar hian Thlarau Thianghlimin a awmpui a, an lo fing ta tlat ţhin a. An lâm a nih pawhin fim takin an lâm mai a, keini kan mite hi thlarauva kan han thuam hian an mawl (â) ta tlat thung a, anmahniin an thawk thei lova, zirtir/kaihhruaia zel an ngai a, an ţawngţai pawhin chham tur siam sak zel an ngai a, Pathian mite hip tura thlarauva kan han thuam chhhab deuh leh an hre thiam pha lova, mualpho taka tal vel chang lah an ngah. Keini ngei pawhina em em a, kan tih khawpa chet chang an ngah mai, thlarau thilpek an hmang thiam lo fo Thiam taka an hman chuan em em a tih tur kan neih loh teh lul nen, mi hip nana hman tur a hun leh a hmun thliar lêk lova an han hmang mua'pho hi chu ê n ê n a kan ti ţhin a ni. Heng Huhovah hian zenawi hman (chhu) pui an nuam ţhin. Harhna a lo thleng a, an hlim lai takin zenawna kan khalh a, zenawi hi kawng 2 in kan hmang ber. (i) Kawng khatnaah chuan THUIN kan hmang. Harhua leh Kohhran Upa ze ţha lo lai bar kan in suaitir. Harnna leh an mi ngeih loh zawng te nun ze chhe lai bar kan insuaitir. Harhna leh a chanatu ngai kan insuttir a, mi aia chang dik lova bikah kan invaih-tir. Harhna leh thusawi kan insuttir a, mi ai . sawi dik, hria, sawi tur ngah bar niin kan inhriattir a, mi sawina hmun kian ve lêk lovin an sawi an sawi a, miin an sawi ve loi pawhin an ngaihthla lova, an mahni hlirin sawi an chak (duh) a, an sawi an sawi a, a tiha tih a awm lova, an va chhuanawm em. Heuang thu lam hmanga kan han thawh meuh chuan,

Harhna an chan kha, insawi neuh neuh nan te, se se a thu lak nan te, sangawizawipui chhar nan leh inkawmngeihbingna hmanrua ah te kan chantir thei hle a sin. A hualsen deuhte phei chu an thinlung kan chiahpuam sik a, chapo, inngaitlawm kan pe a, hre bar hre suak si hmunah kan dah a, hmangaihna ngah, Kristian thahnem ngai tak, mahni hnuang zuitu tur zawnga, Huho ala kal chhuakin HUHO tur an zawng leh thin a ni. Thu hmang hlan kin va pawt chhuak hnem thei ê n! a va lawmawm êm.

(2) Kawng 2 nah chuan che'din (ZIA) in kan hmang. Heta zia a kan hman hi thu ai mah khan kan hmangthiamin kan hlawhtling zawk em ni aw! tih theih a ni. Zia lem hmain nah hian bawlhin lam kan hmang hnem ê n êm bawk a ni. A sei lutuk loh nan a tlangpuin kan la tawi mai ang e. Zia kan hman tlangpui deuh chauh tar lang ila.

(1) Lum tawp tawp (2) Mi ngawih lai pawh a chiau vak vak, (3) Hla tawp hnu pawha ualau taka chet tawp theih loh (4) Hla sak lai pawha lo in tawngtai bing (Kut nghatin) (5) Heih thawt thawt leh phut zawk zawk (6) Tawngtai tuluang mar lek lova tawng hri t theih loh (a ri chauh hriat theih a sai pawh [illegible]) (7) In ngaihzawn (Inhmangaih bing) tura lan (8) Tluk (9) inkaih chhuah leh in nek chhuah etc. A, sawi tur a tam, zawnawi khalhnaah hian kan hlawhtlingin mi tam tak kan pawt chhuak thei a ni. Tunah kan Group hruaituber ZAUTHAU Group ka han report leh ang e. An Group Leader chu Khuangrivunga a ni tih in hria e, a ni hian hubovah tih zauthau, tih ruih, hi a tum a ni miau a, chumi thuhmahruai ah

chuan Khuang hian Kori a tu bulpui em a, Pathian thu an awih hma a kan mite an nih vek lai aṭang a khuang hi ngaina tura kan lo tuh ngheh tawh a ni a, khuang nena Pathian an fakna ah tawh phawt chuan Khuangringvunga hi a tel ve thei zel a, khuang hman loh naah pawh, a kipuiah chuan rithei hi Hremhmun ram chhuak hlun anih kha in hria e. Ţingţang chi hrang hrang, Phenglawng, sakbut leh rimawi tinreng, kan ram tana kan siam kha Pathian miten ti danglam lo leh iai haub lovin an Lalpa fak nan min hman ţawm ta mai a An Lalpa lah in a lo pawm êm êm a. (Keinin Bible hran siam lova, Isua mite Bible kan hmanpui ve ta ang hian) Khuang hmang leh Khuang hmang, Bible hmang leh Bible hmang hi kan in thaikawi kan in thaikawi mai zawng a nih hi le!!

Keini pawh Bible dang siam tum vek si lovin kan hman ve reng si hi, a thu an han phuah rem leh an han enrawn ţhat hlek leh a nilova luat tuk in kan hau sawi sel a, sakawlh leh sakhaw kalsual ah kan han puh a, keimahni pawhin kan hmang leh roh si a, Uiin a luak hnu a ei leh an tih hi keimahni hi kan lo ni reng a ni a, kan ti lutuk a ni lo maw, kan hman duh ve lai reng, heti taka kan han sawisel hi chu kan inti mualpho chiang a ni a, chin tam lovah a ţha han ti dawn ila, kan hote kan hnathawk ţangkaite huatthu a lo ni leh si ang a, a mangaothlak teh zawng a nih hi, heti rem rum hian hremhmun zawng kan la lut tho tho dawn si a le!! Miriami ho khuang nena an lam te, Jeptha fanuin a pa hochhu nihna khuang nena lama a lo hmuak te, Saula leh Davidan Philistia

ral an hneh lo haw Israel nula tovin khuang nena lama an lo hmuak te, Arona hova Sebawrgno lem chawimawia khu ng (Bible ah a lang lo na a) nen a an lam te, Temple a khuang leh Darbenthek te nen a Temp'e zaipawl an lam thin te, â sawi zel lo mai ang, Lam leh Khuang hi a in kungkaih a nia, khuang hman a nih chhung chu Khuangringvuonga te bi an han zam lo' a nia, tih zauthau leh tihruih na hmapruaah kan lo hmarg tangkai a, hemi hmang in a lawm pawhdawhna hna kan thawh ve a, Thlarau pawl leh Rau leh zual pawl pawh din zel anih tl eih, Hmirghluber, Hmingtha, Hming mi lem thei zawng a phuah (sak) zel a tul na !

Van mi, Maicham, Jehova thuhretute, Pathian Kohhran Isua Krista Kohhran, a, sawi vek lo mai ang. Engang hmingmawi pawh i puttir zol ang u, Hming tha dang pawh i siam belh zel ang u, hming ah hian kan vaw pheih vek dawn zu nia, awle, tawk lo chungin tawk mai teh se, a then in hman hmawh tawh bawk a.

SETANA :- Tunah harhtharna ka chan avang a Pathian thu ka zir a, ka hlawk tak zia, ka ram zauhna thum tham ka zir chhuah chu ka training tir dawn che u a. In thawh tawhna in sawi zawng zawng kha i gun tak n ka lo ngaihla a, a then chu kan r m zauhna tham tham a ni a, a then chu Pathian ram zauhna tham tham a ni bawk a. In hriat sate kan ram tana in remkhawm thiam loh a vang a, Pathian ram a in khung luh tak hlauh lah a tam Mahsela thahnem ngaia in thawhna hian ka lung a ti awi zo ta. Tunah hian Pathian thu

ka zirtir dawn che u a ni Bible Pathian thu zawng zawng hi kan tuipui vek tur a ni lova, Bible a Pathian thu kan tuipui tur chite, in thawhna atan a ţangkai nghal tur leh in vawrh lar nghal tur tam tak zinga a pawimawh zual ţhenkhat chauh tun ţumah hi chuan ka sawi hman dawn a ni. Kan awm khawm rei tak deuh avangin tunah ka sawi ţan hma in hmun tina hnathawktu in dahte kan tur leh thu chah thar in neih te pe chhawng turin, an mahni in kan nan hun ka pe a che u. (An thlawk chhuak ta vek a) Kei ni pawh Lalţhutthleng ruak hmunah kan thlawk lût a, kan hmabak thil lo awm leh tur avang chuan kan ngawi reng a, tumah kan ţawng lo. A nuamin a va han hah dam thlak em.

AN COMMITTEE-NA HMUN KAN PAN LEHNA

SETANA : Tunah sawi tur tam tak ka neih zinga a ţhenkhat chauh ka sawi hman dawn a, Bible hi ka lo zir zel ang a, ka pe chhawng zel ang che u a, nangnin in hote in brih chhawng zel ang a. Tichuan Bible thu hmanga tih tak zeta kan thawh hunah kan ram chu a zau e u mai ang chu. In tiherh ula hlim takin i awm ang u. Ka thu taka ka luh hmain in thluak kaih hawn nan hei hi ka sawi duh a ni. Pathian hi SAZUK ang a ni. Sazuk ang ka tih hian Sazuk hi Pathian ang a ni ka tihna a ni kher lo. Sazuk chu ramhnuaiah a tla a tla a, nimahsela a tuihal tireh tura SIH a pannaah ŢUMPUI (Kawngpui) a nei ruah mai a ni. A tui tlan SIH i hmuh duh chuan a tlat velna ni lovin a ţumpuiah kal la, Sih chu i hmu mai ang S hah chuan lo awm la Sazuk pawh chu i hmu (a lo kal) mai ang. Chutiang bawkin Pathian hian a tuihalna

tih reh nan leh Tuihalte tuinung a pekna ṬUMPUI (Kawngpui) a nei a, chu chu KROSS a ni. Chutah chuan Mihring leh PATHIAN an intawk ṭhin a, chu chiah chu an piantharna hul a ni ṭhin tih ka hrilh a che u, chumi dawttu chu a tih pianthartе chu a hna thawk turin a tir nghal ziah ṭhin. An hnenah, in tihṭhat vang ni hauh lovin, i phu vang pawh ni hek lovin, ka khawngaih hrim hrim vang che in ka chhandam che a ni a, ka chhandam apiang a huhovin awm ula, tichuan Kohhrancho in lo ni ang a, chu chu ka awmna tura ka ruat tlat chu a ni. Chumi atang chuan mihring zawng zawng, ka kutchhuak vek, nangmah ang bawk hian ka khawngaih hrim hrim avangin chhandam ka duh, an taksa a boral hma ngeia min rawn ring ve turin han hrilh vek rawh. Chumi hna thawk tur chuan ka chhandam che a, ka tir nghal bawk che a ni. Nangmah mai ni lovin Huho Kohhrancho ka tir che a ni. Chumi hrilh hna chu i kutah ka dah a, i thu avanga mi la ring turte tan pawh ka dil sak a ni. Hril tura i kalna apiangah i hmaah ka lo kal hmasa zel ang. Khawvel tawp thleng pawhin i hnenah ka awm zel ang a, min ringtu apiang chu i Baptist ang a, thu ka pek apiang [illegible] pawh ka pe nghal a nih thu hrilh zel la, pawma kal ve nghal zel turin hrilh rawh tiin thu a pe a, kan ngam hauh loh Thlarau Thianghlimin a hruai tlat a ni. Chu lo pawh nitinin thil in tisual fo a ni thei e, thuphа rawn chawi zel ang che u, ka fapa thisenin ka lo silfai zel dawn nia, thuphа chawi loh sual chu hmangaih vangin ka vaw dawn nia a ti zel a ni.

E khai ! in khur mai elo ? Mai mai ţhin che u hian, Pathian thu dik tak kan zir chhuak ang a, chuta ţang chuan kaihpen hna kan thawh dan tur kan hre thei chauh dawn a lawm. Chuti lova in Arkhawthim dei mai chuan Piangthar pakhat hma ah pawh in mualpho dawn chiang a nia aw. In himna tur a ni ka sawi dawn, in hlauhna tur ni lovin, hlauhawm pumpelhna kawng ka hrilh dawn che u a ni. Ngaithla ngun rawh u le, pakhatna ah chuan PATHIAN leh SAZUK - IN kawngpui an nei, an nitin tlat velna hnu chu an kawngpui ai chuan chhui a harsa êm êm zawk, Pasalţhain sahnu a chhui chuan a hniak herah a panna lam tur a hre thuai a, sa a pawh thuai a, a kap mai ţhin, pasalţha nilo sa pêl ve ţhanglo sa kah tum ve chuan sahnu her lam pang ngaihtuah lovin a tlat velna hnu a chhui a chhui a, hial zim te ah a in chhui ni leng a, a sa kah tum pawh pha lovin, nitla van vuaiin a chhui a, a sa hmu pha si lovin a hlawhchham tho ţhin, a beisei e r a w h a bo chuang lova, ni hranah a chhuak ve leh tho ţhin. Chutiangin mihringte kan tih chingpen tak ah khan, Pathian nen in mihrena kan siam tak chinah khan chhandamna, inrem lehna a siam a, a kawngpui chu ka hrilh tawh che u kha. Mahse a tlat velna Thuthlunghlui ti a ka hrilh tawh che u kha, Thuthlunghluiah hian Pathian leh mihring hnu a in pawlh chiar dup mai a ni a, chu tak chu a lawm keini hen ţhat ve theihna chu. A, Thuthlungthar ah pawh a 'la in pawlh tho tho, chumiah chuan Kalvari kawngpui pawh lova, a tlat velna hnu lungawi tak a, tui ti taka chhuitir dan kan zirtur ve dawn a lawm, Krista pawh lova an damchhung

hun zawng chhui ral tir ṭhak kan tum dawn a ni. Pathian, Jehova ngat mai thlir a kan han beihlei mai tak tak te kha ngaihtuah ta che u, kan han hlawhtlin thui zia hi. Thuthlung hmang hian kan che thei nasa ngei bawk ang chu.

Pathian hming ngawt hmang hian Pathian hnu chu i han chhuipui teh ang aw, Pathian ah pawh Jehova, tih ngat hi i han hmang bik teh ang. Hlauhawm chu a hlauhawm teh ther ther e, a fapa Imanuela Isua Krista an tih bawk khan, Pathian in ring e, kei pawh min ring ve rawh u, a ti ngawih ngawih chung pawh in en ring duh love, in ure a hrin kan ni love, an tih san ngat mai te kha kan hnathawh hi a sawt lo tunge ti thei le! ! an thlahte Jehova hming chauh chhuang in ti te an awm zel tawh hmel a ni. (An nui ham hem a) Jehova chauh hminga kan han chawh lum leh mai tak tak kha chuan le, khawvel a a hming pu darh tura a ti rhua lam hre chang lêk lovin dan zawm full ṭhak tumna lamah an thinlung kan han chawk harh mai tak tak kha chu, hmangaihtu thuuunna vuakna Assuria, Babulon salah an han tang a, zawlnei ho lah an ṭap per pur nasa a nih kha. Mahse tirh an nihna tak, an thawh loh avangin Thuthlungthar, rah chhuah tur hnam atan, khawvela a thu puang chhuak ngei tu atan a din a, Thuthlung hmasa chu demna awmin awm suh sela, a pahnihna atan hmun an zawng lo tur, a ti e, Thuthlung hmasa chu a chawlh tir ta hmuk mai a, Thuthlung hmasa ah chuan Pathian kan hneh a ni lawm ni? a chawlhtir ta a. Amaherawhchu a hnu dahtu atan a dah ta a ni. A

hnu dal tur a a rawn chawh barh leh hunah chuan Pathian mite nen a hring hranin kan la in bel leh riap riap dawn a ni. Aw, a tlat velna chhui chu a nuam hep hep e ti rawh u.

Thuthlungthar a thar hlakin a din ta a. A bawlhlo pawh a thar vek a ni. Thuthlung hmasa in serhtante, Sabath te ei leh in thiang leh thiang lote a chawlh pui ta vek a. A tharah chuan Sunday te, Baptisma te a awm ta a. Thiang leh thiang lo a awm ta lo. Pa in hei hi ka fapa ka thlan a chu a ni Ama thu ngai rawh u, a ti a. Thlarau Thlanghlim in a chen chilh, a hruai ta zel a, khirh bûmin a lang ta. Enge a beihna hmanrua ah kan hman ang le? E! ka hre ţeuh mai. A hmasa berin Thutlung hi chawhpawlh nual phawt ang âw. Pathianin awm tawh a, awm mek a, lo la awm tura, a in tih fel thliam kha chawhpawlh nual mai teh ang. Pathian thu anih phawt chuan sawi sawi mai teh se, awm tawh kha awm mekah sawi sela, awm tawh kha lo la awm turah sawi sela, lo la awm tur kha awm mêkah te sawi sela. I pal phûl vek mai teh ang. Tibual nuai mai teh ang. Sabath chawl ta rih te hi ţan tir bur mai teh ang. Tulahtu bul chhuina te hi bel tlut tlut mai sela, chhui pung tawlh tawlh mai teh se, a hlui ang khan ţhenkhat tihdik tum hna lo buaipui ve ngar ngar mai se, an Lalpan rah chhuah tur a a tirhna chanchinţha hrilh darh hna thawk tur a, WCC an tih te, Council an tih te, Bible Society an tih te hi lo ţawng bur bur tawk pawh siam nise, khak sup sup mai teh ang aw, E, kan ti buai hneh kher ang chu, Ringtu in ti leh Ringtu inti chu in do tir ţhah mai teh ang

aw, Ringtute chu in do duh si hek lo leh, a inti pawl te tal hi in do tir ila, Ringtute pawh an do zel ang a, Ringtute chu an do hneh chuang hlei lo ang a, an mahni vêk an in ṭhen darh leh ang a, ringtute inti pawl hi a tam thei ang ber ding pung zung zung sela, a lut pawh an tam nge nge ngai e.

Ṭawngṭai bansan pawl te pawh siam ila, a kalh kim nan a ṭha tho tho ang. Van hne pawlte pawh awm sela, Ringtute hian vana kal an chak a, an la kal ngei dawn bawk a, an kal tawh ṭeuh a, an kal mek bawk a. Van hne pawl chuan a hminga van a hnaih deuh em avangin member pawh an ngah phian mahna. Chu lovah uar tur ka tuipui zawng chu, Aw varhparh, zing iam fapa, tia Isaia hmanga sawi kha, Isua Krista hi a ni e tiin sawi ualau ila, an awih duh chuan Isua chu an ngaisang lo kher ang chu. Chu lovah chuan, ka nun sualin mi pai a, tih kha, ka nun, sual hi min paitu a ni, tiin sawifiah ila, kan tla zep thei zel dawn a ni. Thlarau Thianghlim tih dalna ṭha ber chu Pathian Thlarau ti chauhvin lam zalen tir ila, kan zep lut thei khawp ang. An Lal Isuan Kohhranho ka rem chhovang a tih kha, nam [illegible], Kohhran tih ngawt in lar se'a, Ho hi an hl·mchhiah theih chuan mal tlat an ngam ang a, mal tlat an ngam chuan Kohhranho an chhuahsan an lo ngam tawh ang a, Kohhranho an chhuahsan ngam tawh chuan tirh a nihna kha an ngaihsak tawh lo ang a, tirh a nihna an pawisak tawh loh chuan dik berah an in dah tawh mai ang. E a ṭha dawn kher mai, chu lovah chuan Pathian thufin a sawi a leh lam chiabah hian ngaihtuahna

nghat sela, entirnan :- Jakoban Lalpan rem a tih chuan chumi khami chu kan ti ang in ti tur a ni, ti a engkim a ringtuten an Lalpa an nghenchhan leh tih tura a zirtir na kha lo na ta hlauh sela. Pathianin a rem ti lo tihna a ni dawn maw, tiin a sawi tum lam ni lovah a sawi loh tum lamah khan a dikna zawng sela, mahni dik tih zawng ṭheuhvah khan a dikna siam ṭheuh rawh se, chutiang zelin Pathian chuan lawm taka petu a ni a hmangaih ni tih ang reng te kha, Pathian tana in phal te leh Pathian nen an in pawhna thuk tak thu ruk chhar-chhuak tur a fuihna te hi lawm lem lova petute hi Pathian chuan a hmangaih lo a ni ang, ti zawngin a sawi loh tum lam a kaih her hi chin riau tur a ni. Chu chuan an mahni a ti sawt lova, a dikna thuahhnih thuah thum an hmu lungawi e, tirh an nih na lam tuipui tura ngaihtuahna hman aiin Pathian thu hriat dikna tur a, a tum loh lam zawn chhuah ât a â a, sawi rawtui a, thei leh hria in ti tak a sawi sawi turin thlamuan ula, Bible thu te hi hisap in ziah chhunzawm tir ula, chutiang atan chuan Bung sang sawm pawh ziah chhunzawm sela a pawi tawp nang, chu lovah an Bible zinga chanchinṭha Johana ziak an tih ngat phei hi chuh, Lal Isua ring tuten Isua an duh luatah an chhuan luatah, Isua sawi nilo pui Isua sawiah an han bel a, Isua sul-hnu dik tak anih leh nih loh ngaihtuah chian na-chang pawh tre lovin Kohhranho kal zel te hian Isua sawi a pawm thlapin Isua hmingin dawt an sawi ab sawi mai te hi a lawmawm lam zawng a ni e.

Pathianin khawvel a hmangaih êm êm a, etc. tih te hi zawng Isua sawi a ni hauh si lova, Kohhranhovin Isua an sawi tir mai a ni si a, a leh lamah kan han thawk a, a chhunga mi Thlarau kan chan tawh ber chuan a kawng kawhhmuhtu Bible hi a ngai tawh love, a fuona a ni a, a fuona ber kan ei tawh chuan a chawfun hnah chu engah mah a ţangkai tawh love, kan han ti a, eng ual chu kan ang thei tak tak lem hlei lova. Pathianin min dan chep dan hi chu a mak ka ti, hriatchhuah thiam chi pawh a ni lo Kohhran sulhnu Isua an bel kan tih leh mal a sawm ang tulh tulh a, Bible kan han sawi hnual leh, keini pawhin a kan hman duh ber a ni lawi si a, a mangenthlakna lai ken tawng leh thual ţhin a, kan han dai buai fêt emaw kan tih lai pawhin a hmangaihnain a chingfel 'eh duak ţhin a, kei ni hi DAIBUAIATE kan ni e. Anni hi HMANGAIHZAUVA a ni e. A, chu pui, a va mak êm, a ngaihna ka va hre thiam lo em! Amah dodalna tur ka zirtir che u kha a ni si a, ka sawi rei tulh tulh a, a finzia, a ropui zia, a hmangaih zia lam daih a sin ka lo sawi leh tak mawlh mawlh ni ! ! ! A ngaihna tak a awm love, a kawngpui aiah a tlat kualnaah, a dikna aiah dikna tam tak awm thelhna hmun, Thlarauthiangblim aiah Pathian Thlarau, Kohhranho aiah Kohhran, heng hmun thleopui ngei turin hmun tinah mimal leh awmkhawm leh huhovah pawh dilchhutna hmangin thawk ngat ngat mai rawh u, hun a kal liam zel a, hun tawp kan hnaih zel a, kan kânglâng hret hret zel lah ni, hun tawp a hnai ta. Hunpui tawpna a thlen dawn apiangin min sezawl chhuah a, sualna

ti pungtu hmanruaah min hmang a, a khawngaihna hneh theih lohvin min han ching let leh thin hi a na em mai ka ti. Tunah pawh min sezawl chhuah leh tawh a, nuam hle mahse min han chin lêt leh hun tur ka ngaihtuahin ka thinlung rûk a khur tak meuh a ni a, Edenah te, Neva hunah te, Babel-ah te, Lota hun te a min chinna te kha a na thin teh na a, hun dang kan nei leh thei thin a. Tunah hi-an erawh zawng min chinlet hun a thlen chuan a nat zia chatuanin kan sawi kan sawi ang a, kan sawi tawp thei tawh lovang a, hun dang kan nei tawh hek lo ang a, chatuan bremhmunah kan sawi sawi chu kan sawi kan sawi chatuan tawh dawn a sin, chuvangin inti harh nia, inti mipa ula, hun hnuhnung ber kan hman lai hian hun a la tam e, hmanhmawh suh u Zion-ah chuan tlukna lung leh dalna lung ka dah a, amah ring chu a hmanhmawh lovang tih a ni, hmanhmawh hauh suh, thawhlawm te chu duh loh lai awm hek lo, hun dangah ila thawk thei alawm, tun hi chu in in lo a la tlakran em hi, ringtlat mai la, khaw theng thawt deuh hun-ah ila inkhawm ve ang chu, Pathian hnena thilpek chu a tha, mahse mal i ban ve deuh hunah ila pe ang chu. Pathian chuan thinlung a lawm a duh ber, i thinlung i pek phawt chuan rawngbawlna tur hun te chu a la tam dawn a lawm, i tan hun tha a lo la lo her chhuak ngei ang, tuna i pawk riau chuan i dinhmunin a tlak hnuam phah ang a, i dingchhuak ve thei nang, i dinhmun han sawh nghet tha deuh zet la, tiin a beihin bei ngawr ngawr mai rawh u, hun kan neih tlem tawh hi, mitin hnenah ngen fawh fawh mai teh u.

Hetianga thawhlawm tlem tê tê mi hriat tham mang hleih loh thawh reng ai chuan i Bawng, i Vawk hian Pathian chawimawi la, i hming chu a ri lalh mai ang. Kohhran hnatlangah pawh hian thawk thawk duh mah ta che. Hnatlan ni chuan i tha an duh avangin an hac be lûm lam ang che a, mahse zırtirtu leh ṭantu tak ngial ah pawh an hman duh hlek loh che hi, i lang tham velo chiang em mai. Chuvangin ât ât duh tur a ni hlei nem, i lan ve theihna tur leh i pawimawh ve theihna tur i duh anih rau rau chuan, i ran neih len berin Pathian ka chawïmawi duh e, tiin Kohhran upa emaw Kohhran hnar kai ber tu nia i hriat hnenah kal la, hetiang hian sawi ta che. A ! hun rei tak ata tawh kha, Pathian chawimawi hi ka chak rilru tlat mai a. Mahsela, han chawımawi lla, kan re-thei nasa si a, mite hian vei taka tiin min nuihzat mai mai awm si a, mıte nuihzat kan hlawh mai mai a ni dawn sı a, sawi lang ngam lovin ka in sum leh hram hram ṭhin a. A chang chuan Pa-thian biak inkhawm na a ṭantu nih ve te hi ka duh êm êm ṭhin a, mahse kan retheih êm avang hian miten min nuih sawhna mai mai tur nlin ka hre si a, Kohhran hnatlangah te hian thawh ve ka chak êm êm ṭhin a, mahse keini te ang chu mi nuihzat tawk lek kan nı maı si a, awı, hreawm ka ti êm mai, kan lo rethei lutuk hi chu aw - mì ang ve deuh hlek han nih a, Kohhranah hian theih ang tawk tê tê a rawng han bawl ve hi ka va han chak ṭhin em ! ! ka mangang lutuk hian - Pawl dangah mi an tlem deuhna leh an in daih lohna deuhvah hian in pe lla, mahni tawka rawngbawlna hi ka

cheng ve thei a ngem? tih te ka ngaihtuah rum rum ţhin. Ai engpawh nisela ka vawk hian Pathian chawimawi ve rawih mai ila, a tih vel dan chu kohhran thu thu ni rawh se ti mai la, in upate lakah i tlathum ang a, ţanna te chu an pe ngei ngei ang che nga, chutia upate berin an ngaihnat tawh che chuan Pathian thute chu i duh hawi hawiin sawi tawh mahla i sawi pawi har viau tawh ang. A pawimawh ber chu upate ngainat zawnga in tuk luh phawt mai a nih chu, tiin zirtir ţhin ang che u, awle helam chu lo tawk rih sela, ka kohkhawmna chhanber che u Pathian thu ka tuipui theih dan zawng ka han hrilh tawh ang che u, ngaithla ngun ula theihnghilh leh mai tur atan ka phal hauh lo a nia, a ţulna hmun apiangu hmang turin in tuipui ve thiam nghal tur a ni. Ka thusawi tur tuipui thei lo chu piangio se atan a ţha zawk.

SETANA'N PATHIAN THU A TUIPUI DAN ZAWNG A SAWI TA

1. A hmasa berah chuan Pathian thu ka tih chu Pathian miten an ngainat ber leh an zir ngun ber leh chhiar ngun tura an in zirtir zel ţhin. Holy Bible an tih hi a ni. He an Holy Bible hi ka tuipui êm êm mai a. Pathian mite aiin ka chhiar ngun zawk daih a, ka hre zawk daih bawk a ni tih ka hrilh duh che u a ni. Nangni pawhin Pathian mite aiin an let sawmin chhiar taima rawh u. Pathian thu in hriat hoem poh leh Pathian mite zingah in tlang tla dawn a ni tih ka sawi a nih hi, khai aw kan sawi tak tak ang aw, Pathian mite chuan an han chhiar ngun zia mai chuh, heti hian

an ti a lawm. Pathian lehkhabu thlanghlim hi lehkhabu 66 finkhawm a ni a.

	T.Thlunghlui	T.Thlungthar	Bible pum belhkhawm
Bu —	39	27	66
Bung zawng zawng	929	260	1189
Chang zawng zawng	23214	9757	31173
Bu lai ber	Thufing	II Thesolonika	Mika&Nahuma
Bung lai ber	Joba 29	Rom 14	Sam 117
Chang lai ber	IIChro20:17	Tirhk17:17	Sam 118:8
Bu te ber	Obadia	III Johana	III Johana
Chang tawi ber	IChro 1:1	John11:35	John 11:35

An chhep fel thlerh thlawrhin an va han zir ngun in an va han hre chiang teh lul em ? kei chuan ka tulpui tawk pawh a la tling tham mah lo a ni. E, khai ! in lo meng ngui hman elo? engatinge in hupurh ? anni ka chhiar ngun zawk, ka hre zawk ka tih kha ! ! Thu sawi a zik chhuah hma in engatinge ngaihdan in lo siam ve mai, inhriat phakloh avangin, a hrephain ka hrilh dawn che u a ni a, ka hriatna in ring mai dawn a lawm, Khaimarate khaimarna ka han hrilh che u ani a Lethinga te hmangin in vaw pherh vek d wn zu nia ! ! lawm hle rawh u, an mahni dik inti leh dik inti hmangin phuahchawp belh ngai hauh lovin. An mahni thawhsa ringin, an mahni chawk buai mai mai ula a ni mai alawm. Harsalo lutuk, awlsam lutuk, kha âw, hei TARGUM Hei SEPIUAGIN, hei LATINVULGATE hei PESHITTA hei GOTHIC BIBLE hei ENGLISH BIBLE hei WYCLIFF BIBLE hei TYNDAL BIBLE hei

MYLES CONVERDALE BIBLE hei GENEVA BIBLE hei BISHOP BIBLE hei KING JAMES BIBLE hei REVISED VERSION BIBLE hei REVISED STANDARD VERSION.

Han zir vek teh u, a in ang diak em ? Teuh lo full ṭhak, Pathian mi ṭheuh ṭheuh Bible hmang ṭheuh ṭheuh hi an Bible hman a in an loh avangin an Bible hmangin dawt kan sawi tir kan sawi tir mai dawn a sin ! mahni hma hma pawt pawng tur in Bible hmangin nawr sauh sauh mai ang aw le ! Nuam ṭan riap riap .... (kut an beng dar dar a) kha mai kha a lawm, Khaimara te khaimarna lai ap'ang Letlingate hmangin vaw pherh zeih zeih mai ula a ni mai alawm! harsa lo lutuk tlat.

2. Pathian thu ka tuipui zawng pahnihna chu ZAWLNEI SKUL a ni. Pathianin zawlnei hmanga a mite a enkawl lai khan zawlnei tam tak a nei a, kei pawhin zawlnei bawkin ka thawk a, Pathian mite kan ti chiai hneh viau ṭhin a nih kha maw u ?

3. Hrilhlawkna reng reng hi mahnin hrilhfiah tur a ni lo. II Petera 1:9 21. He Pathian thu chang hi ka tuipuina a rei tawh teh a sin ! ! Harhtharna ka chan nawn hma daih, ziaka a awm tirh lai uta tawh, tun thlengin ka tuipui leh ka hman ṭangkai ber a la ni ta To a nih hi. Ka ram zauh zel nan pawh a la ṭangkai thui ngawt ang. E ! ! mutthlu suh u, ram zauhna tham hlir a nia ka sawi dawn. Mutthluk hi Isua mite tih awm chauh a nia! keini hi mutthlu ve hman kan ni hlei nem ! ! Harh ula, ngaithla ngun teh khai ! he'hmang chu ni suh ulang chuan ben chawrh chawrh tlak in ni e. Mahsela,

harhtharna thuah hnih ka chan lai a ni a, thui tak ka ngaithiam a che u. Mutthluk hi a ţangkaina thuruk ka la hrilh zel dawn a che u. Tun hun hi erawhchu harh hun a ni e. E, in harh ta, a lawm awm e. Ngaithla rawh u le.

He Pathian thu chang hi, a hrilhfiahna ka siam ngei chu ka han chhiar ang a, ka siam zawm zel ang. HRILHFIAHNA:– Hemi chang hrilhfiahna atana thu pawimawh chu I Korinth 2:11. Pathian thlarau vek lo chuan tuman an hre lo.

Heng Pathian thu chang te hian Pathian thlarau chauh a sawi pawimawh ta a. Tui êm êm in ka sawi ta zuah zuah a, ka sawi rei hnuah chuan Pathian hmaih in Thlarau thu ka sawi ta chiam a. A ngaithlatuten a danglamna hre thiam phak tawh hek lo lê, Thlarau mi em em nih an chak ta vek a, an phur ta surh a. Keiin, Lal Saula pawh harhna a chan chuan saruakin a mu tul mai, Davida pawh BAWM hmaah a lâm durh durh mai, chu lo pawh sawi tur a la tam, ka ti a. Chutah leh ! ! Pathian Thlarau aw dam dlai chu an phul pal ta buan buan a. Isua miten an han hrilhfiah dawn lah in, "I hre lo ... ! ! mak deuh a ni a, a lo mak tak tak a ni. Keini pawh hman a kan hriat thiam loh lai kha chuan kan lo ngai nep ţhin a. Mahse, a tak han chan zet chuan, kan lo hre lo em a ni", tih mai loh chu han sawi thiam chi pawh a lo ni lo. Min han hruai zel a, kan lo hre lo em a ni, tih hlir a ni mai. In rawn chan ve hunah pawh kan kalna hnuah in lo kal ang a, in harsatna chu kan lo pui zel dawn che u nia ! ! engtinnge

min la hruai zel dawn pawh kan hre phak lo, a thu thu a awm turin kan in phah mai a ni tiin ka hrilhfiahna lo chu hrilhfiahna dang reng reng an ngaithla duh tawh ṭhin lo a ni. Heta ṭang hian chuan kawng peng tam takin a darh ta sung a, an Thlarau mi tawh em avangin, kawng peng tinah ngampa tak leh hlau hauh lova hruai tur an awm thei zel mai a ni. Bible thu hre êm êm te pawh duh tawk mai lovin chhiar leh zel an chak a, an chhiar tlut tlut a, an hriat tam poh leh min ṭanpui tam thei ting ta mai zu nia ! Engvanginnge Bible thu hre tak, tui êm êm te, min pui tua ka hman ṭangkai hlauh theih ? Ele, hei vang hi maw le ! !

Isua mite Bible hi Isua zui zel tumte tan chuan (1) Hriat tam a ṭul (chhiar tam) (2) Rin a ṭul a. (3) Thiam (A hmuna dah dik) a ṭul bawk a Hei vang tak hian zir an uar a, B.D. an ti, M. Th, an ti, an zir tlut tlut laiin, keiin Bible thu hmangin thlarau mi em em te ka lo siam ve a, chung mite chuan Bible thu an hriat tam hi ka duhpui em em a, a thiama thiamna lam hi ka hlamchhiahtir hlauh thung a ni. Bible thu hriatna hi a thiama thiamna tello chuan Bible thu zawng zawng sawi chhuak thei vek khawp pawhin hria sela, ka pawmpui thlap ṭhei tho Thlarau mia ka siam tawh avangin an thlarau mi nungchang mil zawng khan Bible thu chu an duh na lai laiah, an duh hawi zawng zawngin an keuh zeih zeih mai tawh a ni. An duh leh an duh hawi zawngin an pawt sawi a. A buaiseu zual leh a hrat khawkheng zualte phei chuan Isua mi takte kha Petera te pawhin B.D. leh M.Th, te an zir tih Bible-ah kan hmu hlei nem ! tiin. A

pawimawh an tih lai ber, Bible thu dah dik an thiam zirna pawh an ral auh zârh zârh ngam tawh a sin! an chhuanawm nasa a nia !! Au uar deuh deuh tur te, Au lung lung tur te ka la tir zel ang. Hetianga mi hrat khawkheng ka siam tam tawh avang leh Bible hrilhfiah thiam mi huaisen tam tak ka neih tâk chinah hlan a ni ka ram a lo zau leh tâk deuh deuh ni. Kawng peng thuam laiah kei ka ding a, peng tina thawktute ka finchhuahin ka ṭanpui pha vek si a ni. Pêng khatah Hlimnain, peng dangah Tuinain, Khurhnain, Hlauhnain, Mawhbelin, Natnain, Thihnain? Chumiah chuan Nuamtawlna a awm a, chumiah chuan Hmangaihrawng a awm a, chumiah chuan Sawnthianghlim a awm a, chumiah chuan Chatuan Hremhmun a awm a, chumiah chuan Thlarau hmachhuanna a awm a, chumiah chuan Bible kalhna a awm a, chumiah chuan Lungawina a awm a, chumiah chuan Thlarau thupuanna kawng a awm a, chumiah chuan Hmangaihnain a dawhthei a, chumiah chuan Chi thlahna a awm a, chumiah chuan Thlarau hrilhlawkna a awm a, chumiah chuan Pawl hrangte dinna a awm a, chumiah chuan Bible ziah chhunzawmna a awm a, chumiah chuan Bible chhiar a ngai lo tih a awm a, chumiah chuan Ṭawngṭai a ngai lo tih a awm a, chumiah chuan Pathian ka ni tih a awm a, chumiah chuan Pawl chhuak a awm a, chumiah chuan Pawl lo pawl a awm a, chumiah chuan Ephraim, Manasea, Enoka thlah a awm vel vek a ni.

4. Ka thu palina Satana Bible chang ka tuipui zawng chu Rom 8:12:— Chuvangin unaute u, bat kan nei, tisa dana awm turin tih hi a hrilhfiahna:—

Hei hi Bible thu ngei a ni a, Bible hi Pathian thâwkhuma pek thiltih tehna dik lo thei lo a ni. He Bible thu hian hanin teh teh ule !! I bat i tlak tawh em? Kan bat chu tisa dan a awm tur a ti a nih ngei hi! Tisa dan chu eng nge ni le?

Tualthah, Uirê, Rûkrûk, Mihêk, Awh, Pathian dang neih, Milem biak te hi Bible-in a sawi te ngei an nih hi, heng dan ang a awm hi in bat chu a ni e. 'SUH' tih hi dodal tur dik tak a ni. Imanuela te pafa hian nuam zawng zawng neih hi an hauh tlat a, an mite neih an phal ve loh avangin an hmawr tinah 'SUH' tih hi an vuah kim ta vek a ni. Ka chang rawn thlan Rom 8-ah hian Tirhkoh Paulan huaisen takin zalenna dan dik tak a rawn hawng ta a. 'SUH' tih zawng zawng a rawn paih kiang a. TISA dan a awm lo bâ e ..! A rawn ti ta a nih hi!! Amah Imanuela ngei pawh Judaho nen an lo hnial khan Judaho a ti thinrim a, an diau duh ta bik lova, a pa ze dik tak aṭangin 'nang ang a in uirea hrin kan ni ve love' an tih khauh mai kha, Johana hian a lo tlip mawi leh hram a, in uirea hrin kan ni ve love, tiin Job. 8.41 chhiar ngei ang che u. Heti hi a nih avangin mihring'e zalenna khuh ho a awm ... Eden huanah kan hai hawng tawh a, chumi hnuah kan mandingsap Saula (Paula an tih tak) hian huaisen takin thudik a rawn puang ta a Tisa danin awm rawh u, ti mai lovin, a bata in bat a ni e, a ti a nih hi, huaisen te chu hetiang tiin inthuem ve rawh u.

5. Bible thu ka tuipui zawng panga na chu : - Joela 2:28-32 :- chumi hnuah chuan heti hi a lo ni

ang a, mi zawng zawng chuangah ka Thlarau ka leih ang a, in fapa te, in fanu ten ka thu an hril ang. Mumangah an mang ang. Inlarna an hmu ang. Thil makte ka hmuh tir ang, tih hi. Khawvel hun hi hunpui pathumah then a ni a. (1) PA HUN (2) FAPA HUN (3) THLARAU HUN TE HI : Pa hun chu fapa lo pian hma hun zawng zawng kha a ni a, Fapa hun chu Thlarau lo thlen hma hun zawng kha a ni a, tun hi Thlarau hun chu a ni a, he huna Thlarau sawi chhia chu an chan tur ngaihtuah ngam pawh a ni lo. Engtikawng mahin ngaihdam theih a ni lo rêng rêng. Chuvangin Thlarau avanga tih a nih phawt chuan sawisel suh. I duh loh zawng a nih pawhin i ngaih dan a nih loh pawhin sawisel suh. Paula pawhin minti chaktu (Thlarau) ah chuan engkim ka ti thei a ni a ti mai a nih kha. Nangin Thlarauva tih thilte a chhia a tha lo thliar tum rawk suh. 'Engkim' tih hian hmaihthelh nei lovin a huap vek. Thlarau-ah chuan ENGKIM tih theih a nih Bible in a sawi a nih hi. Tun hi Thlarau hun a ni a, hun hnuhnung ber a nih tawh hi.

[illegible] dawna lo [illegible] chu hrambmun ber liam a ni tawh ang. He thlarau hun, hun hnuhnung berah hian Bible thu hi a lo thleng dik ang. Mumang, Inlarna, Thuhril leh engkim tih theih hun hi kan hmang tangkai tur a ni. Ka tuipui ang hian nangni pawhin in tuipui ngei ngei tur a ni. Kan duh ang angin tuipui ila, a sawiseltu apiang chu Thlarau sawisel an ni zel mai ang. Hmang sup sup ila, thutak man fuh tute, Kalvari Skula rei lak lo

zir tawh te leh, kan awmdan lo man thlam tute chu, In hmuamup, Fimkherkhur an ni e, tun kan chirhtheh zeuh zeuh ang a, an khua a har ve taih taih mai ang.

Hetah bian ṭawngṭai dam thei rawngbawlna hmau hun a ni. A ṭhenin damin in hria sela, a ṭhen dam chuang hlei lo sela, an buai an buai tawh mai ang. A ti damtua kha tunge ni? tih lam an ngaihtuahna kha kan hmeh mih sak ang a, dam an dubna lam kan ngaihtuah len tir ang a, kan ti-buai tho tho. Tihdamnaah hian Imanuela kan in lantirna khâapui biru ber a ni. A nuam thei cher cher mange!! Hrembmun herhlam hun thlen hma loh chu kan uar sauh sauh zel ang a, kan puntir zel ang a, Imanuela anga min hmuhna lam-tluang zau a ni e.

6. Bible thu ka tuipui zawng parukna chu :— Genesis 9:20 Nova chuan uain a in a, a rui a, a musual ta der a, Hebrai 11:7 Nova chu rinna a vanga felna awm chu rochungtu a lo ni bawk a. I Timothea 5:23 I pum avang leh i damloh fo a vangin uain tlêmte hmang ṭhin ang che. Heng changte hi ka tuipui êm êm a ni. HRILHFIAHNA Ka hrilhna hi ka han chhiar ang e. Nikhaw hre lek lova musual der (uain ruih vangin) Nova hi, Bible chuan rinna avanga felna awm chu, rochung-tu, a ni e, a ti a nih hi. Rinna neiin a thi ta e, a ti leh zel a nih hi. Timothea pawh uain in nasa lutuk, a pumin a tuar loh avangin Paulan, tlêm te tein in rawh, i ngeih tawk hre thiam la, tichuan Nova ang in felna rochungtu i ni ve thei dawn nia, a ti anih hi (Doctor in entir rawh zawng a ti lo e)

Chuvangin rinnaa felna awm chu rochungtu leh rinna neia thih duh chuan usin in uar hle mai tur Bible in a ti a nih hi. Nikhaw hre lova in in hlum ṭhak phei chu a Bible thu hliah hliah mai a nih hi. Rinna thuruk puan chhuahna kawngpui leh Rinna neia thih thu puanna ṭha ber chu khawvel zawng zawng a Zu.tihpun luna mihring a tam thei ang ber zu in tura fuihchak tur tihna a nih hi.

THAWM DANG A LO AWM:— (Kawlhawk thlawk ri ang, Teng eng ri tel bawk nila ka hria)

Hetiang a lo awm chuan Setana hote mangang zualko thawm a ni ṭhin. Setanan a thusawi a bang e, Mi paruk, thlawkin an lo thleng a, lehkhathawn sei tak thu tam tak ziakna an rawn thlawhpui a. Setanan an vaia i r.at theihin a chhiar a. (A sei luat loh nan ṭawngṭriatloh tellovin ka ziak a n'.)

Kan lal duhawm tak Setana leh kan hotu lawk zual Setana harhtharna leh a Bible thu tuipui zawng ngaithla a fuankhawm ho te u Imanuela leh a hote tuiang an lo len laiin, keini Rial tui ang kan ral mek a, nang a lah hlimna Biahthu thlung za in hun leh kum leh n te ua ..a.lham zel laiin ṭuan zai reng in rel love. Hetih hunin in fanaute engzat tak fam dairial chhang ta maw! engzat tak salah hruai bo maw, an rocket kan chhuah=Tangka cheng Rothangpuia hi kan tuar zo ta ngang lo a ni e. Nangni Commander rual ho lah in tawmbo phiar a, an rocket (thawhiawm) siam pung zel turten min thutthluan san ta vek a. ṭhuth'uang pawl in siam a, kan chet nalh ṭan tawh leh lul nen, nangni in ṭhuthluang hlauh thung a nih hi. Tui awm lohna hmun ah kan thlawk bo vek dawn a, min rawn zawn

chhuah leh hmaloh chu kan biru fai phiar mai dawn a ni. Aw, Setan, min rawn zawn chhuah leh hma in Commander thar min rawn siam sak vek ang che. Thuthluangho Command nih hi kan ning hluah hluah, kan duh tawh lo tak zet a ni e. Commander atan chuan hetiang mi hi kan mamawh e.

(1) Tangka sum rehral thiam mi.
(2) Pawl thar dinth'am mi.
(3) Zu tipuang thiam,
(4) Dawt beiseiawm taka sawithiam mi.
(5) Thlarau taka Isua hersualsan thiam mi.
(6) Hmangaihtu leh lainattu dera chan thiam.
(7) A sawia sawi tui a, a thawh lam ngaihthah tir thiam. Hetiang mi pasarih Pathian number ngeia kan beih loh chuan a ti a tir chhin loh mai tur a ni. Isua mite, an hrang lua e. Sawi tam hmain kan thlawk bo nghal e.

Setana leh a ram tana thawktute ai awhin.

RIANGVAITE NU

Tui awmlohna ram.

An ban chhiar zo chu an hrilhai leh pawiti lutuk chuan tawng zai an re' lo, an ngawi reng mai. A tawpah chuan Setana chu in khai le in hnathawh nana sawt tur êm êm tur Bib'e thu ka tuipui zawngte Training ka pe che u a, training in lak chhung tê mai pawh tuar zo lovin in hote an thlawk bo zo ta. LEH Commander atan pawh an duh ta si lo che u a, Bible thu ka tuipui zawng lah chu sawi tur ka la ngah mai a, a kuhin a la kuh tul mai a ni. Ka la inbri thawl tham hek lo. Anni

hnathawk lova an ţhutthluan bo mai chuan kan ram neihsa pawh kan chân huau huau mai dawn a nih chu !! A runin min run lutuk tlat, ka awmkhua a nuam love, engtinnge maw kan tih tak ang le ?

AZAZEL : A pawi lutuk ! a pawi lutuk !!! Kei Sualkalpuitua hian ka chanvo hi a rit êm e- i thawk thuai thuai ang u ka ti rêng lo em ni kha ? Nang Setana Rin bran nei mi, hnathawh tum lova a sawi a sawi huan huan chauh duh tawk mai, hote an thih zawh ţep tawh pawh-a tui taka la sawi thei mi, kan thiltih mai chauh kan hmu a nih hi. Seol ram chhuahsanin hremhmun ramthim hauaia ţhut khaw-ro reng mai loh chu engnge chanvo kan neih tawh?

BELZIBULA : Khaih ! khaih !! In hakkaih mai a hun love. Setana ţawng duh lutt kan mualphopui ta tih kan hria e, in mawh chatuan mah lla a sawt ta lo. Isua mite Kalvari kawngpui chhutchhiat dan i ngaihtuah zawk ang u, a hnu'kpuiah khai ila an chau awl bera ka ring. Kei ni hi Commander tlak pawh kan ni lo reng e. Kan hote zingah khan mi fel tak tak, Kalvari ţumpui khâi lai enţiahtua ka hmun ţhin, khân hria an tam a lawm, chungte chu Setana hian ru t neh ih ... se, keini hi an Command na hnuaiah awm ve tawh thung ila, ral hma tawntu ber berah kan tang ang a, ram chu kan zauh leh e u m i ang chu !!

SETANA : Tu.enge khâopui hria te chu ?

BELZIBULA : Sabatha te, Kumsaangrorela te, Dan lungnhek-aziaka te, Angel b a... te, Ţawngţaia te Skul chanchinbriaa te leh m dang tam tak an awm alawm,

ko khawm la rorel ula, i duh duh Commander ruat la, Kalvari kawngpui chhutchhiatna tham thamin han rel ula, in thu ang zelin kan thawk buan buan mai tur lah ni ! Keini erawh ngawi rengin thim tham lamah in kamchhuak ngaichangin kan lo fuankhawm mai tur. '

SETANA : Nang Belzibul, Kalvari ṭumpui khân hria apiang zawng chhuak turin ka ruat a che. Tui awm lohna, Thlaler ram lamah kal ta a, he hmunah hian han hruai lut hram rawh. (A thlawk chhuak ta a, midangte chu thim hnuaiah an bo ta diai a). BELZIBULA a lo thleng, mi tam tak a rawn hruai thleng a, Belzibula chu thim hnuaiah a ṭawlh bo ve ta a.

SETANA : Aw, Ram tana mi ṭangkai leh rinawm te u, Pathian thu ka tulpui zawng sawia Commander ruai ka ṭhutpui laiin in mangang au râwl ka lo hria a sin !

Tunah hian thiam thu leh thiam loh thu pawh sawi hman ka ni ta lo. Kan hi a kiam a, kan hun a tawi lua e, in lungngaihna, in thlaphanna, in manganna tih rehna tur hmanrua ka nei e Chumi hmang chuan Zion lamtluang pana kal lai, Lânu leh val ṭhate lambun hna kan thawk thual eng. Nitina thlenga te, Thlatina tema te, Kumtina punga te, kan lambun dawn a ni a, a hlauhawm hle dawn a ni, a hlawk hle bawk ang a. Kan lo channa tur khân ṭha remchang lai kan sawi bo ang a, a beih dan tur kan rel nghal bawk dawn a ni. Nang Sabath, sawi tur i neih chu, in sum lek lovin sawi zâr zâr mai teh.

Sabatha:— A Setan, thiamthu leh thiamloh thu sawi hman a ni lo, i ti si a leh! sawi h m a n zawng nise ka han phin hrep mai tur che a leh, ka han sawi ţan nghal ang e:- Ka duty, commander in min tirhna hmun chu e, an thirlunfa Zion panna lam lian awmate, lo lambun, lo hruaikawine, lo belhna, lo beihdan tur leh a hmanrua lo hriat vekna tur hmunah a ni. Ka chiangkuangin ka hre fel lutuk tlat a, â, ka hre êm êm ringawt a beih thuai thuai a ţul a, report turin ka kal a, commander chu i barhna thu ngaithlain i lo tawm bopui daih mai a lo ni a, khatih chhung khan, khatih hlan khan, â, heth chhung pawh hian nitin an thleng a, thlatin an tam a, kumtin an pung zel si a nih hi. Lo lambunna remchang ber chu SABATH hmun hi a ni. He hmunah hian Pathian mi tak tak te an chawl vek a, (Pathian engkim titheia m-te ni lovin) hmun pawimawh lai ber a ni. Hei ngei hi lei leh van awm chhung zawng atana Pathian in a mite tan a siam SABATH chu a ni. Tlangau pui ila, â, tlangaupui reng mai tur a ni. A nihna tak, ka sawi dinhmun, ka sawi lungphum tak man fuh lo tan chuan ho ang reng in lo ti mai thei. Mahse a ho lo, khai aw, a pawimawh zia chu ka han sawi full ţhak ang e SABATH hi Pathianin a mite tan ngei, an chawlh der ni atana a pek a ni a. Mahse kumhlun kum khua tur chu a ni lo tlat thung, hmanni khan LENGKAWIA a lo leng a, Pathianin huapui a her danglam dawn, Isua Kr siain a in hriattir ang a, Sabath hi a bâng ang a, Nisarihni hmasa ber Lalpa ni Sunday a tundin hun a la thleng dawn Hosea 2:11-ah pawh Pathianin Sabath a tih ban tur thu a lo sawi tawh a rawn ti tlat

mai a. A haw tak hnu chuan keiin ka ṭhiante hnen ah, Sabath hi i sawi nghet sauh sauh ang u, ka ti a. Min ûksâk mang si lova, an ngawi tlat a, commander ho lah Setana thu ngaithlain in tawm bo vek a. Chutih chhungin Isua Krista a lo kal a, Sabath chu a ti bâng ta ngei a, Isua mite chuan Sunday an serh ta hlauh a nih hi. Bible thu tuipui zawng sawi nana hun kha leh chen hun hmang ta che u in. Thil a kal pawi hman lutuk tlat. Mahsela ṭhut mai mai leh awm awl mai mai chu mahni mawnghlim mai kan nih si avangin Sabath ah chuan lo changin lo lambun ngei ila, kan hmanrua tur chu heng hi a ni. A chhuan her Paulan II Korinth 3:7-11 ah thihna rawngbawlna, lunga hawrawp ziak chu a ral ta riai riai, atih hi kan leh thlak ṭhak a ngai ta phawt a ni.

Dan, Lungphekaziaka hian, ṭan lo la ve la, kei Sabatha hi ka dinhmun a derthawng ta tlat, heilang hian ṭan lo la teh:- Paulan thihna rawngbawlna lunga hawrawpa ziak, a tih hi. Thusawmpek Sinaitlang nilovin Ebal tlang Deut. 27:1-26 a ni zawk e, Sabatha chu a la him pial e, tiin he Sabath hmunah hian lo au lo au mai la. Thinlunga Zion panna lamlian zawntute hnenah lo hrilh zel la, i thu pawmtu apiangte chuan Sabath hi a tir aṭanga Pathianin a mite tan a a ruat ngei a ni a, Tuna Sunday lo serhtute hian Pathian chawlhni ruat Sabath hi tunge lo thlak a, tunge lo ti danglam? tiin mawh phurh tur ngawt an zawng ang a. An lungawina tawk mawh puh tur chu an hmu tho ang. Hmu a an in hriata ngei chu sakawlh leh a

chhiachhiahna nei tuah an puh hnial tawh hauh lovang. Pathian thu chu Pathian thu vekin an hrilh fiah ang a, ni a an hriatnaah (A nihnaah ni lovin) an keuh zel tawh ang a, Pathian thu ngei hmangin Pathian ngei chu an do thei ang. Chutianga an thinlunga Zoa panna lamlian rawn zawhtute ngei chu Sabath hmunah hian kan lo lambun ang a, Pathian thuin kan hruai kual ang a, khawngaihnaa chhandamna, kan hmelma ber hi sira hnawlin, dik-naa Pathian tih lungawi an tum ngar ngar tawh ang. Isua, hruai thleng lovin, Pathian chauh kan hruai thleng leh ang a, chutah Thlarau tih tharna, ni lovin Thlarau thil thar puan, kan ngaihthlak tir zel ang a. A tlachawp ramah kan hruai lut ang a, Bible thu hriat theihnaah kan pui vak ang a, a hmuna dah dik lam ni lovin, a dikna chu ţan hmun ah kan hman tir tlat ang a. Thlarau thil thar puan chauh rinchhan tura kan hruai kual hneh hunah chuan Bible thu chu Krista mite hnial fungah an hmang zeih zeih tawh mai ang a. An hnial hrat êm êm mai ang. An thinlung chuan Thlarau thil thar puan chauh a ngai saog tawh ang Mi hrang hrangte, thupuan hrang hrangin kan thuam zel ang a. Kan thupuan ang zelin in zul tak sin hrang ang reng sin kan siam ang a. Taksaa dam khawchhuah tumte, Isua Kohhran chhe ţepa hmuhnate, thlahtu chanchin chhuinate, vote thlakduhlohte, pawi dik ber in tihnate, damdawi vuah chawpa Doctor rawn duh lohnate, zirna lam mausamnate, â, kawng tin-rengin kan hruai thei tawh ang.

Setana : Aw, a ţha lutuk ! a ţha lutuk, nang Sa-bath, Sabath lam kawia lo lambuntu Commander-

ah ka ruat a che. Lêngkawia leh Kalhhnawlhngaha nen kal thuat ula, a ṭul ang zelin phungbawm sawm ula, in mamawh hun apiangah Dan Lungphekaziaka pawh in pun zel dawn nia. Nang ṬAWNGṬAIA, kan ram tana ṭhahnemngai em em tu, Zion kawngpui lambun tura ka mi rinawm, Commander Sabatha leh a hote Sabath hman ngeia lambun turin an liam ta tih i hria e. Nangin engnge sawi duh i neih ? Ngun takin ka lo ngaithla ang e.

ṬAWNGṬAIA : A, thiam thu leh thiam loh thu sawi hman a ni lo i ti si a, sawi hman ni sela han hau tawn tawn mai che ka duh vei nen, ka sawi tur lam chu ka han sawi ve zar zar mai ang e. Vanram ṭumpui lambunna hmun remchang lai en thli thlai tur leh lambun dan leh a hmanruate lo rel fel vek tura tirh ka ni a. A lambunna hmun remchang lai ber chu ṬAWNGṬAINA hmunah hian a ni. Beih thuai thuai a ṭul avangin report turin Commander hnen lam ka rawn pan a, mahse Setana harhtharna thu ngaithla turin a kal ta tih min lo hrilh a. A va han pawi teh lul em ! Thawh a hun laiin nangnin a sawia sawi hna in lo thawk a, a sawi ngawt zawng thawh a tel si loh chuan kum sangsawm pawh sawi mah la, nitin mi an thleng, thlatin an tam, kumtin an puag zel, tih kha i ti thleng dik full ṭhak a ni mai. I sawi chhunga Krista mite punzia leh nihlawhzia hi hre ve ai la chu hetiang mai hian i awm bil lawng e lusifer, hman ni khan- Engkimzawlzela a lo leng a, Pathian hian HUN a thlak thleng dawn e, Krista-in a mite hnenah a inhriattir dawn. Chutih hunah chuan mi tinrengin Puithiam rawih ngai lovin ṭawngṭaina an hmang vek thei tawh dawn.

Chuvangin tun aṭang hian ṭawngṭaina lungphum hi chher malh malh a ṭul ta a, inthlahdah a hun ta lo ka tih mawlh mawlh lai khan, min ngaihthah a, min hlui hlawn a, ka thusawi barah in khawn lova, tunah ngai rawh, harhna thu kan sawi e tiin Setana leh Commander rual an tawm bo zo vek a, chutih chhungin Isua mite an ṭawngṭai mum mum thung a nih hi! tiin a vui thu ka hnenah a rawn sawi a ni. A enga pawh lo ni se, thil zawng a pawi zo ta a nih hi. A pawi zove tiin han awm mai mai dawn ila mahni mawngbliim mai kan ni dawn si a. A tlai, emaw tlai lo emaw kan thawh thuai thuai a ṭul ringawt mai a nih hi! A lambunna hmun remchang lai chu Ṭawngṭainaah hian a ni a. A hmanrua turte chu : (1) Address namnul turin (2) Chham tur thu hrilhin a ni.

A hmasa berah chuan an biak tum Pathian kha an kohna Address mumal lo hmantir tur a ni. A Hla thu, Lalpa, Halelulah etc. in ṭantir phawt ila. Tin, an chhia leh ṭha hriatna hmang hman lo lekin nawr hmanhmawh ila, chham tur hrilh zung zung ila, mi chanchinte hriat theihna pe nghal ila, ṭawngṭai laia khawlh dam theihna thiltihtheihna pe ila.

Awmzeltur—